

2023
RESURSE

Adventist®
Family Ministries

VOI MERGE CU FAMILIA MEA

FAMILIA ȘI SĂNĂTATEA MINTALĂ

MATERIAL REALIZAT DE WILLIE ȘI ELAINE OLIVER

Adventist®
Family Ministries

VOI MERGE CU FAMILIA MEA

FAMILIA ȘI SĂNĂTATEA MINTALĂ

MATERIAL REALIZAT DE WILLIE ȘI ELAINE OLIVER

ALINA BALTAZAR, JEFF BROWN, KATELYN CAMPBELL WEAKLEY, CLAUDIO & PAMELA CONSUEGRA,
JASMINE FRASER, DAWN JACOBSON-VENN, JOSEPH KIDDER, RICK MCEWARD, JOHN NIXON, SR,
WILLIE & ELAINE OLIVER, SVEN ÖSTRING, MINDY SALYERS, DAVID & BEVERLY SEDLACEK,
JOHN B. YOUNGBERG

REVIEW AND HERALD® PUBLISHING ASSOCIATION
Since 1861 | www.reviewandherald.com

Adventist® Family Ministries

Copyright 2022© de către Conferința Generală a Bisericii Adventiste de Ziua a Șaptea ®

Publicată de către Review and Herald® Publishing Association în Statele Unite ale Americii
Toate drepturile rezervate

Editori: Willie și Elaine Oliver

Directori: Dawn Jacobson-Venn Design Formatare: Daniel Taipe

Designul copertii: J. Mrocek / via GettyImages

Autorii își asumă întreaga responsabilitate pentru acuratețea tuturor faptelor și citatelor din această carte.

Contributori: Alina Baltazar, Jeff Brown, Katelyn Campbell Weakley, Claudio & Pamela Consuegra, Jasmine Fraser, Dawn Jacobson-Venn, Joseph Kidder, Rick McEdward, John Nixon, Sr, Willie & Elaine Oliver, Sven Östring, Mindy Salyers, David & Beverly Sedlacek, John B. Youngberg

Alte resurse bibliografice ale Departamentului Slujirea Familiei:

Voi merge cu familia mea: Rezistența familiei

Voi merge cu familia mea: Unitate în găsirea familiilor pentru Isus:

Facerea de ucenici

Instruirea discipolilor care aduc familii la Isus:

Ucenicia și aducerea familiilor la Isus:

Ucenicii care ajung în lume:

Familii sănătoase pentru renașterea și începutul veșniciei:

Familiile care descoperă renașterea și reforma:

Familiile întregite

Resurse disponibile la adresa:

family.adventist.org/resources/resource-book/

Cu excepția cazului în care se menționează diferit, referințele biblice au fost preluate din Versiunea New King James ®. Copyright © 1982 de către Thomas Nelson, Inc. Utilizată cu permisiune. Toate drepturile rezervate.

Departamentul Slujirea Familiei

Conferința Generală a Bisericii Adventiste de Ziua a Șaptea 12501 Old Columbia Pike
Silver Spring, MD 20904, USA family@gc.adventist.org family.adventist.org

Toate drepturile rezervate.

Materialele din această carte pot fi folosite și reproduse în materiale tipărite ale bisericii locale fără permisiunea editorului. Cu toate acestea, materialele nu pot fi utilizate sau reproduse în alte cărți sau publicații fără permisiunea prealabilă a deținătorului drepturilor de autor. Retipărirea conținutului în ansamblu, pentru giveaway sau revânzare, este interzisă în mod expres.

ISBN # 978-0-8280-2896-7

SEPTEMBRIE 2022

CUPRINS

Prefață.....	V
Utilizarea Manualului	VII

IDEI DE PREDICI

• Hrănirea inimii: Căutarea sănătății spirituale și emoționale într-o lume decăzută Willie și Elaine Oliver	10
• Povestea celor două familii John Nixon, Sr.	19
• Închinarea în familie: Un cerc protector John B. Youngberg.....	29
• Cu toată inima pentru o viață întreagă! Jasmine Fraser.....	37
• O călătorie disperată Rick McEdward.....	44

POVEȘTI PENTRU COPII

• Creșterea dovlecelului zucchini Elaine Oliver	54
• Stăpânirea mâniei Dawn Jacobson-Venn	56
• Planul de scăpare Mindy Salyers.....	58

SEMINARE

• Îmbunătățirea sănătății emoționale a familiei Willie și Elaine Oliver	62
• Căsnicia alături de un partener cu deficiențe mintale Willie și Elaine Oliver	70
• Impactul abuzului sexual asupra copiilor Alina Baltazar	76
• Formarea viziunii despre lume a copilului prin modelare, învățare și slujire Joseph Kidder și Katelyn Campbell Weakley.....	88

RESURSE DE LEADERSHIP

• Ce este în neregulă cu homosexualitatea? Willie și Elaine Oliver	99
• Disciplinarea copiilor cu dragoste David și Beverly Sedlacek	101
• Consecințele mintale ale suferinței Claudio și Pamela Consuegra.....	105

• Leadership bărbătesc Jeff Brown	112
• Triunghiurile familiei Sven Östring	124

ARTICOLE REPUBLICATE

• Acceptarea suferinței Willie și Elaine Oliver	128
• Pierdere ambiguă Willie și Elaine Oliver	130
• Speranță în prag de divorț – Partea 1 Willie și Elaine Oliver	132
• Speranță în prag de divorț – Partea 2 Willie și Elaine Oliver	134
• Unde am greșit? Willie și Elaine Oliver	136

RESURSE

• Restabilirea altarului în familie	139
• Discuție deschisă în familie: Întrebări și răspunsuri despre dragoste, căsătorie și sex	140
• Discuție deschisă despre familie cu Willie și Elaine Oliver	141
• Conectați: Devoțional pentru o relație apropiată în căsnicie	142
• Biblia cuplului	143
• Speranță pentru familiile de astăzi	144
• Dumnezeu mă iubește indiferent de dispoziție	145
• Căsătoria: Aspectele biblice și teologice, vol. 1	146
• Sexualitatea: O problemă contemporană dintr-o perspectivă biblică, vol. 2	147
• Alinare pentru ziua de azi: Parcurgerea procesului suferinței	148

ANEXA A – IMPLEMENTAREA SLUJIRII FAMILIEI

• Politica și misiunea Departamentului Slujirea Familiei	150
• Conducerea Departamentului Slujirea Familiei	152
• Ce reprezintă familia?	154
• Orientarea comitetului și planificarea	156
• O prezentare bună va face patru lucruri	158
• Cele zece legi ale prezentării	159
• Chestionar despre viața de familie	160
• Profilul vieții de familie	162
• Chestionar de interes pentru slujirea familiei	163
• Chestionar pentru educație în familie și în comunitate	164
• Model de evaluare	165

ANEXA B – DECLARAȚII VOTATE

• Declarație despre căsătorie	167
• Declarație privind căminul și familia	169
• Declarație privind abuzul sexual asupra copilului	170
• Declarație privind violența în familie	172
• Declarație cu privire la făt și implicațiile avortului din perspectiva biblică	175
• Sfaturi pentru Biserica Adventistă de Ziua a Șaptea cu privire la schimbarea atitudinilor culturale cu privire la homosexualitate și alte practici sexuale alternative	179

PREFAȚĂ

Psalmistul declară în versetul din Psalmii 42:1: „Cum dorește un cerb izvoarele de apă, așa Te dorește sufletul meu pe Tine, Dumnezeu!”

Ce comparație remarcabilă cu un cerb însetat, care caută cu disperare un strop de apă! Cu aceeași intensitate cu care animalul caută să-și potolească setea cu *apă*, psalmistul Îl caută pe **Dumnezeul cel Viu**, care aduce viața, puterea, curajul și speranța. Textul nu indică motivul precis sau natura suferinței psalmistului, însă, cu orice s-ar fi confruntat acesta, circumstanțele l-au făcut să cadă într-o depresie profundă și, în același timp, l-au făcut să realizeze că există o speranță sigură doar în persoana **Dumnezeului adevărat**.

Experții în sănătate emoțională sugerează că situațiile tensionate ale vieții, precum moartea unuia dintre parteneri, problemele din familie, sau divorțul, pot afecta sănătatea mintală a unei persoane. De asemenea, bolile cronice, leziunile cerebrale ca urmare a unor traumatisme grave (ce provoacă leziuni cerebrale traumatiche), pierderea locului de muncă, războaie sau atacuri militare, toate acestea contribuie la probabilitatea apariției unor afecțiuni mintale. Comunitățile din întreaga lume sunt în prezent pline de oameni care se confruntă cu angoasă, disperare și îngrijorare în fiecare zi. Pandemia de COVID-19, care nu a fost învinsă în totalitate, creșterea stresului în multe familii prin pierderea locului de muncă și escaladarea tensiunii familiale, adăugată la conflictele militare grave în curs de desfășurare în multe părți ale lumii, pun serios în pericol bunăstarea psihică a familiilor și a persoanelor de pretutindeni.

De aceea, Departamentul Slujirea Familiei dorește să sprijine familiile, ajutându-le în diferite moduri să comunice mai eficient, să se implice mai profund în căsătorie, pentru a deveni niște părinți mai buni și a dezvolta o încredere mai mare în Dumnezeu – sursa primară a sănătății mintale.

Cu toate acestea, Dumnezeu declară în versetul din Filipeni 4:6,7: „Nu vă îngrijorați de nimic, ci, în orice lucru, aduceți cererile voastre la cunoștința lui Dumnezeu, prin rugăciuni și

cereri, cu mulțumiri. Și pacea lui Dumnezeu, care întrece orice pricepere, vă va păzi inimile și gândurile în Hristos Iisus.”

Rugăciunea noastră pentru anul 2023 este ca materialul pregătit de Departamentul Slujirea Familiei – *Familia și sănătatea mintală* – să servească drept o resursă nemaipomenită pentru pastori, pentru liderii Departamentelor de Familie și pentru membrii care sunt dedicați susținerii familiilor, nu doar în problemele lor emoționale, ci și în cele spirituale, pentru a fi capabili să transmită și altora viziunea noastră – *Voi merge cu familia mea*.

Maranatha!

Willie și Elaine Oliver, directori

ai Departamentului Slujirea Familiei

Conferința Generală a Bisericii Adventiste de Ziua a Șaptea, Sediul Central

Silver Spring, Maryland

family.adventist.org

UTILIZAREA CĂRȚII

Cartea aceasta reprezintă un material de studiu pus la dispoziție de către Departamentul Slujirea Familiei al Conferinței Generale a Bisericii Adventiste de Ziua a Șaptea, pentru a le asigura liderilor de la Divizii, Uniuni, Conferințe și bisericilor locale din toate lumea, resurse pentru Săptămâna de consacrare a familiei, cât și pentru predicile din Sabate.

În această carte veți putea găsi idei de predici, seminare, povești pentru copii, precum și resurse pentru lideri, articole retipărite și recenzii de carte pentru facilitarea programelor speciale și a altor programe în care le-ați putea implementa de-a lungul anului. În Anexa A veți regăsi informații utile care vă vor ajuta la implementarea slujirii familiei în comunitatea locală.

De asemenea, aceasta cuprinde și prezentări în format Microsoft PowerPoint® a seminarelor și notițelor. Cei care vor prezenta seminarele sunt încurajați să-și personalizeze prezentările PowerPoint cu experiențele lor personale și imagini care vor reflecta diversitatea comunităților lor variate. Pentru a descărca prezentarea, vă rugăm să accesați linkul: family.adventist.org/2023RB.

Pentru mai multe subiecte cu privire la problemele vieții de familie, puteți descărca materialele anterioare, din anii trecuți, la adresa: family.adventist.org/resources/resource-book/.

SĂPTĂMÂNA CĂMINULUI ȘI A CĂSĂTORIEI CREȘTINE: 11–18 FEBRUARIE

Săptămâna căminului și a căsătoriei creștine va avea loc în februarie, împărțită în două Sabate: Ziua căsătoriei creștine, care pune accentul pe căsătoria creștină, și Ziua căminului creștin, care pune accentul pe parenting. Săptămâna căminului și a căsătoriei creștine începe în al doilea Sabat și se încheie în al treilea Sabat din februarie.

**ZIUA CĂSĂTORIEI CREȘTINE (SE REZUMĂ LA CĂSNICIE):
SABATUL DIN 11 FEBRUARIE**

Folosiți ideea de predică pentru căsătorie la serviciul divin de închinare și seminarul despre căsătorie în orice alt moment din cadrul acestui program special.

**ZIUA CĂMINULUI CREȘTIN (SE REZUMĂ LA ECUCAȚIA COPIILOR):
SABATUL DIN 18 FEBRUARIE**

Folosiți această idee de predică la serviciul divin din cadrul Sabatului și la seminarul de educare a copiilor, în orice alt moment din cadrul acestui program special.

**SĂPTĂMÂNA DE RUGĂCIUNE A FAMILIEI:
3-9 SEPTEMBRIE**

Săptămâna de Rugăciune a Familiei este programată în prima săptămână a lunii septembrie, începând de duminică și terminându-se în ziua de Sabat cu Ziua de consacrare a familiei. Săptămâna de Rugăciune a Familiei și Ziua de consacrare a familiei sunt evenimente care sărbătoresc atât familia restrânsă, cât și pe cea din cadrul comunității locale.

Câteva materiale suplimentare, pe zile și activități de familie, vor fi asigurate pentru evenimentul Săptămânii de Rugăciune a Familiei. Pentru a descărca aceste materiale, vă rugăm să accesați adresa: family.adventist.org.

**ZIUA DE CONSACRARE A FAMILIEI:
(PENTRU CĂSNICII, FAMILII ȘI RELAȚII DE CURTENIE)
SABATUL DIN 9 SEPTEMBRIE**

Folosiți ideea de predică ce se regăsește în această carte pentru serviciul divin.

IDEI DE PREDICI

— *Ideile de predici* sunt menite să fie o inspirație și un punct de pornire pentru propria predică. Rugați-vă ca să fiți inspirați de Duhul Sfânt, astfel încât gândurile și cuvintele voastre să fie o reflexie a iubirii lui Dumnezeu pentru fiecare inimă și pentru fiecare familie în parte.

HRĂNIREA INIMII: CĂUTAREA SĂNĂTĂȚII SPIRITUALE ȘI EMOȚIONALE ÎNTR-O LUME DECĂZUTĂ

MATERIAL REALIZAT DE CĂTRE WILLIE ȘI ELAINE OLIVER

REFERINȚA BIBLICĂ

Ioan 14:1-3,12,13,15,18

I. INTRODUCERE

Dacă ați primi de la cineva un covrig, o banitsa, niște chana poori, changua, câteva chilaquiles, o omletă, gallo pinto, jianbing, kosai, mandazi, fulgi de ovăz, shakshuka, sau vegemite, ați ști din ce țară provine felul de mâncare? Ei bine, acest lucru depinde de zona unde locuiți. Astfel ați putea recunoaște unele din felurile de mâncare amintite, specifice pentru micul dejun.

Potrivit cercetărilor efectuate de Mayo Clinic – o instituție medicală renumită din SUA – pentru a evita afecțiunile inimii, există o masă pe care nu ar trebui să o treceți cu vederea. Veți fi de acord cu majoritatea persoanelor din lume, ale căror mame spuneau că micul dejun este cea mai importantă masă a zilei. Și pentru aceia dintre voi care iubesc istoria, ideea că „micul dejun este cea mai importantă masă a zilei” a fost inventată în secolul al XIX-lea de către adventiștii de ziua a șaptea, James Caleb și John Harvey Kellogg, pentru a ajuta la comercializarea brandului lor de cereale pentru micul dejun. Dacă aveți îndoieli, căutați acest lucru pe Google.

Willie Oliver, PhD, CFLE și **Elaine Oliver**, PhDc, LCPC, CFLE
sunt directori ai Departamentului de Familie la Conferința Generală a Bisericii Adventiste de Ziua a Șaptea,
Sediul Central din Silver Spring, Maryland, SUA.

Dr. Naima Covassin, cercetător la Laboratorul de Fiziologie Cardiovasculară din cadrul Clinicii Mayo, a descoperit într-un studiu recent că persoanele care au luat micul dejun regulat au pus mai puțin de trei kilograme într-un an, comparativ cu opt kilograme în cazul celor care nu au luat micul dejun. Această creștere în greutate este grăsimă periculoasă — potrivit dr. Covassin — și este asociată în mod constant cu hipertensiune arterială, diabet și boli de inimă.¹

Pentru a ne asigura, cercetătorii susțin ideea trezirii și consumării unui mic dejun nutritiv pentru începerea unei zi active. Micul dejun care include cereale integrale, proteine slabe, fructe, legume și sucuri de fructe, 100% fără zahăr adăugat este crucial pentru evitarea problemelor cardiace grave care pot apărea mai târziu în viață.²

Deci – fără îndoială – mama avea dreptate!

Mesajul nostru special pentru ziua aceasta este: *Hrănește-ți inima! Păstrează-ți sănătatea emoțională în această lume decăzută.* Haideți să ne rugăm!

II. REFERINȚA BIBLICĂ

„Să nu vi se tulbure inima. Aveți credință în Dumnezeu și aveți credință în Mine. În casa Tatălui Meu sunt multe locașuri. Dacă n-ar fi așa, v-aș fi spus. Eu Mă duc să vă pregătesc un loc. Și după ce Mă voi duce și vă voi pregăti un loc, Mă voi întoarce și vă voi lua cu Mine, ca acolo unde sunt Eu, să fiți și voi... Adevărat, adevărat vă spun că cine crede în Mine va face și el lucrările pe care le fac Eu; ba încă va face altele și mai mari decât acestea, pentru că Eu mă duc la Tatăl: și orice veți cere în Numele Meu, voi face, pentru ca Tatăl să fie proslăvit în Fiul. Dacă Mă iubiți, veți păzi poruncile Mele... Nu vă voi lăsa orfani, Mă voi întoarce la voi.” – Ioan 14:1-3,12,13,15,18

III. EXPLICAȚIE ȘI APLICAȚIE

O INIMĂ NETULBURATĂ? ESTE OARE POSIBIL?

Mamele și medicii care fac investigații medicale în acest sens nu sunt singurii care se preocupă de afecțiunile inimii. Iisus S-a preocupat de asemenea de acest subiect. În învățătura de astăzi vom studia despre Iisus, care știa că ucenicii Săi vor fi întristați atunci când vor auzi despre plecarea Lui, dar și că urma să devină Mielul răstignit.³

Așa că Iisus le-a oferit ucenicilor Săi o speranță — pe care ne-o oferă și nouă astăzi — prin porunca clară: „Să nu vi se tulbure inima” (Ioan 14:1). Cu alte cuvinte, prin aceasta, Hristos ne trimite mesajul plin de speranță că El este cu noi și Se va întoarce curând să ne ia la ceruri, așa că nu avem niciun motiv pentru care să ne îngrijorăm sau să ne temem. Ellen White ne oferă câteva gânduri despre momentul întâlnirii dintre Iisus și ucenicii Săi în cartea *Hristos, Lumina lumii*, p. 663: „Scopul plecării lui Hristos era altul decât acela de care se temeau ucenicii. Aceasta nu însemna o despărțire pentru totdeauna. El Se ducea să pregătească un loc pentru ei, ca să vină iarăși și să-i ia cu Sine. În timp ce clădea locașuri pentru ei, aceștia urmau să își dezvolte caractere asemănătoare celui ceresc.”⁴

Cert este că Iisus nu vorbește aici despre nivelurile de colesterol sau despre operațiile chirurgicale de bypass.⁵ Iisus vorbește despre o altfel de afecțiune a inimii, care poate avea drept consecințe pierderea speranței, lipsa credinței, apariția unui atac de panică sau momente de neliniște. O afecțiune a inimii care te ține treaz noaptea gândindu-te la situația ta financiară, care te face să-ți rozi unghiile când ești îngrijorat pentru copilul tău, care te neliniștește atunci când primești un telefon de la prietenul tău care îți cere un sfat pentru căsnicia sa în curs de destrămare, sau poate chiar a ta, și aceste sentimente nu dispar așa de ușor.

Poate că și astăzi ai avut palpitații sau gânduri care nu ți-au dat liniște în legătură cu situația voastră financiară de familie sau despre soțul/soția sau copiii voștri. Aceasta poate fi afecțiunea despre care ne vorbește Iisus și pe care cu toții am experimentat-o la un moment dat. Este genul acela de durere a inimii, o problemă a lipsei de credință, o neliniște care tinde să-și facă loc în viețile noastre. Problemele acelea care apar adesea în viața de zi cu zi, genul acela de probleme cu care nu suntem obișnuiți și de care nu ne pasă.

Este clar că o afecțiune a inimii — fie ea fizică, emoțională sau spirituală — reprezintă o amenințare semnificativă pentru noi în calitate de popor al lui Hristos. Și, datorită studiilor științifice, noi știm că un mic dejun sănătos ne va ajuta. Dar ce putem face în legătură cu necredința, cu îngrijorările și anxietatea cu care ne confruntăm? Ce putem face ca temerile și neliniștea să dispară? Haideți să fim sinceri: este posibil — ca urmași ai lui Iisus într-o lume predispusă la distrugere — să ascultăm Cuvântul Lui și să nu ni se tulbure inimile? Desigur. Pentru că Iisus este Fiul lui Dumnezeu; Iisus este Mesia; Iisus este Domnul meu și al tău; Iisus, Mântuitorul meu și Mântuitorul tău, este Cel care ne spune: „Să nu vi se tulbure inima” (v. 1).

CU CE ÎȚI HRĂNEȘTI INIMA?

Potrivit Cuvântului lui Dumnezeu — de fapt, potrivit lui Iisus Însuși — o inimă ajunge să fie tulburată sau nu în funcție de modul cum este **hrănită**. La fel cum o granola sau o ugali pot face o diferență fizică, ceea ce asimilezi sau ceea ce eviți face o diferență spirituală și emoțională.

Întrebați experții și vă vor spune că există trei elemente-cheie pentru bunăstarea fizică: o dietă sănătoasă, exerciții fizice regulate și odihnă adecvată. Dacă neglijați vreunul dintre acestea, mai devreme sau mai târziu vor apărea anumite probleme. Același lucru se poate aplica și în domeniul spiritual, cu privire la inimile noastre din perspectiva credinței și a bunăstării emoționale.

Ele trebuie să fie hrănite corespunzător și inspirate pentru a fi sănătoase și puternice din punct de vedere spiritual și emoțional. Dacă privim la cuvintele lui Isus, L-am putea auzi: „Să nu vi se tulbure inima. Aveți credință în Dumnezeu și aveți credință în Mine” (v. 1). Iisus ne arată secretul pentru o **inimă sănătoasă** — care include sănătatea emoțională — ceea ce presupune să ne încredem în El. Inimile noastre au nevoie să primească hrana spirituală din partea Domnului în mod regulat și să ducem o viață activă cât timp Îl urmăm pe El. Așa cum se întâmplă cu mușchii din corpul nostru atunci când ne antrenăm mai mult – cu cât ne antrenăm mai mult cu atât mai puternici vor deveni – la fel se întâmplă și în domeniul spiritual: cu cât vom avea mai multe experiențe cu Hristos, cu atât mai multă încredere vom avea în faptul că El va face ceea ce a spus, iar ceea ce a promis se va împlini! Isaia 41:10 ne reamintește: „Nu te teme, căci Eu sunt cu tine; nu te uita cu îngrijorare, căci Eu sunt Dumnezeul tău; Eu te întăresc, tot Eu îți vin în ajutor. Eu te sprijin cu dreapta Mea biruitoare.”

Versetul din Iosua 1:9 aduce încurajare unei inimi tulburate: „Întărește-te și îmbărbătează-te! Nu te înspăimânta și nu te îngrozi, căci Domnul Dumnezeuul tău este cu tine în tot ce vei face.”

Ellen White ne împărtășește în cartea *Minte, caracter, personalitate*, vol. 1, p. 68: „Ia aminte la ajutorul tău, Iisus Hristos. Invită-L și primește-I prezența plină de har. Poate că mintea ta se va înnoi zi de zi, de aceea este privilegiul tău să accepți pacea și odihna, să lași în urmă îngrijorările și să-L lauzi pe Dumnezeu pentru binecuvântările tale.”⁶

Psalmistul, în versetul din Psalmii 27:1, pune accentul pe motivul pentru care ar trebui să avem speranță: „Domnul este lumina și mântuirea mea. De cine să mă tem? Domnul este sprijinitorul vieții mele. De cine să-mi fie frică?”

La prima vedere, aceste răspunsuri ar putea arăta sau ar putea părea simpliste, la fel ca răspunsurile de la Școala de Sabat. Da, este adevărat! Prea mulți care-L urmează pe Hristos au aceste simțăminte ce rezultă din faptul că viața lor nu include *consumarea* regulată a Cuvântului lui Iisus, nici încredințarea vieții lor în mâna Lui și nici odihna adevărată în El. Ca urmare, ei nu sunt capabili să îndure anxietățile vieții care apar zilnic. Și ajung într-un final să caute *hrană* în alte locuri, deși tânjesc după un sens care vine doar prin Cuvântul lui Dumnezeu sau după o pace veșnică pe care ar obține-o dacă ar crede cu adevărat în promisiunile Sale.

Noi tindem să diversificăm hrana noastră spirituală în favoarea soluțiilor lumești. Și cochetăm cu aceste lucruri pământești, crezând că ne vor aduce lucruri dumnezeiești. Spre exemplu, poate că sunteți consumatori de știri religioase prin cablu, gândindu-vă că liderii din cercul vostru politic vă vor oferi înțelepciune într-o lume destinată pierzării. Sau poate veți dori să începeți să mergeți la sală ca mai apoi să faceți o obsesie din calculul caloriilor, crezând în mod greșit că controlul asupra corpului vostru vă va oferi control asupra sufletului speriat, îngrijorat și neliniștit.

Între timp, inimile noastre lipsite de credință trec printr-o perioadă prelungită de indiferență. Aceste inimi care au fost odată testate în discuții complicate cu prieteni necunoscători, la facultate sau la muncă, inimi antrenate de rugăciune în situații critice, acum stau leneșe pe canapea, consumând gunoaie. Să ne mai întrebăm atunci de ce ne simțim neputincioși, vulnerabili, plini de incertitudini, îndoieli și griji ale vieții?

Ellen White ne sfătuiește în cartea *An Appeal to the Youth*, p. 79: „Cu cât studiați mai mult Scriptura și cu cât vă devin tot mai familiare învățăturile ei, cu atât mai mult veți putea face față tentațiilor Satanei.”⁷

În concluzie, dacă vom urma Cuvântul lui Dumnezeu, vom ajunge să credem cu adevărat versetele din Psalmii 46:1,2: „Dumnezeu este adăpostul și sprijinul nostru, un ajutor care nu lipsește niciodată în nevoi. De aceea nu ne temem...”

Dacă vom studia cu regularitate Cuvântul lui Dumnezeu, ne vom bucura de pacea cuprinsă în mesajul din Iacov 1:5: „Dacă vreunui dintre voi îi lipsește înțelepciunea, s-o ceară de la Dumnezeu, care dă tuturor cu mână largă și fără mustrare, și ea îi va fi dată.” Iar versetul din Iacov 3:17 declară: „Înțelepciunea care vine de sus este întâi curată, apoi pașnică, blândă, ușor de înduplecat, plină de îndurare și de roade bune, fără părtinire, nefățarnică.”

Desigur, noi nu sugerăm faptul că bolile mintale nu sunt reale sau că situația în care vă aflați nu ar necesita o asistență de specialitate. Dumnezeu ne-a oferit darurile duhovnicești (drept ajutor) pentru trupul lui Hristos, care este biserica, așa cum subliniază și apostolul Pavel în 1 Corinteni capitolul 12. Astfel, dacă vă aflați în situația în care ați fost diagnosticat cu tulburări de anxietate, nu ezitați să cereți sfatul unui specialist din zona în care locuiți.

Deși fiecare dintre noi zilnic este predispus mai mult sau mai puțin să aibă momente de anxietate, teamă, îngrijorare, frică și stres, acestea apar adesea din cauză că am neglijat să consumăm nutrienții cuprinși în Cuvântul lui Dumnezeu. Noi nu am dobândit dragostea, bucuria, pacea, răbdarea, bunătatea, facerea de bine și credincioșia Sa (Galateni 5:22,23). Și am uitat că Dumnezeu ne iubește cu o iubire veșnică (Ieremia 31:3).

Dacă știți că suferiți de anumite afecțiuni ale inimii, specialiștii v-au prescris deja o listă amplă de pași *simpli* prin care puteți duce o viață echilibrată. Primul pas este renunțarea la vicii, controlul colesterolului, respectarea unei diete echilibrate, respectarea unui program de mișcare de 30 de minute pe zi, menținerea sub control a stresului, practicarea unei igiene potrivite, menținerea unei greutate corporale echilibrate, consumarea de vitamine și alte alimente care vă pot ajuta la o viață sănătoasă.

Dar atunci când este vorba de credința inimilor noastre, acest lucru implică doar trei lucruri. Inimile noastre tulburate trebuie să fie alimentate cu cuvântul lui Iisus, cu un instinct care să-L urmeze pe El și care să ia în serios privilegiul Sabatului. Acest lucru ne va ajuta să primim o odihnă fizică, spirituală și emoțională, menită nouă săptămânal. Amintiți-vă că Iisus a rostit niște cuvinte menite să ne elibereze imediat inimile de orice grijă. De cinci ori – de cinci ori în două versete – Iisus folosește pronumele EU. Aceasta reprezintă pentru noi mai mult decât o rugămintă să ne ancorăm inimile în speranța pe care Iisus ne-o oferă și promisiunea că El va reveni curând să ne ia pentru a locui cu El pentru veșnicie, într-un loc minunat, fără stres sau griji.

DECI CARE ESTE „DIETA LUI IISUS”?

Cum ne putem hrăni inimile cu puterea lui Iisus? Această idee se leagă de promisiunile scrise în Cuvântul Său, Scriptura, și de puterea prezenței Lui, care se găsește în părtășia cu poporul Său. La fel cum cineva care urmează un program de menținere a sănătății fizice a inimii, prin alergare, se poate înscrie la un club local de alergare, așa cum procedează majoritatea prietenilor sau vecinilor, Cuvântul lui Dumnezeu și părtășia cu poporul Lui sunt esențiale pentru o inimă puternică ce ne va aduce binecuvântare din punct de vedere spiritual și emoțional, mai ales în relațiile noastre cele mai apropiate, cum este aceea cu partenerul de viață, cu copiii sau cu alți membri ai familiei.

Iisus ne face o promisiune în versetul 18 spunându-ne: „Nu vă voi lăsa orfani, mă voi întoarce la voi.” Deseori, atunci când ne simțim departe de Iisus, inimile noastre sunt tulburate ca urmare a faptului că ne-am depărtat de cele trei locuri în care El a promis că-L vom găsi întotdeauna: Cuvântul Său, poporul Său și ziua de odihnă. Mai mult de atât, în prezent, noi trăim într-o lume în care niciodată nu a fost mai ușor să avem acces la Cuvântul lui Dumnezeu. Un exemplu ar fi: dacă vă înregistrați pe www.RevivalAndReformation.org la secțiunea de Studiu biblic, veți găsi alte subsecțiuni ca **Believe His Prophets, United in Prayer** sau **The Daily Devotional**, unde veți primi un devoțional zilnic, un ghid de citire a Bibliei, o informație săptămânală care vă va conecta cu Dumnezeu, cu biserica și cu voia Sa pentru viețile voastre. Odată ce inimile noastre vor fi alimentate cu prezența lui Iisus, elementul esențial este să ne asigurăm că inimile noastre vor fi antrenate astfel încât să adopte un stil de viață prin care să îl urmeze neîncetat pe Iisus. Immediat după ce le-a spus să se împărtășească cu „trupul Său”, Iisus

le-a mai spus că, dacă vor trăi o viață de credință, vor realiza lucruri mai uimitoare decât cele făcute de El! „Adevărat , adevărat vă spun că cine crede în Mine va face și el lucrările pe care le fac Eu...” (v. 12).

Ucenicii aveau nevoie mai mult decât de orice de inimi care să se hrănească cu prezența lui Iisus, pentru că ei aveau să facă lucruri incredibile, uimitoare, extraordinare în numele lui Iisus. Și acesta este stilul de viață pe care și noi ar trebui să-l adoptăm pentru a avea o viață sănătoasă din punct de vedere spiritual și emoțional, într-o lume predispusă la distrugere.

Nu credeți că experiența noastră de credință este atât de fragilă pentru că niciodată nu ieșim din confortul nostru? Nu credeți că acesta poate fi un motiv pentru care vă simțiți atât de nepregătiți în fața problemelor care apar, fie ele în relația de căsătorie sau în familie, pentru că tot ce ați făcut a fost să le evitați? Nu credeți că o modalitate prin care să vă căliți inimile pentru a experimenta o sănătate emoțională și spirituală ar fi să căutați oportunitățile care vi le-ar testa? Deși mesajul acesta a fost transmis de Iisus ucenicilor Săi, el ni se aplică și nouă astăzi — „și orice veți cere în Numele Meu, voi face, pentru ca Tatăl să fie proslăvit în Fiul” (v. 13). Dacă tânjim după o sănătate spirituală și emoțională într-o lume decăzută, ar trebui să ascultăm vocea lui Iisus și să-I cerem orice am avea nevoie pentru a ajunge la starea de sănătate pe care ne-o dorim.

La sfârșit, dar nu în ultimul rând, Iisus oferă prescripția pentru o inimă sănătoasă: „Dacă Mă iubiți, veți păzi poruncile Mele” (v. 15). Inimile noastre fizice nu vor fi sănătoase și nu vor supraviețui, nu vor răzbate, dacă vom mânca tot ce ne vom dori, când vom dori, în orice cantitate vom dori; mai mult de atât, inimile nu vor supraviețui spiritual și emoțional dacă nu vor asculta de Cel care este plin de bunătate și care lucrează pentru binele nostru. Noi știm deja că El ne iubește.

Dar dacă și noi Îl iubim, trebuie să-I dovedim aceasta prin ascultarea față de El. Și ascultarea acesta de voia lui Dumnezeu este cea care aduce sănătate inimii, acea sănătate a inimii care va alunga starea de anxietate și teama. Un înțelept a declarat în Proverbele 19:23: „Frica de Domnul duce la viață, și cel ce o are petrece noaptea sătul, fără să fie cercetat de nenorocire.”

IV. CONCLUZIE

REALITATEA CĂSNICIILOR DE ASTĂZI

Adevărul este că soțiile și soții din zilele noastre sunt destul de extenuați în vremurile acestea, aducând cu ei, acasă, starea aceasta de spirit în fiecare zi. Fără îndoială, viața de zi cu zi a secolului al XXI-lea este supraîncărcată cu preocupările legate de timp și stresul cauzat de grijile cotidiene. Între muncă, școală, biserică și obligații sociale, stresul este în creștere și amenință să devină boala incurabilă a vremurilor noastre. Atunci când devine copleșitor, stresul ne afectează sănătatea fizică, spirituală și emoțională. Atmosfera stresantă din căminele noastre face ca viața de familie să fie foarte grea. Un mediu plin de discuții în contradictoriu, dezacorduri, conflicte, controverse și neînțelegeri. Pentru o astfel de situație, Iisus ne spune: „Să nu vi se tulbure inima” (v. 1). Planul lui Satana este să diminueze energiile noastre fizice, spirituale și emoționale, ținându-ne mult mai preocupați decât ar trebui, de fapt, într-o continuă alergare de la o activitate inutilă la alta. Dacă noi ne hrănim inimile noastre spirituale cu mâncare nepotrivită, și nu cu

cea care poate să ne ofere nutrienții necesari care să ne mențină sănătoși, fiecare neînțelegere din relațiile noastre ajunge să ni se pară astfel ca un munte prea înalt, care duce la disperare și distrugere, ajungând ca în final să ne copleșească și să ne consume toate energiile pozitive.

Chiar și acum, studierea Cuvântului lui Iisus presupune hrănirea inimilor noastre cu nutrienții care ne vor susține, ne vor revigora și care ne vor face să fim rezistenți. Inimile noastre, umplute cu acest mesaj care oferă energie, vor fi atât de viguroase spiritual și emoțional și atât de puternice, încât vor putea rosti mai ușor cuvintele: „Îmi pare rău”, „te rog frumos să mă ierți” sau „te iubesc”, la momentele potrivite. Și aceasta va putea fi o dovadă că noi suntem ucenicii lui Iisus și că ne hrănim inimile cu Cuvântul Lui plin de viață. Pentru că a fi ucenic al lui Iisus reprezintă mai mult decât o profesie în numele Lui, ci o reproducere a caracterului Său, care se manifestă ca o binecuvântare în căminele, comunitățile și bisericile noastre locale.

ILUSTRAȚIE

Jim Cymbala, un pastor pensionar din cadrul bisericii Brooklyn Tabernacle din Brooklyn, New York, a scris într-una din cărțile sale:

„Când am crescut, am crezut că un creștin trebuie să fie persoana aceea care merge cu umerii drepecți datorită puterii sale uimitoare interioare, un creștin care studiază Biblia și permite tuturor să vadă că aceasta și-a făcut simțită prezența în viața lui. Am învățat că cea mai matură credință este cea care a fost de prea multe ori încercată, lăsând totul în mâna Domnului, și care recunoaște că nimic nu poate fi făcut fără El. Creștinul autentic nu este cel care a realizat cel mai mult, ci cel care a primit cel mai mult. Harul Domnului, iubirea și mila Sa l-au umplut pe deplin, pentru că el îl urmează întru totul.”⁸

Deci, în timp ce încercați să negociați spațiul și sarcinile cu cei de acasă, alegeți câte o roadă a Duhului — pentru sănătatea inimilor voastre — în fiecare zi (Galateni 5:22,23). Fie că este dragostea, bucuria, pacea, îndelunga răbdare, bunătatea, credincioșia, blândețea sau stăpânirea de sine, această dietă trimisă de Sus vă va oferi o stare bună spirituală și emoțională. Ne vom asigura astfel că „prin aceasta vor cunoaște toți că sunteți ucenicii Mei, dacă veți avea dragoste unii pentru alții” (Ioan 13:35).

Dragi frați și surori, inimile voastre nu trebuie să fie tulburate, deoarece Iisus este așa cum îl descrie imnul acesta:

Ești aici, cerul l-ai deschis,
Eu mă închin, eu mă închin
Ești aici să faci tot ce ai promis
Eu mă închin, eu mă închin
Ești aici, prezent prin Duhul Sfânt

Eu mă închin, eu mă închin
 Ești aici să simt puterea Ta
 Eu mă închin, eu mă închin
 R: Tu ești Izbăvitorul atotputernic
 Tu ești lumina în întuneric, Doamne, tu ești Dumnezeu.
 Tu ești Izbăvitorul atotputernic
 Tu ești lumina în întuneric, Doamne, tu ești Dumnezeu.
 Ești aici, vrei să ne atingi
 Eu mă închin, eu mă închin
 Ești aici, vindeci suflete
 Eu mă închin, eu mă închin
 Ești aici să simt prezența Ta
 Eu mă închin, eu mă închin
 Ești aici prezent prin Duhul Sfânt
 Eu mă închin, eu mă închin
 Refren
 Chiar și atunci când nu văd, ești cu mine
 Chiar și atunci când nu simt, ești aproape
 Știu că lucrezi, știu că lucrezi, Doamne!
 Știu că lucrezi, știu că lucrezi, Doamne!
 (Way Maker)

Iisus ne spune: „Să nu vi se tulbure inima” (v. 1). Și acest Iisus este Cel care, la nunta din Cana, a transformat apa în vin (Ioan 2). Este același Iisus care l-a înviat pe Lazăr din morți (Ioan 11) sau care l-a vindecat pe orbul Bartimeu (Marcu 10). El este același Iisus care a vindecat femeia care avea o hemoragie și care a înviat-o din morți pe fiica lui Iair (Marcu 5). Este același Iisus care i-a vindecat pe cei zece leproși (Luca 17). Și este același Iisus care l-a vindecat pe paralyticul din Capernaum, coborât prin acoperiș de cei patru prieteni ai săi (Marcu 2). Acesta este același Iisus care a scos duhul necurat din fiica femeii siro-feniciene (Marcu 7). Este același Iisus care a hrănit cincii mii de bărbați, femei și copii cu cincii pâini și doi pești (Matei 14). Același Iisus care a mers pe ape (Matei 14). Și același Iisus care ne poruncește: „Să nu vi se tulbure inima” (v. 1).

Pe măsură ce procesăm ce putem face pe viitor cu mesajul pe care tocmai l-am auzit, fie ca Domnul să ne ajute pe fiecare în parte să consumăm „acești nutrienți” în mod regulat. Acest obicei ne va aduce o stare emoțională bună în această lume decăzută, pentru că Iisus este *singura hrană adevărată*.

REFERINȚE BIBLIOGRAGICE

- ¹ Roth, I. (April 25, 2018). *Mayo clinic minute: Why breakfast may be key to trimming your belly*. Newsnetwork. mayoclinic.org/discussion/mayo-clinic-minute-why-breakfast-may-be-key-to-trimming-your-belly/? Retrieved May 18, 2022.
- ² Keillor, J. (July 2, 2020). *Start your day right*. [Connect.mayoclinic.org/blog/take-charge-healthy-aging/newsfeed-post/start-your-day-right/](https://connect.mayoclinic.org/blog/take-charge-healthy-aging/newsfeed-post/start-your-day-right/) Retrieved May 18, 2022.
- ³ Borchert, G. L., Ed. (1996). *The new american commentary*, Vol. 25A John 1-11. Nashville, TN: Broadman and Holman Publishers).
- ⁴ White, E.G. (1940). *The desire of ages*, p. 663. Mountain View, CA: Pacific Press Publishing Association.
- ⁵ „Heart disease facts.” *Centers for disease control and prevention*. cdc.gov/heartdisease/facts.htm. Retrieved May 18, 2022.
- ⁶ White, E.G. (1977). *Mind, character, and personality*, vol. 1, p. 68. Nashville, TN: Southern Publishing Association.
- ⁷ White, E. G. (1864). *An appeal to the youth*, p. 79. Battle Creek, MI: Seventh-day Adventist Publishing Association.
- ⁸ Cymbala, J. (1993). *Fresh faith*, p. 45. Grand Rapids, MI: Zondervan Publishing House.

POVEȘTEA CELOR DOUĂ FAMILII

MATERIAL REALIZAT DE CĂTRE JOHN NIXON, SR.

REFERINȚA BIBLICĂ

Matei 24:37-39; Luca 17:28

INTRODUCERE

Aceasta este povestea a două familii, cu similaritățile și diferențele dintre ele. Ambele familii s-au confruntat cu situații critice care le-au îngreunat viețile. Secularismul din vremurile lor le-a testat căminul din punct de vedere spiritual. Ambele familii au evitat răul, Îl cunoșteau pe Dumnezeu și I Se închinau Lui. Dar la final, ele s-au descurcat diferit. Învățătura acestei istorii stă în diferențele dintre cele două, de ce una dintre familii a supraviețuit, iar cealaltă s-a destrămat. Lot este omul care și-a pierdut familia; Noe este cel care și-a salvat familia.

COMPARAȚIA DINTRE CELE DOUĂ FAMILII

Atât lumea dinaintea potopului, cât și orașul Sodoma au reprezentat pentru credincioșii din vremea aceea încercări de cel mai înalt nivel. În diferite locuri din Noul Testament, lumea antediluviană și orașul Sodomei sunt prezentate fiecare ca simboluri escatologice ale răzvrătirii finale împotriva lui Dumnezeu, cu consecințele sale. Profeția lui Iisus din Matei 24 a indicat timpul lui Noe ca un exemplu al condiției lumii chiar înainte de întoarcerea Sa.

„Cum s-a întâmplat în zilele lui Noe, aidoma se va întâmpla și la venirea Fiului omului. În adevăr, cum era în zilele dinainte de potop, când mâncau și beau, se însurau și se măritau până în ziua când a intrat Noe în corabie și n-au știut nimic, până când a venit potopul și i-a luat pe toți, tot așa va fi și la venirea Fiului omului.”
– Matei 24:37-39

Iuda a făcut o legătură cu orașul Sodoma.

„Tot așa, Sodoma și Gomora și cetățile dimprejurul lor, care se dăduseră ca și ele la curvie și au pofțit după trupul altuia, ne stau înaintea ca o pildă, suferind pedeapsa unui foc veșnic.” – Iuda 1:7

Ceea ce este captivant în ambele situații este că, în Vechiul Testament, poveștile acelor vremuri au fost spuse prin experiențele unor familii. Și astfel le putem vedea din interior. Ambele familii sunt recipiente ale harului lui Dumnezeu în fața judecății divine (Geneza 6:8; Geneza 19:16). Dar o singură familie a trecut nevătămată prin situațiile acelea de criză. Natura spiritualității unei familii rezistente ne este descoperită prin aceste experiențe.

I. ÎN ZILELE LUI NOE

„Când au început oamenii să se înmulțească pe fața pământului și li s-au născut fete, fiii lui Dumnezeu au văzut că fetele oamenilor erau frumoase și din toate și-au luat de neveste pe acelea pe care și le-au ales. Atunci, Domnul a zis: «Duhul Meu nu va rămâne pururea în om, căci omul nu este decât carne păcătoasă; totuși zilele lui vor fi de o sută douăzeci de ani.»” – Geneza 6:1-3

Decăderea umană a început atunci când diferențele dintre cei drekți și cei păcătoși au început să nu mai fie atât de vizibile. Fiii lui Dumnezeu și-au ales soții după înfățișarea fizică, și nu după caracter — ei și-au luat ceea ce „le-a plăcut” (Noua traducere).

Căsătoriile dintre urmașii lui Set și cei ai lui Cain au cauzat o ruptură în separarea dintre cele două popoare. Este un principiu al vieții: „Nu vă lăsați înșelați: Tovărășiile rele strică obiceiurile bune” (1 Corinteni 15:33). În lumea antediluviană, dreptatea și nelegiuirea au mers împreună până ce cunoașterea de Dumnezeu ajunsese să se piardă pe pământ.

Noe a fost patriarhul primei generații născute după moartea lui Adam. Timp de 900 de ani, primul om de pe pământ și-a ținut nepoții pe genunchii săi și le-a spus povestea Paradisului pierdut — despre frumoasa grădină care acum este păzită de o sabie de foc, despre pomul vieții, despre faptul că i se interzisese să mai meargă alături de îngeri și să mai vorbească față în față cu Dumnezeu, despre șarpe și despre pomul cunoașterii binelui și răului și despre pașii treptați care au dus la blestemul păcatului.

Era aproape imposibil de negat existența lui Dumnezeu atâta timp cât Adam a fost în viață. El putea spune cu convingere că văzuse totul cu ochii lui. El le putea arăta și celorlalți cicatricea de pe corpul său ca urmare a intervenției divine care i-a dat viață Evei prin coasta lui.

Dar, odată cu moartea sa, ultima barieră împotriva nelegiurii avea să cadă, păcatul devenind tot mai violent.

Lumea ajunsese atât de coruptă, încât nici cea mai iscusită limbă nu putea descrie condiția în care avea să ajungă umanitatea și durerea sfâșietoare pe care o simțea Dumnezeu.

„Domnul a văzut că răutatea omului era mare pe pământ și că toate întocmirile gândurilor din inima lui erau îndreptate în fiecare zi numai spre rău. I-a părut rău Domnului că a făcut pe om pe pământ și S-a mâhnit în inima Lui.” – Geneza 6:5,6

În vremea aceea, *nefilimii* erau pe pământ, bărbați de o statură și putere mare „care erau vitejii care au fost în vechime oameni cu nume” (Geneza 6:4). Descendenții lor au fost uriașii care i-au intimidat pe oamenii lui Moise trimiși să iscodească ținutul Canaanului (Numeri 13:33). Dar în ebraică, termenul *nefilim* înseamnă „a provoca o cădere, a distruge”, sugerând de altfel că, deși erau recunoscuți ca fiii oamenilor, în ochii lui Dumnezeu erau păcătoși. Comentariul din cartea *Patriarhi și profeți dezvăluie* că „vinovăția lor – faptul că lăsau frâu liber nelegiurii – era într-un raport direct proporțional cu iscusința și înțelepciunea lor”. Nelegiuirea lor „era fățișă și sfidătoare” (*Patriarhi și profeți*, pp. 90, 91).

„Oamenii L-au scos pe Dumnezeu din cunoștința lor și s-au închinat făpturilor propriiei lor imaginații și, ca urmare, au decăzut din ce în ce mai mult.” (PP 91).

Aceasta este lumea în care Noe a fost nevoit să-și crească familia. El nu a putut alege condițiile societății din care făcea parte și nici nu a putut să controleze lumea din afara casei lui. Ceea ce a putut să controleze a fost viața sa, casa sa și tot ce a făcut a fost cu integritatea și credincioșia sa față de Dumnezeu.

II. ZILELE LUI LOT

„Ce s-a întâmplat în zilele lui Lot se va întâmpla aidoma: oamenii mâncau, beau, cumpărau, vindeau, sădeau, zideau.” – Luca 17:28

Pe măsură ce Biblia indică violența ca punct principal al corupției din timpul lui Noe (Geneza 6:11), orașul Sodoma s-a făcut cunoscut prin imoralitatea sexuală și, mai mult de atât, prin perversiunile sexuale (Iuda 7). Dar în timp ce au avut loc cele mai josnice și degradante practici, viața în Sodoma a continuat de la o zi la alta ca și cum nu ar fi fost nimic ciudat. Într-adevăr, a devenit ceva obișnuit, și aceasta a fost soarta Sodomei.

Atunci când bărbații Sodomei au încercat să spargă ușa pentru a se împreuna cu cei doi vizitatori care se aflau în casa lui Lot, „tineri și bătrâni au înconjurat casa și tot norodul a alergat din toate colțurile” (Geneza 19:4). Astfel, când păcatul nu mai are nicio reținere, este un semn clar că Duhul Sfânt a fost respins, de aceea El s-a retras și tot ce a mai rămas este judecata divină. Haideți să observăm asemănările. Asemenea lui Noe, și Lot și-a crescut familia în condiții care au afectat astfel trăirea unei vieți evlavioase, însă ei au procedat în mod diferit.

MATERIALISM SAU SPIRITUALITATE

„Lot și-a ridicat ochii și a văzut că toată Câmpia Iordanului era bine udată în întregime. Înainte de a nimici Domnul Sodoma și Gomora, până la Țoar, era ca o grădină a Domnului, ca țara Egiptului. Lot și-a ales toată Câmpia Iordanului și a mers spre răsărit. Astfel s-au despărțit ei unul de altul.” – Geneza 13:10,11

Atunci când Lot a luat decizia unde ar fi cel mai potrivit loc din punct de vedere material în care să-și ducă familia, el nu a luat în considerare și efectele negative care aveau să apară asupra casei lui. El nu s-a consultat cu Domnul în această decizie. El și-a expus familia la ispitele lui Satana. El a luat o decizie strict materială și și-a învățat familia să pună avuțiile mai presus de orice. Aceste valori eronate au avut ca urmare dezastrul care s-a dezlănțuit asupra familiei atunci când Sodoma a fost distrusă.

Lot era deja o persoană înstărită atunci când s-a mutat în Sodoma (Geneza 13:5). Nu-i lipsea nimic. Și, din cauza materialismului, el și-a pierdut atât familia, cât și bogățiile. El „s-a dus bogat în Sodoma, dar a plecat de acolo fără nimic” (*Sfaturi pentru sănătate*, 270). Prima pierdere a fost de departe cea mai devastatoare, dar avea să fie stabilită prin alegerile care au condus la această decizie. Lot s-a complăcut într-o viață de lux și tocmai aceasta i-a distrus credința.

„Când a venit în Sodoma, Lot a intenționat să se păzească de orice nelegiuire și să poruncească astfel și casei lui, însă a eșuat teribil. Influențele degradante din jurul lui i-au afectat propria credință, iar legătura pe care o aveau copiii lui cu locuitorii Sodomei i-au legat într-o oarecare măsură interesele de ale lor” (*Căminul adventist*, 138).

Pentru ca o familie să exceleze din punct de vedere spiritual, deciziile pe care dorește să le ia trebuie să fie bazate pe valori spirituale. Așa cum a fost în zilele lui Lot, așa este și în zilele noastre. Goana după materialism se poate vedea la orice pas. Promisiunea unei vieți îmbelșugate și fericite pe care o va aduce este trăsătura esențială a capitalismului. Cu toate acestea, sistemul este condus de interesul propriu, de proprietatea privată de dragul profitului și de dobândirea bogăției ca scop în sine.

„În 2021, în Statele Unite existau mai mult de un milion de milionari, de fapt mult mai mulți. Potrivit unui raport, un milion de noi milionari au apărut în SUA numai în 2021. În prezent, există 14,6 milioane de milionari în America, 2021 fiind „cel mai puternic an pentru crearea de milionari.”¹

Cu cât ne înconjoară mai multă bogăție și oportunitățile de câștig sunt la îndemâna oricui, cu atât este mai simplu pentru noi să cădem în plasa ispitei de a trăi doar pentru lumea aceasta. Dar când punem lucrurile materiale mai presus de lucrurile spirituale și de sănătatea familiei, atunci ne expunem involuntar la un risc. Ca în cazul lui Lot și al familiei sale, „rezultatul îl cunoaștem” (*Căminul adventist*, 138).

În mod contrar, Noe și-a dedicat viața intereselor familiei în misiunea pe care i-a oferit-o Dumnezeu. Și întreaga viață i-a fost modelată de acest scop. Construirea corabiei necesita

folosirea tuturor înzestrărilor și talentelor lui — inteligența arhitecturală, pregătirea fizică și a locului unde trebuiau să fie plasate materialele de construcție, abilitățile de conducere, pentru a organiza muncitorii pentru a profita la maximum de abilitățile și talentele lor, și rezistența minții și a corpului pentru a persevera în fiecare zi, până la finalizarea misiunii. El și-a investit de asemenea toate economiile lui în acest scop. Noe și-a folosit toate economiile pentru construirea corabiei. El nu a simțit nicio anxietate atunci când și-a condus familia sa în arcă pentru că a lăsat totul în urmă. Proiectul acesta a cerut, de asemenea, o mare credință din partea lui Noe. El a construit o barcă pe uscat într-o lume care nu a văzut niciodată ploaie. Oamenii de știință l-au discreditat. Intelectualii l-au înjosit. Alții își băteau joc de el. Dar Noe a continuat să construiască.

Întreaga viață a lui Noe a fost condusă, prin credința sa, de principiile sale. Într-un final, el a trebuit să întoarcă spatele întregii generații din vremea lui, pentru că ei l-au întors spatele lui Dumnezeu. Acolo a existat o alegere clară între valorile lumii în care trăiau contemporanii lui și valorile împărăției, pe care a ales să le păstreze. Și rezultatul îl cunoaștem cu toții.

HOTĂRÂREA SAU OSCILAȚIA

Unul dintre semnele clare a ceea ce s-a întâmplat cu credința lui Lot în timp ce trăia în Sodoma a fost reacția sa atunci când a aflat că orașul avea să fie distrus. Dacă nu era sigur că vizitatorii săi nu erau cu adevărat îngeri atunci când i-a primit în casa lui, evenimentele care s-au întâmplat apoi în fața ușii sale au devenit o dovadă clară.

„Iar pe oamenii care erau la ușa casei i-au lovit cu orbire, de la cel mai mic până la cel mai mare, așa că degeaba se trudeau să găsească ușa.” – Geneza 19:11

Avertizarea îngerilor a fost una plină de empatie, așa cum au fost și acțiunile lor pentru a apăra familia lui Lot de gloata depravată. Îngerii nu doar că i-au oferit o șansă de salvare lui Lot, ci i-au transmis porunca ce le-a fost dată:

„Bărbații aceia au zis lui Lot: «Pe cine mai ai aici? Gineri, fii și fiice și tot ce ai în cetate – scoate-i din locul acesta. Căci avem să nimicim locul acesta, pentru că a ajuns mare plângere înaintea Domnului împotriva locuitorilor lui. De aceea ne-a trimis Domnul, ca să-l nimicim.»” – Geneza 19:12,13

Mesajul a fost unul foarte clar și avertizarea, imediată. Nu putea exista nicio îndoială cu privire la avertizarea de la momentul respectiv a îngerilor, însă Lot a făcut un lucru ciudat. A ezitat.

„Când s-a crăpat de ziuă, îngerii au stăruit de Lot zicând: «Scoală-te, ia-ți nevasta și cele două fete care se află aici, ca să nu pieri și tu în nelegiuirea cetății.» Și, fiindcă Lot zăbovea, bărbații aceia i-au apucat de mână pe el, pe nevastă-sa și pe cele două fete ale lui, căci Domnul voia să-i cruțe; l-au scos și l-au lăsat afară din cetate.” – Geneza 19:15,16

MILA LUI DUMNEZEU FAȚĂ DE LOT

În același fel cum „Noe a căpătat milă înaintea Domnului” (Geneza 6:8), Lot a găsit scăpare prin mila Domnului. Și acesta este un lucru care îmi place foarte mult în povestea Sodomei: Lot era doar un credincios simplu, ca mine și ca tine. El nu avea o credință nestrămutată, precum Avraam, sau nu era un profet ca Moise. El nu a fost un „credincios perfect al generației lui”, așa cum a fost Iov. Lot a decis să locuiască în Sodoma și a ales acest lucru pentru interesul propriu. La început, el locuia la marginea orașului, apoi a decis să locuiască în mijlocul lui și a rămas acolo în ciuda condițiilor imorale, pentru că trăia confortabil.

Lot nu a fost părtaș la păcatele Sodomei. Sodomiții l-au urât pentru că el predica împotriva păcatelor lor. Nici el nu era un credincios model, însă Dumnezeu tot a dorit să-l salveze.

Îngerii care aveau să distrugă Sodoma au insistat în misiunea lor de a păstra familia lui Lot în siguranță. Dumnezeu a fost hotărât să-i salveze familia lui Lot, la fel de mult cum a decis să-și folosească puterea pentru a-i nimici pe cei răi.

Îngerii au fost instruiți să nu facă nimic până când Lot și familia sa nu aveau să fie în siguranță (vers. 22). Dar chiar și atunci când au fost conduși într-un loc sigur de către îngerii Domnului, Lot s-a opus salvării lui și cu atât mai mult a fost afectată credința lui. El nu a crezut cu adevărat locul sigur în care Dumnezeu avea să-l conducă prin îngerii săi, așa că a preferat să meargă după propriile instincte. Îngerii s-au plâns de împotrivirea lui Lot, dar nu au procedat așa cum se aștepta el.

În timp ce mica familie fugea spre adăpost, soția lui Lot a început să-și încetinească treptat pașii. Ritmul ei a slăbit și progresul ei s-a diminuat. Dar acest lucru nu a fost din cauza oboselii. Căldura focului era în spatele lor, iar vaietele morții le răsunau în urechi. În graba și panica sa, Lot nu a observat că nevasta sa a rămas în urmă. Ea era foarte tulburată și amețise.

Dintr-odată s-a oprit și a privit înapoi spre orașul pe care îl iubea mai mult decât orice altceva și astfel ochii ei au văzut ultima imagine cu acest pământ, pentru ca imediat după aceea să se prefacă într-un stâlp de sare, ca dovadă a inimii sale lumești. Numai câțiva pași trebuia să mai facă, și ajungea la adăpost. În schimb, ea a fost pierdută în pragul mântuirii.

Această poveste m-a înspăimântat încă din copilărie. Pur și simplu nu puteam înțelege. Soția lui Lot făcuse tot ce-i poruncise îngerul Domnului, doar că și-a întors capul. Gestul ei avea să fie o condamnare sigură la moarte? Desigur că da. Îngerul i-a spus clar să nu se uite în spate, dar poate că ea a uitat. Cu tot ce se întâmpla la momentul acela, poate că a devenit confuză. O singură mișcare într-un loc nepotrivit, și a fost moartă. Oare aceasta să fie o lecție pentru soția lui Lot?

Cu siguranță, nu este. Dacă Dumnezeu ar fi vrut să o distrugă pe soția lui Lot, ar fi lăsat-o în oraș și nu ar fi încercat să o salveze. Ceea ce putem vedea în acel stâlp de sare este o femeie care refuză mântuirea pentru că nu-i plăcea costul ei. Soția lui Lot a disprețuit salvarea lui Dumnezeu pentru că judecata Lui împotriva Sodomei includea și bogăția ei. Casa ei era acolo, incendiată. Ea ura mântuirea lui Dumnezeu pentru că nu includea blănurile, banii, prietenii și copiii ei slabi, care nu primiseră avertizarea îngerilor cu toată inima. „Cu toate că fusese așa de mult favorizată, încât a fost chemată să părăsească cetatea nelegiuită, i s-a părut că a fost prea aspru tratată, deoarece averea pe care fusese nevoie de ani de zile ca s-o strângă avea să fie lăsată pradă nimicitirii” (*Patriarhi și profeți*, 161).

Nu uitatul înapoi spre cetatea Sodomei a ucis-o pe soția lui Lot. Această mișcare a fost doar un simptom. Nu ceea ce a făcut cu capul ei a fost osânda ei, ci ceea ce făcuse deja cu inima

ei. Și ezitarea soțului ei în fața distrugerii Sodomei i-a adus doar confuzie. Iar costul acestei nehotărâri a fost cel care i-a luat viața.

Tragedia soției lui Lot ne amintește despre principiul biblic al detașării. Biblia nu ne învață că bogăția sau posesiunile materiale reprezintă un păcat. Avraam a avut o situație materială mult mai bună decât Lot, însă aceasta nu i-a afectat spiritualitatea. Pericolul posesiunilor materiale nu stă în ceea ce avem, ci în efectul pe care acestea îl au asupra noastră. Povestea lui Lot ne arată importanța modului în care ne raportăm la bunurile noastre.

Detașarea înseamnă să aducem posesiunile noastre în fața lui Dumnezeu prin legământ. Dacă suntem gata să le folosim în scopurile Sale sau să renunțăm la ele la un moment dat, așa cum poruncește El, și dacă credința noastră este ceea ce ar trebui să fie, Dumnezeu poate lua bogăția noastră fără a ne da nouă socoteală. Pavel face legătura dintre detașare și mulțumire.

„Știu să trăiesc smerit și știu să trăiesc în belșug. În totul și pretutindeni m-am deprins să fiu sătul și flămând, să fiu în belșug și să fiu în lipsă.” – Filipeni 4:12

HOTĂRÂREA LUI NOE

În contrast cu nehotărârea lui Lot, credința lui Noe a fost demonstrată prin hotărârea sa. „Prin credință, Noe, când a fost înștiințat de Dumnezeu despre lucruri care încă nu se vedeau și, plin de o teamă sfântă, a făcut un chivot ca să-și scape casa...” (Evrei 11:7). În timp ce credința lui Lot a început să se diminueze odată ce a ajuns în cetatea Sodomei, credința lui Noe a rămas statornică atunci când a fost încercată.

Credința în Dumnezeu este mai mult decât încrederea că El există. Credința în existența Lui este doar portița de intrare, minima cerință pentru cunoașterea lui Dumnezeu (Evrei 11:6). Atunci când credința ajunge la maturitate, aceasta merge mult mai departe decât a crede. Devine baza pentru o nouă perspectivă. Biblia face referire la o credință ajunsă la maturitate, care spune:

„Pentru că noi nu ne uităm la lucrurile care se văd, ci la cele ce nu se văd, căci lucrurile care se văd sunt trecătoare, pe când cele ce nu se văd sunt veșnice.” – 2 Corinteni 4:18

Paradoxul ochilor care privesc la ceva care nu se vede indică realitatea tărâmului spiritual. Atunci când Iisus spune: „Împărăția Mea nu este din lumea aceasta” (Ioan 18:36), la lucrul acesta face referire. Există o viziune despre lume și un set de valori care nici nu vin din această lume și nici nu se conformează ei. Există un tărâm al realității care nu poate fi văzut cu ochiul liber, însă poate fi văzut prin ochii credinței. Este acea viziune despre lume care l-a făcut pe Noe să fie hotărât, iar pe Lot să fie nehotărât.

O temă recurentă în povestea vieții lui Noe a fost ascultarea imediată și dedicată a poruncilor lui Dumnezeu. În timp ce Lot a încercat să-și negocieze mântuirea pe baza fricii, Noe a ascultat cu credință. Dacă vreunul dintre ei ar fi bănuțat că s-a îndoit de mijloacele de scăpare pe care le-a oferit Dumnezeu, acesta ar trebui să fie Noe – o barcă împotriva unui potop, într-o lume în care nu a plouat niciodată. Dar Noe a fost puternic în credință și a arătat acest lucru în acțiunile sale.

- „Așa a și făcut Noe: a făcut tot ce-i poruncise Dumnezeu” (Geneza 6:22).
- „Noe a făcut tot ce-i poruncise Domnul” (Geneza 7:5).
- „Au intrat în corabie la Noe, două câte două, câte o parte bărbătească și câte o parte femeiască, așa cum poruncise Dumnezeu lui Noe” (Geneza 7:9).

Timp de 120 de ani, Noe nu s-a îndoit niciodată de scopul lui Dumnezeu pentru viața sa. El a acceptat batjocura și insulta slujirii sale fără să se plângă și nu a cerut niciodată o altă misiune de la Domnul. Copiii s-au născut, au crescut, au devenit adulți, s-au căsătorit, au avut la rândul lor copii, care au crescut și ei, au devenit adulți și au avut și ei copii ai lor, iar Noe încă predica. Influența acțiunilor sale a fost la fel de grăitoare asupra familiei sale așa cum a fost și influența lui Lot asupra familiei lui.

„De regulă, copiii moștenesc înclinațiile și predispozițiile părinților lor și imită exemplul acestora” (*Minte, caracter, personalitate*, 142). Așa cum „Noe era cel mai sfânt și mai evlavios dintre toți de pe pământ” (*Istoria mântuirii*, 63), și familia sa a beneficiat de influența credinței și ascultării lui față de Dumnezeu.

Atunci când s-au născut fiii lui Noe, tatăl său deja a căutat să-i implice în construcția corabiei. Ei au stat lângă tatăl lor încă de când au crescut și l-au ajutat imediat ce au putut ține un ciocan în mână. Ei au contribuit la construirea vasului care avea să le salveze viața, sub îndrumarea tatălui lor.

Sem, Ham și Iafet au stat alături de tatăl lor în timp ce creșteau și știau că tot ce făceau este real. Noe a fost un exemplu de urmat pentru fiii săi și influența vieții sale a contat mult pentru ei.

În poemul său, *Sermons We See* (în domeniul public), Edgar Guest are o frază care spune: „S-ar putea să te înțeleg greșit pe tine și sfatul pe care mi-l oferi, dar nu există nicio neînțelegere în modul cum te porți și în felul în care trăiești.” Mila Domnului față de Noe a fost arătată mai departe față de fiii săi; ei au fost salvați prin exemplul tatălui lor. Noe a semănat sămânța mântuirii în căminul lui, trăind ca un om după voia lui Dumnezeu.

„Ca răsplată a credincioșiei și integrității sale, Dumnezeu i-a salvat pe toți membrii familiei împreună cu el. Ce îmbărbătare pentru părinți ca să fie credincioși!” (*Patriarhi și profeți*, 98).

Fiecare părinte este un pastor și fiecare familie este în primul rând o biserică. Și acest lucru este adevărul pe care l-am învățat de-a lungul slujirii mele. O femeie care își iubește soțul îl va urma și îl va susține în lucrurile bune și rareori veți întâlni un om evlavios în biserică fără soția sau copiii lui lângă el. Soția lui Noe și-a urmat soțul în construirea corabiei pentru că a fost convinsă de deciziile soțului său, în timp ce soția lui Lot nu și-a urmat soțul, pentru că el a fost nehotărât.

Iată o promisiune pe care părinții credincioși adoră să o revendice:

„Da”, zice Domnul, „prada celui puternic îi va fi luată și cel prins de asupritor va scăpa, căci Eu voi lupta împotriva vrăjmașilor tăi și voi scăpa pe fiii tăi.” – Isaia 49:25

Aceasta este o promisiune minunată care ne oferă speranță atunci când copiii noștri nu merg pe calea dreaptă. Dar atunci când revendicăm această promisiune, trebuie să luăm în considerare și condițiile ei. Aceasta este o prezumție, nu credință, ca să-I cerem lui Dumnezeu să ne mântuiască fără implicarea noastră activă. Trebuie să ne facem partea așa cum și Noe și-a făcut partea sa. Familia lui Noe a fost salvată prin Duhul Domnului care lucra prin Noe.

„Experiența lui Noe a fost un exemplu nobil pentru cei care știau că trăiesc ultimele zile. De aceea cea mai mare lucrare misionară trebuie făcută acasă.”²

Cea mai importantă calitate a unui tată în rolul de cap al familiei nu este asprimea sau strictețea sa. Nu este demonstrată prin modul autoritar în care își conduce familia pentru a-i asculta ordinele. Cel mai puternic tată nu este cel care îi poate domina pe toți cei care se află sub acoperișul său. Este tatăl al cărui exemplu demonstrează ceea ce presupune să fii cu adevărat un om al lui Dumnezeu.

Este foarte plăcut să ai un tată de la care să te inspire, a cărui viață este fondată pe caracterul lui Hristos. Și această trăire stabilește un standard pentru copiii noștri din biserică, un standard pe care nu-l vor lăsa niciodată să coboare. Chiar și atunci când ceva nu se ridică la nivelul lor, conștiința lor le va spune că ar trebui să fie mai buni decât sunt; că ar trebui să fie ca tata. Acesta este genul de lider pe care ar trebui să-l aibă fiecare cap al familiei.

EXEMPLU

Eu și soția mea am fost norocoși cu tații noștri. Nu sunt niște bărbați foarte educați, ci oameni onești care muncesc din greu, care au o credință autentică. Nu pot să-i compar cu Noe, pe care Biblia îl numește un om perfect în generația sa. Ei nu erau perfecți, și chiar de când eram copii am putut vedea defectele lor. Dar ceea ce am învățat de-a lungul anilor este că copiii vor ierta neajunsurile părinților lor dacă ei cred în ei. Copiii vor scuza greșelile părinților lor, dar nu vor scuza ipocrizia lor.

Atunci când tații noștri ne aduceau la biserică în Sabat, sau când țineau altarul de seară, ei credeau fiecare mesaj pe care ni-l transmiteau. Ei au crezut ceea ce au fost învățați și au trăit aceste învățături cu toată dedicarea lor. Aceasta presupune să fii cu adevărat un om după placul lui Dumnezeu, care își poate salva familia; este nevoie de totul. Trebuie doar să fim determinați și dedicați întru totul Mântuitorului nostru.

CONCLUZIE

Și acum putem observa toată imaginea. Diferența dintre familia lui Noe și cea a lui Lot, în mod particular comparând capii de familie, a fost diferența dintre a fi puternic sau slab din punct de vedere spiritual.

Condițiile societății au fost aceleași pentru amândoi. Însă diferența a fost făcută în interior, și nu în exterior. Această diferență a fost motivul pentru care o familie a stat neclintită în fața

încercării, în timp ce cealaltă a fost destrămată. Diferența dintre spiritualitate și materialism și cea dintre fermitate și nehotărâre. Aceste caracteristici sunt determinate de puterea sau slăbiciunea credinței noastre în Dumnezeu. Pe măsură ce creștem în credință, noi demonstrăm iubirea și încrederea față de Mântuitorul nostru și astfel contribuim la propria noastră fericire.

ILUSTRATIE

Există o poveste a unui tată care s-a trezit în mijlocul nopții pentru că fiul său îl striga: „Tată, tată, este cineva la noi în casă!” Tatăl s-a ridicat pentru a verifica și a surprins un străin care ținea un cuțit la gâtul fiicei sale. Intrusul a înlemnit pur și simplu când l-a văzut pe tatăl copilului, s-au uitat unul la celălalt fără a scoate un cuvânt.

Tatăl a simțit atunci adrenalina în tot corpul și a decis să profite de faptul că, pentru o secundă, intrusul și-a întors privirea de la el. În clipa aceea, tatăl s-a năpustit asupra lui pentru a-i lua cuțitul. A reușit acest lucru, riscându-și viața, fata a scăpat, iar intrusul a fugit. Tatăl și-a strâns fiica și fiul în brațe. Astfel și-a salvat familia.

După ce incidentul a luat sfârșit, tatăl a mărturisit tot ce se întâmplase poliției. Unul dintre polițiști l-a întrebat: „Ce-a fost în capul tău?” Tatăl a răspuns: „În timp ce eram față în față cu acel om și el avea mâinile în jurul gâtului fiicei mele, având un cuțit în mână, mi-am făcut o promisiune solemnă. Indiferent de ce mi se poate întâmpla mie, chiar dacă mă va costa viața, nu-i voi permite omului acela să-mi ia fiica!”

APLICABILITATE

Un intrus a intrat în toate casele noastre, având intenții ucigașe. El are mâinile strânse în jurul gâturilor copiilor noștri, așteptând o oportunitate pentru a-i lua cu el departe pentru totdeauna. Și acest lucru este mai adevărat decât a fost vreodată. Dar nu trebuie să ne fie frică. Domnul este de partea noastră, și El ne-a oferit un loc de scăpare prin Fiul Său, Iisus. Hristos este Arca salvatoare pentru toți cei care se încred în El. Vei acționa asemenea lui Lot sau vei proceda ca Noe? Este alegerea fiecăruia dintre noi.

REFERINȚE BIBLIOGRAFICE ȘI RESURSE WEB

- ¹ Robert Frank, „A million new millionaires were created in the U.S. last year, and the richest got richer, report says”, CNBC, March 17, 2022 <https://www.cnbc.com/2022/03/17/million-new-millionaires-were-created-in-us-last-year-report-says.html>.
- ² Francis D. Nichol, editor, The Seventh-day Adventist Bible Commentary in seven volumes (Washington, D.C., 1978), 1:254.

ÎNCHINAREA ÎN FAMILIE: **UN CERC PROTECTOR**

MATERIAL REALIZAT DE JOHN B. YOUNGBERG

REFERINȚELE BIBLICE

Maleahi 4:5-6; Iosua 24:15

PROTECȚIA ÎMPOTRIVA AGRESIUNII FIZICE

În cartea Iov, capitolul 1, este descrisă o scenă din ceruri în care Satana se consideră pe sine a fi conducătorul acestei planete păcătoase, Pământ, și se plânge lui Dumnezeu din cauza neprihănitului Iov. Satana i-a spus Domnului: „Nu l-ai ocrotit Tu pe el, casa lui și tot ce este al lui?” În acest pasaj, Satana admite că Dumnezeu îl protejează pe Iov contra atacurilor lui. Nu-i așa că noi cu toții ne dorim un cerc protector pentru familia noastră? În această predică vă propun să învățăm mai multe despre închinarea în familie și despre rolul protector pe care aceasta îl are împotriva Satanei. În cartea *Îndrumarea copilului*, Ellen White scrie: „Tați și mame, oricât de presantă ar fi ocupația voastră, nu neglijați să vă adunați familia în jurul altarului lui Dumnezeu. Cereți paza îngerilor sfinți în căminul vostru.”

Circa cinci sute de metri ai malului stâncos al râului au fost parcurși de Sandy, ca și cum s-ar fi dat pe un tobogan. Panta râului Tuolumne era la fel de alunecoasă ca gheața. Acum, răgetul asurzitor al Cascadei LeConte se auzea în urechile ei. Cum a reușit să se oprească din căderea în stil Evel-Knievel înainte de a se prăvăli peste marginea de aproape 60 de metri? Singurele lucruri de care s-a putut prinde în căderea liberă au fost algele verzi care se agățau de stâncile lipicioase. Ziua aceea care începuse minunat chiar ar fi putut să aibă un final tragic!

În acea dimineață, familia s-a adunat în jurul focului de tabără înainte de a-și continua călătoria înapoi spre Parcul Național Yosemite. Vocile unite ale tatălui, mamei și ale celor șase

copii cântau: „Tată, îți mulțumim pentru odihnă și pentru lumina plăcută a dimineții; pentru hrană și îngrijire iubitoare și pentru tot ceea ce face ziua atât de frumoasă. Ajută-ne să facem lucrurile potrivite, să fim buni și răbdători cu ceilalți în tot ceea ce facem, la serviciu sau la joacă, să te iubim mai mult zi după zi.

Pe măsură ce ultimele note ale cântării s-au stins în pădure, tatăl L-a rugat pe Dumnezeu să îi ocrotească, predându-și familia în mâinile îngerilor Lui iubitori pentru acea zi minunată. Apoi au început să-și croiască un traseu pe lângă o întindere de 2.000 m de cascade, cu rucsacii lor cu provizii pentru douăsprezece zile.

Sandy, o fată în vârstă de 14 ani, care ajunsese în tabără seara precedentă, înaintea rudelor ei, și-a desfăcut rucsacul, s-a schimbat în costumul ei de înot și s-a dus la râu pentru a da o tură de înot în apa care curgea năvalnic. La început, ea a tresărit de bucurie în timp ce aluneca de-a lungul râului. Și-a planificat să înainteze doar puțin în apa nu prea adâncă. Cu toate acestea, fundul râului de granit s-a adâncit mai mult decât credea ea, și curând a fost prinsă de curent. Coborând la vale din ce în ce mai repede, ea încerca să se prindă de stâncile și bolovanii mari de pe marginea râului care curgea cu rapiditate. Tot ce-și dorea acum era un tufiș sau un copac de care să se prindă sau o stâncă de care să se agațe. „Isuse, ajută-mă!”, striga ea plângând. Deși Sandy a încercat cu disperare, ea nu s-a putut opri din plonjare. Frica îi cuprinsese inima în timp ce curentul o arunca de o parte și de alta înainte de a căde.

Charlene, în vârstă de 17 ani, care se afla încă în drumeție, a ajuns la timp în locul unde apa o împingea pe Sandy într-o parte și în alta. A văzut-o pe sora ei intrând în cascadele mai mici ale apei, care se revărsau în cascadele mai mari, de unde apa cădea apoi la sute de metri de stâncile de deasupra.

Într-o fracțiune de secundă, cascadele parcă „își înghițiseră prada”. Și apoi Charlene a văzut miracolul! Chiar în fața ochilor ei, o mână invizibilă a împins-o pe Sandy înapoi în cascadă, împotriva curentului, unde s-a fixat pe o stâncă de care se ținea cu picioarele. În starea ei dezorientată și speriată, Sandy s-a ridicat pe o altă stâncă mare și plată, tremurând și fiind complet epuizată. Apoi, țipând, Charlene a fugit pentru a cere ajutor de la tatăl ei. Coborând cu grijă pe stânci, tatăl își privea fiica ce stătea nemișcată pe stâncă, fiind incapabilă să scoată vreun cuvânt. Apoi a început să suspine. După ce a ajuns la ea, tatăl său, care era medic, a îmbrățișat-o, a examinat-o și a observat că nu exista nicio zgârietură sau vânătăie pe corpul ei.

Fiind recunoscătoare, familia i-a mulțumit în seara aceea Domnului pentru mâna Sa protectoare. Nimeni nu putea să se îndoiască de faptul că îngerii Domnului au fost cei care au salvat-o pe Sandy de la moarte în acea zi. Dumnezeu Și-a ținut promisiunea față de ei: „Căci El va porunci îngerilor Săi să te păzească în toate căile tale; și ei te vor duce pe mâini, ca nu cumva să-ți lovești piciorul de vreo piatră” (Psalmii 91:11,12).

PROTECȚIA ÎMPOTRIVA COMPROMISULUI SPIRITUAL

Cartea lui Iov ne spune, de asemenea, despre faptul că el „se scula dis-de-dimineată și aducea pentru fiecare din copiii lui câte o ardere-de-tot. Căci zicea Iov: „Poate că fiii mei au păcătuit și au supărat pe Dumnezeu în inima lor” (Iov 1:5). Satana i-a reproșat Domnului: „Nu l-ai ocrotit Tu pe el, casa lui și tot ce este al lui?”

Ellen White ne oferă următorul sfat: „Dimineața, primele gânduri ale creștinului trebuie să se îndrepte spre Dumnezeu. Munca obișnuită și interesul propriu să fie puse pe plan secundar. Copiii trebuie învățați să respecte și să adore ora de rugăciune... Este datoria părinților creștini de a ridica un zid protector în jurul copiilor lor, dimineața și seara, prin rugăciune stăruitoare și credință perseverentă. Ei trebuie să-i instruiască cu răbdare, învățându-i mereu cu bunătate cum să trăiască pentru a fi plăcuți lui Dumnezeu” (*Îndrumarea copilului*, p. 519).

Avram a fost un alt ziditor al altarelor de închinare din Vechiul Testament. Biblia ne povestește despre el de când a ajuns în Țara Canaanului. „Domnul S-a arătat lui Avram și i-a zis: „«Toată țara aceasta o voi da seminței tale.» Și Avram a zidit acolo un altar Domnului, care i Se arătase” (Geneza 12:7). Apoi s-a mutat la Betel și „de acolo a pornit spre munte, la răsărit de Betel, și și-a întins cortul având Betelul la apus și Ai la răsărit. A zidit și acolo un altar Domnului și a chemat Numele Domnului” (versetul 8). Din cauza foametei care era în țară, Avram a pornit spre Egipt. Apoi s-a întors din nou în Canaan, lângă Betel, „în locul unde era altarul pe care-l făcuse mai înainte. Și acolo, Avram a chemat Numele Domnului” (Geneza 13:4). Avram s-a încrezut în Domnul și i-a slujit Lui „și Domnul i-a socotit lucrul acesta ca neprihănire” (Geneza 15:6). Mai târziu, Dumnezeu i-a schimbat numele lui Avram în Avraam (Geneza 17:5). Iar în versetele din Geneza 18:18-19, Dumnezeu spune: „Căci Avraam va ajunge negreșit un neam mare și puternic și în el vor fi binecuvântate toate neamurile pământului. Căci Eu îl cunosc și știu că are să poruncească fiilor lui și casei lui după el să țină Calea Domnului, făcând ce este drept și bine, pentru ca astfel Domnul să împlinească față de Avraam ce i-a făgăduit.”

Atunci când poporul Israel a fost gata să intre în țara făgăduită, Moise le-a spus: „Ascultă, Israele! Domnul Dumnezeu nostru este singurul Domn. Să iubești pe Domnul Dumnezeu tău cu toată inima ta, cu tot sufletul tău și cu toată puterea ta. Și poruncile acestea, pe care ți le dau astăzi, să le ai în inima ta. Să le întipărești în mintea copiilor tăi și să vorbești de ele când vei fi acasă, când vei pleca în călătorie, când te vei culca și când te vei scula” (Deuteronomul 6:4-7). Închinarea la Dumnezeu și învățăturile Sale sunt cele care puteau ține poporul departe de influențele idolatre care îi înconjurau.

Imaginați-vă că aceasta este ultima zi pe planeta Pământ. Iisus, Domnul nostru, revine! Mesajul celor trei solii îngerești au răsunat de la est la vest, de la un pol la celălalt. Lumea întreagă a auzit deja vocea puternică a EVANGHELIEI VEȘNICE. Da, este mesajul: „ÎNCHINAȚI-VĂ Celui [Creatorului] ce a făcut cerul și pământul, marea și izvoarele apelor!” (Vezi Apocalipsa 14). Este același mesaj pe care Ilie l-a transmis celor prezenți pe Muntele Carmel atunci când a rezidit altarul și când s-a rugat pentru a întoarce inimile oamenilor la Dumnezeu (vezi 1 Împărați 18). Acesta este același mesaj pe care Ioan Botezătorul (al doilea Ilie) l-a mărturisit pe malul Iordanului: „Iată Mielul lui Dumnezeu, care ridică păcatul lumii!” (Ioan 1:29). Este mesajul ultimei zile a lui Ilie: „Iată, vă voi trimite pe prorocul Ilie înainte de a veni ziua Domnului, ziua aceea mare și înfricoșată. El va întoarce inima părinților spre copii și inima copiilor spre părinții lor!” (vezi Maleahi 4:5-6). Iar acum urmează o pauză solemnă și se aude întrebarea pusă părinților: „Unde este turma care-ți fusese dată, turma de care erai așa de mândru?” (Ieremia 13:20). Privind către „turma sa”, familiile se adună împreună și formează un cerc, și cu inimile deschise și pline de recunoștință, ele răspund: „Iată, eu și copiii pe care mi i-a dat Domnul!” (Isaia 8:18). Ce zi minunată!

Putem să revendicăm următoarele promisiuni? „«Se poate lua prada celui puternic? Și poate să scape cel prins din prinsoare?» «Da», zice Domnul, «prada celui puternic îi va fi luată și cel prins de asupritor va scăpa, căci Eu voi lupta împotriva vrăjmașilor tăi și voi scăpa pe fiii tăi»” (Isaia 49:24-25). „Toți fiii tăi vor fi ucenici ai Domnului și mare va fi propășirea fiilor tăi” (Isaia 54:13). Cum putem duce la îndeplinire aceste lucruri în familiile noastre?

CUM NE PUTEM ASIGURA CĂ ÎNCHINAREA NOASTRĂ ESTE POTRIVITĂ?

Cineva a spus odată că oamenii sunt ființe care au tendința de a se închina. Cu toții slujim ceva sau cuiva. Unii se închină celebrităților. Unii se închină sporturilor. Unii se închină tendințelor de modă. Unii se închină propriilor conturi bancare. Cea mai potrivită întrebare este: cine primește cea mai multă atenție în viața voastră? Acel lucru sau acea persoană este cel/cea căruia alegeți să i te închini. Versetul din Apocalipsa 17:17 spune că în zilele sfârșitului cei slabi vor ajunge „să se învoiască pe deplin și să dea fiarei stăpânirea lor împăratească până se vor îndeplini cuvintele lui Dumnezeu”. Și acest lucru presupune că fiecare va putea face o alegere cui să i se închine, iar unii dintre ei vor fi amăgiți alegând o închinare falsă, ignorându-L pe Dumnezeu Creator în favoarea învățăturilor contrare sfaturilor Cuvântului Domnului cu privire la adevărata închinare și obligându-i pe toți oamenii să se închine unui dumnezeu fals.

Pe de altă parte, unii oameni fac tot ce le stă în putință pentru a se închina adevăratului Dumnezeu, Iisus Hristos, care ne-a creat pe toți. El ne-a creat pentru a ne închina Lui. În Isaia 44:6,8 se spune: „Așa vorbește Domnul, Împăratul lui Israel și Răscumpărătorul lui, Domnul oștirilor: «Eu sunt Cel dintâi și Cel de pe urmă și, afară de Mine, nu este alt Dumnezeu. Este oare un alt Dumnezeu afară de Mine? Nu este altă Stâncă, nu cunosc alta!»”

Cel căruia vom alege să-i slujim, acela ne va conduce gândirea. Slujirea lui Dumnezeu, așa cum a fost instituită încă de la început, ne determină călătoria vieții, incluzând viața veșnică. Este crucial pentru noi să facem alegerea corectă. Biblia spune: „Să aveți în voi gândul acesta, care era și în Hristos Isus” (Filipeni 2:5). „Noi însă avem gândul lui Hristos” (1 Corinteni 2:16). „Celui cu inima tare, Tu-i cheazășuiești pacea; da, pacea, căci se încrede în Tine” (Isaia 26:3). Astfel am putut deprinde că Sfânta Scriptură reprezintă un impact al modurilor de gândire, de cugetare, mai ales în aceste ultime zile ale marelui conflict dintre bine și rău. Fiecare dintre noi trebuie să ia o decizie, în mod individual, dacă vom alege să ne încredem în vrăjmașul femeilor, al copiilor și al bărbaților sau vom alege să ne încredem în Hristos.

Atunci când poporul Israel a pășit pe tărâmul făgăduinței, Iosua, care se afla în fruntea lor, le-a spus: „Și dacă nu găsiți cu cale să slujiți Domnului, alegeți astăzi cui vreți să slujiți: sau dumnezeilor cărora le slujeau părinții voștri dincolo de râu, sau dumnezeilor amoriților, în a căror țară locuiți. Cât despre mine, eu și casa mea vom sluji Domnului” (Iosua 24:15).

În căminul creștin modern, închinarea în familie îi învață pe copii despre Dumnezeu și despre planul Lui pentru viețile noastre. Închinarea este raportată la cunoștințele biblice și importanța ei în viețile noastre. De asemenea, aceasta oferă oportunitatea de a accepta cât mai devreme planul de mântuire în viețile noastre și de a ne lua angajamentul de a-I sluji în diferite moduri. Atunci când închinarea în familie este atractivă, Îl are ca temelie pe Hristos și are activități specifice vârstei, iar legătura dintre membrii familiei devine tot mai strânsă.

CUM ESTE ÎNCHINAREA VOASTRĂ ÎN FAMILIE?

Vă doriți ca momentele voastre de închinare în familie să devină o experiență regulată și dinamică? Vă doriți să le oferiți și celorlalți, prin închinarea zilnică, mana spirituală a relației cu Hristos? Pot deveni aceste momente de calitate și atractive pentru toți membrii familiei?

Atunci când John Elick și soția sa au plecat într-o expediție în jungla amazoniană din Peru, trăind printre triburile din zonă, au fost nevoiți să-și ia cu ei în călătorie și papagalul lor.

Papagalul îi auzise acasă cântând un cântec în timpul momentelor de închinare. După un timp, atunci când se apropia ora pentru momentele de închinare în familie, papagalul începea să cânte cântecul acela, chiar dacă nimeni nu sosise încă, pentru că știa că era ora destinată închinării. Da, închinarea în familie ar trebui să fie un obicei regulat de două ori pe zi, atunci când este posibil, chiar dacă unul sau mai mulți membri nu pot fi prezenți.

Încercați să-i implicați și pe copii în momentele de închinare. Într-o familie cu doi fii aflați la începutul adolescenței, membrii s-au adunat într-o seară, iar tatăl le-a împărțit bilețele de hârtie. El a spus: „Am făcut multe lucruri împreună și îmi doresc să faceți o listă cu cele mai interesante experiențe pe care le-am avut împreună ca familie.” Toată lumea a început să scrie. Între timp au început să le citească pe rând. Tatăl a rămas surprins de ceea ce citea. Prima dată a citit despre vacanța de familie de canotaj pe râul Pierre Marquette, unul dintre cele mai rapide râuri din Peninsula Michigan. Băieții au urcat într-o canoe. Tatăl și mama s-au urcat într-o a doua canoe cu mâncarea, sacii de dormit și cortul.

Nici măcar nu trecuseră de prima curbă a râului care curgea rapid și – boom! – canoarea lor a lovit un buștean scufundat și s-a răsturnat. Noua cameră Canon a tatălui a căzut în apă și s-a dus la fund. Tatăl a trebuit să se scufunde pentru a o recupera. În sfârșit au ajuns la primul camping după lăsarea întinericului. Ei au montat cortul umed și au făcut un foc pentru a usca doi dintre sacii de dormit. Fiul lor, John, mergea pe malul râului, chicotind despre baia surpriză a părinților săi, când imediat s-a împiedicat de propriul sac de dormit pe care îl lăsase în cale și l-a aruncat din greșeală în râu. A doua zi, Wes, celălalt fiu, stătea în picioare în cealaltă canoe, uitându-se la un cuib de viespi atârnat de creanga unui copac, și a căzut! Canoea lovise o stâncă scufundată, făcându-l astfel să cadă în râu! Ce vacanță de două săptămâni de zile! Zece zile din cele paisprezece au fost ploioase. Dar cu toate aceste peripeții, nimeni nu a fost rănit. Dumnezeu i-a protejat și au avut un timp frumos pe care l-au petrecut împreună.

După ce au terminat altarul de seară și au povestit despre peripețiile prin care au trecut în vacanța aceea de familie, băieții au spus: „Tată! Chiar ne-a plăcut! Hai să mai organizezi un astfel de moment și altă dată!”

Într-o altă ocazie, John și Wes se pregăteau de școală când mama lor a chemat familia la micul dejun. Când au intrat în bucătărie, copiii, surprinși, s-au uitat unul la celălalt. „Ce este astăzi? Ziua ta? Nu, ziua mea? Nu!” Masa era foarte frumos decorată cu lumânări și flori. Tata a spus: „Ce s-a întâmplat pe 5 decembrie?”

Deodată, fața lui John s-a înroșit. „Îmi amintesc acum! Am fost botezați acum trei ani!” Apoi mama a scos certificatele de botez pe care le semnaseră promițându-i lui Isus că o să-L urmeze în toate lucrurile. Ei le-au spus fiilor lor că sunt mândri de deciziile pe care le-au luat și astfel s-au rugat împreună mulțumindu-I lui Dumnezeu pentru bunătatea Sa și pentru momentele lor speciale. Apoi mama a pus pe masă un mic dejun delicios. Toți s-au bucurat de acest moment special de închinare în familie.

Numitorul comun al acestor trei experiențe este celebrarea, așadar și închinarea eficientă implică CELEBRAREA.

CUM POATE FI ÎNCHINAREA EFICIENTĂ?

Dr. Edgel Phillips, pe când era încă student la Universitatea Andrews, a făcut o cercetare despre scopurile și metodele de închinare ale familiei din cadrul Bisericii Adventiste de Ziua a Șaptea. El a descoperit că cele mai eficiente metode pentru apropierea de Dumnezeu țineau de aspectele relaționale, ca parte a atmosferei din timpul momentelor de închinare.

Interacțiuni personale:

- Salutul reciproc
- Împărtășirea experiențelor zilei
- Discutarea problemelor
- Exprimarea recunoștinței față de lucrurile întâmplătoare
- A cere iertare pentru lucrurile greșite față de ceilalți
- A discuta despre ceea ce înseamnă Dumnezeu pentru fiecare
- A cita făgăduințe regăsite în Sfânta Scriptură.

Afirmație personală:

- Un sentiment de apartenență și acceptare
- Un sentiment de dragoste și stare de bine.

Rugăciunea de părtășie:

- Rugăciunea de dimineață sau de seară
- Invitarea Duhului Sfânt în viața fiecărei persoane
- Împărtășirea nevoilor pentru rugăciune
- Rugăciunea să fie făcută de persoane pe rând.
- Rugăciunea eficientă include două aspecte importante:

1. Noi vorbim cu Dumnezeu. Îi transmitem mulțumirea, lauda, nevoile și cererile noastre. Ne rugăm pentru copiii noștri, pentru cei care se luptă din răspuțeri cu vrăjmașul și pentru nevoile noastre de zi cu zi.
2. Dumnezeu ne vorbește. Rugăciunea este un mod de comunicare reciprocă. Nu doar că noi Îi vorbim lui Dumnezeu, ci adesea uităm să ascultăm vocea Sa care ne vorbește. Desigur, prin rugăciune și studiul Cuvântului Său, Biblia, noi Îl ascultăm pe El. Dumnezeu ne vorbește, de asemenea, prin tăcere, prin impresiile Duhului Sfânt, dar poate că mai ales atunci când ne luăm timpul necesar pentru a asculta vocea Lui. Copilul Samuel a auzit vocea Domnului, care-l striga: „Samuel, Samuel.” Scriptura ne spune: „Urechile tale vor auzi după tine glasul care va zice: «Iată drumul, mergeți pe el!», când veți voi să vă mai abateți la dreapta sau la stânga” (Isaia 30:21).

Cu ani în urmă, John B. Youngberg și soția sa, Millie, se aflau pe genunchi, citind și stăruind în rugăciunea lor.

John tocmai își terminase doctoratul și aștepta un apel telefonic. Potențialii angajatori l-au contactat de la mai multe conferințe, dar aceste posturi nu păreau potrivite, deoarece soția sa era angajată la Universitatea Andrews (UA). Oare va auzi Dumnezeu rugăciunea lor și îi va oferi un post mai aproape de Universitatea Andrews? În timp ce îl rugau din toată inima pe Dumnezeu, a sunat telefonul. După ce a răspuns, un profesor i-a spus că tocmai a venit de la o reuniune a comitetului de profesori din cadrul Departamentului de Educație și că au votat pentru a recomanda vicepreședintelui universității ca John să fie angajat pentru Programul de Educație religioasă.

În acea primăvară, sarcina de predare a lui John a fost ușoară, iar Millie a sugerat să înceapă un seminar despre viața de familie, pe care l-au susținut la Universitatea Andrews în acea vară. Acest seminar, numit mai târziu Family Life International, a continuat timp de 25 de ani frumoși la UA, și a servit numeroșilor studenți din șase divizii ale Bisericii Adventiste de Ziua Șaptea. Ce spuneți? A auzit Dumnezeu și a răspuns rugăciunii lor? Da! El le-a oferit mai mult decât ar fi putut cere sau gândi!

CARE ESTE REZULTATUL ÎNCHINĂRII EFICIENTE?

Unitatea familiei este un rezultat al închinării consecvente în familie. Un proverb familiar spune: „Familia care se roagă împreună rămâne împreună.” O ilustrare a acestui lucru compară familia cu o roată cu spițe legate de un butuc. Butucul îl reprezintă pe Iisus. Membrii familiei sunt spițele. Cu cât spițele se apropie mai mult de butuc, cu atât sunt mai aproape una de cealaltă. De asemenea, membrii mai apropiați ai familiei vin la Isus – butucul – cu cât sunt mai uniți unii cu alții. Un alt beneficiu este o comunitate a bisericii mult mai puternică, rezultatul natural al familiilor devotate pentru slava lui Dumnezeu. Pe măsură ce aceste beneficii ajung la comunitatea mai largă, are loc o mai mare mobilizare creștină și mărturia altora are un efect de undă în ridicarea omenirii. Ceea ce cultura noastră de astăzi a distrus, mesajul lui Ilie va restabili. „Ucenicii I-au pus [lui Iisus] întrebarea următoare: «Oare de ce zic cărturarii că întâi trebuie să vină Ilie?» Drept răspuns, Iisus le-a zis: «Este adevărat că trebuie să vină întâi Ilie și să așeze din nou toate lucrurile»” (Matei 17:10-11). Ellen White declară: „Refacerea și înălțarea oamenilor încep în cămin” (*Divina vindecare*, p. 349).

Ceea ce am discutat până acum despre diferitele aspecte ale închinării în familie ar putea fi comparat cu adunarea pietrelor dărâmate, astfel încât să putem reconstrui altarele din casele noastre. Acest lucru este important, dar pe măsură ce medităm, haideți să ne întoarcem la cel mai important punct. Cheia succesului închinării în familie este să fie centrată pe Hristos. Sacrificiul nevinovat, care reprezintă Mielul lui Dumnezeu, se află pe altar. El ne răscumpără pentru Sine, luându-ne păcatele și pregătindu-ne pentru Împărăția Sa glorioasă.

Un tată a călătorit câteva zile în interes de serviciu și s-a întors acasă vineri. La apus, și-a adunat familia pentru începerea Sabatului. Alegând un subiect, el s-a simțit inspirat să împărtășească aceste versete despre sacrificiul lui Isus din cartea lui Isaia, într-un mod personal: „Totuși El suferințele noastre le-a purtat și durerile noastre le-a luat asupra Lui, și prin rănilor Lui suntem tămăduiți” (Isaia 53:4-5). Apoi tatăl a decis să descrie drumul lui Iisus de la zidurile cetății Ierusalimului până la Golgota, locul unde tâlharii erau executați.

De asemenea, tatăl le-a citit cuvintele lui Iisus de pe cruce. „Primele trei propoziții au fost pentru alții. În primul rând, atunci când soldații au bătut cuiele în mâinile și picioarele lui Iisus, El s-a rugat: «Tată, iartă-i, căci nu știi ce faci!»” (Luca 23:34). A doua intervenție a lui Iisus a fost pentru tâlharul de pe crucea de lângă el, care, deși era condamnat pentru păcatele sale, a fost mântuit. Iisus l-a asigurat pe tâlhar că va fi cu el în ceruri. «Adevărat îți spun că astăzi vei fi cu Mine în rai»” (Luca 23:43). Apoi Iisus, văzându-și mama îndurerată, sprijinindu-se de apostolul Ioan la piciorul crucii, i-a spus lui Ioan să aibă grijă de ea cât El va fi plecat (Ioan 19:26-27).”

Apoi tatăl a continuat: „Ultimele patru intervenții ale lui Iisus au fost despre Sine. Iisus a suferit acolo pentru TINE – Ralph, Grace și Bobby – pentru mine și pentru mama voastră. El a luat locul nostru pe cruce. El S-a umilit. În timpul acestei agonii extreme, Iisus nu a putut vedea fața Tatălui Său, deși Tatăl Său Se afla în apropierea crucii, îndurerat. Iisus a plâns și a strigat cu voce tare: «Dumnezeul Meu, Dumnezeul Meu, pentru ce M-ai părăsit?» (Matei 27:46). Lui Iisus I S-a făcut sete și a cerut apă: «Mi-e sete» (vezi Ioan 19:28). El nu mai băuse nimic de la cina cea de taină din camera de sus, din seara anterioară. În condiția Sa umană, lui Iisus I S-a făcut sete, sperând ca în curând să bea din apa vieții din veșnicie. Apoi o voce puternică s-a auzit ca un ecou asupra creațiunii, Iisus a strigat: „S-a isprăvit!” (Ioan 19:30). Planul de mântuire pentru toți păcătoșii era complet. Cel care a coborât pe pământ să-i salveze pe Ralph, Grace, Bobby, mama, tata și pe toți oamenii a biruit! Satana a fost biruit! Apoi, când capul încoronat al lui Iisus S-a plecat în moarte, El a repetat un psalm preferat: «Tată, în mâinile Tale Îmi încredințez duhul!» (Luca 23:46).” Apoi tatăl a privit către copiii lui și a observat că aveau lacrimi în ochi. El a spus: „O, cât de mult ne iubește Isus pe fiecare dintre noi!” Ce bucurie și speranță avem datorită marelui său sacrificiu!

Mame, tați, copii, foarte curând vom avea un alt altar de închinare. Și acesta nu va fi în această lume tristă, ci în cer. Isus va aduna împreună „întreaga familie, în ceruri și pe pământ” (Efeseni 3:15). Observați că „întreaga noastră familie”, care a fost separată timp de 6.000 de ani, va fi unită acolo. Atunci orice genunchi se va pleca și orice limbă va mărturisi că El este Împăratul împăraților și Domnul domnilor! (Isaia 45:23 și Filipeni 9-11).

CU TOATĂ INIMA, PENTRU O VIAȚĂ ÎNTREAGĂ!

MATERIAL REALIZAT DE CĂTRE JASMINE FRASER

REFERINȚE BIBLICE

„Copii, ascultați în Domnul de părinții voștri, căci este drept. «Să cinstești pe tatăl tău și pe mama ta» este cea dintâi poruncă însoțită de o făgăduință «ca să fii fericit și să trăiești multă vreme pe pământ.» Și voi, părinților, nu întărâtați la mânie pe copiii voștri, ci creșteți-i în mustrarea și învățătura Domnului.” – Efeseni 6:1-4

„Ascultă, Israele! Domnul Dumnezeu nostru este singurul Domn. Să iubești pe Domnul Dumnezeuul tău cu toată inima ta, cu tot sufletul tău și cu toată puterea ta. Și poruncile acestea pe care ți le dau astăzi să le ai în inima ta. Să le întipărești în mintea copiilor tăi și să vorbești de ele când vei fi acasă, când vei pleca în călătorie, când te vei culca și când te vei scula. Să le legi ca un semn de aducere-aminte la mâini și să-ți fie ca niște fruntarii între ochi. Să le scrii pe ușorii casei tale și pe porțile tale.” – Deuteronomul 6:4-9

INTRODUCERE

Povestea aceasta a fost relatată de către un tânăr care i-a lăsat o impresie foarte bună vecinei sale, o doamnă în vârstă. În fiecare zi, tânărul o ajuta pe bătrână cu treburi prin curte sau o ajuta cu căratul pungilor de cumpărături de la mașină.

Într-o zi, din curiozitate, bătrâna l-a întrebat pe tânăr: „Fiule, cum ai devenit o persoană atât de bună?” Tânărul i-a răspuns: „Păi atunci când eram mai mic, eram cam leneș.”

Înainte ca bătrâna să ceară alte detalii în legătură cu răspunsul oferit, tânărul a continuat: „Vedeți dumneavoastră, pe vremea aceea părinții mă „târau» după ei la biserică în Sabat, apoi la programul de duminică seara, sau la orele de rugăciune de miercuri seara.”

Dincolo de simțul umorului din această poveste este realitatea sobră a eforturilor părinților de a-i crește „în mustrea și învățătura Domnului” (Efeseni 6:4). Cred că mulți părinți fac tot posibilul pentru a-și crește copiii după placul Domnului. Dar, pe măsură ce societatea devine o eră postcreștină¹, responsabilitatea de a-i crește și de a-i muștra pe copii pentru onoarea lui Dumnezeu devine din ce în ce mai rară.

Unitatea familiei a fost instituită la creație și rânduită divin pentru a prezenta și perpetua atributele caracterului lui Dumnezeu, pentru a păstra identitatea și bunăstarea fiecărui membru al familiei și pentru a oferi o conducere adecvată pentru o societate mai stabilă.² Relațiile de familie formează sau distrug societatea. De-a lungul timpului, observăm că evlavia, rolul și scopul familiei devin mai amenințate de natura fluidă a valorilor societății. Prin urmare, trebuie să ne dăm seama că este nevoie de mai mult decât să-i târâm sau să ne obligăm copiii să vină la biserică pentru a le insufla principii care Îl onorează pe Dumnezeu.

Pur și simplu suntem dezamăgiți de studiile în curs de desfășurare cu privire la participarea la serviciile de închinare a adolescenților și a tinerilor. Majoritatea tinerilor își pierd interesul atunci când vine vorba despre întâlnirile religioase organizate.³ În contextul pandemiei globale, familiile, în special cele care au copii mici, se confruntă cu provocările mintal-emoționale care afectează procesul de dezvoltare al copiilor și calitatea relației părinte-copil. Ca biserică este esențial să găsim diferite mijloace prin care să îi putem ajuta pe tinerii noștri să-și reafirme credința în Hristos și să se alăture serviciilor de închinare.

În același timp, este crucial să răspundem nevoilor părinților care au adolescenți, să-i ajutăm să treacă cu bine peste provocările mintal-emoționale și să ne implicăm astfel încât să îi ajutăm pe copii să își dezvolte o credință puternică și să-și ia angajamentul față de Hristos și comunitatea locală. Studiile au arătat că un factor important care contribuie la o credință matură, la valori de viață și angajamentul față de Hristos în comunitatea creștină este procesul de comunicare dintre părinte și copil în timpul creșterii lor.⁴

Alte studii au arătat că „o comunicare pozitivă în cadrul familiei duce la dezvoltarea valorilor și competențelor sociale ale copiilor.”⁵ Adesea, este nevoie de mult efort depus pentru îmbunătățirea comunicării dintre soți. În consecință, este de asemenea esențial pentru noi să punem la dispoziție resurse pentru a-i ajuta pe părinți să aibă relații funcționale cu copiii lor.

CONTEXT ȘI APLICABILITATE

Relația părinte-copil reprezintă una dintre cele mai importante relații existente pe care un copil ar putea să o experimenteze. Influența acestui tip de relație apare încă din copilărie și influențează dezvoltarea copilului până când ajunge la maturitate, având efecte inclusiv asupra relațiilor de căsătorie de mai târziu ale fiului/fiicei.⁶ Factori precum comportamentul părinților sau stilurile parentale, stilurile de atașament ale copiilor, practicarea influenței reciproce de calitate a relației dintre părinte și copil afectează în mod pozitiv sau negativ modul de gândire al copilului, capacitatea emoțională sau dezvoltarea spirituală.

Atenția și felul cum răspund părinții la nevoile fizice și emoționale ale copiilor determină calitatea atașamentului emoțional al unui copil, precum și dinamica relației părinte-copil. În esență, relațiile părinte-copil sunt factori determinanți ai calității vieții unei persoane de-a lungul generațiilor.

Nu este de mirare că Biblia este plină de instrucțiuni despre dezvoltarea și menținerea relațiilor funcționale părinte-copil. Deși lucrurile se schimbă odată cu schimbarea culturii și societății, Cuvântul lui Dumnezeu rămâne neschimbat. Este benefic să îi îndrumăm pe părinți în construirea unei relații funcționale cu fiecare copil.

Astăzi vom arunca o privire asupra câtorva sfaturi regăsite în Biblie cu privire la dinamica relației părinte-copil și, pe parcurs, vom studia câteva modalități prin care părinții pot dezvolta sau menține relații sănătoase cu copiii lor. În ultimul rând, scopul nostru este de a-i instrui pe părinți și de a-i ajuta să-și îndrume la rândul lor copiii spre o viață devotată lui Hristos și bisericii Sale.

Unul dintre pasajele Scripturii care este deseori folosit ca îndrumare în relația dintre părinte-copil se regăsește în cartea Efeseni 6:1-4. În acest pasaj, primele trei versete accentuează faptul că, indiferent de circumstanțe, copiii trebuie să asculte de părinți. Însă mai puțin se ia în considerare versetul 4. Fără nicio îndoială, Dumnezeu le poruncește copiilor să umble în ascultare față de părinții lor și în primul rând față de El. Dar este necesar să evidențiem faptul că un factor important pentru o relație funcțională este reciprocitatea. Pentru a dezvolta acest factor în fiecare relație, este necesar să conștientizăm nevoile ambelor părți ale relației. Prin urmare, relațiile părinte-copil nu trebuie să fie o tranzacție unilaterală prin care părinții să stabilească reguli pentru copiii lor. În schimb, aici trebuie să existe un echilibru sau o reciprocitate între părinte și copil.

Reciprocitatea în relația părinte-copil se bazează pe „grijă și respect reciproc, precum și pe o comunicare deschisă”.⁷ Acest lucru presupune că părinților le-a fost încredințată responsabilitatea de a crea un mediu sigur în care nevoile copiilor sunt îndeplinite, preocupările și interesele lor sunt cunoscute și validate, unde, de asemenea, se poate dezvolta încrederea. Încrederea este esențială în contextul relațional dintre membrii familiei, precum și în relația fiecărui membru al familiei cu Dumnezeu. În același timp, copiii sunt îndemnați să asculte de părinții lor. Practicarea reciprocității în relația părinte-copil a demonstrat că copiii au avut mai puține probleme de comportament și le-au fost dezvoltate abilitățile competenței sociale.⁸

În ultimul rând, ambii părinți și copiii au de câștigat mintal, emoțional și spiritual din practicarea exercițiului reciprocității.

Este foarte important să luăm în considerare faptul că modelul reciprocității are bazele în Sfânta Scriptură. Biblia folosește un limbaj specific pentru părinți pentru a explica „relația dintre Dumnezeu Creator și creaturile sale”, punându-L pe Dumnezeu în rolul de Tată. Dovada reciprocității dintre părinte-copil se regăsește în Scriptură prin invitația lui Dumnezeu: „Veniți să vedeți.” Împreună cu El, în timpul acesta, să experimentăm dragostea și compasiunea unui tată. (Isaia 1:18; Psalmii 103:13; 2 Corinteni 6:18). Venirea la Dumnezeu Tatăl și experimentarea zilnică a simfoniei interacțiunii divino-umane stabilesc astfel temelia relației părinților cu copiii lor. Relațiile părinților cu Dumnezeu în calitate de Tată sunt esențiale în timp ce se străduiesc să îi îndrume pe copii pe calea Domnului.

Este aproape imposibil să învățăm despre un subiect sau să prezentăm pe cineva despre care avem puține sau nu avem deloc informații. De asemenea, este greu pentru un părinte să-l învețe pe copil despre un Dumnezeu cu care nu are nicio relație.

Părinți, pe măsură ce vă străduiți să integrați practica reciprocității în relația voastră cu fiecare copil, vă încurajez să reflectați asupra acestui model biblic al relației părinte-copil. Lăsați experiența voastră cu Tatăl ceresc să vă ghideze întâlnirile cu fiecare copil.

Un alt pasaj din Scriptură care este fundamental pentru înțelegerea și practicarea unei relații funcționale părinte-copil se găsește în Deuteronomul capitolul 6, versetele 4-9. Câteva lecții despre modul în care părinții își pot disciplina copiii sunt cuprinse în pasajul acesta. În acest context, vom pune accentul pe trei puncte-cheie pe care le consider de ajutor pentru părinți în relațiile lor cu copiii. Aceste puncte sunt incluse în responsabilitatea părinților pentru (1) ascultarea de Dumnezeu, (2) dragostea față de Dumnezeu și (3) educarea copiilor.

ASCULTAREA DE DUMNEZEU

Deuteronomul 6:4 este ca un ecou care ne îndeamnă să-L auzim pe Dumnezeu: „Ascultă, Israele!” Este foarte important faptul că acest apel nu este doar pentru părinți, ci pentru întregul popor al lui Israel și, nu în ultimul rând, pentru noi. Un apel la ascultare este fundamental pentru scopul vieții unei persoane. Auzul oferă informații sau instrucțiuni cu privire la o anumită sarcină. Răspunsul nostru la apelul ascultării poate fi spontan, selectiv sau urgent. Răspunsul spontan reprezintă un atribut natural al celor cinci simțuri (ex. văzul, gustul, mirosul, auzul și simțul tactil). În mod spontan auzim zilnic conversațiile celor din jurul nostru. Auzim ciripitul păsărilor sau foșnetul frunzelor legănându-se în vânt, dar de multe ori nu răspundem direct la ceea ce auzim în aceste contexte.

Un alt nivel al ascultării este de tip selectiv: un proces prin care ne alegem să auzim ceva ce ne dorim sau este în interesul nostru și de multe ori filtrăm ceea ce nu ne place. Un părinte aude râsul sau chemarea urgentă a unui copil mai presus de toate celelalte voci ale copiilor de la locul de joacă aglomerat. Cu o ascultare selectivă, răspunsurile noastre se bazează, de obicei, pe rezultatele dorite sau anticipate ale unei situații date. Al treilea nivel al ascultării este auzul atent: Procesul de a fi atent mental și spiritual la ceea ce se comunică cu *intenția de a acționa conform cu ceea ce se aude*. În acest context, ne vom concentra pe ascultarea atentă în timp ce căutăm să înțelegem ceea ce este comunicat în versetul 4. Moise, slujitorul lui Dumnezeu, l-a chemat pe Israel să *asculte*, fizic și mintal, ceea ce era comunicat, cu intenția de a reacționa la ceea ce au auzit. Îndemnul pentru ascultare a fost o chemare la apartenență; și ascultarea aceasta a avut rolul de validare pentru identitatea poporului de fii ai lui Dumnezeu.

Dar a fost, de asemenea, o chemare de a reflecta asupra unui singur Dumnezeu adevărat. Ca popor, Israelul se afla la hotarele țării făgăduite, un mediu politeist în care se practica închinarea la idoli. Lor trebuia să li se reamintească astfel să nu-L confunde pe singurul Dumnezeu adevărat cu zeii oamenilor.

Ca și Israelul din vechime, chemarea de a asculta ni se aplică nouă astăzi, când citim Cuvântul lui Dumnezeu și când stăruim în rugăciune. Această chemare specifică de ascultare de Dumnezeu este pentru toți oamenii, inclusiv pentru părinții care vor să-și educe copiii prin dragostea și mustrarea lui Dumnezeu. Uneori ne este greu să auzim clar ceea ce ne spune Dumnezeu din cauza haosului din cultura și societatea noastră. Din acest motiv, trebuie să punem în inimile noastre dorința de a ne antrena ascultarea de Dumnezeu indiferent de situație.

Ne antrenăm auzul nostru spiritual pentru a-L auzi pe Dumnezeu prin studierea profundă a Scripturii, care este o „candelă pentru picioarele mele și o lumină pe cărarea mea” (Psalmii 119:105). De asemenea, experimentăm ascultarea în momentele pe care le petrecem în taină cu El. Prin aceste cuvinte inspirate, ni se amintește că trebuie ca fiecare dintre noi să-L auzim vorbind inimii noastre. Când orice glas amuțește și așteptăm în liniște înaintea Lui, tăcerea sufletului face și mai clar glasul lui Dumnezeu. El ne îndeamnă: „Fiți liniștiți și să știți că Eu sunt Dumnezeu” (Psalmii 46:10). Numai aici poate fi găsită adevărata odihnă. Și aceasta este pregătirea adevărată pentru aceia care lucrează pentru Dumnezeu. În mijlocul mulțimii grăbite și în vâltoarea activității intense a vieții, sufletul astfel înviorat va fi înconjurat cu o atmosferă de lumină și pace. Viața va răspândi un miros plăcut și va descoperi o putere divină care va ajunge la inima oamenilor.¹⁰

DRAGOSTEA FAȚĂ DE DUMNEZEU

Apelul de avertizare pentru ascultare reprezintă un apel pentru a-L iubi pe Dumnezeu cu toată inima, cu tot cugetul și cu toată puterea. În porunca referitoare la iubirea față de Dumnezeu nu trebuie să pierdem din vedere măsura cu care ar trebui să-L iubim pe Dumnezeu. Chemarea cu privire la iubirea necondiționată a lui Dumnezeu constituie un act de devotament și ascultare care este motivat de capacitățile noastre mintale și emoționale. Pentru a-L iubi pe Dumnezeu mai presus de toate, presupune să avem o legătură strânsă cu El, să avem sentimente puternice și dorința de a fi cât mai aproape de El; este o chemare de a ne găsi plăcerea în El. Dragostea față de Dumnezeu implică un atașament emoțional puternic și dorința de a trăi cât mai mult în prezența Sa. Iubirea față de Dumnezeu presupune ca El să devină singurul scop pentru loialitatea și închinarea noastră.

Această chemare la iubire ne ține departe de două extreme: o mărturisire inofensivă a iubirii față de Dumnezeu, fără prea multă pasiune și entuziasm, fără ascultare de legământ. „Acolo unde iubirea adevărată față de Dumnezeu există în inimă, ea se va manifesta prin împlinirea voinței Sale și prin păzirea cu sârguință a poruncilor Sale.”¹¹ Părinții și copiii sunt chemați deopotrivă să-L iubească pe Dumnezeu mai presus de toate, dar răspunsul părinților la porunca Sa determină efecte pe termen scurt sau lung asupra capacității copiilor de a-L iubi pe Dumnezeu din toată inima.

Exemplul părinților devine un ajutor vizual pentru copii, și aceștia sunt mai predispuși să înțeleagă ceea ce văd mai mult decât ceea ce li se spune. În cele din urmă, pe măsură ce părinții răspund cu o dorință profundă de iubire față de Dumnezeu, experiențele lor au impact asupra relațiilor cu copiii lor și servesc ca pilde de iubire pentru El.

EDUCAREA COPIILOR

După ce au ascultat porunca de a-L auzi și de a-L iubi pe Dumnezeu, părinților le este încredințată responsabilitatea de a-și învăța copiii. Ei trebuie să scrie sau să graveze porunca lui Dumnezeu în simțurile cognitive și afective ale copiilor lor. Procedând astfel, ei au datoria de a *perpetua în copiii lor legământul pe care îl au cu Dumnezeu.*

Este foarte interesant să observăm că, în versetul 6, Dumnezeu i-a spus lui Israel să păstreze ceea ce le-a spus în inimile lor. A păstra în inimă înseamnă a prețui. Ei trebuiau să prețuiască promisiunile lui Dumnezeu și experiențele lor despre puterea Sa arătată în viața lor. După ce au făcut acest lucru, ei trebuiau să-i învețe cu chibzuință pe copiii lor. Prin răspunsurile personale la chemarea de a-L auzi pe Dumnezeu și de a-L iubi mai presus de orice, părinții devin acum modele vizuale prin care copiii lor interpretează învățăturile care le-au fost împărtășite și cresc astfel în cunoașterea și înțelegerea lor despre Dumnezeu.

Cu privire la influența și responsabilitatea spirituală și bunăstarea copiilor lor, Ellen White spune: „Cu cât sunt mai nobile scopurile, cu atât mai înalte sunt înzestrările mintale și spirituale și cu cât sunt mai bine dezvoltate puterile fizice ale părinților, cu atât va fi mai bună moștenirea dată copiilor lor. Cultivând ceea ce este mai bun în ei înșiși, părinții exercită o influență în modelarea societății și în înnobilarea generațiilor viitoare.”¹²

Prin valorile lor, părinții le transmit copiilor experiențele de credință pe care le-au avut cu Dumnezeu și devotamentul față de El. Chemarea de a-i învăța pe copii poruncile lui Dumnezeu în mod divers sugerează importanța și implicațiile pe termen lung ale învățăturilor lui Dumnezeu. Învățăturile de genul acesta necesită un timp special și nu se rezumă doar la închinarea în Sabat, la programul special de duminică seara sau la ora de rugăciune de miercuri seara. Aceste momente nu sunt limitate la întâlnirile de la altarul de dimineață și cel de seară. Învățăturile Domnului sunt dinamice, incluzând în dezvoltarea copiilor abilitățile cognitive, afective și comportamentale și sunt cele care stau la baza legământului fiecăruia dintre noi cu Dumnezeu pe tot parcursul vieții și care se transmit mai departe din generație în generație.

Îndemnul de a-i învăța pe copii prin diferite metode, indiferent de context, indică faptul că Dumnezeu trebuie să fie onorat și slăvit în orice domeniu al vieții noastre. Să le legăm ca un semn de aducere-aminte la mâini și să ne fie ca niște fruntarii între ochi presupune să-L lăsăm pe Dumnezeu să ne îndrume fiecare pas și acțiune. Să scriem pe ușorii casei noastre Cuvântul Domnului înseamnă să permitem poruncilor să pătrundă în fiecare experiență a vieții noastre. În cultura actuală, există o practică destul de comună printre creștini de a-și compartimenta viața în valorile spirituale și cele seculare, un proces prin care Hristos și valorile morale creștine sunt deseori excluse din viețile lor. Un răspuns pentru a învăța și astfel a-L onora pe Dumnezeu în toate aspectele vieții noastre discreditează ideea și practica separării vieții creștino-spirituale de cea seculară. Dumnezeu își dorește să fie prezent în toate aspectele vieții noastre.

CONCLUZIE

Astfel am discutat despre importanța relațiilor funcționale părinte-copil și contribuția lor la bunăstarea mintală, emoțională și spirituală atât a părinților, cât și a copiilor. Stabilitatea acestor relații este consolidată prin întâlnirile dintre părinți și copii și prin răspunsul părinților în ceea ce privește „ascultarea” și „iubirea” lui Dumnezeu, care trebuie să fie în prim plan. În calitate de părinți, ei modelează reciprocitatea în întâlnirile cu copiii lor și răspund în ascultare deplină la chemarea de a-L auzi și iubi pe Dumnezeu. Aceste experiențe contribuie la dezvoltarea mintală, emoțională și spirituală a copiilor și servesc drept cele mai bune practici pentru ucenicia în familie.

O modalitate simplă prin care noi, ca biserică, putem ajuta relațiile părinte-copil este de a crea un mediu unde părinții sunt susținuți spiritual și emoțional. Consider că, pe lângă misiunile pe care le avem pentru copii, tineri, femei și bărbați, poate exista și un departament special pentru părinți și slujirea lor. Prin această misiune, le putem oferi suport mamelor și taților în educarea reciprocității în relațiile cu copiii lor.

Scopul slujirii părinților este de a-i ajuta să-și îmbogățească relațiile lor personale cu Dumnezeu. Ca urmare a acestor experiențe, părinții sunt pregătiți să fie o sursă primară de ucenicie pentru copiii lor. Slujirea părinților poate fi realizată printr-un model relațional triunghiular, format din relațiile biserică-părinte, părinte-copil și biserică-copil.¹³

Acest lucru presupune să investim în susținerea părinților pentru ca ei, la rândul lor, să-și hrănească copiii spiritual și emoțional și, prin lucrarea noastră cu copiii, noi reafirmăm ceea ce le-a fost insuflat de către părinți.

REFERINȚE BIBLIOGRAFICE

- ¹ Barna, G. (2018). Atheism doubles among Generation Z. Millennials generation. Retrieved from <https://www.barna.com/category/millennials-generations/>.
- ² Gangel, K. O. (1977a). Toward a biblical theology of marriage and family: Part 1: Pentateuch and historical books. *Journal of Psychology & Theology*, 5(1), 55–69.
- ³ Kinnaman, D., & Hawkins, A. (2011). *You lost me: Why young Christians are leaving church...and rethinking faith*. Grand Rapids, MI: Baker Books.
- ⁴ Fraser, J. (2018). *Family relational dialectics: A systemic model for explaining relational factors contributing to adolescents' faith maturity, life values, and commitment to Christ* (Doctoral dissertation), Available from ProQuest Dissertations and Theses database (UMI No: 10844479).
- ⁵ LaBeach Pollard, P. (2012). *Raising a leader God's way*. Hagerstown, MD: Review and Herald. p. 23.
- ⁶ Seegobin, W. (2014). The parent-child relationship – Chapter 4 from *Christianity and Developmental Psychology: Foundations and Approaches*, p. 99. http://digitalcommons.georgefox.edu/gcp_fac/139.
- ⁷ Seegobin W. (2014). p. 101.
- ⁸ Deater-Deckard, K., Atzaba-Poria, N., & Pike, A. (2004). Mother- and father-child mutuality in Anglo and Indian British families: A link with lower externalizing problems. *Journal of Abnormal Child Psychology*, 613, 616.
- ⁹ Balswick, J. O., Balswick, J. K., and Thomas, F. V. (2021). *The Family: A Christian Perspective on the Contemporary Home*. Grand Rapid: MI. p. 6.
- ¹⁰ White, E. G. (1898) *The Desire of Ages*. Mountain View, CA: Pacific Press Publishing. p. 363.
- ¹¹ Spence-Jones, H. D. M. (1909), *Deuteronomy*, The Pulpit Commentary. New York, NY: Funk & Wagnalls, p. 119.
- ¹² White, E. G. (1952). *The Adventist Home: Counsels to Seventh-day Adventist Families*. Southern Publishing Association, Nashville TN. p. 172.
- ¹³ Fraser, J (2018). pp. 166–179.

O CĂLĂTORIE DISPERATĂ

MATERIAL REALIZAT DE RICK MCEDEWARD

REFERINȚA BIBLICĂ

„În anul morții împăratului Ozia, am văzut pe Domnul șezând pe un scaun de domnie foarte înalt, și poalele mantiei Lui umpleau Templul.” – Isaia 6:1

„Atunci, cei neprihăniți Îi vor răspunde: «Doamne, când Te-am văzut noi flămând și Ți-am dat să mănânci sau fiindu-Ți sete și Ți-am dat de ai băut? Când Te-am văzut noi străin și Te-am primit sau gol și Te-am îmbrăcat? Când Te-am văzut noi bolnav sau în temniță și am venit pe la Tine?» Drept răspuns, Împăratul le va zice: «Adevărat vă spun că, ori de câte ori ați făcut aceste lucruri unuia din acești foarte neînsemnați frați ai Mei, Mie Mi le-ați făcut.»” – Matei 25:37-40

Numele lui este Ahmed*. Un tânăr sirian. Pe când Ahmed avea șapte ani, războiul din Siria devenise deja de nesuportat pentru familia sa. Satul lor se afla pe marginea frontului de luptă, iar somnul era din ce în ce mai dificil din cauza gloanțelor care se auzeau în depărtare. Această imagine a morții nu a fost ceva pentru care părinții îl pregătiseră, mai ales că totul se întâmpla în jurul lor. Temându-se pentru copiii lor ca nu cumva să fie obligați să se înroleze în armata Statului Islamic, părinții au fost nevoiți să ia cea mai dificilă decizie: să-și lase în urmă viața lor, casa, lucrurile lor, locurile de muncă, școala, prietenii și rudele pentru a scăpa din ororile războiului și să găsească un nou loc în care să-și crească copiii în liniște.

Rick McEdward, DIS, este președintele Misiunii din Uniunea Orientul Mijlociu și Africa de Nord din Beirut, Liban.

În drumul lor, Ahmed și familia sa au luat un autobuz din Damasc, dar, înainte de frontieră, băieții au fost ascunși printre bagaje, acoperiți cu lucruri, stând tăcuți pentru a nu fi descoperiți. „Doamne, ai milă de copiii noștri astăzi și protejează-i”, s-au rugat ei. Odată ce au trecut vama, părinții au răsuflat liniștiți și au început să plângă de emoție că au putut trece granița în Liban, drumul lor spre eliberare.

Odată ajunși, au încercat să ia legătura cu alte familii pe care le cunoșteau. Ei au împărțit împreună cu alte trei familii subsolul unei clădiri, fără nicio fereastră care să le lumineze încăperea, doar întuneric.

Tatăl lui Ahmed, luptându-se cu ideea de a ajunge un „refugiat”, s-a înregistrat la ONU pentru a începe procesul de căutare a unei locuințe pentru familia sa în Vest.

Între timp, familia trebuia să supraviețuiască cumva, așa că fiecare membru trebuia să contribuie la acest lucru. Locurile de muncă erau foarte greu de găsit, în special pentru refugiați, deoarece Libanul primise mai mult de 100.000.000 de refugiați pe parcursul a doi ani.

Școlile aveau un număr limitat de copii și erau foarte scumpe pentru familiile refugiate. Ahmed și ceilalți copii și-au petrecut timpul pe stradă și rareori intrau în mici conflicte cu vânzătorii de pe stradă. Într-o zi au auzit despre o nouă școală pentru copiii refugiați. Părinții lor s-au grăbit să-i înscrie, numai că această școală avea un număr limitat de 130 de persoane pe lista de așteptare, așa că Ahmed și sora sa au fost chemați să dea un test de evaluare.

În timp ce erau evaluați, mama lor aștepta tensionată. Atunci când copiii au ieșit din sală, unul dintre profesorii evaluatori a ieșit împreună cu Ahmed și sora sa și i-a spus mamei: „Aveți doi copii minunați, pot începe școala de săptămâna viitoare.” Mama a izbucnit în plâns și i-a mulțumit lui Allah pentru această oportunitate care le-a fost oferită copiilor ei.

De atunci încolo, Ahmed și sora sa au frecventat Centrul Educațional Adventist din Bourj Hammoud, lângă Beirut. Acolo, Ahmed a cunoscut mai mulți profesori buni, care i-au oferit o educație de calitate, datorită cărora a obținut abilități care să-l ajute pe parcursul vieții și o perspectivă pozitivă asupra vieții. Datorită educației primite în acest centru, el s-a dezvoltat frumos și a devenit o lumină în societate.

Recent, m-am întâlnit cu Ahmed și l-am întrebat ce vrea să facă mai departe cu viața sa. El mi-a răspuns că și-ar dori să devină doctor sau translator. „Și orice aș face, aș vrea să-I slujesc lui Dumnezeu și celorlalți.”

Nu mi-am putut stăpâni zâmbetul atunci când, în timp ce vorbeam cu el, un om mai în vârstă s-a apropiat și a spus: „Acesta este un om extraordinar, avem nevoie de mai mulți ca el, mulțumită educației pe care a primit-o la școala adventistă de după colț.”

Potrivit Înaltului Comisariat al Națiunilor Unite pentru Refugiați (UNHCR), ca urmare a războiului, foametei, dezastrelor și crizelor economice, 84 de milioane de oameni au fost nevoiți să lase totul în urmă și să plece în lumea largă. O altă parte de circa 10-15 milioane de oameni și-au părăsit casele ca urmare a războiului din Ucraina, înregistrându-se un număr de circa 100 de milioane de refugiați. O persoană din 75 din populația globală a fost nevoită să-și părăsească locuința din cauza circumstanțelor scăpate de sub control.

Noi, în calitate de popor al lui Dumnezeu, cum ne raportăm, ca familie, la momentele de criză? Ce am putea face în fața pandemiei? Cum le-ar răspunde Iisus familiilor aflate în momente de criză?

Avem o oarecare imagine asupra atitudinii lui Hristos cu privire la oamenii aflați în momente critice dacă citim pasajul din Biblie în care Își anunță misiunea. Iisus ne oferă o imagine amplă a planului Său, aflată în Luca, la capitolul 4:

„A venit în Nazaret, unde fusese crescut, și, după obiceiul Său, în ziua Sabatului, a intrat în sinagogă. S-a sculat să citească și I s-a dat cartea prorocului Isaia. Când a deschis-o, a dat peste locul unde era scris: «Duhul Domnului este peste Mine, pentru că M-a uns să vestesc săracilor Evanghelia, M-a trimis să tămăduiesc pe cei cu inima zdrobită, să propovăduiesc robilor de război slobozirea și orbilor, căpătarea vederii, să dau drumul celor apăsați și să vestesc anul de îndurare al Domnului.» În urmă, a închis cartea, a dat-o înapoi îngrijitorului și a șezut jos. Toți cei ce se aflau în sinagogă aveau privirile pironite spre El. Atunci, a început să le spună: «Astăzi s-au împlinit cuvintele acestea din Scriptură, pe care le-ați auzit.»”

Citind versetele din Isaia 61:1,2, observăm că Iisus a venit să-i vindece pe cei cu inima zdrobită, pe orbi și să-i mângâie pe cei săraci și întristați. Și această afirmație ne ridică o întrebare: Cine sunt oamenii aceștia în viața mea și în biserica la care merg? Atunci când mă întâlnesc cu ei, cum îi privesc? Îi privesc ca pe cineva drag sau ca pe o persoană la care mă uit de sus?

Dar ceea ce vorbește Hristos despre purtarea de grijă a celor cu inima zdrobită nu este tot. A fost lucrul acesta o noutate? Haideti să studiem îndeaproape.

De fapt, de la intrarea păcatului în lume, omul a fost considerat un pribeag și un străin. Cine este cel din Scriptură care este considerat ca făcând parte dintr-un grup de pribegi sau străini?

Iată agonia lui Cain, care spune: „Pedeapsa mea e prea mare ca s-o pot suferi” (Geneza 4:13). Chiar și prin pedeapsa și respingerea lui Cain, Dumnezeu îi oferă un semn prin care nimeni nu putea atenta la viața lui. Deși Cain nu se mai afla în postura de a mai cere vreun favor, Domnul i-a protejat viața (Geneza 4:15).

În momente diferite ale vieții lor, câțiva patriarhi sunt considerați străini și pribegi.

Omul legământului lui Dumnezeu, Avraam, a părăsit Haranul, trecând prin multe locuri înainte de a ajunge în țara promisă. Iacov și urmașii lui au locuit în Egipt ca urmare a foametei și au fost hrăniți din grâнарul lui faraon. Povestea lui Iosif este deosebit de dureroasă și sugestivă pentru viața unei persoane care locuiește departe de țara sa de origine.

Asemenea experienței lui Iosif, sfârșitul cărții Geneza deține un antidot puternic contra sentimentelor negative. După moartea lui Iacov, frații săi au crezut că Iosif ar dori să se răzbune pe ei pentru că l-au vândut ca sclav negustorilor madianiți. „Voi, negreșit, v-ați gândit să-mi faceți rău, dar Dumnezeu a schimbat răul în bine, ca să împlinească ceea ce se vede azi, și anume să scape viața unui popor în mare număr” (Geneza 50:20 NIV).

Dumnezeu a găsit cu cale să folosească circumstanțele nefavorabile ale vieții lui Iosif, vândut ca sclav de propriii lui frați, fiind acuzat pe nedrept, întemnițat și uitat, pentru a-l binecuvânta într-o țară străină, permițându-i să împărățească asupra fraților care l-au vândut. Dreptatea poetică a lui Dumnezeu a arătat faptul că suveranitatea divină își face simțită prezența în cele mai critice momente ale vieții.

Povestea lui Iosif ilustrează faptul că circumstanțele dificile ale lumii acesteia nu fac parte în totalitate din planul lui Dumnezeu pentru creația Sa. Dorința lui Dumnezeu primordială este să ne ofere bucurie!

Experiențele pribegilor nu pot fi complete fără să recunoaștem pasajul din Exodul, în care poporul Israel a răătăcit prin pustie timp de 40 de ani de disperare. Atunci când aveau să ajungă în țara promisă, ei trebuiau să-și amintească de pribegia lor și a celor care se aflau în aceeași situație ca ei. Cartea Deuteronomului menționează jertfele pe care trebuiau să le aducă israeliții după ce ajungeau în țara făgăduită. „Preotul să ia coșul din mâna ta și să-l pună înaintea altarului Domnului Dumnezeului tău. Apoi să iei iarăși cuvântul și să spui înaintea Domnului Dumnezeului tău: «Tatăl meu era un arameu pribeag, gata să piară; s-a coborât în Egipt cu puțini inși și s-a așezat acolo pentru o vreme. Acolo, a ajuns un neam mare, puternic și mare la număr»” (Deuteronomul 26:4-5).

De-a lungul istoriei, poporul Israel a experimentat trăirea unei vieți de refugiat! Ei cunoșteau statutul celor care își pierduseră casele, care își pierduseră familiile sau care fuseseră obligați să se mute din cauza tiraniei conducătorilor și a situațiilor de război.

Ca urmare, atunci când Dumnezeu a oferit poporului Israel poruncile Sale, El a inclus printre ele și sfaturi de ospitalitate pentru străini și pribegi, la fel ca pentru un membru al familiei. Dumnezeu le amintește israeliților de pribegia lor și de harul pe care l-au experimentat în călătoria lor. Străinii și pribegii trebuie să fie primiți, tratați cu căldură și hrăniți. Ospitalitatea pentru străini a devenit o parte importantă prin care Dumnezeu Își revarsă lumina Sa peste ei, tratându-i pe alții cu bunătate.

După ce Dumnezeu a instituit Cele Zece Porunci, El le-a oferit israeliților legi care au fost construite pe baza experienței lor. Cumva, fiecare poruncă a fost aplicată în diferite aspecte, astfel încât Israelul să fie un popor care să reprezinte virtutea și dragostea lui Dumnezeu în fața celorlalte popoare. Câteva porunci au fost date în mod special pentru străini sau pribegi.

- „Să nu asuprești pe străin; știi ce simte străinul, căci și voi ați fost străini în țara Egiptului” (Exodul 23:9 ESV).
- „Să nu chiniești pe străin și să nu-l asuprești, căci și voi ați fost străini în țara Egiptului” (Exodul 22:21 ESV).
- „Să nu asuprești pe văduvă, nici pe orfan” (Exodul 22:21,22 ESV).
- „Să te bucuri înaintea Domnului Dumnezeului tău, în locul pe care-l va alege Domnul Dumnezeul tău ca să locuiască Numele Lui acolo, tu, fiul tău și fica ta, robul și roaba ta, levitul care va fi în cetățile tale și străinul, orfanul și văduva care vor fi în mijlocul tău” (Deuteronomul 16:11 ESV).
- „Să iubiți pe străin, căci și voi ați fost străini în țara Egiptului” (Deuteronomul 10:19 NRSV).
- „Să vă purtați cu străinul care locuiește între voi ca și cu un băștinaș din mijlocul vostru; să-l iubiți ca pe voi înșivă, căci și voi ați fost străini în țara Egiptului. Eu sunt Domnul Dumnezeul vostru” (Leviticul 19:34).
- „«Blestemat să fie cel ce se atinge de dreptul străinului, orfanului și văduvei!» Și tot poporul să răspundă: «Amin!»” (Deuteronomul 27:19 NIV).

Nu este incredibil că Dumnezeu i-a oferit instrucțiuni poporului Său să-i cinstească și să-i susțină pe cei neglijăți de societate, pe văduve, pe orfani și pe străini? Toți aceștia fac parte din planul lui Dumnezeu. De fapt, poruncile lui Dumnezeu trebuiau să fie legi corecte, care să atragă atenția celorlalte popoare pentru că ele ilustrau adevărul și dreptatea lui Dumnezeu. Este remarcabil ceea ce Dumnezeu îi spune poporului Său în versetele din Deuteronomul 4:6-8 cu privire la poruncile pe care le-a dat pentru siguranța lor și care să atragă atenția celorlalte popoare din jur asupra lor:

„Să le păziți și să le împliniți, căci aceasta va fi înțelepciunea și priceperea voastră înaintea popoarelor, care vor auzi vorbindu-se de toate aceste legi și vor zice: «Acest neam mare este un popor cu totul înțelept și priceput!» Care este, în adevăr, neamul acela așa de mare încât să fi avut pe dumnezeii lui așa de aproape cum avem noi pe Domnul Dumnezeu nostru, ori de câte ori Îl chemăm? Și care este neamul acela așa de mare încât să aibă legi și porunci așa de drepte cum este toată legea aceasta pe care v-o pun astăzi înaintea?»

Dacă Israel ar fi păzit Legea lui Dumnezeu cu stăruință, celelalte popoare L-ar fi venerat pe Dumnezeul lui Israel, prin legile drepte oferite poporului Său.

Orașe întregi de refugiați au fost stabilite pentru a-i proteja pe cei care ar răni pe ceilalți involuntar, iar pedeapsa să nu fie aplicată pentru uciderea accidentală (Numeri 35).

Dumnezeu i-a protejat cu certitudine pe cei neajutorați. De aceea poporul lui Dumnezeu a fost pribeag pentru a-i ajuta la rândul lor pe cei străini care sunt departe de casele lor.

De aceea Dumnezeu i-a îndemnat să fie ospitalieri. Adesea, străinii sunt menționați în aceleași pasaje în care sunt menționați orfanii și văduvele. Faptul că poporul Israel primea pe cei străini trebuia să fie o binecuvântare pentru ei, ca o modalitate de a-L revela pe Dumnezeu. Toate clasele protejate de Dumnezeu erau familii care treceau prin momente de criză:

- Văduvi/văduve – ca urmare a pierderii soției/soțului
- Orfani – copii fără părinți care trebuie să se întrețină singuri
- Străini – călători în interes de serviciu, sau în interes familial sau cu alte obligații.

Dar pe parcursul călătoriei lor, care a fost destul de lungă, lucrarea pentru străini a însemnat o grijă pentru indivizii singuri sau izolați. Termenii „străin” sau „priebeag” indică în mod clar pe cei care nu se află în propria lor țară, etnie sau religie.

Este simplu pentru noi să simțim empatie pentru cei care sunt asemenea nouă, dar Dumnezeu își dorește de la noi să simțim empatie față de cei care au altă etnie sau religie.

Biblia îi încurajează pe credincioși să adopte o atitudine empatică, fiind un mod de demonstrare a dragostei lui Dumnezeu pentru cei ce nu cred.

Străinii aveau voie să participe la Paște numai dacă erau circumciși. Circumcizia era un semn prin care străinii erau chemați să ia parte la legământul poporului lui Dumnezeu și să-L laude pe Dumnezeu prin sărbătorile lor destinate eliberării. Este foarte clar că non-evreii au fost invitați să aibă o relație cu Dumnezeu și să se bucure de binecuvântările Lui alături de poporul ales.

Legile poporului Israel au avut ca scop reflectarea caracterului lui Dumnezeu printre popoare. Poruncile lui Dumnezeu au arătat slava lui Dumnezeu prin dreptate și milă. Dacă întregul Israel avea să urmeze aceste legi, atunci ar fi atras și alte popoare la rândul lui la închinarea adevărată a lui Dumnezeu. Din păcate, profeții Vechiului Testament vorbesc doar despre exilul poporului Israel, despre necredința lui și despre faptul că a asuprit pe cei sărmani, pe văduve și pe orfani. Dumnezeu și-a adus în fața judecății propriul popor ales, ca urmare a neglijării familiilor aflate în momente critice.

- „Căci numai dacă vă veți îndrepta căile și faptele, dacă veți înfăptui dreptatea unii față de alții, dacă nu veți asupri pe străin, pe orfan și pe văduvă, dacă nu veți vărsa sânge nevinovat în locul acesta și dacă nu veți merge după alți dumnezei, spre nenorocirea voastră, numai așa vă voi lăsa să locuiți în locul acesta, în țara pe care am dat-o părinților voștri, din veșnicie în veșnicie” (Ieremia 7:5-7).
- „O veți împărți însă ca moștenire prin sorți între voi și între străinii care vor locui în mijlocul vostru, acei străini care vor naște copii în mijlocul vostru. Pe aceștia îi veți privi ca pe niște băștinași între copiii lui Israel. Ei să aibă moștenirea prin sorți împreună cu voi între semințiile lui Israel” (Ezechiel 47:22).
- „Așa a vorbit Domnul oștirilor: «Faceți cu adevărat dreptate și purtați-vă cu bunătate și îndurare unul față de altul! Nu asupriți pe văduvă și pe orfan, nici pe străin și pe sărac și niciunul să nu gândească rău în inima lui împotriva fratelui său!»” (Zaharia 7:9-10).

Imaginați-vă doar pentru o clipă... Ei erau o familie de refugiați formată din mamă, tată și copil, căutând siguranță, fugind în Egipt de teama unui dictator tiran. În timp ce poporul Israel trebuia să primească străinii, bebelușul care avea să-l răscumpere din păcat a fost nevoit să se refugieze în Egipt și să fie primit de un popor în necunoștință de poruncile adevărate ale lui Dumnezeu.

Deși țara aceea i-a asigurat un adăpost Copilului Iisus, Domnul domnilor s-a născut într-un staul din Betleem. El a fost primit de niște străini și tratat cu bunătate de niște oameni care nu înțelegeau și nu cunoșteau profețiile despre Mesia. Înainte ca Iisus să vină pe lume, trecuseră 400 de ani de tăcere de când ultimii profeți au vorbit sau au scris despre Mesia. Israelul adoptase un stil de abandon, și poporul lui este acela care nu adoptat modul lui Dumnezeu de a trata oamenii.

Poporul Israel a avut un sentiment de abandon și cu toate acestea nu a ales să preia modul lui Dumnezeu de a trata oamenii. Din cauza unui conducător tiran, Copilul Mesia a fost luat de familia sa pentru a fugi în Egipt, practic repetând pribegia poporului Israel, poporul pe care El l-a reprezentat. Din afara Egiptului, Iisus a venit să-i mântuiască pe cei care aveau să-L urmeze.

Atunci când Hristos ajunge și anunță începutul slujirii Sale publice, El proclamă libertatea, dreptatea, vindecarea și un nou jubileu (de unde avem și termenul de jubilar). Este clar că Isus intenționează să aducă libertatea pe care legea Vechiului Testament o promisese pentru poporul său. Au avut sentimentul că Dumnezeu este pe cale să împlinească toate profețiile mesianice, să-și elibereze poporul și să restaureze bucuria în lume, înlocuind puțin câte puțin dominația vrăjmașului.

Atunci când Iisus Și-a început misiunea aici pe pământ, El începe o reformă a întregii istorii a poporului Israel prin exemplul vieții sale, exemplu care a dorit să fie preluat și de poporul Israel. Prin propriile sale cuvinte și acțiuni, Iisus rescrie eșecurile poporului Israel și trăiește o viață de renunțare la Sine și bunăvoință deplină. Haideți să ne gândim la acțiunile Lui!

- El i-a vindecat pe cei bolnavi.
- Le-a oferit orbilor vederea.
- I-a eliberat pe oameni din robie.
- I-a hrănit pe cei flămânzi.

Prin slujirea sa, Hristos împarte bucurie, pace și libertate celor care doresc să-L urmeze. În cele două capitole ale cărții Matei, respectiv capitolele 8 și 9, Hristos aduce vindecare celor ce vin la el și scoate demonii. Slujirea lui Hristos de pe pământ a oferit viață și bunăstare numeroșilor oameni aflați în momente de criză.

Încă de la începutul slujirii Sale, El le-a vorbit oamenilor despre salvare și, personal, a instituit jubileul. În capitolul 4 din Luca, putem vedea exemplul vieții lui Hristos, care ne spune despre dragostea lui Dumnezeu și descrie grija pentru cei aflați în impas.

Iisus le-a purtat de grijă tuturor: săracilor, copiilor, romanilor, canaaniților, leproșilor, bolnavilor, celor decedați și celor singuri, celor posedați de demoni, celor interesați de Cuvântul Domnului, ateilor și oamenilor care nu erau evrei. El și ucenicii Săi le-au purtat de grijă tuturor celor aflați în nevoie, tuturor celor interesați de Cuvântul Domnului și celor care aveau inima deschisă.

Prin misiunea Sa, Iisus i-a eliberat pe cei posedați de demoni, pe cei care sufereau de boli, de critică și nedreptăți. Spre sfârșitul slujirii Sale, El a spus poporului parabola oilor și a caprelor, dorind să evidențieze modul în care se vor împărți cei salvați și cei pierduți (Matei 25:31-46).

Încă din Vechiul Testament până la momentul când Iisus S-a întrupat, ni se arată apelul lui Dumnezeu de a purta de grijă nevoilor celorlalți prin numele Lui și prin slăvirea harului, dragostei și a caracterului Său. În tonuri evidente de har, Iisus a împlinit legile Vechiului Testament prin fapte de iubire, indiferent de barierele credinței, castei sau etniei.

Iisus adresează o chemare poporului Său, cu bucuria și speranța mântuirii, de a lua aminte la exemplul vieții Sale. Chiar și astăzi, cuvintele Vechiului Testament și slujirea lui Hristos pe pământ sunt rezumate în îndemnurile din versetele din Evrei 13:1-3: „Stăruieți în dragostea frățească. Să nu dați uitării primirea de oaspeți, căci unii, prin ea, au găzduit, fără să știe, pe îngeri. Aduceți-vă aminte de cei ce sunt în lanțuri, ca și cum ați fi și voi legați cu ei; de cei chinuiți, ca unii care și voi sunteți în trup.”

Haideți să ne amintim și versetul din Isaia 61:

„Duhul Domnului Dumnezeu este peste Mine, căci Domnul M-a uns să aduc vești bune celor nenorociți; El M-a trimis să vindec pe cei cu inima zdrobită, să vestesc robilor slobozenia și prinșilor de război, izbăvirea; să vestesc un an de îndurare al Domnului și o zi de răzbunare a Dumnezeului nostru; să mângâi pe toți cei întristați; să dau celor întristați din Sion, să le dau o cunună împărătească, în loc de cenușă, un untdelemn de

bucurie, în locul plânsului, o haină de laudă, în locul unui duh mâhnit, ca să fie numiți terebinți ai neprihănirii, un sad al Domnului, ca să slujească spre slava Lui.”

Isus dorește să înlocuiască durerile lumii cu bucurie, și dorește să aducă această bucurie prin mine și prin tine, prin slujirea familiilor care trec prin momente dificile. Poate că nu ai citit niciodată cu atenție acest pasaj. Doriți ca de acum înainte, prin rugăciune continuă, să vă schimbați atitudinea, cuvintele și faptele față de străinii, pribegii și refugiații din această lume?

Evrei 11:13 ne amintește că încă suntem pribegi și străini în această lume: „În credință au murit toți aceștia, fără să fi căpătat lucrurile făgăduite, ci doar le-au văzut și le-au urât de bine de departe, mărturisind că sunt străini și călători pe pământ.”

În ultimul rând, Dumnezeu își dorește ca noi să reflectăm harul și slava Sa și să oferim și celor din jur speranța noastră. Versetele din Isaia 60:19-21 spun:

„Nu soarele îți va mai sluji ca lumină ziua, nici luna nu te va mai lumina cu lumina ei, ci Domnul va fi Lumina ta pe vecie și Dumnezeul tău va fi slava ta. Soarele tău nu va mai asfinți și luna ta nu se va mai întuneca, căci Domnul va fi Lumina ta pe vecie și zilele suferinței tale se vor sfârși. Nu vor mai fi decât oameni neprihăniți în poporul tău: ei vor stăpâni țara pe vecie ca o odraslă sădită de Mine, lucrarea mâinilor Mele, ca să slujească spre slava Mea.”

Matei 25:37-40 ne amintește:

„Atunci, cei neprihăniți Îi vor răspunde: «Doamne, când Te-am văzut noi flămând și Ți-am dat să mănânci sau fiindu-Ți sete și Ți-am dat de ai băut? Când Te-am văzut noi străin și Te-am primit sau gol și Te-am îmbrăcat? Când Te-am văzut noi bolnav sau în temniță și am venit pe la Tine?» Drept răspuns, Împăratul le va zice: «Adevărat vă spun că, ori de câte ori ați făcut aceste lucruri unuia din acești foarte neînsemnați frați ai Mei, Mie Mi le-ați făcut.»”

O altă familie, o poveste similară. Ei au părăsit Siria într-o fugă disperată, încercând să-și treacă copiii peste granița din Liban. Copiii lor erau înscriși la Centrul Educațional Adventist și au crescut văzând viața dintr-o nouă perspectivă.

Tatăl nu era neapărat activ în credința islamică și nu avusese niciodată o relație personală cu Dumnezeu. După ce s-a îmbolnăvit, el a devenit atât de lipsit de speranță încât nu mai putea să-și întrețină familia. El se îngrijora pentru familia sa că nu va avea ce să le mai pună pe masă. În disperarea lui, a strigat către Dumnezeu, și El i-a oferit pacea de care avea nevoie. Puțin câte puțin, starea lui de sănătate s-a îmbunătățit și a putut vedea că Dumnezeu îi cerea să se încreadă în El. Astfel, a început să meargă alături de Dumnezeu zilnic, încrezându-se și observând răspunsurile incredibile la rugăciunile lui. El a început să cunoască dragostea lui Dumnezeu revărsată prin câțiva membri ai Universității Orientului Mijlociu.

Un profesor din cadrul universității l-a invitat la el acasă pentru trei săptămâni pentru a-i arăta un stil de viață mai sănătos. Un alt frate adventist i-a oferit mâncare sănătoasă și s-a rugat pentru familia lui. În mod miraculos, Dumnezeu i-a oferit venituri, astfel încât mâncarea să nu

mai fie considerată o problemă. Pe măsură ce credința creștea în inima lui, Omar și-a predat viața lui Iisus și i-a promis că le va arăta și celorlalte familii de refugiați dragostea lui Dumnezeu. Astăzi, Omar este într-un totuși devotat Domnului și îi ajută și pe cei din jur să afle despre Iisus și revenirea Sa. Omar studiază în fiecare săptămână cu mulți oameni dintr-un grup de refugiați care nu-L cunosc pe Iisus, împărțind Biblia cu ei. Dacă îl întrebăm pe Omar ce a făcut diferența în viața lui, ne va spune: „Dumnezeu mi-a arătat dragostea Sa prin viețile adventiștilor care m-au chemat la ei, m-au ajutat să trăiesc o viață sănătoasă, să renunț la fumat și mi-au ajutat familia în diferite moduri.” Astăzi, Omar radiază lumina pe care a văzut-o, ajutându-i la rândul lui pe alții arătându-le că dragostea lui Dumnezeu face minuni.

Familia lor a trecut prin valea disperării, cu puține speranțe pentru un viitor luminos. Astăzi însă, familia lor oferă speranță și altor familii aflate în criză. Viața lui Omar arată că bucuria lui Hristos este contagioasă, și noi trebuie doar să o transmitem mai departe.

Haideți să ne rugăm astăzi pentru milioanele de refugiați care trec granițele doar pentru a căuta eliberare. Fie ca ei să găsească bucuria după care inimile lor tânjesc și speranța lui Iisus și a revenirii Sale.

APLICABILITATE

- În ce moduri puteți oferi speranță cuiva care este nou în comunitatea voastră?
- Este biserica voastră momentan implicată într-un proiect care să ajute refugiații sau care să implice alte persoane din afara ei?

*Ahmed nu este numele său real.

POVEȘTI PENTRU COPII

— Folosiți *Poveștile pentru copii* pentru Sabatele dedicate copiilor. Simțiți-vă liberi să folosiți recuzita și materialele pe care le aveți la îndemână. Obiectivul acestora este ca copiii să fie cât mai atrași de familia reunită a comunității locale.

CREȘTEREA DOVLECELULUI ZUCCHINI

MATERIAL PREGĂTIT DE ELAINE OLIVER

REFERINȚA BIBLICĂ

„Și Isus creștea în înțelepciune, în statură și era tot mai plăcut înaintea lui Dumnezeu și înaintea oamenilor.” – Luca 2:52

RECUZITĂ

- 1 zucchini mare, o vânată sau orice altă legumă mare care poate fi cultivată din semințe
- 1 pachet de semințe pe care îl vei folosi la descrierea poveștii
- 1 plantă mică sau medie în ghiveci cu puțin pământ
- 1 coș sau o cutie mică ce poate fi folosită la depozitarea tuturor obiectelor de recuzită.

Întrebați-i pe copii care este leguma lor preferată. Apoi oferiți oportunitatea de a răspunde celor 3-4 copii care au ridicat mâna, pentru a împărtăși cu sala răspunsul lor și întrebați-i unde cred ei că se dezvoltă legumele lor preferate. Într-o GRĂDINĂ!

Grădinile sunt locul în care oamenii cultivă flori, plante sau legume. Ridicați dovlecelul [sau o altă legumă], astfel încât să fie văzută de toți copiii. Acest zucchini are un gust bun și este sănătos pentru corpul nostru. (Priviți la leguma din mână și încercați să-i încurajați pe copii să vă ofere părerea lor, dacă le place zucchini sau nu!).

Știe cineva de unde provine acest zucchini? Ei apar pur și simplu în grădinile părinților voștri, mari și verzi? Desigur că nu! (zâmbiți sau râdeți). Pentru a cultiva un zucchini avem

---

Elaine Oliver, PhDc, LCPC, CFLE este director asociat al Departamentului Slujirea Familiei în cadrul Conferinței Generale a Bisericii Adventiste de Ziua a Șaptea din Silver Spring, Maryland, USA.

nevoie de patru lucruri: semințe (arătați un pachet cu semințe de legume), un loc în care îl putem cultiva pentru a crește frumos (arătați ghiveciul umplut cu pământ), apă (ploaie) și soare.

Însă, mai există încă ceva de care un zucchini are nevoie pentru a crește sănătos. Aveți idee despre ce este vorba? Pentru ca un zucchini să crească frumos și sănătos are nevoie de multă grijă și dragoste. Trebuie să lucrăm și să ne murdărim pentru a ne asigura că vom ține departe de semințele bune, lucrurile dăunătoare și gândacii înfometați.

Ghiciți ce? Mai există încă ceva de care un zucchini are nevoie pentru a crește sănătos! Știe cineva dintre voi? CREDINȚĂ! Da, trebuie să avem credința că, dacă vom cultiva niște semințe de zucchini într-un mediu potrivit, le vom oferi apă, lumina și grija necesară, acestea se vor dezvolta într-un zucchini delicios (Ridicați din nou dovlecelul pentru a fi văzut și zâmbiți.).

Acest lucru este valabil atât pentru mine, cât și pentru voi. Dacă vom dori să ajungem niște oameni buni, de succes, amabili și empatici (delicioși), trebuie să creștem într-un loc potrivit și părinții noștri vor contribui la aceasta. Trebuie să consumăm mâncare sănătoasă, precum zucchini, să bem apă și să stăm la lumină, jucându-ne afară, în loc să stăm în casă în fața oricărui ecran. Trebuie să renunțăm la obiceiurile negative, care se pot compara cu buruienile care afectează dovlecelul, și să luăm deciziile cele mai potrivite. În ultimul rând, trebuie să învățăm despre Iisus și despre viața lui, încă de când era copil, cât și ca adult. Trebuie, de asemenea, să ne rugăm lui Dumnezeu și să-I cerem să ne ofere credința de care semințele de zucchini au nevoie pentru a crește frumos și totdeauna să ne încredem în El, pentru că El crede în noi. Iisus ne iubește și ne poartă de grijă fiecăruia. El ne va ajuta să devenim cei mai buni oameni posibili!

Versetul zilei de astăzi spune: „Și Iisus creștea în înțelepciune, în statură și era tot mai plăcut înaintea lui Dumnezeu și înaintea oamenilor.” Aceasta presupune că, pe măsură ce a crescut, El a continuat să învețe tot mai mult. Corpul Său s-a dezvoltat frumos și a crescut puternic, mintea Sa a devenit înțeleaptă și le-a adus cinste părinților Lui și Domnului.

Rugați-vă astăzi și în fiecare zi să fiți tot mai mult asemenea lui Iisus.

STĂPÂNIREA MÂNIEI

MATERIAL PREGĂTIT DE DAWN JACOBSON-VENN

REFERINȚA BIBLICĂ

„Iisus S-a uitat țintă la ei și le-a zis: «La oameni, lucrul acesta este cu neputință, dar la Dumnezeu toate lucrurile sunt cu putință.»” – Matei 19:26

RECUZITĂ

Cioburi de la un vas spart (sau orice altceva care vă poate fi de folos pentru ilustrație), oală sub presiune, un semn de stop din carton cu PPC pe o parte și STOP pe cealaltă parte, o Biblie.

Nu știu cum sunteți voi, dar eu câteodată devin mânios. Sentimente negative încep să-mi apară atunci când cineva spune sau face ceva ce mie nu-mi place. Sau, câteodată, mă enervez pe mine pentru că am făcut ceva greșit sau am stricat ceva. Și atunci când mă enervez, de obicei îmi schimb tonul vocii. Mânia s-ar putea asemana cu o oală sub presiune (arătați oala respectivă) care adună lucruri negative până când, într-un final, ajunge să explodeze.

Atunci când mă enervez, de obicei intru în bucluc pentru că nu acord foarte multă atenție la ceea ce spun și ce fac. Câteodată, de exemplu, fac curățenie în bucătărie și cineva vine și scoate niște lucruri pe care ulterior nu le mai pune la loc. Și apoi, când mă reîntorc în bucătărie, nu găsesc aceeași ordine pe care am lăsat-o. Și acest lucru mă face să mă înfurii. Sau, într-o altă zi, cineva a mers până la rafturile din living și a dărâmat o vază care s-a spart (arătați bucățile de cioburi). Și acest lucru m-a deranjat foarte tare pentru că era vaza mea preferată.

Dragi copii, ce vă face să vă înfuriați? Poate că ai construit o mașinuță interesantă din lego care se transformă într-o barcă. Și te simți mândru că ai construit-o. Apoi vine fratele tău mai mic și vrea să-ți transforme barca într-o navă spațială. Și, înainte să realizezi, el și jucăria ta au zburat de lângă tine cu viteza luminii!

Poate că ai desenat o imagine interesantă cu o paradă kitty! Și apoi decizi să le arăți și părinților desenul pe care l-ai făcut. Pe hol, în drum spre ei, surioara mai mică ține un pahar cu apă. Paharul îi zboară din mână și tu și surioara mai mică vă împiedicați și cădeți, iar parada kitty s-a transformat în piscina kitty!

Sau ce părere ai despre fratele mai mic care trage un pui de somn și atunci prinzi ocazia să te joci cu toate jucăriile voastre de pluș? Le aranjezi frumos în cerc și tu ești profesorul lor, iar ele sunt atât de ascultătoare! Apoi fratele tău mai mic se trezește și mama îl aduce în camera voastră de joacă. El vrea să se joace cu tine și începe prin a-ți lua ursulețul tău favorit. Ce simți? Poate că te simți deranjat și ai vrea să plece pentru a-ți continua joaca.

Sau poate că ești afară, în curte, și construiești CEA MAI TARE fortăreață! E absolut UIMITOARE! Apoi îți auzi tatăl care te cheamă și își spune să-ți strângi lucrurile și să vii la masă. Dar nu vrei să pleci de acolo și nici să strângi nimic! Sunt sigur că măcar o dată ai experimentat cu toții cum este când cineva vă supără și automat vă simțiți mânioși.

Astăzi aș vrea să vă împărtășesc o armă secretă pe care o puteți folosi în momentele acelea când sunteți nervoși și supărați și atunci când cuvintele tind să vă scape de sub control. Și aceasta se numește PPC* (arătați semnul cu PPC*).

PAUZĂ – RUGĂCIUNE – ALEGERE (PAUSE – PRAY – CHOOSE*)

Gândiți-vă la literele acestea ca la un semn de STOP (arătați semnul de stop). Atunci când vă simțiți mâhniți și aveți tendința de a spune poate nu cele mai potrivite cuvinte, opriți-vă (PAUZĂ) și inspirați adânc. Apoi rugați-vă (PRAY) și cereți-i lui Iisus să vă elibereze de toate gândurile nepotrivite care vă vin în minte. Inspirați adânc. Apoi alegeți (CHOOSE) să spuneți cele mai potrivite cuvinte. Iisus vă va ajuta să folosiți un limbaj adecvat. Și vă asigur că, după ce veți folosi cuvinte blânde, nu vor mai exista neînțelegeri și nici certuri. După ce vă veți liniști, puteți discuta deschis despre cum v-ați simțit, pentru că este foarte important să lăsăm oamenii să știe dacă ne-a deranjat ceva. Cu ajutorul lui Iisus, putem face lucrul acesta cu calm și blândete.

Personal, nu prea mă pricep să-mi aleg cu grijă cuvintele atunci când sunt supărat. Dar Iisus (arătați Biblia) ne oferă o promisiune specială în versetul din Matei 19:26. Versetul spune că „la Dumnezeu toate lucrurile sunt cu putință”. Chiar dacă nu pot controla cuvintele pe care alții mi le pot spune mie, Iisus mă poate ajuta să răspund printr-un comportament adecvat și prin cuvinte blânde.

(Arătați-le copiilor cioburile.) Această vază spartă nu este mai importantă decât cel ce a spart-o, nu-i așa? Iisus nu vrea să ne comportăm urât cu ceilalți și să le spunem cuvinte urâte care s-ar putea să ne afecteze prietenia doar pentru o simplă vază. Deci, atunci când vă simțiți mâhniți, amintiți-vă de grupul de litere PPC.

Haideți să-I cerem lui Iisus să ne ajute să ne oprim la timp (PAUSE), să ne rugăm mai mult (PRAY) și să alegem cuvintele cele mai potrivite (CHOOSE) în momentele în care suntem mâhniți (pregătiți o scurtă rugăciune cu cei din jur).

*Conceput de Willie și Elaine Oliver

PLANUL DE SCĂPARE

MATERIAL PREGĂTIT DE CĂTRE MINDY SALYERS

REFERINȚA BIBLICĂ

„Nu vă îngrijorați de nimic, ci, în orice lucru, aduceți cererile voastre la cunoștința lui Dumnezeu, prin rugăciuni și cereri, cu mulțumiri. Și pacea lui Dumnezeu, care întrece orice pricepere, vă va păzi inimile și gândurile în Hristos Iisus.” – Filipeni 4:-7

La prima vedere, morsa Wally pare a fi ca orice altă creatură marină care trăiește în Oceanul Atlantic european. În ciuda dimensiunii sale enorme, acest mamifer de 2.000 de kilograme face lucruri normale de morsa, cum ar fi consumul de pește și dormitul de 42 de ore. Deși face toate lucrurile acestea obișnuite, Wally este foarte, foarte special.

Wally a fost descoperit pentru prima dată în luna martie 2021 și a atras multă atenție asupra lui. Oamenii s-au adunat în jurul lui, i-au făcut fotografii și videoclipuri pe care le-au postat pe rețelele de socializare, făcându-l astfel celebru.

Poreclit „Fun-gie”, popularitatea lui Wally a crescut cu scamatorii cum ar fi echilibrarea unei stele de mare pe nas! În țara Galilor, unde Wally a stat câteva săptămâni, restaurantele au început să servească băuturi numite Wally și magazinele au vândut suveniruri marca Wally. În turneele sale din Franța, Spania și Regatul Unit, fața lui Wally și aspectul său adorabil l-au făcut faimos în întreaga lume.

Însă, în luna septembrie 2021, ceva s-a schimbat la Wally. Fiind prea asaltat de mulțimile de oameni care strigau după el și de aglomerația din orașele pe care le vizita, personalitatea blândă a lui Wally a început curând să se schimbe. El a început să se simtă agitat și distras.

Pacea sa interioară a fost distrusă, ajungând să se simtă mai tot timpul supărat și anxios. El avea nevoie să evadeze.

Mindy Salyers, MA, este educatoare, consilier de școală și trainer calificat OLWEUS în Westmont, IL, SUA.

Stresat și agitat, Wally a plecat în căutarea unui loc liniștit. El avea nevoie de un loc de scăpare în care să poată să se odihnească. Înotând prin port, Wally a văzut ceva familiar. O barcă! El și-a amintit de oamenii pe care îi zărea și care deseori îl hrăneau. Oare acela era un loc în care putea să ia o pauză? Folosindu-și înotătoarele puternice, Wally s-a suit pe puntea bărcii și s-a așezat pe scaunele din piele. Credeți că acea barcă îl putea ajuta pe Wally să scape de oamenii și de tensiunea care îl deranjau? Wally așa a sperat.

Zi după zi, Wally a înotat în apele de lângă St. Mary's Island, căutând un loc retras pentru a se odihni. Știa că după o scurtă pauză se putea întoarce la personajul său, „Fun-gie”. Însă, cu fiecare efort pe care îl făcea să urce în barcă, înotătoarele i-au fost rănite și cu cât se rănea mai mult, cu atât devenea mai supărat. El încă atrăgea atenția oamenilor care credeau că o morsă într-o barcă era un mare spectacol, mai ales că greutatea sa a distrus câteva bărci. Wally putea să spună că proprietarii bărcilor nu mai aveau răbdare cu el, numindu-l „adorabil, dar obraznic” sau „teroarea adorabilă a mării”. Wally avea nevoie de ajutor, dar nu știa ce altceva să facă.

Într-un final, garda de coastă din Irlanda i-a venit în ajutor lui Wally. Văzându-l că este foarte agitat și că, cu siguranță, avea nevoie de o pauză, directorul executiv Melanie Croc a venit cu un plan. Oficialii navali au construit o barcă tip ponton, care putea susține fără nicio problemă greutatea lui Wally. Folosind propriul său miros de morsă, biologii marini au creat acea canapea marină pentru Wally, ca să se simtă ca acasă. Ei au construit această structură cât mai departe de civilizație, astfel încât Wally să se poată odihni. Acest plan de scăpare i-au asigurat siguranța și protecția, în timp ce i-a oferit lui Wally spațiul de care avea nevoie pentru a se odihni.

Acum, șase luni mai târziu, Wally se simte fericit și în largul său, hrănindu-se bine pentru a se putea alătura colegilor săi din Arctic unde, în cele din urmă, să-și găsească un partener. Datorită planului de scăpare, Wally are un loc în care să se retragă atunci când începe să se simtă stresat și anxios, astfel încât să poată gestiona stresul într-un mod sănătos.

Povestea lui Wally mă face să mă gândesc la Altceva care avea nevoie de un plan de scăpare. În capitolul 6 din Ioan, Iisus era cunoscut drept, „Împăratul iudeilor”, câștigând astfel popularitate prin vindecările și hrănirea a cel puțin cinci mii de persoane.

Oameni de peste tot se adunau cu nerăbdare pe dealurile cu vedere la Marea Tiberiadei cu speranța că Îl vor zări pe Marele Profet. Parabolele lui Iisus și minunile pe care le-a făcut în viețile oamenilor sunt cele care L-au făcut cunoscut în lumea întreagă!

Cu toate acestea, cererile oamenilor L-au stresat pe Iisus. El a simțit o tensiune din partea mulțimilor care așteptau să vadă minunile pe care le făcea. Mult prea asaltat de oamenii care se adunau în jurul Său, de gălăgia copiilor care așteptau să fie hrăniți și de mânia fariseilor, Iisus Se simțea copleșit. Pacea Sa interioară a fost afectată, astfel încât Iisus a început să Se simtă supărat și anxios. El avea nevoie de o scăpare.

Copleșit și mult prea stresat, Iisus a plecat în căutarea unei oaze de liniște. Privind în zare de pe portul Mării Galileii, Iisus a văzut ceva familiar. O barcă! Oare putea fi aceasta o cale de scăpare? Putea barca aceasta să-L ducă departe de oamenii care Îl copleșeau? Iisus așa a sperat. Versetul din Matei 14:13 spune: „Iisus, când a auzit vestea aceasta, a plecat de acolo într-o corabie, ca să Se ducă singur la o parte, într-un loc pustiu. Noroadele, când au auzit lucrul acesta, au ieșit din cetăți și s-au luat după El pe jos.” El încă atrăgea privirile oamenilor, care sperau că vor vedea o altă minune. La fel ca Wally, Iisus avea nevoie de ajutor.

Într-un final, ucenicii lui Iisus au venit la EL și „L-au găsit atât de obosit, încât S-au hotărât să caute adăpost într-un loc retras, dincolo de lac. După ce a dat drumul gloatei să plece, ei L-au luat în corabie, chiar «așa cum era», și au plecat cu grăbire” (*Hristos, Lumina lumii*, p. 333). Ucenicii au fost cei care L-au ajutat pe Iisus să scape și planul lor I-a oferit lui Iisus siguranță și protecție împotriva fariseilor și saducheilor, și I-au permis lui Iisus să găsească un loc în care să nu fie deranjat.

De asemenea, la fel ca Wally sau ca Iisus, și noi putem deveni agitați sau stresați. Tensiunile de la școală sau cele cauzate de prieteni pot avea ca urmare stări de anxietate și iritabilitate. Deși aceste stări sunt absolut normale, prea multe din ele ne pot răni pe noi sau pe cei din jur. De aceea este atât de important să stabilim un plan de scăpare. La fel cum Iisus a ales să urce pe barcă, și noi trebuie să ne pregătim un loc care ne va asigura liniștea și odihna. De asemenea, folosirea unor lucruri precum căștile împotriva zgomotului, mingi de stres sau jucării de tip fidget ne pot ajuta. La fel cum ucenicii lui Iisus L-au primit „așa cum era”, și noi ne putem baza pe prietenii noștri apropiați sau pe membrii familiei noastre să ne sară în ajutor atunci când trecem prin furtuni emoționale.

Într-un final, planul nostru de scăpare ne oferă o strategie prin care ne putem liniști gândurile și simțămintele. Dumnezeu ne promite în Filipeni 4:6-7: „Nu vă îngrijorați de nimic, ci, în orice lucru, aduceți cererile voastre la cunoștința lui Dumnezeu, prin rugăciuni și cereri, cu mulțumiri. Și pacea lui Dumnezeu, care întrece orice pricepere, vă va păzi inimile și gândurile în Hristos Isus.”

SEMINARE

— *Seminarele* pot fi folosite în cadrul programului Căminul Adventist sau Săptămâna de consacrare a căsniciilor. Vă rugăm să citiți cu conștiinciozitate aceste materiale până când vă veți familiariza cu subiectul sau termenii tehnici. Pentru descărcarea materialelor în format PowerPoint®, accesați adresa: **family.adventist.org/2023RB**.

ÎMBUNĂTĂȚIREA SĂNĂTĂȚII EMOȚIONALE A FĂMILIEI

MATERIAL PREGĂTIT DE CĂTRE WILLIE ȘI ELAINE OLIVER

REFERINȚA BIBLICĂ

„Învăță pe copil calea pe care trebuie s-o urmeze și,
când va îmbătrâni, nu se va abate de la ea.” – Proverbele 22:6

MISIUNE

Acest seminar explorează modul prin care mediul familiei și interacțiunile pot contribui la bunăstarea socială, mintală, emoțională și spirituală a unui individ pe parcursul vieții. De asemenea, oferă recomandări și perspective psihologice, biblice și din cadrul Spiritului Profetic.

Willie Oliver, PhD, CFLE și **Elaine Oliver**, PhDc, LCPC, CFLE
sunt directori ai Departamentului de Familie la Conferința Generală a Bisericii Adventiste de Ziua a Șaptea,
Sediul Central din Silver Spring, Maryland, USA.

INTRODUCERE

Toți părinții doresc să-și vadă copiii crescând și reușind fizic, mintal, intelectual, spiritual și social. Cei mai mulți își doresc ca copiii lor să-și găsească un loc de muncă satisfăcător și să contribuie la bunăstarea căminului, a bisericii și a societății. Prin urmare, familia este nucleul bunăstării indivizilor din comunitate.

De obicei se așteaptă ca indivizii să se confrunte cu provocări pe măsură ce cresc și se dezvoltă în societate de-a lungul vieții. Unele dintre aceste provocări sunt neprevăzute, cum ar fi dizabilitățile congenitale, întârzierile de dezvoltare, accidentele etc. În contrast, alte provocări apar ca urmare a experiențelor, atitudinilor și acțiunilor cu care se confruntă un copil în casa părintească și în alte spații sau experiențe din copilărie, cunoscute sub numele de ACES. Experiențele din copilărie, pozitive și negative, ne formează sau ne limitează pe fiecare dintre noi de la naștere până la maturitate.

Versetul din Proverbele 22:6 spune: **„Învăță pe copil calea pe care trebuie s-o urmeze, și când va îmbătrâni, nu se va abate de la ea.”** Acest verset este folosit adesea pentru a-i încuraja pe părinți să-și disciplineze copiii. În timp ce în mare proporție acest lucru ar fi corect, există o însemnătate mult mai mare în spatele lui. Traducerea din ebraică pentru prima parte a versetului spune de fapt să „inițiați un copil potrivit felului său de a fi”¹. Și când va fi bătrân, el „se va purta corespunzător”².

Este drept să se ia în considerare firea, temperamentul și aptitudinile copilului în educația sa, sau în valorile transmise, astfel că, atunci când copilul va crește, să se simtă competent și încrezător în sine. Această educație care încurajează unicitatea copilului va aduce roade pentru tot restul vieții sale; practic va deveni a doua lui fire. Astfel, chiar și atunci când este contestată de viziuni diverse și ostile asupra lumii, ea nu va fi ștearsă. Există versete paralele din Scriptură care susțin această afirmație:

Efesenii 6:4: „Și voi, părinților, nu întărați la mânie pe copiii voștri, ci creșteți-i în mustrarea și învățătura Domnului.”

Deuteronomul 6:7: „Să le întipărești în mintea copiilor tăi și să vorbești de ele când vei fi acasă, când vei pleca în călătorie, când te vei culca și când te vei scula.”

2 Timotei 3:15: „Din pruncie cunoști Sfintele Scripturi, care pot să-ți dea înțelepciunea care duce la mântuire prin credința în Hristos Isus.”

Ellen G. White afirmă în cartea *Îndrumarea copilului*:

„Pentru ca părinții și instructorii să facă această lucrare, trebuie ca ei înșiși să înțeleagă «calea» pe care ar trebui s-o urmeze un copil. Aceasta include mai mult decât doar a avea cunoștințe din cărți. Ea înseamnă tot ceea ce este bun, virtuos, drept și sfânt. Ea cuprinde practicarea cumpătății, evlaviei, amabilității frățești și a dragostei față de Dumnezeu și a unuia față de altul. Pentru a atinge acest obiectiv, trebuie să se acorde atenție educației fizice, intelectuale, morale și religioase a copiilor.” (p. 297.2) ³

Starea emoțională a membrilor familiei reprezintă un factor critic în crearea legăturii strânse din cadrul familiei și a păstrării echilibrului. Pentru a preveni sau pentru a anticipa provocările sau experiențele negative din copilărie (ADVERSE CHILDHOOD EXPERIENCES – ACES), trebuie să contribuim la atmosfera de acasă.

EXPERIENȚELE NEGATIVE DIN COPILĂRIE

Atunci când un copil se confruntă cu o provocare dificilă, fie că este vorba de un stres sau de o tulburare familială, automat copilul este afectat în diferite moduri. Cea mai potrivită denumire pentru astfel de provocări poate fi *experiențele negative din copilărie*, sau ACES. Aceste experiențe sunt situații stresante sau potențial traumatizante cu care copiii se confruntă în primii 18 ani din viață. Aceste experiențe pot include diferite forme de abuz, neglijare și disfuncții severe ale bunăstării familiei.

Studii diverse din întreaga lume au arătat că cel puțin o treime din copii experimentează cel puțin o experiență negativă până la vârsta de 18 ani și aproximativ 14% se confruntă cu două sau mai multe experiențe de acest fel.^{4,5} În contextul pandemiei COVID, fiecare copil a experimentat deja o experiență negativă. Poate că cea mai comună experiență de acest fel este decesul unui părinte, urmată de abuzul fizic, divorțul părinților și violența în familie. Aproximativ pentru un sfert din situații, divorțurile și despărțirile se dovedesc a fi experiențe negative pentru un copil.⁶ Multe experiențe de acest fel sunt interdependente, ceea ce presupune că acestea atrag la rândul lor alte forme de experiențe negative care pot apărea în decursul copilăriei.

Alte experiențe negative pot include următoarele:

- A fi victimă a violenței, abuzului sau neglijenței acasă
- Instabilitatea ca urmare a separării/divorțului părinților
- A fi martor la acte de violență acasă sau în comunitatea locală
- Un membru al familiei care încearcă să se sinucidă
- Abuzul de substanțe
- Tulburări mintale
- Un membru al familiei care se află în închisoare
- A fi un refugiat ca urmare a unui război sau a unui conflict politic.

O experiență negativă nu garantează faptul că pe viitor copilul va avea probleme. Însă, pe viitor, crește riscul ca un copil să aibă probleme mintale, să se rănească, să aibă un comportament riscant, să dezvolte în timp afecțiuni sau boli cronice sau să nu beneficieze de oportunitățile educaționale ca urmare a lipsei veniturilor necesare. Lucrul cel mai relevant cu privire la acest subiect este că experiențele negative pot crește riscul depresiei, anxietății, suicidului și PTSD (tulburări de stres posttraumatic). Centrul de prevenire și control al bolilor (CDC) estimează că cele circa 21 milioane de cazuri de depresie puteau fi evitate prin protejarea copiilor de experiențele negative cu care s-au confruntat în copilărie.

Teoria învățării sociale ne spune că copiii care observă comportamentul antisocial al persoanelor care fac parte din cercul lor apropiat social sunt mai predispuși să învețe și să dobândească un comportament antisocial. Abuzul fizic, violența, abuzul de droguri și alcool și

alte strategii de gestionare a problemelor sunt transmise copiilor care sunt martori la astfel de mecanisme disfuncționale și a lipsei de autocontrol. Cercetările au demonstrat că copiii care au fost expuși la violență (spre exemplu, expunerea la violența domestică) sau care au experimentat în mod direct aceste experiențe traumatizante, cum ar fi abuzul fizic sau sexual, sunt mai susceptibili de a comite infracțiuni violente mai târziu în viață.

Învățarea și dobândirea comportamentului antisocial este în mod substanțial mult mai probabil să apară în timpul stadiului incipient al dezvoltării copilului, în mod particular dacă comportamentul observat este atribuit persoanelor care fac parte din cercul lor social intim (Felson & Lane, 2009). Deoarece membrii familiei sunt modele în timpul dezvoltării copilului, experiențele negative timpurii sunt deosebit de dăunătoare atunci când își fac apariția în cadrul familiei. Copiii pot percepe experiențele violente și disfuncționale (spre exemplu, abuzul fizic, fiind martori la acte de violență domestică, consumul de droguri sau de alcool al părinților) ca strategii pentru gestionarea problemelor, în mod special dacă cei responsabili pentru acest comportament violent nu lucrează pentru oprirea lui, și mai rău, dacă această violență asupra copiilor este susținută și de alți membri ai familiei (Akers, 2017).

Majoritatea experiențelor negative din copilărie pot fi prevenite. Cu alte cuvinte, este esențial să înțelegem și să acționăm contra factorilor care îi pun în pericol pe copiii noștri, pentru a-i proteja de aceste experiențe nefericite. Părinții își pot face partea prin crearea și susținerea familiei într-un mediu sigur și stabil în care să mențină relații care să le asigure copiilor posibilitatea de a aborda problemele atunci când tind să apară.

În cartea, *Căminul adventist*, Ellen G. White abordează subiectul importanței mediului de acasă:

„Părinții creează într-o mare măsură atmosfera din cadrul cercului familiei, iar atunci când există neînțelegeri între tată și mamă, copiii devin părtași aceluiași spirit. Faceți ca atmosfera căminului vostru să fie înmiresmată de grijă și atenție duioasă. Dacă v-ați înstrăinat unii de alții și ați dat greș în a fi creștini după cum cere Biblia, convertiți-vă din nou; deoarece caracterul pe care îl aveți în timpul de probă va fi caracterul pe care îl veți avea la venirea Domnului Hristos. Dacă vrei să fii un sfânt în ceruri, trebuie să fii sfânt și pe pământ. Trăsăturile de caracter pe care le cultivi în viață nu vor fi schimbate prin moarte sau înviere. Vei ieși din mormânt cu aceeași dispoziție pe care ai avut-o în căminul tău și în societate. Domnul Isus nu ne schimbă caracterul la venirea Sa. Lucrarea de transformare trebuie făcută acum. Viața noastră de zi cu zi determină destinul nostru.” CA 16.2 ⁷

STILURILE PARENTALE ȘI SĂNĂTATEA MINTALĂ

În timp ce unii părinți sunt vinovați de neglijarea rolului de părinte, un nou fenomen, sau poate nu atât de nou – exploatarea rolului de părinte – poate afecta dezvoltarea unui copil și capacitatea lui de a învăța cum să gestioneze situațiile stresante mai târziu, la maturitate. Părinții care sunt prea dedicați acestui rol au de obicei cele mai bune intenții în ce privește copiii lor.

Ei sunt conștienți de pericolele societății și de opiniile diferite și încearcă să-și protejeze copiii de influențele periculoase. Cu toate acestea, protejarea excesivă a copiilor poate avea efectul opus, în cazul în care copiii care se simt prea protejați pot deveni naivi cu privire la anumite situații periculoase și pot deveni curioși cu privire la unele comportamente riscante. Incapacitatea unui copil de a face față situațiilor care induc stresul poate duce la îngrijorare excesivă sau tulburări de anxietate mai târziu în viață.

Între timp, părinții critici pot afecta stima de sine a copilului, modul în care se văd pe sine și meritele lor. Modul în care un individ se percepe pe sine ca adult, indiferent dacă are o stimă de sine scăzută sau ridicată, de obicei își are rădăcinile în copilărie, în familia de origine. O viață de familie plină de critică, frustrare și discordie poate influența o persoană care ajunge la maturitate.

Interesant este faptul că aceste comportamente negative sunt de altfel asociate cu o căsnicie nefericită, stres și cel mai probabil cu divorțul.⁸ Trebuie să fim siguri că o stimă de sine scăzută poate deveni, de asemenea, o problemă ca urmare a unui mediu școlar precar sau a unui loc disfuncțional. La fel se întâmplă și cu o relație nefericită, care poate afecta și ea stima de sine a unei persoane.

În general, părinții se încadrează în următoarele patru stiluri parentale.⁹ Mai jos găsim câteva idei relevante pentru fiecare dintre ele.

- **Stilul parental autoritar.** Acesta are reguli clare și pedepse atunci când aceste reguli nu sunt respectate. Se caracterizează prin puțină afecțiune sau sprijin și un control ridicat. În acest mediu foarte bine structurat, este vorba despre satisfacerea dorințelor părinților, cu puțină considerație față de „cine” este copilul, temperamentul sau nevoile copilului (amintiți-vă, „instruiți un copil în modul în care considerați că ar trebui să meargă”). Fără sprijinul necesar, copiii nu se pot simți niciodată suficient de bine și pot dezvolta stări de depresie atunci când sunt crescuți de părinți autoritari.
- **Stilul parental permisiv.** Părinții au așteptări puține, în general sunt indulgenți și au foarte puține reguli care trebuie să fie respectate. În situația în care se încalcă o regulă, părinții permissivi tind să evite conflictul. Fără prea multe pedepse, copiii crescuți după acest stil vor fi mult mai impulsivi și predispuși riscurilor. Și aici anxietatea și depresia își pot face apariția.
- **Stilul parental neglijent.** Părinții nu sunt implicați și nu sunt interesați să își petreacă timpul cu copiii lor. Ei nu au reguli stabilite și nu acordă afecțiune sau sprijin. Copiii crescuți după acest stil se confruntă în relațiile viitoare cu teama de abandon și retragere. În general, relațiile lor ca adulți le pot provoca stări de anxietate.
- **Stilul parental autoritar.** Părinții dezvoltă standarde clare și sunt responsabili față de nevoile copiilor lor într-un mod democratic. În loc să se creadă superiori, ei sunt deschiși spre comunicare și își vor asculta copilul. Dezvoltarea într-o astfel de casă asigură unui copil o bază solidă și cu atât mai mult vor tinde să mențină o relație strânsă cu părinții lor atunci când vor ajunge la maturitate.

În timp ce stilurile parentale nu constituie singurul indicator al adultului de mâine, acestea au fost asociate cu impactul asupra sănătății mintale și a dezvoltării social-emoționale.

Putem vedea în versetul din Efeseni 6:4 că apostolul Pavel oferă sfaturi specifice pentru părinți: „Și voi, părinților, nu întărați la mânie pe copiii voștri, ci creșteți-i în mustrarea și învățătura Domnului.” Atunci când copiii sunt educați într-un mediu care îi sprijină și le asigură afecțiunea și apropierea de care au nevoie, ei au cu atât mai mult șansa de a se dezvolta în adulți independenți, care sunt predispuși să gestioneze provocările vieții într-o manieră pozitivă și sănătoasă.

Este important de reținut că studiile au arătat că istoria unei familii cu deficiențe mintale sau cu boli mintale sau orice alte experiențe negative conduce la un nivel ridicat de anxietate și depresie. În plus, studiile au mai arătat că persoanele care nu îi învinovătesc pe părinți, pe ei înșiși sau pe alții pentru experiențele negative prin care au trecut au o sănătate mintală și emoțională bună. Cu alte cuvinte, chiar dacă părinții voștri nu au fost neapărat niște părinți buni sau au avut probleme mintale, căutarea unor soluții pentru experiențele negative din copilărie poate conduce la o viață de adult absolut normală.

AFECTIUNEA ȘI LIMITELE

Studiile parentale au identificat doi factori asociați cu dinamica relației părinte-copil: suport și control. Poate că cel mai bun mod de a exprima acest lucru este afecțiunea și limitele. Fiecare copil trebuie să aibă un simțământ de apartenență. Suportul se referă la nivelul de căldură și afecțiune care contribuie ca un copil să se simtă susținut, apreciat și să aibă sentimentul de apartenență la un cămin. Acolo unde există mult sprijin, părinții vor fi receptivi față de nevoia de iubire a copilului lor oferindu-i-o acestuia în modul în care acesta are nevoie să fie iubit.

Să reținem faptul că nu toți copiii trebuie iubiți la fel. Deci este vital să înțelegem temperamentul și personalitatea copiilor noștri, preferințele lor și cum i-a creat Dumnezeu să fie pe acest pământ. Părinții afectuoși le transmit dragostea copiilor lor astfel încât aceștia să o poată simți. Ei sunt atenți, le oferă copiilor afecțiune și mângâiere părintească, folosind abilități de comunicare bune, oferindu-le o afirmare verbală pozitivă, precum și alte metode prin care le arată că le sunt alături. Nu este de ajuns doar să arătăm iubirea; trebuie să o și rostim!

Controlul este un alt cuvânt din scala de limite. Nu se rezumă totul la controlul copiilor voștri. De fapt, părinții trebuie să învețe să practice arta controlului de sine (Proverbele 25:28; 2 Timotei 1:7) pentru a avea cu atât mai mult o influență semnificativă asupra copiilor lor. Fiecare copil trebuie să aibă niște limite raportate la vârsta pe care o are; și acestea sunt necesare pentru copil ca să aibă un sentiment al siguranței. Ca să aibă un sentiment de apartenență, copiii trebuie să se simtă în siguranță. Copiii nu se nasc cu propria lor disciplină de sine, așa că părinții trebuie să stabilească regulile familiei lor și să se aștepte la respectarea lor. Atunci când copiilor le sunt fixate niște limite clare în copilărie, ei devin adulți responsabili care au un simțământ foarte bine definit despre cine sunt, despre responsabilitățile pe care le au, despre ceea ce pot controla și ceea ce nu pot controla.

În cartea *Limite pentru copii*, Henry Cloud și John Townsend ne explică: „Esența limitelor copiilor este controlul de sine, responsabilitatea, libertatea și dragostea. Acestea sunt pietrele de temelie ale vieții spirituale. Alături de dragostea și ascultarea față de Dumnezeu, ce ar putea aduce un mai bun rezultat decât acesta?”¹⁰ (p. 19).

Copiii sunt mult mai predispuși să devină adulți responsabili și stabili emoțional atunci când beneficiază de un echilibru între afecțiune și limite (suport și control). Există de asemenea o probabilitate mult mai mare ca ei să accepte valorile parentale, să se dezvolte din punct de vedere moral odată cu creșterea în vârstă și să devină adulți responsabili în familie și societate.

UN COLȚ DE CER ÎN CASELE NOASTRE

„Căminul ar trebui să fie ceea ce implică acest cuvânt. Ar trebui să fie un mic colț de cer pe pământ, un loc în care sentimentele să fie cultivate cu grijă, și nu înăbușite. Fericirea noastră depinde de felul în care cultivăm dragostea, împreună simțire și adevărata curtoazie unii față de alții. Un colț de cer este acel cămin în care domnește Duhul lui Dumnezeu. Dacă este împlinită voința lui Dumnezeu, soțul și soția se vor respecta reciproc și vor cultiva iubirea și încrederea.” CA 15.3, 4

Ellen G. White a scris aceste cuvinte cu decenii înainte ca psihologii de dezvoltare personală să identifice factori precum tandrețea, sprijinul, afecțiunea, care sunt asociați cu o dezvoltare sănătoasă și emoțională a copiilor și reprezintă niște indicatori pentru ceea ce vor deveni ei ca adulți. Astăzi, există diverse formațiuni de familie pe lângă cea de soț și soție, și cu toate acestea, esența afirmației sale se referă la mediul de acasă, care formează fiecare membru al familiei și care le oferă, ca familie, sentimentul unui colț de cer.

Iată cinci sfaturi pentru o stare emoțională bună în familiile voastre:

- 1. Familiile sănătoase vor crea o atmosferă unde îngerii vor dori să locuiască.** Acest lucru nu înseamnă că lucrurile vor fi întotdeauna perfecte, sau că nu vor exista greșeli. Ei rezolvă micile neînțelegeri după metoda lui Hristos; ei lucrează împreună ca o echipă și își rezolvă problemele și au întâlniri regulate pentru a discuta aceste aspecte.
- 2. Familiile sănătoase practică o comunicare eficientă.** Fiecare are o voce și fiecare trebuie să se facă auzit. Aceasta include respect, amabilitate, cuvinte blânde și un ton normal al vocii. Există de altfel afirmația că părinții sunt liderii casei. Însă copiii au și ei posibilitatea de lua propriile decizii câteodată – ei pot conduce programul de închinare al familiei, pot organiza o activitate de familie sau își pot alege singuri hainele. Părinții sunt autoritativi, nu autoritari.
- 3. Familiile sănătoase pun preț pe timpul petrecut împreună.** Păstrarea obiceiului de a lua masa împreună creează o atmosferă deschisă pentru a discuta despre cum se simte fiecare. Nu este loc de ceartă sau reproșuri, ci doar un timp petrecut împreună, în care fiecare își poate împărtăși gândurile. Numeroase studii au arătat beneficiile luării cinei împreună și factorii ei protectori împotriva comportamentelor neadecvate ale copiilor și adolescenților.
- 4. Familiile sănătoase se joacă și râd împreună.** Se joacă jocuri împreună, vizionează comedii sau citesc povești amuzante împreună. Faceți-vă timp pentru distracție! Și țineți acest timp departe de rezolvarea neînțelegerilor și a problemelor.

- 5. Familiile sănătoase Îl laudă pe Dumnezeu împreună.** Ele se angajează să aibă un moment de închinare zilnică împreună, ca familie. Nu trebuie neapărat să fie într-un loc stabilit. Poate fi în mașină, la micul dejun, la cină sau înainte de culcare. Doar luați-vă timp să-L puneți pe Dumnezeu în centrul vieții voastre și învățați-vă copiii să-L laude pe Dumnezeu.

Este important să ne amintim că toate familiile trec prin diferite faze ale ciclului vieții. Unele familii poate că se confruntă cu mai mult stres decât celelalte, dar toate vor experimenta fluxul și refluxul unei vieți unde există nașterea, moartea, divorțul, familia vitregă, crize economice, pandemii sau orice alte lucruri. Atunci când starea emoțională a familiei este hrănită, atât în ceea ce-i privește pe părinți, cât și pe copii, familia devine cu atât mai rezistentă pe măsură ce membrii ei devin mai puternici. Reziliența conștientizează încercările, dar bunăstarea este posibilă în ciuda lor.¹¹

În acest seminar, am pus accentul pe rolul parental și pe modul prin care adulții își pot dezvolta bunăstarea lor și a familiei. Deși o persoană poate că nu a fost susținută emoțional în copilărie, ea are ocazia de a începe călătoria aceasta la maturitate. Găsirea unui devoțional care vă oferă speranță și o stare de bine este un pas extraordinar pentru a începe. „Celui cu inima tare, Tu-i cheazăuiești pacea; da, pacea, căci se încrede în Tine” (Isaia 26:3). Căutați un consilier creștin care să vă ajute să depășiți rănilor, traumele sau neglijența din trecut. Rugați-vă zilnic și regulat pentru ca Domnul să vă vindece mintea și sufletul!

REFERINȚE BIBLIOGRAFICE

- ¹ Spence-Jones, H. D. M. (Ed.). (1909). Proverbs (p. 422). London; New York: Funk & Wagnalls Company.
- ² Dybdahl, J. L. (Ed.). (2010). Andrews Study Bible Notes (p. 818). Berrien Springs, MI: Andrews University Press.
- ³ White, Ellen G. (2001). Child Guidance. Review and Herald Publishing Association.
- ⁴ World Health Organization (WHO) Mental Health Surveys.
- ⁵ National Survey of Children's Health.
- ⁶ Centers for Disease Control (CDC). www.cdc.gov
- ⁷ White, Ellen G. (2001). *The Adventist Home*. Review and Herald Publishing Association.
- ⁸ Gottman, John. (2015). *7 Principles for Making Marriage Work*. New York, NY: Harmony Books.
- ⁹ See Baumrind's Parenting Styles.
- ¹⁰ Cloud, Henry C & Townsend, John. (1998). *Boundaries with Kids*. Grand Rapids, MI: Zondervan.
- ¹¹ Oliver, W. & E. (Ed.). (2021). *I Will Go With My Family: Family Resilience*. Resource Book 2022. Review and Herald Publishing Association.

CĂSNICIA ALĂTURI DE UN PARTENER CU DEFICIENȚE MINTALE

MATERIAL PREGĂTIT DE WILLIE ȘI ELAINE OLIVER

REFERINȚA BIBLICĂ

„Ce ați învățat, ce ați primit și auzit de la mine și ce ați văzut în mine, faceți. Și Dumnezeuul păcii va fi cu voi.” – Filipeni 4:9

MISIUNE

Căsnicia alături de un partener cu o afecțiune mintală nu este un lucru ușor. Poate fi deosebit de dificil și confuz atunci când partenerul nu conștientizează că are o problemă. Comunicarea, susținerea partenerului și grija personală sunt esențiale pentru o căsnicie fericită și de succes și cu atât mai critică este situația în care unul dintre parteneri suferă de o boală mintală.

Willie Oliver, PhD, CFLE și **Elaine Oliver**, PhDc, LCPC, CFLE
sunt directori ai Departamentului de Familie la Conferința Generală a Bisericii Adventiste de Ziua a Șaptea,
sediul central din Silver Spring, Maryland, USA.

INTRODUCERE

Căsnicia, în general, aduce beneficii sănătății mintale – o calitate mai bună a vieții, o rată mai mică a mortalității, mai multe câștiguri, o relație intimă mai bună, o sănătate fizică și mintală mai bună și o viață lungă alături de partener, printre alte beneficii. Cu toate acestea, în funcție de natura căsătoriei și a relațiilor de familie, sănătatea mintală poate fi îmbunătățită pozitiv sau afectată negativ, în special la persoanele care se confruntă deja cu boli mintale. Uneori, natura relației poate declanșa, de asemenea, simptome la persoanele care ar fi putut fi predispușe la boli mintale.

Pentru prea mult timp, boala mintală a fost un subiect tabu în comunitățile religioase și în multe culturi. Din păcate, această tăcere a făcut ca mulți oameni să nu fie diagnosticați și tratați. Atunci când se întâmplă acest lucru, soții și alți membri ai familiei nu sunt pregătiți să se ocupe de ceea ce ar putea fi o boală ușoară, sau ar putea fi, de asemenea, o boală potențial amenințătoare pentru viață. În multe cazuri, acest lucru conduce la stări de insecuritate și fragilitate în căsătorie și în familie.

În cadrul acestui seminar, vom aborda subiectul afecțiunilor mintale și vom oferi sfaturi despre cum putem identifica simptomele și despre cum putem trăi alături de un partener care suferă de o boală mintală. Pentru început, dorim să vă spunem că nu ar trebui să vă diagnosticați sau să vă acuzați soțul/soția că ar avea o problemă mintală. Criticarea sau subminarea partenerului de viață în diferite circumstanțe este distructivă atât pentru el, ca persoană, cât și pentru căsnicie, cu atât mai mult dacă acesta suferă de o boală mintală.

IDENTIFICAREA SEMNELOR UNEI BOLI MINTALE A PARTENERULUI DE VIAȚĂ

Tulburările mintale pot afecta viața unei persoane în moduri semnificative, incluzând modul în care percepe evenimentele în viață, traiul sau relația cu ceilalți. În timp ce bolile mintale au propriile simptome după caz, există unele semne comune care vă pot ajuta să vă faceți o idee generală dacă poate exista o problemă care trebuie abordată. Unele dintre aceste semne pot părea defecte de personalitate obișnuite, sau poate ajungeți să considerați că soțul sau soția voastră este pur și simplu încet/înceată. Însă, dacă aceste simptome perturbă comportamentul normal al partenerului, acestea ar putea fi semnele unei afecțiuni mintale.

- Tristețe excesivă
- Tulburări de somn și stare continuă de oboseală
- Mânie și iritabilitate frecventă
- Teamă și frică excesivă
- Gânduri suicidale
- Schimbări extreme de stare (spre exemplu, de la tristețe la euforie)
- Prezența halucinațiilor, a deziluziilor sau pur și simplu dificultate de percepere a realității
- Izolarea față de prieteni
- Retragerea de la activitățile sociale

- Incapacitatea de a gestiona problemele de zi cu zi sau stresul
- Schimbări ale libidoului
- Schimbări în ceea ce privește apetitul
- Letargie frecventă.

Dacă ați observat oricare dintre aceste semne la soțul/soția dumneavoastră și sunteți sigur că este mai mult decât propria dumneavoastră nemulțumire, chiar dacă aveți îndoieli, discutați aceste aspecte cu partenerul și sugerați-i să discute cu medicul de familie sau cu un consilier de specialitate. Acest lucru trebuie discutat cu amabilitate, fără critici. Tulburările mintale nu pot fi întotdeauna prevenite, dar, prin obținerea unei evaluări și a unui tratament care ar trebui să includă participarea la terapie sau la o altă formă de consiliere, puteți preveni agravarea unei tulburări existente.

FACTORII DE RISC PENTRU SĂNĂTATEA MINTALĂ

Bolile mintale afectează modul în care o persoană gândește, se simte sau acționează. Unii oameni pot fi predispuși la apariția unei boli mintale. Factorii de risc care pot da curs dezvoltării unei boli mintale pot fi următorii:

- Istoric medical în familie al unei boli mintale
- Abuzul sau neglijarea în copilărie
- Experiențe traumatizante, cum ar fi abuzul sexual sau un război
- O afecțiune mintală pe care ați avut-o în trecut
- Lipsa unei relații sănătoase.

Istoricul medical al familiei se poate dovedi a fi cel mai bun indiciu pentru determinarea riscului dezvoltării unei boli mintale sau a altor afecțiuni. Bolile mintale diagnosticate tind să distrugă liniștea familiei și, de asemenea, traiul lângă o persoană care are o afecțiune mintală presupune că și noi ne supunem unui mare risc. Majoritatea dintre noi învățăm despre cum să facem față sau ce nu putem face față în familia de origine. Oricum, deși poate că cineva din familia noastră suferă de o boală mintală, acest lucru nu înseamnă neapărat că pe viitor vom putea dezvolta și noi o boală asemănătoare. Mulți alți factori, pe lângă cei amintiți mai sus, pot contribui la apariția unei boli mintale.

SFATURI PENTRU CĂSNICIA ALĂTURI DE UN PARTENER CARE SUFERĂ DE O DEFICIENȚĂ MINTALĂ

LUCRUL ÎN ECHIPĂ

În ciuda problemei mintale de care suferă, încercați să vă abordați partenerul ca și cum ar fi o problemă pe care o împărtășiți împreună, ca cuplu, și nu doar ca fiind o problemă a lui sau a ei. Atunci când soția sau soțul tău a fost diagnosticat cu o astfel de boală, acest lucru vă afectează atât căsnicia, cât și familia. Încercați să aprofundați totul în legătură cu acea afecțiune mintală

și încercați să o înțelegeți. Studiați-i simptomele și arătați compasiune față de partenerul vostru în cauză atunci când simptomele tind să apară. Vorbiți cu partenerul vostru și întrebați-l cum se simte.

Poate că este foarte frustrant să trăiți alături de un partener cu deficiențe mintale, dar arătarea compasiunii și grijii pentru partener se vor dovedi a fi benefice, deoarece el se va simți susținut și cu atât mai mult va dori să ceară ajutor de specialitate și să respecte tratamentul recomandat. În situația în care partenerul se va opune și nu va dori să primească ajutor specializat, ar fi bine să căutați un program de terapie pentru voi înșivă prin care veți putea face față mult mai ușor bolii partenerului.

COMUNICAREA DESCHISĂ ȘI ONESTĂ CU SOȚUL/SOȚIA

A fi în aceeași echipă nu înseamnă să deveniți servitorul partenerului vostru. Întrebați-vă partenerul ce puteți face pentru a-l ajuta să-și controleze simptomele și, în mod special, este responsabilitatea lui de a-și respecta tratamentul pentru a se simți bine. Ascultarea nu presupune să deveniți practic terapeutul soțului sau soției voastre, ci doar să fiți un partener care își susține soțul sau soția în tratamentul sau terapia pe care o urmează.

Atunci când partenerul face ceva care vă rănește, chiar dacă este involuntar, asigurați-vă că discutați deschis despre orice. Lucrați la relația voastră ca și când deficiența mintală a partenerului nu ar exista. Uitați-vă doar la lucrurile pozitive ale partenerului vostru și din căsnicia voastră; faceți câte ceva special împreună zilnic. Dacă există posibilitatea, puteți merge la o consiliere de cuplu condusă de un consilier creștin pentru a vă ajuta căsătoria în fața provocărilor care pot apărea.

STABILIȚI LIMITE ADECVATE

În situația în care trăiți alături de o persoană cu deficiențe mintale și nu sunt stabilite câteva limite potrivite, mediul de acasă poate deveni fragil. Spuneți-i soțului sau soției că vorbele răutăcioase, insultele sau izbucnirile nervoase nu pot fi tolerate în căminul vostru. În astfel de situații puteți spune: „Atunci când vorbești pe tonul acesta îmi este foarte greu să rămân lângă tine și simt că trebuie să părăsesc camera!” Violența în familie nu trebuie trecută cu vederea indiferent de circumstanțe și, în cazul în care poate apărea, ar fi bine să găsiți un loc sigur în care să vă retrageți.

CĂUTAREA SPRIJINULUI

Există numeroase grupuri de sprijin pentru oameni care au deficiențe mintale, incluzând resursele online (vezi site-urile web în referințele web). De fapt, majoritatea bisericilor oferă diferite întâlniri pe grupuri diverse; dacă nu aveți un astfel de grup în biserica voastră locală, discutați posibilitatea formării unuia cu pastorul comunității locale. Ați fi surprinși să găsiți alți membri interesați, cu un soț sau un alt membru al familiei care suferă de o deficiență mintală. Așa cum am

menționat mai devreme, ați putea căuta singuri un program de terapie. De asemenea, vă încurajăm să găsiți un consilier specializat creștin care vă împărtășește valorile despre credință și căsătorie.

PRACTICAȚI GRIJA DE SINE

Poate că unul dintre cele mai importante lucruri pe care le puteți face atunci când trăiți alături de cineva care suferă de o boală mintală este să aveți grijă de voi înșivă. Trebuie să faceți din sănătatea voastră mintală o prioritate, ori vă veți afla în situația în care veți claca, și la fel se va întâmpla și cu relația voastră.

Este foarte simplu să cedați atunci când trăiți alături de o persoană care suferă de o deficiență mintală. Stabiliți astfel programul unei rutine zilnice care include rugăciunea, meditația la Cuvântul lui Dumnezeu, citirea unor cuvinte înălțătoare și exersarea lor. Petreceți un timp separat de partenerul de viață și alături de un alt membru al familiei sau un prieten apropiat și veți observa că acest lucru este vital. Pentru ca orice relație să fie funcțională, trebuie să existe o balanță a lucrurilor făcute împreună și o oportunitate de a vă preocupa personal de ceva ce vă va aduce împlinire.

Cu cât aveți grijă mai mult de sănătatea voastră – fizică, mintală, socială și spirituală – cu atât mai mult veți putea deveni parteneri atenți și implicați în căsnicia voastră.

SPERANȚĂ PENTRU SOȚI

Cu toate statisticile mult prea descurajatoare, multe căsătorii au supraviețuit în ciuda faptului că unul dintre parteneri sau un membru al familiei avea o boală mintală. Vestea bună este că din ce în ce mai mulți oameni devin deschiși cu privire la deficiențele lor de sănătate mintală și tot mai multe publicații apar cu privire la efectele bolilor mintale. Din cauza numărului tot mai mare de copii, adolescenți și adulți cu boli mintale, a fost desemnată o criză de sănătate publică a secolului XXI.

Pe de o parte, în timp ce mulți oameni încă nu doresc să recunoască boala mintală ca fiind o problemă reală de sănătate, alții tind să spună despre cineva care se comportă ciudat că „această persoană este bipolară, sau soțul meu are depresie”. Adevărul este că majoritatea oamenilor nu ar recunoaște cu ușurință semnele bolilor mintale; faptul că soțul, copilul vostru sau cineva drag este uneori capricios poate să nu însemne neapărat că aceștia sunt bipolari. Ceea ce este important de identificat este dacă un soț, un copil sau o altă persoană iubită se comportă în mod constant în moduri neadecvate sau neprevăzute, care generează tensiune și dezechilibru în familie. Atunci când identificați astfel de perturbări, cereți ajutorul unui consilier de specialitate, psiholog sau psihiatru.

Pentru mulți creștini, obținerea unui ajutor specializat poate părea uneori de neconceput. Oricum, în situația în care ar avea o durere de dinți, nu cred că ar încerca nimeni să-și scoată dintele singur. Sau în cazul unui braț rupt, nu cred că ar încerca nimeni să-și pună brațul la loc. În ambele situații, ar trebui să apelăm la un ajutor specializat. Boala mintală nu este diferită de orice altă boală care necesită un diagnostic și un tratament adecvat. Dacă un dinte infectat sau

un braț rupt este lăsat netratat, acesta duce la probleme grave. Același lucru este valabil și pentru bolile mintale.

Intervenția timpurie, diagnosticul corect și tratamentul sunt esențiale în gestionarea unei afecțiuni mintale. Ca un soț sau o soție grijulie, educați-vă pe cât posibil cu privire la condiția persoanei în cauză. Soții și întreaga familie ar trebui de asemenea să dezvolte strategii și planuri pentru persoana care are o deficiență mintală, cât și pentru restul persoanelor care îi vor sta alături. Cineva care suferă de depresie clinică, anxietate sau care a avut o tentativă suicidală și care a supraviețuit acesteia necesită o perioadă de săptămâni întregi sau chiar luni de medicație, terapie sau alte intervenții care îi vor reduce semnificativ simptomele și gândurile suicidale. Empatia, bunătatea și grija celor dragi sunt esențiale pentru persoana în cauză. Desigur, poate fi extrem de dificil pentru cei dragi, care sunt confuzați, fricoși și agitați. Ca să poți face față atât comportamentului persoanei bolnave mintal, cât și propriilor reacții față de acel comportament este nevoie adesea de consiliere pentru soț și pentru restul familiei.

Credința în Dumnezeu este un avantaj imens pentru creștinii care trăiesc alături de o persoană bolnavă mintal. Studii recente au afirmat că credința joacă un rol vital în viața unei persoane pentru a face față provocărilor din viața sa — inclusiv ajută membrii să facă față stresului îngrijirii persoanei bolnave.

Cu toate acestea, credința ar trebui să fie mai mult intrinsecă decât extrinsecă (*Pargament*, 2001), ceea ce presupune că persoana trebuie să aibă încredere cu adevărat în ceea ce pare să creadă: „Ce ați învățat, ce ați primit și auzit de la mine și ce ați văzut în mine, faceți. Și Dumnezeul păcii va fi cu voi” (Filipeni 4:9).

REFERINȚE BIBLIOGRAFICE ȘI RESURSE WEB

- Pargament, Kenneth (2001), *The Psychology of Religion and Coping: Theory, Research, and Practice*. The Guilford Press; Revised ed. edition).
- Xu, Jianbin (2016), *Pargament's Theory of Religious Coping: Implications for Spiritually Sensitive Social Work Practice*. Br J Soc Work, 46(5):1394-1410.
- [https://www.nami.org/Blogs/NAMI-Blog/November-2018/How-to-Be-Supportive-of-Your-Partner-with-Mental-I](https://www.nami.org/Blogs/NAMI-Blog/November-2018/How-to-Be-Supportive-of-Your-Partner-with-Mental-Illness)
<https://www.nami.org/About-Mental-Illness/Warning-Signs-and-Symptoms>. <https://www.nimh.nih.gov/health/publications/looking-at-my-genes>.
- <https://988lifeline.org/> The National Suicide Prevention and Crisis Lifeline (USA only).

IMPACTUL ABUZULUI SEXUAL ASUPRA COPIILOR

MATERIAL REALIZAT DE CĂTRE ALINA BALTAZAR

REFERINȚE BIBLICE

„Iată, fiii sunt o moștenire de la Domnul, rodul pântecelui este o răsplată dată de El.” – Psalmii 127:3

„Adevărat vă spun că, dacă nu vă veți întoarce la Dumnezeu și nu vă veți face ca niște copilași, cu niciun chip nu veți intra în Împărăția cerurilor. De aceea, oricine se va smeri ca acest copilaș va fi cel mai mare în Împărăția cerurilor. Și oricine va primi un copilaș ca acesta în Numele Meu Mă primește pe Mine. Dar pentru oricine va face să păcătuiască pe unul din acești micuți care cred în Mine, ar fi mai de folos să i se atârne de gât o piatră mare de moară și să fie înecat în adâncul mării.” – Matei 18:3-6

MISIUNE

Obiectivul acestui seminar este observarea impactului abuzului sexual asupra copiilor, cauzele posibile, cum să recunoaștem efectele acestuia asupra lor, protejarea de agresiuni și obținerea tratamentului pentru cei care au trecut printr-o asemenea situație. Acest seminar este prezentat din perspectivă biblică.

Alina Baltazar, PhD, MSW, LMSW, CFLE, CCTP-I, CCTP-F este directorul Programului MSW & profesor în cadrul Școlii de Asistență Socială și director coasociat la Institutul de Prevenire și Informare în Domeniul Adicțiilor la Universitatea Andrews și, de asemenea, psihoterapeut care tratează deficiențele mintale ale copiilor/adolescenților din familii, din Berrien Springs, MI, SUA

MATERIALE NECESARE

Laptop, PowerPoint, un video proiector. Acest seminar va dura circa 1-1,5 h.

ÎNTREBARE

Câți dintre voi cunoașteți personal pe cineva care a fost abuzat sexual în copilărie sau adolescență, sau o persoană care a abuzat copii/adolescenți?

INTRODUCERE

Copiii sunt o binecuvântare de la Domnul, așa cum se menționează în Psalmii 127:3. Iisus ne îndeamnă să fim umili, inocenți ca niște copilași (Matei 18:3). Copiii sunt într-o totală dependență de adulții care au grijă de nevoile lor și care le asigură iubire și sprijin. Creierile lor necesită câțiva ani pentru a se dezvolta, nu numai în ce privește nevoile lor de bază, ci și pentru a conștientiza impactul pe care comportamentul lor îl va avea în viitor. Mintea umană nu este ajunsă pe deplin la maturitate până la vârsta de 20 de ani. Un mediu stabil și echilibrat este esențial pentru ca copiii să se dezvolte sănătos și pentru a deveni membri valoroși în societate. Sunt numeroase moduri prin care păcatul afectează dezvoltarea copiilor. Unul dintre cele mai devastatoare moduri este molestarea sexuală.

Din păcate, problema sexuală este un mod foarte întâlnit prin care Satana dorește să afecteze creația lui Dumnezeu și relația personală cu El. Există numeroase versete biblice care ne îndeamnă la sexualitatea curată și care se opun imoralității. În zilele noastre, sexualitatea este percepută ca fiind un comportament absolut pozitiv, care nu are efecte negative, dar oamenii de știință cunosc efectele molestării sexuale a copilului.

Din cauza așteptărilor ridicate ale comportamentului sexual în rândul creștinilor, imoralitatea sexuală, în special în ceea ce privește copiii, are un stigmat mare. Prin urmare, subiectul este de o importanță considerabilă și trebuie abordat în cadrul bisericii.

REZULTATELE STUDIILOR

Potrivit Institutului de Prevenire și Informare în Domeniul Adicțiilor (2022), abuzul copiilor reprezintă o problemă de sănătate foarte cunoscută. Abuzul sexual al unui minor (persoană cu vârsta până la 18 ani) implică anumite activități sexuale care încalcă legile și așteptările culturale pe care un minor nu le poate înțelege pe deplin, ori pentru care nu își oferă consimțământul, sau pur și simplu nu are posibilitatea de a-și da consimțământul. Ceea ce poate părea ca fiind un act sexual consensual între o tânără de 16 ani și un tânăr de 21 de ani, potrivit legii, reprezintă un abuz asupra minorului. Poate că un adult va gândi că minorul și-a oferit acordul în mod voluntar de a întreține relații intime, dar acest lucru este considerat tot un abuz sexual asupra minorilor.

De obicei, minorii nu realizează atunci când se întâmplă un abuz de genul acesta sau de cele mai multe ori nu-l raportează din cauza stigmatului sau a remușcărilor, și astfel numărul abuzurilor pot fi mai scăzute. Estimările au fost efectuate din diferite studii și state, dar rezultatele au arătat că:

- 1 din 4 femei și 1 din 6 bărbați au fost abuzați sexual până la vârsta de 18 ani.
- 91% dintre abuzatori sunt persoane apropiate de minor (prietenii sau membri ai familiei).
- Acest abuz nu doar că afectează copilul și familia, ci și societatea cu o pierdere economică de 9,3 miliarde de dolari doar în 2015.

ÎNTREBARE DE DISCUȚIE

Vă înspăimântă rezultatele acestor statistici sau considerați că nu o să i se întâmple niciodată copilului vostru?

IMPACTUL ABUZULUI SEXUAL ASUPRA COPIILOR/ADOLESCENȚILOR

Dintre toate experiențele negative pe care un copil le poate avea în copilărie, abuzul sexual este cel mai dăunător și are efecte pe termen lung asupra dezvoltării copilului. Conform CDC (2022), abuzul sexual în copilărie afectează copiii/adolescenții/adulții în numeroase moduri.

COMPORTAMENTAL

Cu atât mai mult dacă se utilizează substanțe, incluzând opioidele, participarea la acte sexuale foarte periculoase (parteneri sexuali multipli sau sex neprotejat) sau dacă se folosește violența sexuală.

EMOȚIONAL

Aici se înregistrează cele mai ridicate rate ale depresiei, sinuciderii, sau stresului posttraumatic (PTSD). Și cu atât mai mult persoanele pot fi afectate pe parcursul vieții. Femeile care au fost abuzate sexual în copilărie sunt de circa 2-13 ori mai predispuse de a fi agresate sexual și de două ori mai mult predispuse la violență domestică atunci când ajung la maturitate.

FIZIC

Aici se înregistrează cele mai mari rate ale bolilor transmise sexual, răni corporale și maladii cronice pe parcursul vieții (boli de inimă, obezitate și cancer).

SPIRITUAL

Deoarece majoritatea agresiunilor sexuale sunt comise de către persoane apropiate victimei, acest lucru poate avea un impact negativ asupra viziunii copilului cu privire la Tatăl

ceresc. În consecință, un copil s-ar putea întreba de ce un Tată iubitor a îngăduit ca să i se întâmple un astfel de lucru și de ce nu l-a salvat din acel cămin abuziv. Iisus știa cât de devastatoare sunt efectele agresiunilor asupra unui copil atunci când a afirmat: „Dar, dacă va face ceva să păcătuiască pe unul din acești micuți care cred în Mine, ar fi mai bine pentru el să i se lege de gât o piatră mare de moară și să fie aruncat în mare” (Marcu 9:42).

ÎNTREBARE DE DISCUȚIE

Aceia dintre voi care cunoașteți pe cineva care a fost agresat sexual în timpul copilăriei/adolescenței cunoașteți și modul în care i-a afectat viața această întâmplare nefericită?

Discutați cu participanții referitor la acest punct. Conștientizarea efectelor produse de abuzurile sexuale asupra copiilor pot fi chiar înspăimântătoare pentru cei care sunt mai sensibili din punct de vedere emoțional, mai ales pentru cei care au experimentat personal o traumă în copilărie. Vă veți dori, de asemenea, să aflați și să-i asigurați pe copii că toate aceste consecințe nu se vor întâmpla tuturor victimelor și că există speranță și vindecare pentru cei care, din păcate, au trecut printr-o astfel de experiență.

RECUNOAȘTEREA AGRESIUNILOR SEXUALE ASUPRA COPIILOR/TINERILOR

În mod normal, copiii își explorează sexualitatea și părțile reproductive pe măsură ce se dezvoltă, în mod special la toaletă și apoi în timpul pubertății. Atunci când copiii încetează să mai poarte scutece, ei par să conștientizeze că există o parte a corpului care nu realizau că există, că are legătură cu mersul la toaletă și că poate oferi anumite senzații la atingere. Ca urmare, copiii ar putea începe să se atingă mai mult pentru a obține o reacție. Acest lucru poate continua în primii ani ai școlii, atunci când va interacționa cu alți colegi. Copiii nu vor realiza reacțiile adulților cu privire la astfel de manifestări. Câteodată chiar le place atenția pe care o obțin ca urmare a acestui comportament. Acestea sunt semne normale ale dezvoltării copiilor, și nu un simptom al abuzului sexual. Desigur, copiilor nu trebuie să li se stabilească anumite limite cu privire la părțile lor reproductive și nu trebuie să se simtă înspăimântați de părțile corpului lor, bazate pe reacțiile adulților. Părinții sunt încurajați să-și învețe copiii să facă diferența între atingerile permise și cele neîngăduite.

Copiii tind să intre într-o fază posibilă în jurul vârstei de șapte ani până la pubertate, acolo unde dezvoltarea din punct de vedere sexual este limitată. Copiii vor interacționa în perioada acesta tot mai mult cu copii de același sex și se vor concentra pe astfel de relații la școală. Atunci când vor intra la pubertate, copiii ar putea să observe creșterea părului în zonele genitale și anumite schimbări fizice care vor duce la apariția unor noi senzații. Aceasta va fi din nou o perioadă în care va crește curiozitatea cu privire la părțile lor reproductive care va duce, de

asemenea, la conștientizarea interesului pentru sexualitate. Și acest lucru este normal în timpul dezvoltării copilului.

Poate părea dificil să recunoaștem semnele agresiunii sexuale asupra copiilor și poate că cea mai simplă cale prin care am putea observa un comportament diferit este sesizarea diferențelor care nu pot fi explicate de alte schimbări din viața copilului. Aceste semne pot fi foarte subtile, pentru că abuzatorul este foarte bun la ascunderea a ceea ce face și este foarte posibil să-l fi amenințat pe copil să nu vorbească cu nimeni despre asta. De obicei, copiii nu realizează ce se întâmplă cu ei sau cum să-și exprime fricile și disconfortul.

Iată câteva semne pe care un copil le poate manifesta ca urmare a molestării sexuale, conform RAINN 2022 (Rape, Abuse, & Incest National Network):

Semne fizice:

- Infecții cauzate prin transmitere sexuală
- Semne de vătămare în jurul zonei genitale sau urme de sânge neexplicate pe așternuturi, lenjerie intimă sau haine.

Semne comportamentale:

- Vorbire excesivă despre subiecte sexuale.
- Păstrarea secretelor, nu va mai vorbi la fel de mult ca de obicei.
- Nu va dori să fie lăsat singur cu alte persoane sau îi va fi teamă să fie lăsat de părinte, în special dacă este vorba de un nou comportament.
- Comportament regresiv sau reluarea obiceiurilor trecute, cum ar fi sugerea degetelor sau udarea patului.
- Comportament compătimator.
- Comportament sexual care este nepotrivit pentru un copil de o vârstă fragedă.
- Petrecerea majorității timpului în singurătate.
- Evitarea dezbrăcării hainelor pentru a se schimba sau a face baie.

Semne emoționale:

- Schimbări în programul de alimentație.
- Schimbări ale stării sau personalității, precum și un comportament agresiv.
- Scăderea imaginii de sine.
- Teamă sau frică dusă la extrem.
- Apariția unor probleme de sănătate, cum ar fi durerile de stomac și durerile de cap.
- Pierderea interesului pentru școală, activități, prieteni.
- Coșmaruri sau frica de a rămâne singur noaptea.
- Autovătămare.

În ceea ce îi privește pe adolescenți, semnele pot fi aceleași sau diferite. Dacă observați aceste semne, ar fi potrivit să discutați direct cu adolescentul despre aceste îngrijorări.

- Pierdere sau creștere în greutate inexplicabilă.
- Urme ale vătămării corporale, cum ar fi vânătăile.

- Boli cu transmitere sexuală sau alte afecțiuni genitale.
- Semne de depresie.
- Anxietate sau teamă.
- Note proaste la școală.
- Obiceiuri nepotrivite în ceea ce privește alimentația, cum ar fi lipsa apetitului sau mâncatul excesiv.
- Schimbări în ceea ce privește îngrijirea de sine, cum ar fi neacordarea importanței igienei, aparenței.
- Un comportament sexual transpus prin haine nepotrivite și o schimbare a comportamentului obișnuit.
- Vătămarea de sine.
- Exprimarea gândurilor nepotrivite cu privire la suicid.
- Folosirea drogurilor și a băuturilor alcoolice.

Această listă poate părea totuși greoaie și poate că există alte motive pentru aceste comportamente. Cel mai potrivit lucru este să ne urmăm instinctele și să nu ignorăm atunci când simțim că ceva nu este bine. Ce trebuie să reținem însă este să ne ascultăm copilul atunci când ne spune că nu se simte bine în prezența cuiva, sau atunci când vă spune despre o tentativă sexuală a unui adult. Credeți-i, protejați-i și oferiți-le sprijinul de care au nevoie. Nu este vina lui, ca și copil/adolescent, chiar dacă a decis să se retragă singur într-un loc sau poate că inițial a acceptat un comportament nepotrivit. Abuzatorul este cel care a stârnit această situație stânjenitoare în relație.

Desigur, există o îngrijorare aparte cu privire la acuzarea falsă a cuiva de molestare sexuală atunci când aceasta nu a avut loc, dar este mai bine să lăsați experții să-și dea seama de acest lucru. Există profesioniști care trec prin formare specializată pentru a investiga acuzațiile de molestare sexuală, care înțeleg dezvoltarea copilului și pot recunoaște ce simptome și comportamente pot apărea ca urmare a unui abuz. Cel mai bine este să nu întrebați copilul cu insistență, deoarece ar putea provoca confuzie în mintea copilului, care nu este încă pe deplin dezvoltată. Locul la care puteți apela pentru orice probleme de natură sexuală asupra unui copil sau adolescent de către un membru al familiei adult este Direcția generală de asistență socială și protecția copilului. Aceste rapoarte sunt anonime. În cazul în care abuzul este săvârșit de un alt adult, vizitarea unei secții de poliție este următorul pas. Toate acestea sunt menite să vă protejeze copilul sau alți copii care pot fi răniți. Molestatorii copiilor de obicei au mai multe victime.

FACTORII DE RISC

Cum ar putea cineva să le facă un lucru atât de rău copiilor? S-ar putea să credeți că acești oameni sunt monștri și că nu merg la biserica voastră sau nici măcar nu trăiesc în comunitatea voastră. La prima vedere, mulți par a fi cetățeni de calitate, un soț sau un părinte bun sau unii chiar pot fi implicați în conducerea bisericii. Aceasta face parte din manipularea care este, de asemenea, utilizată pentru a profita de victime. Nu toți molestatorii sunt pedofili și nu toți

pedofilii molestează copii. Un pedofil este un adult sau un tânăr de vârstă târzie (de obicei cu vârsta de 16 ani sau mai mult) care preferă copiii ajunși până la pubertate (de obicei bebeluși până la 13 ani). Adolescenții care au 16 ani trebuie să aibă o diferență de vârstă de 5 ani între copil și ei înșiși pentru a fi considerați abuzatori ai copilului (DSM-IV, TR 2006).

Incestul a reprezentat o problemă în familie încă din vremurile Bibliei. Chiar și Moise a scris despre acest subiect în cartea Leviticul 18:6: „Niciunul dintre voi să nu se apropie de ruda lui de sânge ca să-i descopere goliciunea. Eu sunt Domnul.” Dumnezeu cunoștea efectele devastatoare pe care incestul îl putea avea într-o familie.

Cele mai tipice situații de incest sunt cele dintre un tată și fiica sa sau un tată vitreg și fiica sa. Studiile au arătat câțiva factori de risc pentru incestul tată-fică (Stroebe, 2013):

- Abuz verbal sau fizic în familie.
- Familiile care nu par să aibă vreo problemă cu nuditatea tată-fică.
- Familiile în care mama nu-și sărută sau nu-și îmbrățișează niciodată fiica.
- Familiile cu un bărbat adult altul decât tatăl biologic acasă (tată vitreg sau iubitul mamei).

Societatea este cu atât mai mult conștientă cu privire la abuzurile sexuale care se pot întâmpla în cadrul bisericii. Și aceste tipuri de molestare se întâmplă și în cadrul Bisericii Adventiste de Ziua a Șaptea. Unele studii au identificat anumite tipare ale molestării sexuale săvârșite de clericii bisericii, inclusiv demografia celor implicați în abuz. Frawley-O'Dea (2004) a afirmat că majoritatea molestatorilor din Biserica Catolică erau preoți recent hirotoniți, care se ocupau în special de slujirea tinerilor, fapt care se aplică și în cazul bisericilor protestante. Ei se împrieteneau cu tinerii, în mod special cu băieții adolescenți. Încet, încet, această prietenie ajungea să fie una fizică — preotul introducând și activități sexuale în relația lor de prietenie. Într-o analiză mai amplă asupra subiectului, John Jay (College Research Team 2011) a descoperit faptul că la fel ca și ceilalți abuzatori, nu doar preoții au anumite vulnerabilități care îi fac să comită aceste fapte. Abuzatorii au astfel niște asemănări cu victimele lor, copii sau adolescenți.

Congruența emoțională se explică printr-un adult care este identificat și conectat emoțional cu copiii (John Jay College, 2011). Această congruență este implicată în inițierea și menținerea actelor sexuale cu copiii, deoarece copiii și tinerii răspund pozitiv la relația dintre ei și abuzator, simțind că au găsit un adult care să-i înțeleagă.

De obicei, abuzatorii sunt persoane singure care experimentează un stres crescut la locul de muncă și, în mintea lor, și-au neutralizat activitatea sexuală intenționat.

Disonanța cognitivă poate apărea, de asemenea, forțând abuzatorul să se lupte cu viziunea lor despre sine ca fiind „o persoană bună”, dar care a comis un act deviant. Rezultatul acestei lupte este adesea raționalizarea comportamentului, concentrându-se pe partea pozitivă a relației și depășind consecințele abuzului, astfel diminuând sentimentele de responsabilitate, vinovăție și rușine (Finkelhor, 1984). În realitate, ei poartă de grijă victimei lor și depun efort pentru a asigura oportunități de abuz sexual. Dezvoltarea unei legături emoționale puternice, chiar de încredere, cu o persoană aflată într-o poziție de autoritate, este adesea o parte esențială a inițierii și continuării abuzului sexual și a reducerii probabilității de raportare cuiva. Victima devine

adesea un participant „aparent” dispus și, după ani de zile, se poate simți la fel de „vinovată” ca abuzatorul său, ceea ce face ca victimele să nu mai considere că au fost supuse abuzului (Doyle, 2003).

Deși abuzatorul este cauza principală a comiterii abuzului, sunt câțiva factori de risc pentru copiii care pot deveni posibile victime. Potrivit studiilor, au fost identificate câteva caracteristici:

- Copiii al/ai căror părinte/părinți nu lucrează.
- Copiii care trăiesc în medii nefavorabile.
- Copiii care trăiesc în zonele rurale (Sedlack, et al., 2010).
- Copiii care sunt martori sau victime ale altor infracțiuni (Finkelhor, et al., 2010).
- Abuzatorii caută copii pasivi care sunt tăcuți, tulburați și singuratici, care provin din familii monoparentale sau care provin din familii cu probleme (Elliott, et al., 1995).
- Copiii care au încredere, astfel încât făptuitorul să poată dezvolta o relație de încredere cu copilul înainte de a avea loc abuzul (de Bellis, et al, 2011). Acest lucru poate include, de asemenea, construirea unei relații de încredere cu familia (Elliott et al., 1995).

ÎNTREBĂRI DE DISCUȚIE

Ce i-ați putea spune unei fete de 12 ani care crede că a comis adulter pentru că nu s-a opus soțului verișoarei ei, care a abuzat-o? Ei îi este teamă să-i povestească mamei ei pentru că tatăl său vitreg deja nu o prea place și crede că ar fi considerată o persoană josnică.

PROTEJAREA COPIILOR ÎMPOTRIVA ABUZURILOR SEXUALE

Nu toți copiii care ajung să fie victime ale abuzurilor se potrivesc criteriilor de risc amintite mai sus, i se poate întâmpla oricărui copil. Nu există nicio modalitate clară de a proteja toți copiii, dar sunt pași care trebuie făcuți pentru a diminua riscul, conform RAINN (2022).

- Arătarea interesului pentru viața lor de zi cu zi.
- Cunoașterea persoanelor lor apropiate.
- Alegerea atentă a persoanelor care să aibă grijă de ei.
- Discuția deschisă. Atunci când există știri pe acest subiect, aceasta reprezintă o oportunitate de a-i educa sau de a-i face să înțeleagă pe copii.
- Cunoașterea semnelor care necesită atenție.
- Învățarea copiilor de a-și stabili niște limite.
- Învățarea copiilor despre modul în care ar trebui să discute despre corpul lor, cunoscând numele organelor lor genitale, astfel încât să comunice deschis când ceva nu este în regulă.
- Conștientizarea copiilor că sunteți deschiși spre a discuta despre orice lucru care îi frământă și asigurați-vă că faceți acest lucru pe care ați promis că-l faceți.

- Asigurați-i pe copii că nu vor intra în bucluc dacă vă spun tot, deoarece abuzatorii adesea îi amenință sau tind să-i acuze că este vina lor.
- Dacă aveți vreo îngrijorare, încercați să puneți întrebări deschise și obișnuite pentru a-i încuraja la discuție, precum: „Ce s-a întâmplat astăzi?”

Deși faptul că suntem niște părinți responsabili îi ajută pe copii să fie puternici, trebuie să existe o anumită conștientizare despre modul în care ar trebui să ne protejăm copiii ca să nu devină victime ale abuzurilor. Familia, vecinii, școala și biserica sunt primele locuri care ajută la dezvoltarea relației. Din cauza riscului de dezvoltare a congruenței emoționale care poate duce la o relație sexuală, între adult și tânăr, trebuie să existe anumite limite, să nu petreacă un timp îndelungat împreună, sau să aibă interacțiuni care nu ar fi potrivite dacă alții ar fi în jur. Adulții trebuie să aibă relații cu alți adulți pentru suportul lor emoțional, astfel încât să nu fie tentați să se apropie de copii pentru a îndeplini acea nevoie emoțională care s-ar putea dezvolta într-o relație sexuală. Adulții care au fost diagnosticați sau care sunt conștienți că sunt predispuși la pedofilie trebuie să stea cât mai departe de copii pentru a se proteja atât pe sine, cât și posibilele sale victime.

Studiile au identificat șase recomandări pentru prevenirea abuzului sexual al copiilor la nivel de comunitate: (1) toleranță zero pentru abuzul sexual asupra copiilor, (2) implicarea comunității în prevenția și combaterea abuzului sexual, (3) pregătire pentru identificarea potențialilor abuzatori, (4) susținerea copiilor victime ale abuzurilor sexuale, (5) protejarea celor care apără victimele hărțuirii sexuale și (6) pentru biserici, condamnarea abuzurilor sexuale asupra copiilor și educarea conform cu valorile religioase (Pulido, et al., 2021).

ÎNTREBARE DE DISCUȚIE

Ce ați putea face pentru a asigura siguranța copilului vostru sau a copiilor care fac parte din viața voastră?

OBȚINEREA AJUTORULUI

Părinții se confruntă cu sentimentul de vină atunci când realizează că propriii lor copii au fost hărțuiți sexual. Protejarea copilului este principala responsabilitate a părinților, însă nu pot opri tot răul care li se poate întâmpla. Situațiile nefavorabile în care se poate găsi copilul pot fi variate, în funcție de vârsta fragedă a copilului, de durata și tipul abuzului, de rolul abuzatorului în viața copilului și de suportul arătat din partea adulților. Adulții ar trebui să acorde atenție simptomelor prezentate anterior care au ridicat semne de întrebare și să apeleze la un consilier de specialitate pentru copii, care tratează astfel de victime. Între copil/adolescent și terapeut s-ar putea să nu se creeze o legătură care îl va face să aibă încredere. Fiți deschiși să încercați diferiți terapeuți până când copilul se va simți confortabil. Poate că, la început, terapia nu va părea a fi de ajutor, mai ales dacă copilul se va opune. Odată ce acești copii vor deveni adulți, îi vor privi

pe terapeuți drept o resursă pentru atunci când vor fi pregătiți să se vindece de traumele din copilărie. Consilierea de familie se va dovedi, de asemenea, de ajutor pentru a raporta orice conflict care a apărut ca urmare a abuzului.

Există ajutor pentru biserici de a proteja copiii ca urmare a faptului că abuzatorii profită adesea de relațiile apropiate pe care părinții și copiii le au cu voluntarii din biserică sau cu slujbașii bisericii. Programul **End it Now** reprezintă o resursă extraordinară a Bisericii Adventiste de Ziua a Șaptea. Site-ul lor include informații pentru protecția copiilor, politicile de screening pentru voluntari, ceea ce pot face pastorii, informații cu privire la adulterul comis de clericii bisericii, menținerea unor limite pentru liderii spirituali și poziția bisericii cu privire la hărțuirea sexuală.

CONCLUZIE

Atunci când Dumnezeu a creat bărbatul și femeia, El a instituit o relație bazată pe iubire reciprocă și încredere. Acea relație a fost menită pentru a reprezenta temelia unei familii echilibrate și fericite, unde toți membrii sunt tratați cu demnitate și respect. Părinții sunt cei care trebuie să asigure, să aducă sprijin și să poarte de grijă copiilor lor.

Biblia condamnă cu tărie abuzul sexual asupra copiilor pentru că reprezintă o denaturare a planului original al lui Dumnezeu.

Atunci când încrederea este exploatată într-o relație și persoana cu autoritate îi face rău copilului, nu numai că îl rănește, dar îi distorsionează și viziunea copilului despre Dumnezeuul nostru iubitor. Iisus știa acest lucru și a folosit un limbaj atât de pătrunzător pentru a condamna pe oricine face ca un copil să se poticnească.

Cel rău nu vrea altceva decât să-i rănească pe copiii lui Dumnezeu și să le rănească familiile. Imoralitatea sexuală este un instrument comun care este folosit adesea. Biblia oferă îndrumări clare care stabilesc standarde, dar atunci când aceste standarde nu sunt respectate, poate exista un stigmat care împiedică copiii și familiile să primească ajutorul de care au nevoie. Să fim cu toții atenți la copiii noștri și să cerem ajutor atunci când există îngrijorări.

EXERCIȚIU

Cum putem trece de stigmatul de a discuta despre agresiunea sexuală asupra copiilor?

RESURSE

ABUZUL SEXUAL

Organizația Națională pentru Prevenirea și Combaterea Violenței Domestice
(National Sexual Assault Hotline)
1-800-656-4673

National Organization for Victim Assistance — NOVA
1-800-879-6682),
Disponibilă 24/24

Rețeaua Națională pentru combaterea violului, abuzului, incestului.
Pentru resurse suplimentare, accesați adresa:
<https://www.rainn.org/national-resources-sexual-assault-survivors-and-their-loved-ones>.

RESURSE — BISERICA ADVENTISTĂ DE ZIUA A ȘAPTEA

End it Now <https://www.enditnownorthamerica.org/>
Declarație oficială privind abuzul sexual asupra copiilor:
Official statement on child sexual abuse:
<https://www.adventist.org/official-statements/child-sexual-abuse>.

TERAPEUȚI

Consilieri specializați în abuzul de substanțe și/sau deficiențe mintale
<https://findtreatment.samhsa.gov/>.
Consilieri ai Bisericii Adventiste de Ziua a Șaptea
<https://www.nadfamily.org/resources/counselors/>.

SUICID

Alianța Română de prevenție a suicidului
National Suicide Prevention Lifeline
<https://suicidepreventionlifeline.org/> or 1-800-273-8255.

TRAUME

Centrul pentru prevenirea și controlul bolilor
Preventing Adverse Childhood Experiences
<https://www.cdc.gov/violenceprevention/pdf/preventingACES-508.pdf>.

CĂRȚI RECOMANDATE

Allender, D.B. (2014).
Wounded Heart: Hope for adult victims of childhood sexual abuse, NavPress.

Kearney, R.T. (2001).
Sexually Abused Children: A handbook for families & churches. InterVarsity Press.

Langberg, D.M. (2014).
On the Threshold of Hope. Xulon Press.

REFERINȚE BIBLIOGRAFICE

- Centers for Disease Control and Prevention (2022). *Violence Prevention*. Child Sexual Abuse (2022). <https://www.cdc.gov/violenceprevention/childsexualabuse/fastfact.html>.
- De Bellis, M. D., Spratt, E. G., & Hooper, S. R. (2011). Neurodevelopmental biology associated with childhood sexual abuse. *Journal of Child Sexual Abuse*, 20(5), 548-587.
- Doyle, T. P. (2003). Roman Catholic clericalism, religious duress, and clergy sexual abuse. *Pastoral Psychology*, 51(3), 189-231.
- Elliott, M., Browne, K., & Kilcoyne, J. (1995). Child sexual abuse prevention: What offenders tell us. *Child Abuse & Neglect*, 5, 579-594.
- Finkelhor, D. (1984). *Child sexual abuse: New Theory and Research*. Free Press: New York.
- Finkelhor, D., Ormrod, R.K. & Turner, H.A. (2010). Poly-victimization in a national sample of children & youth. *American Journal of Preventive Medicine*, 38(3), 323-30. doi: 10.1016/j.amepre.2009.11.012.
- Frawley-O'Dea, M. G. (2004). The history and consequences of the sexual-abuse crisis in the Catholic Church. *Studies in Gender and Sexuality*, 5(1), 11-30.
- John Jay College Research Team (2011). *The causes and context of sexual abuse of minors by Catholic priests in the United States, 1950-2010*. USCCB.
- Pulido, C.M., Vidu, A., Rodrigues de Mello, R., Oliver, E. (2021). Zero tolerance of children's sexual abuse from interreligious dialogue. *Religions*, 12(7), 549. <https://doi.org/10.3390/rel12070549>.
- Rape, Abuse, & Incest National Network (RAINN). (2022). *Warning Signs for Children*. <https://www.rainn.org/articles/warning-signs-young-children>.
- Rape, Abuse, & Incest National Network (RAINN). (2022). *Warning Signs for Teens*. <https://www.rainn.org/articles/warning-signs-teens>.
- Rape, Abuse, & Incest National Network (RAINN). (2022). *How Can I Protect My Child From Sexual Assault?* <https://www.rainn.org/articles/how-can-i-protect-my-child-sexual-assault>.
- Sedlak, A.J., Mettenburg, J., Basena, M., Petta, I., McPherson, K., Greene, A., and Li, S. (2010). *Fourth National Incidence Study of Child Abuse and Neglect (NIS-4): Report to Congress*, Executive Summary. U.S. Department of Health and Human Services, Administration for Children and Families.
- Stroebe, S., Shih-Ya, K., O'Keefe, S.L., Beard, K. Swindell, S., & Kommor, M.J. (2013). Risk factors for father-daughter incest: Data from an anonymous computerized survey. *Sexual Abuse*, 25(6), 583-605.

FORMAREA VIZIUNII DESPRE LUME A COPILULUI PRIN MODELARE, ÎNVĂȚARE ȘI SLUJIRE

MATERIAL REALIZAT DE KATELYN CAMPBELL WEAKLEY ȘI JOSEPH KIDDER

REFERINȚE BIBLICE

„Și dă-te pe tine însuși pildă de fapte bune în toate privințele. Iar în învățură, dă dovadă de curăție, de vrednicie.” – Tit 2:7

„Căci Fiul omului n-a venit să I se slujească, ci El să slujească și să-Și dea viața răscumpărare pentru mulți.” – Marcu 10:45

„În familie, tații și mamele ar trebui să prezinte totdeauna înaintea copiilor lor exemplul pe care îl doresc să fie urmat. Ei să manifeste unul față de altul un respect gingaș în cuvânt, privire și faptă. Să facă cunoscut faptul că Duhul Sfânt îi stăpânește, prezentând copiilor lor caracterul Domnului Isus Hristos. Puterea exemplului este mare, iar în copilărie și tinerețe, când această capacitate are cea mai activă perioadă, înaintea tânărului trebuie așezat un model perfect. Copiii să aibă

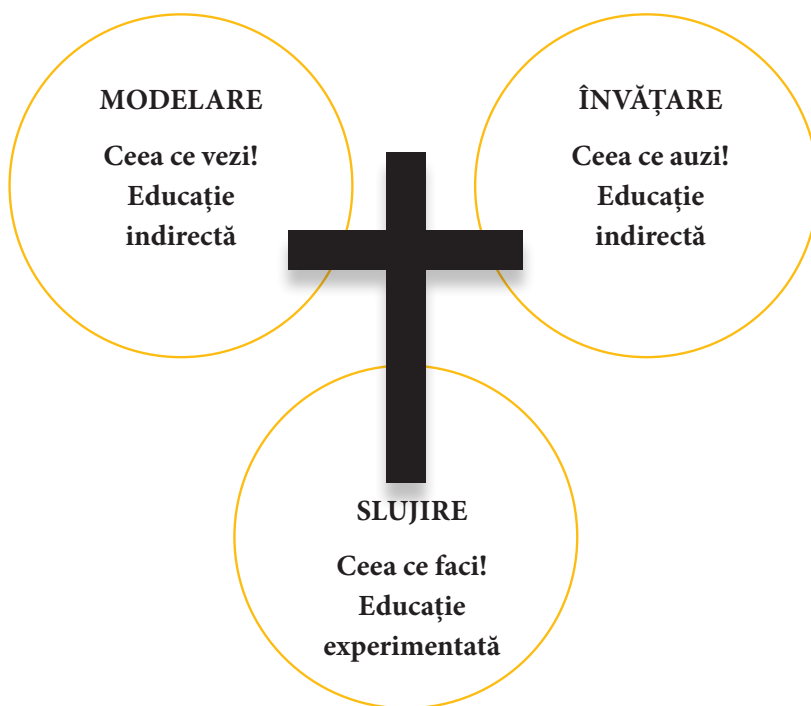
Joseph Kidder, DMin este profesor de Teologie și Ucenicie Aplicată la Seminarul Adventist de Ziua a Șaptea din cadrul Universității Andrews din Berrien Springs, Michigan, SUA.

Katelyn Campbell Weakley, MDiv, MSW, este pastorul Bisericii Adventiste de Ziua a Șaptea Mount Tabor, din Portland, Oregon.

încredere în părinții lor și, în felul acesta, să-și însușească lecțiile pe care părinții doresc să li le predea.” – Ellen White¹

INTRODUCERE ȘI MISIUNE

Lecțiile pe care o mamă și un tată le pot demonstra atât voluntar, cât și involuntar au un impact semnificativ asupra copilului. În cartea de resurse a Departamentului Slujirea Familiei din anul 2022, *Voi merge cu familia mea: Reziliența familiei*, există un articol care abordează modul în care relațiile de iubire fac diferența în dezvoltarea unei viziuni biblice asupra lumii a copiilor noștri. În acest seminar vom discuta despre trei părți ale educației care are capacitatea, prin puterea Duhului Sfânt, de a forma viziunea asupra lumii a copilului prin învățăturile Scripturii. Primul și cel mai răspândit pas pentru educație este modelarea, care oferă învățături indirecte, constante în timp ce copilul ne privește și ne observă. Al doilea pas este educația directă prin învățăturile zilnice privind viața de zi cu zi. Al treilea pas este slujirea împreună cu copilul, o oportunitate extraordinară pentru educarea lui. Prin urmarea acestor trei pași, ne putem ajuta copiii să-și dezvolte o viziune biblică asupra lumii.

Formarea viziunii despre lume a copilului prin modelare, învățare și slujire

Viziunea despre lume se referă la modul în care ne privim viețile: presupunerile noastre despre lume și răspunsurile noastre la cele mai provocatoare întrebări ale vieții.³ Cine sunt eu? De ce sunt aici? De unde am apărut? Și unde voi merge?

Ce este real? Ce este bine și ce este rău? Cine este Dumnezeu? Toate aceste întrebări și altele cu privire la viziunea despre lume sunt lămurite pe măsură ce copilul se dezvoltă și își formează propriile opinii și presupuneri. Nicio decizie nu poate fi luată fără un punct de vedere. Punctele noastre de vedere sunt formate prin influențe diverse din viața noastră. În calitate de creștini, ne dorim să adoptăm o viziune biblică despre lume. Aceasta reprezintă un mod de gândire bazat pe Scriptură, care ne va ajuta să percepem și să interpretăm lumea din jurul nostru printr-o înțelegere biblică. Pentru a lua cele mai bune decizii, copilul trebuie să fie pozitiv și să aibă o perspectivă biblică sănătoasă.

DISCUȚIE PE GRUPE

În grupe de 4-5 persoane, discutați despre ce înseamnă să avem o viziune biblică despre lume în contrast cu o viziune seculară. Discutați despre încercările cu care vă confrunțați ca creștini și părinți care doresc să-i insuflă această perspectivă copilului.

MODELÂND CARACTERE ASEMENEA LUI HRISTOS

„Ferice de cei flămânzi și însetați după neprihănire, căci ei vor fi săturați!” (Matei 5:16). Lumina pe care o oferim copiilor noștri îi va conduce la Sursa luminii, ceea ce presupune că alegerile pe care le facem au potențialul de a-i învăța pe copii despre Dumnezeu.

Dacă nu punem preț pe credință, nu ne putem aștepta de la copiii noștri să pună preț pe ea. Cei mai dedicați creștini sunt cei care transmit credința lor generațiilor următoare. Vern Bengtson a afirmat că părinții care trăiesc credința lor transmit și copiilor acest devotament. Însă, „dacă părinții nu sunt implicați în nicio activitate religioasă, dacă acțiunile lor nu sunt consistente cu privire la ceea ce predică, atunci copiii sunt predispuși să nu aleagă credința părinților lor.”⁴ Creștinii care sunt slabi în credința lor vor crește copii la fel de slabi în credință. În consecință, părinții au responsabilitatea de a demonstra valorile lui Dumnezeu în viețile lor, pentru că, dacă nu se întâmplă lucrul acesta, învățăturile pe care încercăm să le transmitem copiilor vor fi fără valoare. Atunci când Iisus a slujit printre noi, cuvintele Lui au fost totdeauna în concordanță cu faptele lui: felul în care se raporta la oameni, modul în care acționa indiferent de circumstanțe, pur și simplu, modul în care Și-a trăit viața. Această modalitate de învățare explicită nonverbală este la fel de importantă ca învățăturile pe care dorim să le transmitem în mod voluntar copiilor noștri.⁵ Prin evaluarea felului nostru de a fi, copiii învață ceea ce este bine și ceea ce este rău. Apostolul Pavel îi scrie lui Timotei: „Nimeni să nu-ți disprețuiască tinerețea, ci fii o pildă pentru credincioși: în vorbire, în purtare, în dragoste, în credință, în curăție (1 Timotei 4:12, NIV). Există cinci aspecte-cheie ale modelării pe care Pavel ni le prezintă într-un singur verset și, deși acestea sunt adresate unei persoane tinere, aceste principii modelatoare sunt la fel de importante și pentru părinți, bunici sau pentru cei care ne poartă de grijă, indiferent de vârstă.

Vorbirea: „Niciun cuvânt stricat să nu vă iasă din gură, ci unul bun, pentru zidire, după cum e nevoie, ca să dea har celor ce-l aud” (Efeseni 4:29).

Discuțiile noastre ar trebui să fie plăcute și de ajutor pentru ceilalți, sprijinindu-ne unii pe ceilalți, în loc să ne rănim reciproc. Atât ceea ce spunem, cât și modul în care o spunem fac diferența. Atunci când discutăm cu cineva trebuie să fim amabili. Copiii noștri vor vedea și vor învăța ceea ce înseamnă să fim asemenea lui Hristos.

Purtarea: „Deci, fie că mâncați, fie că beți, fie că faceți altceva, să faceți totul pentru slava lui Dumnezeu” (1 Corinteni 10:31). Haideți să medităm la Domnul și la Împărăția Sa în fiecare zi. De la cărțile pe care le citim până la reacțiile pe care le avem atunci când ne supără cineva în trafic, trebuie să ne purtăm într-o manieră care nu se potrivește lumii acesteia. Modul în care copiii noștri ne văd cum ne comportăm îi va călăuzi în propriul lor comportament, de aceea trebuie să îi și învățăm ceea ce este potrivit pentru un copil al lui Hristos.

Dragostea: „Prin aceasta vor cunoaște toți că sunteți ucenicii Mei, dacă veți avea dragoste unii pentru alții” (Ioan 13:35). Iubirea ar trebui să fie baza a tot ce facem și spunem. Dacă le arătăm copiilor noștri că avem o dragoste autentică și altruistă pentru alții și pentru Dumnezeu, prin aceasta le oferim o imagine a dragostei lui Dumnezeu. Haideți să-i iubim pe cei de lângă noi, și astfel copiii vor proceda la fel!

Credința: „Pentru ca credința voastră să fie întemeiată nu pe înțelepciunea oamenilor, ci pe puterea lui Dumnezeu” (1 Corinteni 2:5). Haideți să ne punem încrederea în Tatăl ceresc! Atunci când vremurile sunt tulburi, haideți să ne plecăm înaintea lui Dumnezeu și să ne demonstrăm credința în fața copiilor noștri. Dacă prima reacție a noastră e să ne încredem în Dumnezeu, copiii noștri vor învăța că merită să ne încredem în El și, curând, fiica sau fiul nostru va avea tendința să se încreadă în primul rând în Tatăl nostru ceresc.

Curăția: „Toate căile omului sunt curate în ochii lui, dar Cel ce cercetează duhurile este Domnul” (Proverbele 16:2, NIV). Haideți să avem în vedere tendințele inimilor noastre și să ne consacram pe deplin lui Dumnezeu și să-I permitem să ne curețe tendințele noastre păcătoase. Pe măsură ce Dumnezeu va lucra în noi, El ne va curăți și le va oferi copiilor noștri o imagine clară a vieții pe care dorește să ne-o ofere.

Copiii noștri ne privesc și ne ascultă tot timpul, fiind atenți la ceea ce spunem și facem. Noi, în calitate de părinți, le oferim indicii cu privire la ceea ce este bine și ceea ce este rău chiar și atunci când nu suntem prea clari când explicăm lucrurile acestea. Trebuie să fim fermi atunci când ne rugăm Domnului să lucreze în viața noastră și să ne apropie de El, pentru că, la rândul lor, copiii noștri se vor apropia de Dumnezeu.

DISCUȚIE PE GRUPE

În mod individual, gândiți-vă la părinții, tutorii sau la alți adulți pe care îi priviți ca modele și la ce vă puteți aminti din acțiunilor lor. Acțiunile lor au fost în concordanță cu cuvintele lor? Reflectați asupra modului în care angajamentul lor față de Dumnezeu, versetele pe care le-au împărtășit sau neglijarea misiunii lor v-au influențat viziunea asupra lumii. Ce caracteristici ați dori să păstrați de la părinții voștri pentru copiii voștri? Sau la ce ați dori să renunțați?

EDUCAȚI AȘA CUM DUMNEZEU NE-A ÎNVĂȚAT⁶

În timp ce israeliții rătăceau prin pustie, Dumnezeu le-a oferit porunca pentru educarea copiilor 24/7. Această comandă, cunoscută sub numele de Shema (שמע, tradus literar ca „auzi”), a fost memorată de toți israeliții devotați din vremea aceea și ar trebui să o preluăm și noi, ca model, astăzi.

„Ascultă, Israele! Domnul Dumnezeuul nostru este singurul Domn. Să iubești pe Domnul Dumnezeuul tău cu toată inima ta, cu tot sufletul tău și cu toată puterea ta. Să le întipărești în mintea copiilor tăi și să vorbești de ele când vei fi acasă, când vei pleca în călătorie, când te vei culca și când te vei scula. Să le legi ca un semn de aducere aminte la mâini și să-ți fie ca niște fruntarii între ochi. Să le scrii pe ușorii casei tale și pe porțile tale” (Deuteronomul 6:4-9).

O implicație-cheie a termenului *Shema* este experiența educației continue pentru copiii noștri. Domnul îi îndeamnă pe părinți să-și învețe copiii despre El de dimineața până seara, acasă sau când călătoresc, profitând de orice oportunitate. Dragostea lui Dumnezeu pentru noi și dragostea noastră pentru El trebuie să se regăsească pe buzele noastre, și trebuie să fie transmisă copiilor noștri. Acest sentiment este amintit atât în Vechiul Testament, cât și în Noul Testament:

Versetul din Psalmii 78:2-4 spune: „Îmi deschid gura și vorbesc în pilde, vestesc înțelepciunea vremurilor străvechi. Ce am auzit, ce știm, ce ne-au povestit părinții noștri, nu vom ascunde de copiii lor, ci vom vesti neamului de oameni care va veni laudele Domnului, puterea Lui și minunile pe care le-a făcut.”

Proverbele 22:6: „Învăță pe copil calea pe care trebuie s-o urmeze și, când va îmbătrâni, nu se va abate de la ea.”

Efesenii 6:4: „Și voi, părinților, nu întârâtați la mânie pe copiii voștri, ci creșteți-i în mustarea și învățătura Domnului.”

2 Timotei 1:5: „Îmi aduc aminte de credința ta neprefăcută, care s-a sălășluit întâi în bunica ta Lois și în mama ta, Eunice, și sunt încredințat că și în tine.”

Prin învățăturile prețioase ale lui Lois și Eunice, tânărul ucenic Timotei a fost crescut să învețe o mulțime de oameni despre Dumnezeu.

Cum pot părinții să-și petreacă tot timpul educându-și copiii? Atunci când începem să privim din perspectiva unei învățări zilnice, o să putem vedea toate lecțiile despre Dumnezeu oglindite în experiențele trăite de-a lungul zilei.

Desigur, Scriptura poate fi folosită pentru a ne instrui copiii. Shema ne amintește să scriem și să cunoaștem conceptele Cuvântului lui Dumnezeu. Istoria și evenimentele actuale care ne înconjoară se pot dovedi a fi o oportunitate de învățare. Putem să evidențiem faptul că Dumnezeu este prezent chiar și în zilele noastre. Natura poate fi de asemenea un mod semnificativ pentru a ne învăța copiii despre Dumnezeu. Cartea Psalmilor este plină de exemple cu privire la relația dintre om și Creator.

„Cât de multe sunt lucrările Tale, Doamne! Tu pe toate le-ai făcut cu înțelepciune și pământul este plin de făpturile Tale. Iată marea cea întinsă și mare: în ea se mișcă nenumărate viețuitoare mici și mari.” (Psalmii 104:24-25).

Pe măsură ce ne petrecem timpul cu familiile noastre, când suntem în drum spre școală, sau în timp ce suntem în excursie, haideți să ne gândim la toate lucrurile care ne fac să reflectăm la Dumnezeu. Ce lecții prețioase putem desprinde? Cum am putea simți prezența lui Dumnezeu în viața noastră? Ce aspecte ale caracterului lui Dumnezeu le putem observa? Haideți să ne rugăm ca Domnul să ne deschidă ochii pentru a vedea ce lecții putem învăța în viețile noastre de zi cu zi și apoi, pur și simplu, haideți să le împărtășim și copiilor noștri. Întrebați-i despre ceea ce văd și experimentează. Întrebați-i cum cred ei că Îl cunosc pe Dumnezeu și Cuvântul Său. Dacă vom continua să purtăm astfel de discuții cu copiii noștri, acestea pot deveni o parte din rutina noastră, discuții în care sigur copiii se vor implica cu plăcere.

EDUCAȚIE RELEVANTĂ

Thomas și Tabita sunt părinții a trei băieți. Ei pun preț pe studierea Bibliei împreună cu copiii și chiar îi încurajează să memoreze versete din Biblie. Aici Thomas ne oferă un exemplu despre modul în care Scriptura îi formează viziunea despre lume a celui mai mare băiat al său, Lucas, care avea patru ani la vremea aceea:

„Citeam din cartea Exodului la momentul respectiv, iar Luca a stat treaz mai mult decât fratele său, Philip, așa că am decis să așteptăm până vom citi cu toții următorul capitol, și să începem să studiem una din relatările din 2 Împărați, pe care Lucas deja o știa dintr-o emisiune TV (Your Story Hour). Așa că am început pasajul de la 2 Împărați 2:11: «Pe când mergeau ei vorbind, iată că un car de foc și niște cai de foc i-au despărțit pe unul de altul, și Ilie s-a înălțat la cer într-un vârtej de vânt.»

Desigur că nu aveam nicio idee cu privire la sfârșitul capitolului, când Elisei a luat mantaua lui Ilie, după ce a vindecat apele Ierihonului: «De acolo s-a suit la Betel. Și, pe când mergea pe drum, niște băiețași au ieșit din cetate și și-au bătut joc de el. Ei îi ziceau: 'Suie-te, pleșuvule! Suie-te, pleșuvule!' El s-a întors să-i privească și i-a blestemat în Numele Domnului. Atunci au ieșit doi urși din pădure și au sfâșiat patruzeci și doi dintre acești copii. De acolo s-a dus pe muntele Carmel, de unde s-a întors la Samaria» (2 Împărați 2:23-25).

După ce am terminat de citit, l-am întrebat pe Lucas ce părere are. Și el imediat a început să-mi vorbească despre carul în care Ilie a fost luat la cer. Apoi am redirecționat discuția către cei doi urși și băieții. «Ce s-a întâmplat? Ce făceau ei acolo?» m-am întrebat eu. «Ei pur și simplu își băteau joc de Ilie că s-a suit la cer», a răspuns Lucas. Era evident după ce a urmat că Lucas nu avea nicio problemă cu privire la poveste, și m-am întrebat pentru un timp ce impact au asupra copiilor versetele memorate din Biblie și cum le modelează viziunea lor despre lume.

Astfel, după ce s-a trezit, i-am pus următoarea întrebare: «Lucas, dintre toate versetele biblice pe care le-ai învățat, care dintre ele te fac să crezi că ce s-a întâmplat în această poveste este în regulă?» El s-a gândit câteva secunde. Apoi și-a ridicat privirea către mine și mi-a spus: «Să omori pe cel bun împreună cu cel rău, ca cel bun să aibă aceeași soartă ca cel rău, departe de Tine așa ceva! Departe de Tine! Cel ce judecă tot pământul nu va face oare dreptate?»

Atât Tabita, cât și eu am rămas uimiți. Știam că există o mulțime de lucruri pe care nu le înțelege și ceea ce înțelege este, evident, potrivit celor patru ani ai săi. Dar a făcut legătura!

El știa că Dumnezeu este drept. Și acest lucru l-a ajutat atunci când a auzit o poveste pe care mulți dintre noi probabil că o vor pune la îndoială.”⁷

Lucas a văzut Scriptura în totalitatea ei. Pentru a interpreta povestea din 2 Împărați, el a făcut legătura cu versetul din Geneza 18:25. Acest lucru ne arată cât de important este să fim umpluți cu Cuvântul lui Dumnezeu și să-i îndrumăm pe copiii noștri să fie umpluți și călăuziți de Cuvântul Său. Cu Scriptura în inimile tinerilor noștri, băieți și fete, îi putem ghida în interpretarea și înțelegerea a ceea ce le poate ieși în cale în această viață, cu relevanță și într-un mod practic.

DISCUȚIE PE GRUPE

Discutați experiența Tabitei, a lui Thomas și Lucas. Ce impact a avut învățarea versetelor biblice de către Lucas și cum au modelat acestea percepția lui asupra lumii?

CĂLĂUZIȚI DE DUHUL SFÂNT

Poate că multora dintre voi vi se pare interesant să vă angajați în slujire: este o activitate sănătoasă de învățare și creștere.⁸ Luarea timpului necesar pentru a implica toți membrii familiei în slujire se poate dovedi a fi o experiență puternică de creștere spirituală pentru copiii noștri. Ellen White a scris în cartea *Sfaturi pentru o slujire creștină eficientă*: „Adevărata închinare constă în a lucra împreună cu Hristos. Rugăciunile, îndemnurile și vorbirea sunt niște roade ieftine, adesea legate între ele, dar faptele bune, grija față de cei nevoiași, față de orfani și de văduve constituie roadele adevărate, care cresc natural într-un pom bun.”⁹ Valorile și lecțiile învățate acasă sunt cel mai bine puse în practică prin acțiuni.

Pe lângă acestea, noi, în calitate de creștini, suntem îndemnați să urmăm călăuzirea Duhului Sfânt. Versetul din Galateni 5:13 spune: „...ci slujiți-vă unii altora în dragoste”, iar Romani 12:11 ne reamintește că slujirea Domnului trebuie făcută cu pasiune și zel. Această atitudine de slujire trebuie să fie transmisă copiilor noștri, în mod special atunci când îi învățăm despre Dumnezeu la care ne închinăm.

Când cei doi copii ai mei cu Joseph erau încă micuți, familia noastră a început să păstreze un obicei de Crăciun. Împreună cu familia am început să ne rugăm ca să știm cum am putea să slujim împreună și, la un Crăciun, am simțit că Duhul Sfânt ne-a călăuzit asupra unui proiect. În fiecare an, în decembrie, biserica noastră a participat la un program numit **Angel Tree**. Un brad era adus în fiecare an în biserică și în el erau agățate bilețele cu numele familiilor nevoiașе. În fiecare an, familia noastră de patru membri a ales o altă familie din etichetele agățate în brad, pentru care urma să mergem să cumpărăm cadouri. Copiii mei erau foarte entuziasmați în timp ce împachetau cadourile și le duceau cu drag la biserică familiei pe care o selectasem. Această modalitate ni s-a părut foarte distractivă și simplă pentru a ne implica copiii în slujire, și acest lucru a crescut în inima lor în timp ce ofereau cadourile oamenilor aflați în nevoie.

Ellen White scrie: „Copiii ar trebui să fie învățați să simpatizeze cu bătrânii și suferinzii și să caute să ușureze suferințele celor săraci și amărâți. Ei trebuie să fie învățați să fie sânguincioși în lucrarea misionară și, încă din anii cei mai timpurii, să fie învățați să practice tăgăduirea de sine și sacrificiul pentru binele altora și pentru înaintarea lucrării lui Dumnezeu, ca să poată fi împreună lucrători cu Dumnezeu.”¹⁰

Copiii prosperă în slujire atunci când li se oferă o oportunitate adecvată de a pune în practică valorile creștine pe care le-au învățat. Acest lucru nu numai că oferă fiului sau fiicei noastre o șansă de a crește în credința lor, dar îi poate ajuta și pe alții în credința lor.

Cheri Fuller a scris: „Nu le spuneți să aștepte până când vor crește ca Dumnezeu să-i folosească. Descoperiți cum este să slujiți lui Dumnezeu împreună, astfel încât să poată avea unele experiențe de vârf.”¹¹ Permiteți-le copiilor să se bucure de experiența slujirii împreună în familie. Acest lucru se va dovedi benefic pentru profunzimea călătoriei lor alături de Hristos.

DISCUȚIE PE GRUPE

Împărtășiți exemple din viața voastră personală atunci când părinții voștri sau voi, în calitate de părinți, ați dorit să le povestiți copiilor experiențe din viața voastră. (De reținut: Nu tot ce povestiți poate fi de folos, poate nu este relevant sau potrivit pentru a fi povestit copiilor. Asigurați-vă că veți acorda importanță valorilor pe care doriți să le împărtășiți copiilor, dacă sunt potrivite vârstei lor, dacă le vor fi de ajutor sau le vor crea neplăcere).

EFECTELE MODELĂRII, ÎNVĂȚĂRII ȘI SLUJIRII

Ellen White scrie: „Voi trebuie să instruiți, să avertizați și să sfătuiți, amintindu-vă întotdeauna că privirea, cuvintele și faptele voastre se află într-o relație directă cu calea viitoare a celor dragi ai voștri. Lucrarea voastră nu este de a picta o formă a frumuseții pe pânză sau de a o dăltui în marmură, ci de a imprima asupra unui suflet omenesc chipul Celui Divin.”¹² Aceasta este dorința Domnului, care ne poruncește ca tații și mamele să-și îndrume copiii pe calea lui Hristos. Tot ce se întâmplă – fiecare cuvânt spus sau fiecare acțiune – trebuie să fie făcute prin călăuzirea lui Hristos, demonstrând o viziune biblică pentru mințile fragede.

În versetul din Geneza 18:19, Dumnezeu îi vorbește lui Avraam, spunându-i: „Căci Eu îl cunosc și știu că are să poruncească fiilor lui și casei lui după el să țină Calea Domnului, făcând ce este drept și bine, pentru ca astfel Domnul să împlinească față de Avraam ce i-a făgăduit.” Și așa trebuie să procedeze și părinții: să-i crească și să-i educe după îndrumarea Domnului. La fel cum a afirmat și autorul Craig Hill: „Dacă părinții nu vor face nimic cu privire la copiii lor, singurul lucru pe care Dumnezeu l-a dorit pentru ei este să se asigure că sunt agenți valoroși pentru transmiterea identității și călăuzirii primite de la Domnul pentru copiii lor...”¹³

Susanna Wesley a fost cel mai bun exemplu de părinte cu o credință demnă de urmat și care s-a folosit de toate cele amintite mai sus. Poate că mulți dintre voi ați auzit despre John și Charles Wesley, două figuri foarte cunoscute în lumea creștină pentru muzica pe care au creat-o, pentru

predicile lor și răspândirea metodismului. Dar nu mulți au auzit și despre mama celor doi, Susanna. Aceasta a avut 19 copii, dintre care au supraviețuit doar zece. Ea și-a luat în serios responsabilitatea de mamă și s-a devotat educării și creșterii copiilor. În timp ce soțul ei, Samuel, era mai tot timpul plecat de acasă, predicând sau petrecând timpul în închisoare pentru datorii neplătite, Susanna a fost cea care s-a ocupat de creșterea copiilor și de transmiterea valorilor creștine.

Aceasta le-a oferit tuturor copiilor ei o educație riguroasă. Toți copiii știau la vârsta de cinci ani să citească și toți au fost învățați limba latină și greaca. Ceea ce este cu adevărat impresionant este modul prin care Susanna le-a insuflat spiritualitatea în viața de zi de acasă. Ea avea zilnic un timp pe care îl petrecea cu Dumnezeu, astfel, copiii au crescut văzând cât de importantă era pentru ea relația cu Dumnezeu. Atunci când biserica locală părea să nu mai fie vie ca altădată, Susanna s-a implicat și a invitat persoane care să vină acasă la ei, unde susținea momente de închinare. Și aceste întâlniri au avut ca rezultat un număr de persoane care participau mai mult acasă decât la biserică! Copiii aveau de asemenea un rol în momentele spirituale susținute de mama lor și pentru ei aceste lucruri deveniseră un mod de viață. În fiecare seară, înainte de culcare, Susanna petrecea timp doar cu fiecare copil, băiat sau fată, în parte.¹⁴

Și prin exemplul său, prin slujire, educație și dragoste, Susanna Wesley i-a crescut pe copiii săi dedicați în credință. Impactul pe care ea l-a avut asupra copiilor a continuat să dăinuie până când aceștia au ajuns la maturitate și nu numai. Ba chiar s-a extins și mai mult, în mod special prin contribuțiile fiilor ei, John și Charles Wesley. Influența pe care părinții o au asupra copiilor e mai presus de cuvinte. Prin trasarea unei traiectorii clare spre Dumnezeu, părinții le pot insufla copiilor o viziune biblică asupra lumii și o relație strânsă cu Mântuitorul pentru tot restul vieții lor.

Și lucrul acesta ne arată ce presupune să lăsăm drept moștenire experiența noastră de credință. Susanna Wesley, Eunice (mama lui Timotei), Lois (bunica lui Timotei) și însuși Pavel sunt exemple clare a ceea ce înseamnă să modelăm viziunea despre lume a copiilor noștri. Și deciziile pe care le luăm în acest sens vor avea efecte pe termen lung. Fie ca ceea ce lăsăm în urma noastră pentru copii și chiar pentru cei din jur să-L aibă în centru pe Hristos chiar și după ani după ce nu vom mai fi.

„Învăță pe copil calea pe care trebuie s-o urmeze și, când va îmbătrâni, nu se va abate de la ea” (Proverbele 22:6).

DISCUȚIE PE GRUPE

În taină, împreună cu soțul sau soția sau într-un grup restrâns, discutați și rugați-vă pentru următoarele:

1. Discutați ce presupune să formați viziunea despre lume a copiilor voștri prin modelare, învățare și slujire.
2. Gândiți-vă la modul în care acțiunile, educația pe care le-o transmiteți și experiențele proprii de viață vor educa și vor avea un impact asupra vieții copiilor voștri. Care pot fi modalitățile prin care le puteți transmite copiilor valorile voastre?

3. Numiți două proiecte de slujire în care v-ați putea implica la nivel de familie pentru a pune în practică valorile care sunt importante pentru familia voastră. Adăugați-le astăzi în planurile voastre!

REFERINȚE BIBLIOGRAFICE

- ¹ Ellen White, *Child Guidance*. (Silver Spring, MD: Review and Herald, 2002), 215.
- ² S. Joseph Kidder & Katelyn Campbell Weakley, „Shaping Your Child’s Worldview Through a Loving Relationship,” in *I Will Go with my Family: Family Resilience*, (Silver Spring, MD: Review and Herald, 2021), 116-123.
- ³ For additional explanation of worldview, see James Sire, *The Universe Next Door* (Downers Grove, IL: InterVarsity Press, 1997); and George Barna, *Think Like Jesus* (Nashville, TN: Thomas Nelson, 2003); Kevin J. VanHoozer, „Being Biblical in a Pluralistic Age,” *Andrews University Seminary Studies* 57 no. 2, 2019.
- ⁴ Curtis Miller, „Helping Kids Keep the Faith,” *Fuller Youth Institute*, dec. 15, 2013. <https://fulleryouthinstitute.org/blog/helping-kids-keep-the-faith>.
- ⁵ For more discussion on different types of teaching — nonverbal, situational, and planned teaching — see Dorothy Bertolet Fritz, *The Child and the Christian Faith* (Richmond, VA: CLC Press, 1964), 61-97.
- ⁶ See also Debbie Rivera, „The Shema” , *Adventist Review*, september 13, 2010. <https://www.adventistreview.org/2010-1530-26>.
- ⁷ As told to us by Thomas Rasmussen, March 28, 2019.
- ⁸ A few examples and discussions can be found at the following sites: Elizabeth Hopper, „Can Helping Others Help You Find Meaning in Life?” february 16, 2016. https://greatergood.berkeley.edu/article/item/can_helping_others_help_you_find_meaning_in_life/success; „7 Scientific Benefits of Helping Others,” Mental Floss, accessed Dec. 16, 2021. <http://mentalfloss.com/article/71964/7-scientific-benefits-helping-others>; Adam Lupu, „How Do People Learn Most Effectively,” November 20, 2017. <https://www.forbes.com/sites/quora/2017/11/20/how-do-people-learn-most-effectively/#1b8753d01f05>; Kimberly Yam, „10 Facts That Prove Helping Others is a Key to Achieving Happiness,” accessed dec. 16, 2021, https://www.huffpost.com/entry/international-day-of-happiness-helping_n_6905446.
- ⁹ Ellen White, *Christian Service* (Silver Spring, MD: Review and Herald, 1999), 96.
- ¹⁰ Ellen White, *Testimonies*, vol. 6, (Nampa, ID: Pacific Press Publishing Association, 2002), 429.
- ¹¹ Cheri Fuller, *Opening Your Childs Spiritual Windows: Ideas to Nurture Your Childs Relationship with God* (Grand Rapids, MI: Zondervan, 2001), 209.
- ¹² Ellen White, *Child Guidance*, 218.
- ¹³ Craig Hill, *Bar Barakah* (Littleton, CO: Family Foundational Int., 1998), 8.
- ¹⁴ See Diane Severance, „Susanna Wesley: Christian Mother,” Christianity.com, May 3, 2010, <https://www.christianity.com/church/church-history/timeline/1701-1800/susanna-wesley-christian-mother-11630240.html>; Jackie Green and Lauren Green-McAfee, „The Praying Example of Susanna Wesley”, Faithgateway, June 5, 2018, https://www.faithgateway.com/praying-example-susanna-wesley/#.XJu_QyhKhPY.

RESURSE DE LEADERSHIP

— *Resursele de Leadership* sunt alese cu grijă în abordarea problemelor de actualitate cu privire la instituția familiei, în colaborare cu biserica locală.

CE ESTE ÎN NEREGULĂ CU HOMOSEXUALITATEA?

MATERIAL REALIZAT DE CĂTRE WILLIE ȘI ELAINE OLIVER

Ce este în neregulă cu homosexualitatea? Persoanele mai în vârstă din biserică asociază acest termen cu păcatul. De ce ar fi totuși un păcat dacă Dumnezeu l-a creat pe om în acest fel? Nu vorbește Dumnezeu și Biblia numai despre iubire? Atunci de ce ar trebui să existe o diferență la partenerul pe care o persoană alege să o iubească? Se așteaptă Dumnezeu de la cineva să rămână singur pentru toată viața doar pentru că s-a născut homosexual? Nu mi se pare corect. Ce spuneți despre asta?

Întrebarea aceasta este una pusă adesea de creștini dedicați care încearcă să cunoască adevărul lui Dumnezeu cu privire la problema homosexualității. Cu toate acestea, în societatea contemporană, bombardată de voci divergente și adevăruri aparente, nu este dificil să confundăm etica creștină cu etica utilitaristă, seculară și/sau umanistă. Astfel că începem prin a vă cere să luați în considerare mesajul pe care Biblia îl oferă în versetul din 1 Corinteni 2:14: „Dar omul firesc nu primește lucrurile Duhului lui Dumnezeu, căci pentru el sunt o nebunie, și nici nu le poate înțelege, pentru că trebuie judecate duhovnicește.”

Versetul din Geneza 2:24,25, care conține planul original al lui Dumnezeu în ceea ce privește activitatea sexuală, este destul de clar în context când vorbește despre căsătoria heterosexuală dintre un bărbat și o femeie atunci când spune: „De aceea va lăsa omul pe tatăl său și pe mama sa și se va lipi de nevasta sa, și se vor face un singur trup. Omul și nevasta lui erau amândoi goi și nu le era rușine.” Atunci când păcatul a apărut pe pământ prin alegerile făcute de primii noștri părinți — Adam și Eva — întreaga planetă a fost afectată ca urmare a neascultării de Dumnezeu și a urmărilor acestei neascultări — incluzând manifestarea naturii, care nu a avut nimic de a face cu planul de Creație al lui Dumnezeu. Astfel că Dumnezeu a dorit mai degrabă să salveze omenirea, decât să-i lase să experimenteze consecința păcatului — moartea. Apostolul Pavel

scrie în pasajul din 1 Tesaloniceni 4:3-5: „Voia lui Dumnezeu este sfințirea voastră: să vă feriți de curvie; fiecare din voi să știe să-și stăpânească vasul în sfințenie și cinste, nu în aprinderea poftelor, ca neamurile, care nu cunosc pe Dumnezeu.”

Dumnezeu clarifică limitele relațiilor sexuale pentru cei care doresc să fie ucenicii Săi în mesajul din 1 Corinteni 7:1,2: „Cu privire la lucrurile despre care mi-ați scris, eu cred că este bine ca omul să nu se atingă de femeie. Totuși, din pricina curviei, fiecare bărbat să-și aibă nevasta lui și fiecare femeie să-și aibă bărbatul ei.” Și aici Dumnezeu subliniază limitele activității sexuale dintr-o căsnicie heterosexuală, care exclude imoralitatea sexuală.

De asemenea, Biblia ne împărtășește o listă a persoanelor care nu vor avea un loc în ceruri lângă Dumnezeu — incluzându-i pe cei care s-au implicat în activități heterosexuale imorale, potrivit versetului din 1 Corinteni 6:9: „Nu știți că cei nedrepti nu vor moșteni Împărăția lui Dumnezeu? Nu vă înșelați în privința aceasta: nici curvarii, nici închinătorii la idoli, nici preacurvarii, nici malahii, nici sodomiții.” Ce-i drept, un ucenic al lui Hristos se caracterizează prin sacrificiu și ascultare de legile Sale cu privire la orientarea sexuală. Cu toate acestea, indiferent dacă cineva are o înclinație heterosexuală sau homosexuală, cu excepția cazului în care sunt ucenici dedicați ai lui Hristos — cei care se pot înfrâna, toți se pot afla în pericol. Biblia afirmă cu fermitate în versetul din Matei 16:24: „Atunci, Isus a zis ucenicilor Săi: «Dacă voiește cineva să vină după Mine, să se lepede de sine, să-și ia crucea și să Mă urmeze.»” Și aceasta reprezintă provocarea fiecărui ucenic al lui Hristos, indiferent de orientarea sexuală.

Dorința profundă de a iubi și de a fi iubit a fost pusă în fiecare dintre noi de Dumnezeu încă de la Creațiune. Cea mai mare dragoste dintre toate însă este dragostea nemărginită a lui Dumnezeu. Iisus Însuși afirmă în versetul din Ioan 15:13: „Nu este mai mare dragoste decât să-și dea cineva viața pentru prietenii săi.” Și astfel a făcut Iisus pentru noi, pentru că ne iubește mai mult decât am putea noi simți pe acest pământ. Atunci când suntem umpluți cu o asemenea dragoste, suntem capabili să-i iubim pe cei din jur așa cum Dumnezeu ne iubește pe fiecare dintre noi. Această dragoste nu trebuie să fie confundată însă cu atracția sexuală, care este de cele mai multe ori dragostea care este portretizată în contextul nostru contemporan. În timp ce relațiile noastre de dragoste sunt adesea inconsistente, pline de despărțiri și sentimente de abandon, putem astfel depinde de dragostea incomparabilă a prezenței lui Iisus în viețile noastre. De fapt, El declară în versetul din Matei 28:20: „Și învățați-i să păzească tot ce v-am poruncit. Și iată că Eu sunt cu voi în toate zilele, până la sfârșitul veacului. Amin.”

Indiferent de natura păcatului pe care îl săvârșim — chiar dacă este vorba despre homosexualitate — încă putem găsi acceptare, iertare, restaurare și salvare din partea Mântuitorului nostru dacă Îi vom da ascultare. Și putem da crezare acestei afirmații dacă vom citi pasajul în care Iisus i-a vorbit femeii prinse în adulter: „Nici Eu nu te osândesc. Du-te și să nu mai păcătuiești” (Ioan 8:11). Considerăm că ceea ce v-am împărtășit prin această prezentare vă va oferi oportunitatea de a reflecta la Dumnezeu și la voia Sa pentru cei care doresc să-L urmeze. Vă purtăm pe toți în rugăciunile noastre.

* Citatele din Biblie sunt din versiunea standard din limba engleză, copyright © 2001 de către Crossway Bibles, o diviziune a *Good News Publishers*. Utilizat cu permisiune de conținut. Toate drepturile rezervate.

DISCIPLINAREA COPILOR CU DRAGOSTE

MATERIAL REALIZAT DE CĂTRE DAVID ȘI BEVERLY SEDLACEK

Părinții îndeplinesc rolul instituit de Dumnezeu în viețile copiilor lor. Înainte ca copiii să înceapă să-și formeze o relație personală cu Dumnezeu, ei învață despre El în mod experimental în viața lor prin părinții lor. Semințele iubirii tind să încolțească în primirea plină de iubire a unui nou-născut, în admirația și uimirea miracolului aducerii lui pe lume și prin privirea tandră a părinților lui care-l privesc. Pe măsură ce copilul ajunge la maturitate, aceste semințe se înmulțesc și produc roadele Duhului Sfânt: dragostea, bucuria, pacea și așa mai departe (Galateni 5:23).

Din păcate, unii părinți nu sunt la fel de capabili să ofere o astfel de primire iubitoare. Părinții care au avut parte în copilărie de traume care nu au fost vindecate, care nu au experimentat ceea ce înseamnă dragoste, să fi văzut manifestarea acesteia în familia lor, să primească alinare, sprijin și siguranță, nu le pot oferi copiilor lor ceea ce nu au simțit niciodată. Versetul din Deuteronomul 5:9 declară că fărâdelegea părinților este transmisă copiilor până la al treilea și al patrulea neam. Termenul „fărâdelege” implică o parte distorsionată a naturii copilului. Studiile privind traumele umane ne ajută să înțelegem că copiii experimentează consecințele unei traume generaționale. Haideți să explorăm împreună traumele spirituale pe care copiii le pot experimenta chiar și cu niște părinți bine intenționați!

Abuzul spiritual în familie este o formă de traumă sau neglijență emoțională sau psihologică. Unii părinți eșuează în ce privește educația spirituală pe care ar trebui să le-o transmită copiilor lor. Ei pur și simplu nu discută despre Dumnezeu sau despre realitățile spirituale din jur. Acești părinți pot fi buni și iubitori, și prin aceasta să reflecte dragostea lui Dumnezeu, dar copiii nu își pot forma singuri o bază spirituală în care să aducă aceste realități. Dorința pentru Dumnezeu este plantată, însă semințele tind să nu rodească tocmai din cauza acestei neglijențe spirituale.

David Sedlacek, PhD, LMSW, CFLE este profesor în cadrul Departamentului Slujirea Familiei și Ucenicia la Seminarul Adventist de Ziua a Șaptea de la Universitatea Andrews din Berrien Springs, MI, USA.

Beverly Sedlacek, DNP, MSN, PMHCNS-BC, RN, este terapeut și directorul Organizației Into His Rest din Berrien Springs, MI, USA.

Alți părinți care se consideră a fi creștini au fost învățați să aibă o viziune despre Dumnezeu bazată pe teamă. Și dacă nu au acordat atenție modului în care au experimentat o relație cu Dumnezeu prin părinții lor, ei vor transmite în mod involuntar această viziune despre Dumnezeu copiilor lor. Această formă de abuz spiritual are multe fețe. O formă de abuz spiritual apare atunci când părinții le cer copiilor să se supună pentru a-și câștiga dragostea și acceptarea. Iisus a asociat dragostea și ascultarea atunci când a spus: „Dacă păziți poruncile Mele, veți rămâne în dragostea Mea” (Ioan 15:9-10). Atunci când copiii se simt iubiți, ei tind să facă ceea ce părinții le spun să facă.

Una dintre cele mai întâlnite forme de abuz spiritual este atunci când părinții își controlează în mod excesiv copiii și eșuează la a-i învăța cum să ia propriile decizii. Atunci când părinții iau deciziile în ceea ce îi privește pe copiii lor, mesajul este: „Trebuie să iau tot eu decizia aceasta pentru că tu nu ești capabil să o iei de unul singur.” Copiii trebuie să fie încurajați și lăsați să-și ia propriile decizii, potrivit vârstei lor, cât mai devreme posibil. Copiii beneficiază de îndrumarea părinților atunci când iau propriile decizii și se dezvoltă în timp ce părinții îi ajută să prevadă consecințele deciziilor lor. Un rezultat secundar al acestor interacțiuni între copii și părinți include o relație strânsă și creșterea în înțelepciune.

O altă fațetă a abuzului spiritual este folosirea Bibliei sau a scrierilor lui Ellen White ca un concurs în care să câștigi în fața copilului. A-i transmite unui copil că nu se ridică la ceea ce așteaptă Dumnezeu într-un mod care nu este constructiv și plin de dragoste, ci înjositor sau acuzator, produce un sentiment de rușine în copil. Smerenia falsă ne transmite înțelegerea că nu vom ajunge niciodată la așteptările lui Dumnezeu și este dificil să facem voia Lui. La suprafață, această smerenie falsă pare foarte spirituală. În consecință, aceasta atrage după ea o vigilență extremă de a îndeplini totul ca la carte pentru a beneficia de dragostea lui Dumnezeu sau a nu-L mânia.

Neuroștiința arată că vigilența dusă la extrem creează anxietate și provoacă stres. Amigdala, care se găsește în sistemul limbic al creierului, este responsabilă pentru scanarea mediului intern și extern pentru pericol. Lângă o amenințare iminentă, amigdala semnalează sistemului nervos simpatic să se mobilizeze pentru un răspuns de defensivă sau acțiune. Dacă amenințarea este foarte serioasă, individul se poate bloca. Atunci când sistemul nervos simpatic este în mod continuu aflat sub stres, sistemul imunitar este afectat, și cortexul prefrontal (partea creierului responsabilă cu gândirea) paralizează.

Dragostea, creșterea, dezvoltarea și o gândire sănătoasă scad atunci când frica începe să crească (Jennings, 2020). Niciunul dintre aceste mecanisme nu favorizează intimitatea unei relații apropiate cu Dumnezeu. Un copil poate este conștient că Dumnezeu este real, dar crede că trebuie menținut la o oarecare distanță din cauza prezenței Sale de temut. Un copil, în subconștientul lui, poate gândi: „Dacă Dumnezeu m-ar cunoaște cu adevărat, El nu m-ar mai iubi și m-ar respinge pentru totdeauna.” Adevărul este că ei vor fi iubiți totdeauna cu o iubire nemărginită (Ieremia 31:3).

Cu atât mai mult poate fi mai dăunătoare o traumă spirituală care apare ca urmare a abuzului fizic de către părinți, în numele disciplinei. De obicei există o neînțelegere cu privire la termenul „nuia” din versetele din Proverbele 13:24, care spun: „Cine cruță nuiaua urăște pe fiul său...” și 29:15: „Nuiaua și certarea dau înțelepciunea, dar copilul lăsat de capul lui face rușine mamei sale.” Această neînțelegere a contextului a permis multor părinți să-și bată copiii pentru a-i disciplina. Toiagul păstorului era folosit pentru îndrumarea oilor, și nuiaua – pentru ghidarea

lor ca să le ferească de prădători. Ellen White sugerează că pedepsele fizice ar trebui să fie luate în considerare ca fiind ultimele metode după ce toate celelalte nu au dat rezultate, dar să fie făcute cu dragoste, și nu cu mânie. Copilul poate primi astfel mesajul că Dumnezeu este un Dumnezeu abuzator și rău, mai ales atunci când părinții își disciplinează copiii la mânie. Asemenea Vechiului Testament, și Noul Testament ne învață că dragostea este cea care ar trebui să fie motivația unui părinte care dorește să-și disciplineze copilul (Proverbele 3:11-12; Evrei 13:5).

De asemenea, cuvintele pot fi foarte distructive. Ele sunt ca săgețile care pătrund adânc în inima copilului. Una dintre nevoile primordiale resimțite de un copil este afirmarea. Atunci când un părinte tinde să scoată în evidență doar aspectele negative în ceea ce-l privește pe copil, spre exemplu: „Ar fi trebuit să iei la toate materiile nota zece!”, „Nu ești la fel de frumos/priceput ca frații tăi”, „Mă scoți din sărite, nimeni nu ar dori să stea lângă tine”, prin acestea, copiii devin pesimiști, simt rușine față de ei înșiși și li se creează o stare de anxietate cu privire la meritele și valoarea lor. Și aceste gânduri negative dispar foarte greu. Simțul identității, al valorii și meritului unui copil nu se formează prin cuvinte care transmit mesaje negative. Astfel, gândurile acelea trebuie înlocuite cu unele care se bazează pe adevărul conștientizării că acel copil este un copil prețios al lui Dumnezeu, cu un statut veșnic.

Abuzul sexual este în mod special nociv pentru viziunea unui copil despre Dumnezeu. Atunci când un părinte eșuează în a-și proteja copilul de abuzator, simțământul de protecție al unui copil cu privire la Dumnezeu este distrus. Mânia copilului tinde să fie plasată asupra lui Dumnezeu și el va gândi în felul următor: „Doamne, de ce ai permis să mi se întâmple una ca asta? Dacă mă iubeai cu adevărat, nu îngăduiai asta!” Dacă un părinte care a spus că-I va sluji Domnului își abuzează sexual copilul, atunci apare întrebarea: „De ce mi-a oferit Dumnezeu astfel de părinți?” Viziunea copilului cu privire la sine însuși va deveni cu atât mai distorsionată pe măsură ce se va considera un obiect sexual și va începe să aibă o viață sexuală periculoasă, sub formă de promiscuitate sexuală, prostituție sau poate chiar va avea tendința de a urma o carieră în industria pornografică.

Rezultatele traumei spirituale includ un sentiment și o viziune asupra lumii lipsite de orice speranță. O astfel de stare constă într-o serie de simptome de suferință posttraumatică, cum ar fi, amintirile intruzive, hiperexcitarea, vigilența dusă la extrem, anxietatea, depresia, amorteala, disociere, constrângere de readaptare și tulburări de somn (Freedman, 2006). Viziunea fără speranță asupra lumii include ceea ce o persoană crede că este adevărat, cum ar fi să se creadă vinovat pentru traumă, să se creadă nesigur sau să creadă că anumite tipuri de oameni prezintă un risc pentru sine sau pentru alții (Panchuk, 2018).

Vindecarea începe prin recunoașterea apariției traumei spirituale. Multe persoane implicate în comunități spirituale nepotrivite se pot afla într-o continuă negare cu privire la trauma lor spirituală. Ele poate că pur și simplu nu conștientizează sau nu realizează ce reprezintă cu adevărat spiritualitatea. De obicei este nevoie să demontăm viziunea eronată a unei persoane cu privire la Dumnezeu și să reconstruim cu acuratețe ideea despre cine este El cu adevărat. Majoritatea adulților încă susțin imaginea lui Dumnezeu pe care au învățat-o în copilărie și ar trebui să-și reconsidere imaginea despre caracterul Dumnezeului pe care aleg să-L urmeze. Copiii și adulții trebuie să fie susținuți de asemenea să învețe să spună „nu” și să-și stabilească niște limite spirituale în călătoria lor spre vindecare. Ei vor fi astfel mult mai capabili să îndeplinească această sarcină vitală, odată ce-L vor cunoaște pe Dumnezeu în mod personal.

Acești pași vor deschide uși pentru persoanele care vor începe să exploreze viața din jur în moduri noi și atractive. Astfel nu vor să mai fie prizonieri ai temniței spirituale în care s-au complăcut pentru prea mult timp. Ei au potențialul de a trăi alături de Dumnezeu într-un mod care stimulează dezvoltarea lor personală. Și această călătorie își propune să experimenteze umblarea cu Dumnezeu alături, călăuzindu-i și formându-i. Unii oameni învață din experiențele altora prin asocieri cu poveștile lor de viață. Alții poate au nevoie de un terapeut specializat. În situația în care considerați că vă aflați printre cei care au anumite traume spirituale, vă îndemnăm să porniți în călătoria dureroasă, dar curajoasă, a vindecării.

REFERINȚE BIBLIOGRAFICE ȘI RESURSE WEB

Freedman, Karyn (2006), „The Epistemological Significance of Psychic Trauma.” *Hypatia* 21 (2): 104–125.
[http:// dx.doi.org/10.1111/j.1527-2001.2006.tb01096.x](http://dx.doi.org/10.1111/j.1527-2001.2006.tb01096.x).

Jennings, Timothy (2013). *The God Shaped Brain: How changing your view of God transforms your life*. Downers Grove, IL: Intervarsity Press.

Panchuk, Michelle. THE SHATTERED SPIRITUAL SELF: A PHILOSOPHICAL EXPLORATION OF RELIGIOUS TRAUMA *Res Philosophica*, vol. 95, no. 3, july 2018, pp. 505-530. <http://dx.doi.org/10.11612/resphil.1684>.

CONSECINȚELE MINTALE ALE SUFERINȚEI

MATERIAL REALIZAT DE CLAUDIO ȘI PAMELA CONSUEGRA

Rachel McKinley a decedat la o săptămână după moartea soțului ei, Raymond, în vârstă de 55 ani. De ce cuplurile în vârstă mor împreună sau la un interval foarte apropiat unul de celălalt? Există oare ceva care poate provoca decesul ca urmare a unei inimi aflate în suferință? Potrivit American Heart Association (n.d.), sindromul inimii frânte, numit și cardiomiopatie indusă de stres sau cardiomiopatie Takotsubo, se poate întâmpla oricui. În mod evident, femeile sunt mult mai predispuse decât bărbații să experimenteze durerea bruscă, intensă care poate fi cauzată de decesul unui persoane dragi, separare sau divorț, adulter sau respingere în relație.

Așa că deja cunoaștem că pierderea unor persoane dragi poate avea și efecte fizice. În consecință, suferința poate, de asemenea, declanșa boli mintale. Hensley și Clayton (2008) au scris un studiu amplu care a arătat că la o lună de zile după ce au rămas văduvi, 40% dintre aceste persoane au îndeplinit toate criteriile pentru diagnosticul unui episod depresiv major. Vestea bună este că depresia apărută ca urmare a suferinței se diminuează odată cu trecerea timpului și, după un an, doar 15% din cei chestionați încă mențin starea de depresie. De asemenea, potrivit lui Hensley și Clayton (2008), în unele cazuri rare, suferința poate cauza psihoză sau dezvoltarea unor simptome psihotice.

CE REPREZINTĂ SUFERINȚA?

Trebuie să ne oprim pentru un moment și să vorbim răspicat despre suferința care însoțește o pierdere. Și atunci când moartea este a unei persoane dragi, sau a unei persoane apropiate,

---

Claudio Consuegra, DMin, este directorul Departamentului Slujirea Familiei la Diviziunea Americii de Nord a Bisericii Adventiste de Ziua a Șaptea din Columbia, Maryland, USA.

Pamela Consuegra, PhD, este director asociat al Departamentului Slujirea Familiei la Diviziunea Americii de Nord a Bisericii Adventiste de Ziua a Șaptea din Columbia, Maryland, USA.

fiecare dintre noi experimentează o pierdere care nu seamănă cu pierderile experimentate anterior. Potrivit explicațiilor Consuegra & Consuegra (2021): „În timp ce suferința nu se limitează când vine vorba despre moartea unei persoane, atunci când este vorba de pierderea unei persoane dragi, aceasta poate fi însoțită de sentimente de vină și confuzie, în mod special dacă relația a fost una dificilă.” C.S. Lewis încearcă să descrie sentimentele suferinței proprii:

„Nu mi-a spus nimeni vreodată că suferința este atât de asemănătoare cu frica. Nu îmi era teamă, dar asta era senzația pe care o simțeam. Aceeași tensiune resimțită în stomac, aceeași stare care nu îmi dădea pace, căscatul. Continui să merg mai departe” (Lewis, 1978, p. I).

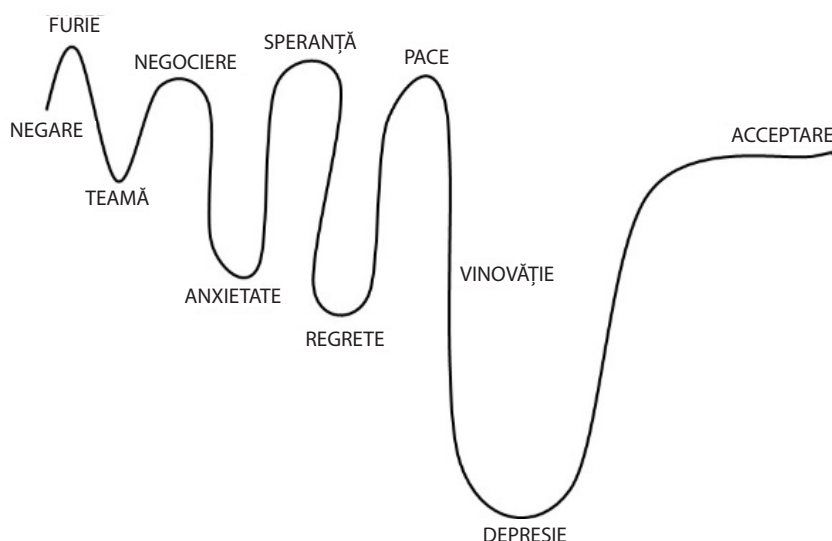
Psihiatrul elvețian Elizabeth Kübler-Ross (1969) a introdus prima dată ceea ce ea a numit ca fiind cele cinci stadii ale durerii în bestsellerul *On Death and Dying*. Pe măsură ce lucra cu persoane aflate în stare terminală, Kübler-Ross a observat anumite experiențe comune pe care mulți dintre acești pacienți le-au simțit și care i-au permis să dezvolte modelul care a făcut-o cunoscută, neînțeleasă și criticată. Kübler-Ross a dezvoltat acest model pentru a ilustra inițial procesul de doliu, însă aceasta a adaptat modelul pentru a explica toate tipurile de suferință, în special cea experimentată de cineva care este pe moarte. Kübler-Ross a afirmat că fiecare experimentează cel puțin două din cele cinci stadii ale durerii prin care unele persoane pot trece de-a lungul săptămânilor sau lunilor care urmează decesului persoanelor dragi, și că pot trece prin toate etapele timp de mulți ani sau chiar pe parcursul întregii vieți. Poate că cea mai mare critică adusă modelului ei a fost cu privire la convingerea greșită că fiecare trece prin toate cele cinci stadii, ceea ce presupune parcurgerea lor de la primul până la ultimul (vezi Figura 1).

Figura 1

Cu toate acestea, Kübler-Ross a explicat că aceste etape nu sunt liniare, iar unii oameni s-ar putea să nu experimenteze niciuna dintre ele. De fapt, unii oameni ar putea experimenta doar una sau două etape, mai degrabă decât pe toate cele cinci, sau trei etape etc. Ar putea fi mai ușor să perceapă aceste experiențe ca reacții pe care o persoană le poate avea la boala lor, în loc de etapele prin care trec. Oncologul Robert Buckman (1989) a inclus și alte reacții pe care oamenii le au, cum ar fi frica, anxietatea, speranța și vinovăția. Gândiți-vă pentru un moment la sușurile și coborășurile fiecărei reacții emoționale pe care tocmai am menționat-o. Dacă ar fi să le puneți pe un grafic, ar putea arăta ca cele din Figura 2.

Figura 2

Din nou, pericolul de a proceda așa este că am putea crede în continuare că o persoană care moare ca urmare a unei boli terminale experimentează aceste reacții una după alta.

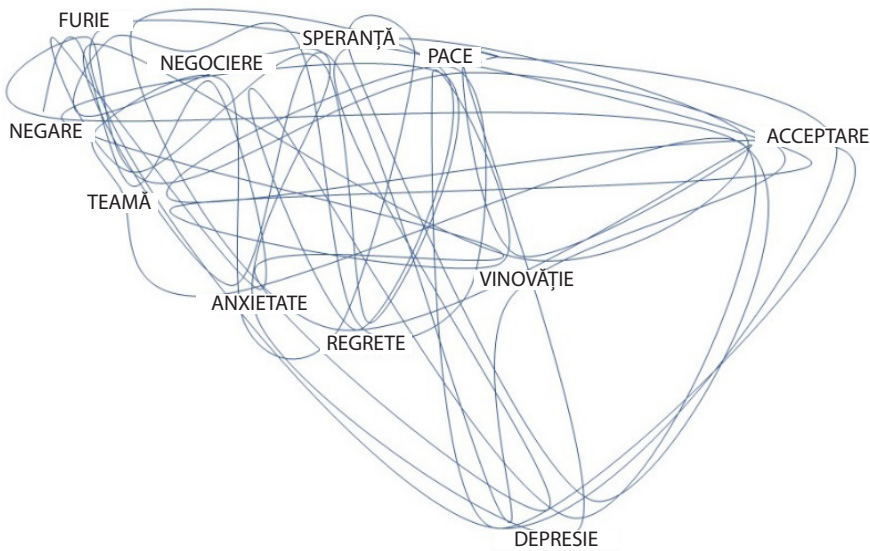
În loc să vă gândiți la fiecare dintre etapele sau reacțiile care au loc una după cealaltă, gândiți-vă la ele ca la emoții sau reacții pe care o persoană le poate experimenta fie una câte una, fie uneori mai multe în același timp, sau în momente diferite. Oamenii pot avea unele dintre aceste reacții pentru un timp, apoi pot avea altele, dar mai devreme sau mai târziu ei experimentează aceleași reacții. De fapt, ei pot experimenta mai multe reacții contradictorii, așa cum par, în același timp. De asemenea, o puteți vedea ca pe o minge umplută cu sentimente și reacții care se rostogolesc înăuntru și afară, înainte și înapoi, fără ca cineva să poată să o controleze, să-i schimbe cursul sau să o oprească. Pur și simplu se întâmplă. (A se vedea Figura 3.)

Figura 3

În loc să vă gândiți la experiența sau reacțiile cauzate de diagnosticul unei boli terminale ca la o cale bine definită în procesul suferinței, care nu se aplică nimănui, gândiți-vă la realitatea călătoriei prin durere ca la o cale foarte complicată (vezi Figura 4). Acest traseu este confuz, enervant, frustrant și este unic pentru tine sau pentru persoana dragă. Valoarea cunoașterii acestui lucru este că poate ajuta persoana care trece prin aceste reacții emoționale să înțeleagă de ce se simte în acest fel, ce se întâmplă cu ea și că ceea ce simte este complet normal. De asemenea, vă permite, ca prieten sau persoană apropiată, să fiți un ajutor mai eficient pentru cei care suferă în timp ce își scriu ultimul lor capitol pe acest pământ.

Figura 4

De ce unele persoane pot trece peste suferință în timp ce alții rămân blocați în valea plângerii? Este posibil ca unii să aibă deja o tulburare de sănătate mintală, care a fost declanșată de pierderea recentă, și suferința resimțită, o predispoziție genetică la boli mintale, abuz de substanțe sau unele modificări ale creierului care le intensifică reacțiile cauzate de pierdere. Perioada de doliu nu este o cale liniștită, liniară, ci mai degrabă foarte complicată, trecându-ne prin diferite sentimente, reacții și experiențe, amintindu-ne de multe dintre ele sau chiar de toate.

Chiar și după ani, se poate întâmpla ca ceva să declanșeze amintiri care să ne trimită înapoi, temporar, la durerea pe care am experimentat-o imediat după moartea persoanei iubite. Kate Bowler scrie: „Obişnuiam să cred că durerea înseamnă să privești înapoi, să vezi bătrâni împovărați de regrete sau tineri care meditează la ce ar fi trebuit să aibă. Acum cred că este vorba despre ochi care plâng pentru un viitor incert. Lumea nu poate fi refăcută prin simpla forță a iubirii. O lume brutală cere capitularea în fața a ceea ce pare imposibil — separarea. Ruptura. Un sfârșit fără sfârșit” (Bowler, 2019, p. 70).

C.S. Lewis descrie atât de realist și clar experiența sa:

„Credeam că aş fi putut descrie o stare. Să creez o hartă a suferinței. Durerea însă nu este o stare, ci un proces. Și nu necesită o hartă, ci un istoric și, dacă nu mă opresc

din a rescrie acea istorie la un moment dat, nu voi mai avea niciun motiv pentru care m-aș opri. Există ceva nou pe care l-am putea arhiva în fiecare zi. Suferința reprezintă o vale lungă, plină de cotituri, unde fiecare dintre ele poate dezvălui un cu totul alt peisaj. Așa cum am menționat mai devreme, nu toate pot dezvălui ceva. Câteodată surpriza este la punctul opus. Și vă veți afla în situația în care veți fi în același punct pe care ați crezut că l-ați lăsat la kilometri distanță. Și atunci apare întrebarea dacă nu cumva valea aceea este ca un șanț circular. Dar nu este. Există căi recurente, dar secvența nu se repetă” (Lewis, 1978, pp. 68-69).

PROCESUL SUFERINȚEI

Așa cum am discutat mai devreme, suferința este un proces, o călătorie personală în care pornim să învățăm să trăim fără persoana iubită. În acest proces este nevoie să facem lucruri care ne vor ajuta să trecem peste, până la vindecare și recuperare. Vă recomandăm următoarele:

1. Luați-vă un timp pentru vindecare. Nu există un anumit program pentru suferință. Este o călătorie personală și doar voi puteți decide cât de repede veți trece peste. Așa cum a spus Chuck Swindoll (2009): „Perioada de recuperare a unei persoane nu spune nimic despre spiritualitatea sa. Procesul durerii este individual și unic precum o amprentă.” Deci, acordați-vă timpul necesar pentru a vă vindeca emoțional, păstrați o rutină, odihniți-vă cât mai mult și încercați să nu faceți prea multe lucruri deodată, ci concentrați-vă toată energia asupra vindecării. Și nu uitați niciodată că nu sunteți singuri, indiferent prin ce ați trece. Dacă nu vă veți acorda timp pentru suferință, va fi din ce în ce mai greu mai târziu în viață, și doar personal puteți lua decizia când și cum să suferiți. Smith și Jeffers au scris:

„Cei care suferă trebuie să își asume responsabilitatea și să ia decizii cu privire la faptul dacă nu vor trece peste sau vor încerca să crească în ciuda pierderii suferite, iar oricare dintre aceste alegeri are consecințe pe termen lung. Nu puțini sunt cei care suferă după moartea unei persoane dragi: «Aș vrea să nu mai treacă mult și să mă îngroape și pe mine.» Dar nu așa stau lucrurile, decât dacă luați această decizie. De altfel, unele persoane au decedat odată cu moartea soțului sau a copilului, dar până la momentul înmormântării au trecut încă cinci sau poate douăzeci și cinci de ani!” (Smith & Jeffers, 2001, p. iv).

2. Meditați. În mod ironic, unii oameni vă vor sugera întocmai opusul și vă vor spune să încercați să vă scoateți din minte. Așa cum recomandă capelanul Yeagley: „V-aș încuraja să nu vă temeți de gândurile voastre. Pur și simplu lăsați-le să se întâmple” (Yeagley, 1984, p. 27). Spre exemplu, dacă vă amintiți un loc sau un eveniment special, mergeți în acel loc și re trăiți în gând acel eveniment și amintirile plăcute pe care vi le-a oferit ocazia respectivă. Acasă, începeți o călătorie pe calea amintirilor, mergând din cameră în cameră și amintindu-vă de lucrurile care s-au întâmplat în fiecare cameră, de cuvintele care au fost rostite și de amintirile care v-au rămas.

3. Discutați. Petreceți timp cu prietenii sau cunoștințele, nu vă izolați. Discutând despre momentele pe care le-ați petrecut alături de persoana dragă, de la primele momente până la ultimele, nu este doar ceva terapeutic, ci vă va ajuta să acceptați posibilitatea de a avea relații valoroase chiar și după moartea persoanei dragi. Cu alte cuvinte, această metodă vă va ajuta să conștientizați că puteți trăi alături de alte persoane și că viața nu trebuie să ia sfârșit chiar dacă cea mai dragă persoană a decedat.

4. Puneți pe foaie ce gândiți și ce simțiți. Păstrați un jurnal. Scrieți detalii și sentimente asociate cu ele. Dacă sunteți necăjiți, scrieți și explicați de ce. Dacă vă simțiți singuri, de asemenea, scrieți. Dacă vă este teamă, sunteți confuzi, frustrați, sau poate că ați avut o zi bună, plină de experiențe frumoase, reflectați asupra lor.

5. Plângeți. Pe măsură ce cei apropiați vă poartă de grijă și vă spun să nu plângeți, noi vă recomandăm să lăsați lacrimile să curgă. Desigur, vor exista persoane care se vor simți inconfortabil privindu-vă cum plângeți, dar, așa cum Jennifer Stern (2017) scrie:

„Nu trebuie ca persoana care suferă să-i facă pe ceilalți din jurul său să se simtă confortabil cu privire la modul în care își exprimă durerea. A suferi este practic a simți și a-ți exprima durerea. Dacă lacrimile voastre le vor crea altora disconfort, discutați calm cu privire la suferința voastră. Plâng pentru că sufăr. Plâng pentru că mă simt copleșit de durere pentru moartea persoanei dragi. Plâng pentru că viața va fi pentru totdeauna dulce-amară. Plâng pentru că nu există cuvinte ca să exprim cum mă simt. Plâng pentru că am curajul să înfrunt o nouă zi, să o îndur, să merg mai departe, să trăiesc cu suferința în inima mea. Plâng pentru că doresc să mă eliberez și să mă liniștesc.”

6. Permiteți-vă să simțiți durerea. Confruntarea stării resimțite ca urmare a unei pierderi într-o manieră sănătoasă se poate dovedi a fi o cale majoră spre creștere și un pas către schimbare. Așa că mergeți înainte și experimentați suferința. Aceasta reprezintă de fapt o parte sănătoasă a procesului. În același timp, păstrați un echilibru bun și sănătos, bucurându-vă de viață, făcând fapte bune. După cum explică și bunul meu prieten, pastor, capelan și consilier de relații, Mike Tucker: „Călătoria suferinței are borne kilometrice. Pe măsură ce parcurgi câte una, realizezi că faci progrese. Săriți peste o bornă, și veți plăti pentru asta” (Tucker, 2018, p. 37).

Încă o dată, poate că veți putea suprima sau nega mânia, dar acest lucru doar va agrava situația și va prelungi suferința, ori îi puteți spune pe nume, să o acceptați și să o exprimați (punctul 4 de mai sus), și astfel veți fi eliberați.

7. Aveți grijă de voi înșivă — fizic. Poate că în primele zile după moartea unei persoane dragi nu veți avea neapărat poftă de mâncare sau poate că nici nu veți dispune de energia necesară de a face un pas măcar, dar este foarte important, ca parte a recuperării după o pierdere sau după suferința resimțită să acordați atenție la ceea ce mâncați și beți și să încercați să vă întoarceți la rutina voastră.

8. Luați-vă un timp liber de la suferință. Acesta reprezintă un alt concept pe care l-am învățat de la dragul nostru prieten Mike Tucker. Nu este sănătos să ne epuizăm din cauza unei suferințe de 24 de ore pe zi, 7 zile pe săptămână, lună după lună. Mike ne recomandă să ne luăm un timp liber de la suferință. În cuvintele lui:

„Un timp liber de la suferință poate fi ceva la fel de simplu ca a face o baie cu spumă, a citi un roman sau a merge la un film. Sau poate fi la fel de important ca și o vacanță într-un loc frumos pentru un weekend, o săptămână sau chiar două. Am jucat golf din când în când pentru a-mi lua „o vacanță” de la suferința mea și chiar am plecat într-o croazieră de unul singur pentru a avea un răgaz de la starea mea” (Tucker, 2018, p. 122).

Dacă v-am putea oferi niște sfaturi practice, pe măsură ce faceți călătoria suferinței, este bine să vă permiteți să treceți prin tot procesul. Nu vă suprimați starea, nu o negați și nu o ignorați. Acest lucru vă va produce doar răni fizice și mintale. Călătoria prin această vale a suferinței este dureroasă și dificilă, dar trecerea prin această experiență va fi sănătoasă pe termen lung.

Nota autorilor: Secțiuni ale acestui articol au fost preluate din cartea *Helping Write the Final Chapter: Ministering to the dying and those who love them*, publicată de către AdventSource, 2021.

REFERINȚE BIBLIOGRAFICE ȘI RESURSE WEB

- American Heart Association (n.d.). Is Broken Heart Syndrome Real? Retrieved from: <https://www.heart.org/en/health-topics/cardiomyopathy/what-is-cardiomyopathy-in-adults/is-broken-heart-syndrome-real#.WJITI1MrKUK>.
- Bowler, K. (2019). *Everything Happens for a Reason: And Other Lies I've Loved*. Random House: New York.
- Buckman, R. (1989) *I don't Know What to Say: How to help and support someone who is dying*. Random House: New York.
- Hensley, P. & Clayton, P.J. (2008). Bereavement-related Depression. Retrieved from: <https://www.psychiatrytimes.com/view/bereavement-related-depression>.
- Kübler-Ross, E. (1969). *On Death and Dying*. Scribner: New York. Lewis, C. S. (1978) *A Grief Observed*. Bantam: London (4th ed.).
- Smith, H.I. and Jeffers, S. L. (2001). *ABC's of Healthy Grieving: Light for a Dark Journey*. Shawnee Mission Medical Center Foundation: Shawnee Mission, KS.
- Stern, J. (2017). Tears. Transformative Grief. [transformativegrief.com](https://transformativegrief.com/2017/12/01/tears/). Downloaded from: <https://transformativegrief.com/2017/12/01/tears/>.
- Swindoll, C. (2009). Hope Beyond the Hurt. Insight.org. Downloaded from: <https://www.insight.org/resources/article-library/individual/hope-beyond-the-hurt>.
- Tucker, M. (2018) *Tears to Joy*. Pacific Press: Nampa, ID. Yeagley, L. (1984). *Grief Recovery*. Yeagley: Muskegon, MI.

LEADERSHIP BĂRBĂTESC

MATERIAL REALIZAT DE CĂTRE JEFF BROWN

Nu doresc să mă laud, dar am câștigat câteva medalii la atletism. Săritura în înălțime, 200 metri și releul au fost specialitățile mele. În releu era un lucru pe care îl subliniau: alergați pe propria bandă. Dacă treci pe o altă bandă, vei fi descalificat. Deci, permiteți-mi să vă spun despre ce nu este vorba în acest articol.

Acest articol nu este despre leadershipul feminin. Nu este despre ce ar trebui sau nu ar trebui să facă o femeie. Femeile vorbesc pentru ele însele. Acest articol este despre leadershipul bărbătesc. Cum ar trebui și cum nu ar trebui să fie. Ce ar trebui și ce nu ar trebui să facem. Haideți să ne analizăm cu minuțiozitate, profund și sincer și să fim încrezători că și femeile vor face la fel!

De cele mai multe ori suntem mai critici cu cei din jur decât cu noi înșine. Iisus ne-a îndemnat în mod repetat să nu fim mai critici cu cei din jur decât cu noi înșine. El niciodată nu a spus că este fără prihană. Ne-a îndemnat să nu spunem: „Lasă-mă să scot paiul din ochiul tău» și, când colo, tu ai o bârnă într-al tău” (Matei 7:4, Filipeni). El a spus: „Cine dintre voi [un om] este fără păcat să arunce cel dintâi cu piatra în ea” [o femeie]” (Ioan 8:7, MEV). Și astfel vom învăța să alergăm pe propria noastră bandă, pentru că știm ce înseamnă descalificarea.

Jeff Brown, PhD, este editor asociat al revistei Ministry și secretar asociat la Conferința Generală a Bisericii Adventiste de Ziua a Șaptea din Silver Spring, Maryland, SUA.

Împreună cu soția mea, Pattiejean, am susținut un seminar pentru un grup de tineri din Manchester, Anglia. Pentru o sarcină ne-am împărțit: eu cu băieții într-o locație, iar Pattiejean cu fetele, într-o alta. Exercițiul acesta cerea ca să punem pe o listă cum ar trebui și ce ar trebui să facem pentru a avea o relație sănătoasă. Mi-am pregătit tăblița și markerul pentru băieți. Dar chiar nu am fost pregătit pentru ceea ce a urmat.

Fetele au fost foarte încântate cu privire la acest exercițiu. Ele au listat tot ce pot fi și ce pot face pentru partenerii lor. Ele vor fi răbdătoare, atractive, harnice, ambițioase și loiale. Apoi ele au auzit parcă sunetul unei armate care mărșăluia.

Fetele au fost îngrozite de vorbele băieților: „Le vom spune că de data aceasta trebuie să ne asculte.” Toată tandrețea fetelor a fost parcă umbrită. Atunci când băieții au intrat, au acoperit tăblița cu cele scrise. Zâmbetele dispăruseră, iar brațele deschise de altădată erau acum încrucișate. Băieții nu au mai apucat să vadă lista fetelor. Chiar ne-a părut rău, pentru că și fetele, și băieții au fost descalificați.

Liderul bisericii și istoricul Norman Miles ne spune povestea unui om care a intrat într-o casă a unui quaker (Societatea Religioasă a Prietenilor). Trezită de zgomotul unui intrus, persoana aceasta, pacifistă de fel, a luat pistolul și i-a spus intrusului: „Domnule, nu doresc să vă fac rău, dar o să trag acolo unde stați.”

Acest articol va analiza poziția bărbatului în leadership dintr-o perspectivă biblică. Înțelegerea rolului nostru necesită înțelegerea misiunii noastre: „Pentru a restabili în bărbați și femei imaginea Creatorului lor, pentru a-i aduce înapoi la perfecțiunea cu care au fost creați – acesta trebuia să fie planul de mântuire. Aici vom găsi schița noastră, cele trei acte din drama biblică: Creația, căderea în păcat și planul de mântuire. Călătoria noastră va avea munți și văi, aprecieri și critici, afirmații și dezamăgiri. Poate că o să trag acolo unde stai, dar te rog să înțelegi – nu vreau să-ți fac rău.

CREAȚIA

Scriptura este foarte clară — bărbații și femeile au fost creați egali, după chipul lui Dumnezeu și li s-a oferit în mod egal conducerea asupra creației. Apoi Dumnezeu a zis: „Să facem om după chipul Nostru, după asemănarea Noastră; el să stăpânească peste”... tot pământul. „Dumnezeu a făcut pe om după chipul Său, ...parte bărbătească și parte femeiască i-a făcut.” Și aici a fost stabilită foarte clar originea rasei umane; iar planul divin este atât de clar declarat, încât nu există niciun motiv pentru a trage concluzii greșite. Care este această concluzie de necontestat? „Când a creat-o pe Eva, Dumnezeu a intenționat ca aceasta să nu-i fie nici inferioară, nici superioară bărbatului, ci să-i fie egală în toate lucrurile” (*Mărturii pentru comunitate*, vol. 3, E.G.W., 481).

Richard Davidson adaugă: „Capitolul 1 din Geneza ne învață că bărbatul și femeia sunt egali în fața lui Dumnezeu. „Dumnezeu a făcut pe om după chipul Său, [Heb. *ha'adam*, „om”] parte bărbătească și parte femeiască i-a făcut”, și ambii au primit responsabilitatea în mod egal de a stăpâni, nu unul asupra celuilalt, ci ambii în armonia creației lui Dumnezeu și pentru slava Creatorului

Faptul că femeia a fost creată din coasta bărbatului este un lucru pe care ei pot să mizeze pe bună dreptate, o pretenție, dar să ia în mod greșit creditul. Cu toate că rolurile au fost împărțite

de la Creațiune, nu există niciun indiciu despre clasarea lor. Faptul că crearea Evei a urmat după cea a lui Adam nu presupune că ar fi vorba de rang, deși creația spune povestea într-o ordine ascendentă de semnificație.

„Femeile și bărbații au în mod egal nevoie de răscumpărare.”

Capitolul 2 din Geneza explică foarte clar că inițiativa îi aparține lui Dumnezeu. Dumnezeu a trimis peste om un somn adânc. El nu este conștient, receptiv sau responsabil. Nevoia nu a fost pentru completarea rolurilor sau a rolurilor concurente, ci pentru roluri complementare. Dumnezeu a creat un mediu în care bărbatul și femeia aveau nevoie unul de celălalt. „[Iisus] a răspuns: «Oare n-ați citit că Ziditorul de la început i-a făcut parte bărbătească și parte femeiască?»” (Matei 19:4, Message). Deci: „Nici masculinitatea sau feminitatea nu consemnează o diferență în rang sau funcție.”

Creația femeii este critică în ceea ce privește subiectul bărbatului în leadership pentru că Scriptura face o legătură inseparabilă. „Domnul Dumnezeu a zis: «Nu este bine ca omul să fie singur; am să-i fac un ajutor potrivit pentru el»” (Geneza 2:18, NLT). Werner Neuer interpretează în mod greșit termenul „ajutor” și concluzionează că femeia este un ajutor, un susținător, ocupând o poziție secundară.

Termenul ebraic pentru „ajutor” este folosit predominant în Vechiul Testament pentru a-L descrie pe Dumnezeu Însuși și este, prin urmare, prea puțin probabil să fie folosit pentru a descrie rolul subordonat al femeii: „Eliezer – Ajutorul lui Dumnezeu – ” *ezer*, Exodul 18:4). „Nu este bine ca omul să fie singur; am să-i fac un ajutor potrivit pentru el” (*ezer*, Geneza 2:18).

Leadershipul în Grădina Edenului a fost unul împărțit. Ambii erau lideri și ambii erau ajutoare potrivite. Ellen White scrie: „Dumnezeu a făcut din bărbat o femeie, care să-i fie tovarăș și ajutor, care să fie una cu el, să-l învelescă, să-l încurajeze, să-i fie o binecuvântare, iar el, la rândul lui, să-i fie un ajutor puternic.” Leadershipul în Grădina Edenului era unul egal. „Ea nu trebuie să stăpânească asupra lui (ca fiind capul) și nici să fie călcată în picioare ca inferioară, ci să stea alături de el ca egală, să fie iubită și protejată de el” (CA, 25:3). Leadershipul din Grădina Edenului era un leadership reciproc.

Frances și Paul Hiebert afirmă că Adam și Eva s-au bucurat înainte de căderea în păcat „de o relație de reciprocitate și egalitate deplină”. Ellen White spune: „La creațiune, Dumnezeu a făcut-o să fie egală cu Adam. Dacă ei rămâneau ascultători de Dumnezeu — în armonie cu marea Sa lege a iubirii — aveau să fie totdeauna în armonie unul cu altul.” Idealul biblic al relațiilor dintre soț și soție nu este atât egalitatea, ci reciprocitatea, împărtășirea la fiecare stadiu al vieții.”

CĂDEREA ÎN PĂCAT

Capitolul 3 din Geneza ilustrează momentul căderii în păcat a omenirii. Poziția lui Adam și a Evei în momentul căderii este cea a supunerii soției față de bărbatul său. „Dorințele tale se vor ține după bărbatul tău, iar el va stăpâni peste tine” (Geneza 3:16, KJV): „Păcatul însă a adus discordie, iar unirea lor putea fi acum menținută și armonia păstrată doar cu prețul supunerii

din partea unuia sau altuia. Eva a fost prima care a păcătuit. Ea a căzut în ispită din cauza faptului că s-a despărțit de tovarășul ei, contrar poruncii divine. Din cauza cererii ei a păcătuit Adam și de aceea ea a fost pusă sub stăpânirea soțului ei” (EGW, PP 58,3).

Teologii susțin aceste idei. Walter Brueggeman adaugă: „În Grădina lui Dumnezeu, după voia Sa, exista reciprocitate și egalitate. Acum, Grădina lui Dumnezeu este impregnată de neîncredere, există control și minciună. Și această minciună nu este nici măcar pentru un moment acceptată de voia Creatorului.”

David și Diana Garland afirmă: „Păcatul lor a adus consecințe asupra relației lor: acum bărbatul este cel care trebuie să stăpânească asupra femeii. Și această modificare nu a fost ceea ce a instituit inițial Dumnezeu pentru relația lor.”

Ellen White scrie: „Dacă principiile cuprinse în Legea lui Dumnezeu ar fi fost păstrate cu grijă de către neamul căzut în păcat, atunci această sentință, ca urmare a păcătuirii, s-ar fi dovedit o binecuvântare pentru ei; însă abuzând de supremația care i s-a dat, bărbatul a făcut adeseori atât de amară viața femeii, o adevărată povară.”

Pe măsură ce a trecut timpul, imaginea originală a devenit cât mai distantă și mai puțin distinctă. Aceste schimbări au condus nu numai la abuzul de putere, ci și la abuzul de privilegii.

Garland și Garland afirmă: „Modelul ierarhic al căsătoriei [era] ceva diferit de intenția lui Dumnezeu pentru omenire... În orice caz, modelul ierarhic este o pervertire a intenției lui Dumnezeu.”

De asemenea, Ellen White scrie: „Domnul Iisus nu a fost corect reprezentat în relația Sa față de biserică de către atitudinea multor bărbați față de soțiile lor, pentru că ei nu țin calea Domnului. Ei susțin că soțiile lor trebuie să le fie supuse în toate lucrurile. Însă scopul lui Dumnezeu nu a fost ca bărbatul să stăpânească, în calitate de cap al familiei, atunci când el însuși nu este supus lui Hristos. El trebuie să fie sub conducerea Domnului Hristos ca să poată reprezenta relația dintre Hristos și biserica Sa. Dacă bărbatul este grosolan, dur, furtunos, egoist, aspru și tiran, atunci el nu ar trebui să rostească niciodată cuvintele: „Soțul este capul nevestei” sau să spună că ea trebuie să i se supună în toate lucrurile; căci nu el este Domnul, el nu este bărbat în adevăratul sens al cuvântului...”.

Căderea în păcat a umanității a distorsionat idealul lui Dumnezeu. Așa cum susține Gilbert Bilezikian: „«El va stăpâni peste tine» nu trebuie văzut ca voia lui Dumnezeu prescrisă, la fel cum nici moartea nu poate fi privită ca voia lui Dumnezeu pentru oameni. Decizia aceasta a fost luată ca urmare a păcătuirii. Iar versetul din Geneza 3:16 devine descrierea lui Dumnezeu, nu prescripția Sa.

Phyllis Tribble afirmă: „Greșim dacă presupunem că aceste hotărâri au fost ordonate. Ele descriu, nu prescriu. Ele protestează și nu tolerează. Declarația cuprinsă în Geneza 3:16 nu prezintă supremația masculină, ci mai degrabă condamnă acest model. Subjugarea și supremația sunt pervertirea creației.

Trebuie să fim foarte atenți pentru a ne asigura că declarațiile și citatele trec testul «legii și mărturiei» (Isaia 8:20, KJV), pentru că există extreme de stânga și de dreapta.” Într-adevăr, așa cum afirmă și Mary Stewart Van Leeuwen: „Femeile și bărbații au în egală măsură nevoie de răscumpărare.”

RĂSCUMPĂRAREA

Lumea care ne înconjoară se confruntă cu un război și se întreabă de ce. Iacov răspunde: „De unde vin luptele și certurile între voi? Nu vin oare din poftele voastre, care se luptă în mădularele voastre? (Iacov 4:1). În timp ce putem critica comportamentul decăzut din afara bisericii, cu atât mai mult ar trebui să analizăm cu atenție comportamentul abuziv din interiorul ei.

Ellen White face o conexiune între cele două: „Mi s-au dat instrucțiuni speciale pentru poporul lui Dumnezeu, deoarece vin asupra noastră vremuri primejdioase. Lumea este plină de nimicire și violență. În biserică, puterea omenească câștigă ascendență; aceia care au fost aleși să ocupe poziții de încredere socotesc că este dreptul lor de a domni.” „Autoritatea bărbatului” reprezintă pasiunea de a domni, pe care unii bărbați o consideră drept un dar divin, dând curs celor mai grave forme de abuz. Iisus a precizat că „la început n-a fost așa” (Matei 19:8). Atunci care a fost planul original? Ellen White declară: „Femeia trebuie să simtă poziția pe care Dumnezeu a desemnat-o la început pentru ea, și anume egala soțului ei.”

Înainte ca leadershipul plin de iubire să se desfășoare în biserică, acesta trebuie demonstrat încă de acasă: „Refacerea și înălțarea oamenilor încep în cămin.” Aici, accentul biblic nu este pus în prim plan pe supunerea soției, ci pe schimbarea radicală a comportamentului soțului, „căci bărbatul este capul nevestei, după cum și Hristos este capul bisericii, El, Mântuitorul trupului” (Efeseni 5:23).

Dacă pierdem din vedere noutatea adusă de Noul Testament, pierdem totul.

Mai sus sunt prezentate conceptele-cheie, capul (autoritatea) și supunerea. Termenul în greacă pentru „cap” (*kephale*), folosit de 75 de ori în Noul Testament, nu implică niciodată sensul de dominare. Autoritatea bărbatului nu semnalează superioritatea, așa cum nici supunerea femeii nu indică inferioritate. Într-adevăr, soțul are rolul de conducător, dar într-un mod altruist, sacrificial și plin de iubire. Supunerea femeii presupune acceptarea voită a iubirii asemenea lui Hristos. Apoi, supunerea nu reprezintă dorința soțului, ci dragostea lui.

Elizabeth Achtemeier consideră ingenios capitolul 5 din Efeseni despre rolurile de conducător și supus, întrucât a păstrat viziunea tradițională a bărbatului, în calitate de cap al familiei, dar ca pe o funcție, nu ca pe o chestiune de statut sau superioritate. Înțelegerea cu privire la conducerea și relația soției cu acesta a fost radical transformată.”

În opinia lui S. Miletic: „Textul este extrem de simplu. El conține toate capcanele unei viziuni androcentrice asupra lumii și ar putea fi ușor înțeles greșit ca o justificare a dominației patriarhale. Este ca „o oaie în haine de lup”. De aceea, trebuie citit în lumina mesajului său teologic despre puterea de a trăi pentru alții, mai degrabă decât ca o justificare pentru dominația masculină, ea însăși o contradicție absolută cu însăși natura iubirii altruiste. William Barclay: „Baza acestui pasaj nu este controlul, ci iubirea.”

Rolul de conducător nu-i revine bărbatului; i se cuvine soțului. Exemplul soțului de cap al familiei reflectă autoritatea lui Hristos, ca o exemplificare a autorității spirituale în cadrul bisericii, exercitată de bărbați și femei. Supunerea nu-i revine femeii; i se cuvine soției. Exemplul supunerii femeii acasă reflectă supunerea față de Hristos, pentru a exemplifica ascultarea spirituală exercitată la biserică de către bărbați și femei.

Unitatea exemplului de acasă al soțului și soției reflectă unitatea Trinității, pentru a exemplifica unitatea spirituală a bisericii exercitată de către bărbați și femei, lideri sau simpli creștini.

Rolul de cap al casei nu echivalează cu rolul de conducere al bisericii. Un bărbat poate fi liderul familiei sale acasă, dar soția și copiii lui pot fi lideri în societate sau la biserică. Așa cum spune Scriptura: „De aceea va lăsa omul pe tatăl său și pe mama sa și se va lipi de nevastă-sa, și cei doi vor fi un singur trup. Taina aceasta este mare (vorbesc despre Hristos și despre biserică)” (Efeseni 5:31,32).

CE LEGĂTURĂ ARE „NOUL” CU RESTUL?

Două afirmații ale Scripturii pun temelia pentru ceea ce ar trebui sau nu ar trebui să fie leadershipul. „Între voi să nu fie așa” (Matei 20:26) și „cum v-am iubit Eu” (Ioan 13:34). Ideea acestor afirmații în contextul lor a fost că trebuie să existe o diferență radicală între conducerea în biserică și conducerea în lume.

Ellen White a comentat despre „noua poruncă” a lui Iisus: să iubim așa cum iubește El (Ioan 13:34): „Vă dau o poruncă nouă: Să vă iubiți unii pe alții; cum v-am iubit Eu, așa să vă iubiți și voi unii pe alții.” Pentru ucenici, această poruncă era nouă; pentru ei nimeni nu-i putea iubi mai presus decât Hristos. Porunca de a ne iubi unii pe ceilalți capătă o altă însemnătate prin sacrificiul Lui. Întreaga lucrare a harului este o slujire continuă a iubirii, a negării și sacrificiului personal.

Garland și Garland susțin această afirmație: „Cu siguranță nu era nimic nou în a le spune soților să-și iubească soțiile, dar această iubire a primit o nouă dimensiune atunci când standardul este iubirea lui Hristos pentru poporul Său. Hristos a iubit oferindu-se ca jertfă; El a fost dispus să plătească prețul suprem și să o iubească (biserica) chiar dacă nu a meritat (Romani 5:8). El a iubit fără să pună condiții. El a luat parte la eșecurile celor dragi și chiar S-a dat pe Sine ca jertfă pentru ele. Aceasta este dragostea pe care soțul ar trebui să o aibă pentru soția sa, și aceasta este o cerere specială, fără să facă o paralelă cu lumea din vechime.”

Dacă pierdem din vedere noutatea adusă de Noul Testament, pierdem totul. Pentru că acolo s-a oferit un nou standard al iubirii, radical diferit de contextul și cultura noastră contemporană. Acest nou standard a avut potențialul de a submina în tăcere abuzurile unei societăți înrobite în conducere, fără a susține o revoluție socială. „O astfel de iubire nu este ca oricare alta.”

De asemenea, a dat un nou sens reciprocității în relații. Pentru a avea o relație autentică, trebuie să ne supunem unii altora (Efeseni 5:21). Soțiile ar trebui să-și respecte soții, dar soții trebuie să-și iubească soțiile așa cum Hristos a iubit biserica (versetele 25, 33). David Field spune: „Pavel nu pare să fi rezolvat niciodată conflictul dintre viziunea asupra femeilor în concordanță cu noile sale perspective creștine și viziunea care i-a fost insuflată în trecutul său evreiesc.” În realitate, atunci când Pavel a vorbit despre bărbat în rolul de conducere, el s-a confruntat cu provocarea de a pune vin nou în burdufuri vechi. Iisus S-a confruntat cu aceeași provocare: „Ucenicul nu este mai presus de învățătorul lui, dar orice ucenic desăvârșit va fi ca învățătorul lui” (Luca 6:40). Acesta reprezintă leadershipul.

Există o nouă ordine în cadrul relației. Liderul este acum slujitorul. Cel mai bun este acum cel din urmă. Ultimul este acum primul. Nu mai există evrei sau iudei, bărbați sau femei, singuri sau căsătoriți. Distincțiile există, dar semnificația lor face trimitere la misiunea bisericii. Alegerea este legată de chemare, preferințele se subordonează priorităților, iar emoțiile cedează devoțiunii.

Modelul de leadership prezentat în Noul Testament face o paralelă cu idealul lui Dumnezeu de la Creațiune. Eradicarea supremației sau supunerii în familie sau în cadrul bisericii, reflectând toleranța și egalitatea în familie și biserică și punând accentul pe supunerea reciprocă. Acest model de leadership biblic nu discriminează și nu o ridică pe una deasupra celeilalte. Egalitatea nu este subminată, ci întrece limita. Autoritatea nu mai pune accentul pe om, ci pe Hristos.

Există o interdependență între soț și soție, interdependență care a fost distrusă la căderea în păcat și care a fost restaurată prin planul de mântuire. Această interdependență maritală trebuie să fie replicată în cadrul bisericii. Accentul nu se mai pune acum pe capitoul 3 din Geneza, care ilustrează ispitirea femeii, ci pe chemarea ei, din cartea Faptele apostolilor, capitoul 2. Și aici nu este vorba de gen, ci despre Cel care trimite.

CARE ESTE ROLUL UNUI BĂRBAT?

Este leadershipul bazat pe gen sau, mai grav, pe drepturi? David Williams afirmă: „Multe persoane din societatea noastră văd rolul soților sau al soțiilor lor ca fiind stabilit de Dumnezeu pentru toate culturile, societățile și pentru toate timpurile. El consideră că versetul: „Nevestelor, fiți supuse bărbaților voștri” (Efeseni 5:22) este cel mai cunoscut pasaj folosit pentru a justifica abuzurile soților asupra soțiilor lor și adaugă: „Multe soții acceptă violența ca o parte a ceea ce Dumnezeu a rânduit în viețile lor.”

De asemenea, spune că unii bărbați consideră că Scriptura este cea care le oferă dreptul de a-și folosi forța abuzivă în eforturile lor de a „conduce casa și copiii lor după bunul plac” (cf. Geneza 18:19).

Există o relație extraordinară de interdependență între bărbat și femeie. Desigur, „mama este stăpâna casei, iar copiii sunt supușii ei”, dar „copiii sunt și ai lui la fel cum sunt ai ei, și el este interesat de asemenea pentru bunăstarea lor.” Da, soțul este preotul, și mama este profesorul, dar Ellen White îi numește pe tați și pe mame preoți și capi ai familiei. Părinții, în calitate de capi ai familiei, preoți ai căminului, profesori și guvernatori, trebuie să dea ascultare Autorității supreme.

Deși Garland și Garland și-au susținut ideea că „Scriptura nu stabilește așteptările specifice fiecărui rol sau nu oferă un manual de instrucțiuni pentru căsătorie, este clar că Dumnezeu nu ordonează rolurile în relație în funcție de gen. În spiritul acesta, cuplurile trebuie să-și stabilească singuri viețile pentru a se potrivi contextului și misiunii la care au fost chemați.”

Dorința de supremație a omului urma să fie transformată în iubire. „În cinste, fiecare să dea întâietate altuia” (Romani 12:10). H. Page Williams spune: „Vorbesc adesea cu bărbați care spun: «Când soția mea își va schimba atitudinea, atunci mi-o voi schimba și eu pe a mea.» Dar, din punctul de vedere al lui Dumnezeu, bărbații trebuie să inițieze iubirea, iar bărbatul, în calitate de lider, trebuie să inițieze reconcilierea. Aceasta nu este o chestiune de cedare, ci este vorba de a fi sincer și de a-ți asuma rolul în responsabilitatea pe care ți-a dat-o Dumnezeu.”

Rolul de conducere de acasă nu echivalează cu cel de la biserică.

Nu ar trebui să existe o linie în nisip pe care femeile să nu o poată traversa. Mai ales noi, bărbații, nu trebuie să tragem acea linie. În marea luptă dintre Hristos și Satana, simbolul distrugerii este bărbatul. „Dacă, deci, prin greșeala unuia singur, moartea a domnit prin el singur...” În acest mare conflict, simbolul salvării este femeia. „Și balaurul, mâniat pe femeie, s-a dus să facă război cu rămășița seminței ei, cu cei care păzesc poruncile lui Dumnezeu și țin mărturia lui Isus Hristos” (Apocalipsa 12:17). De aceea, ni se pare ironic ca femeile să se alăture bărbaților în proclamarea Evangheliei.

Întrebați-vă dacă rândurile de mai jos sună ca vorbele unei lider spiritual: „Maria a fost prima care a predicat despre Iisus cel înviat... Dacă acolo unde acum este una singură ar fi douăzeci de femei care ar face din misiunea aceasta sfântă lucrarea lor îndrăgită, am vedea mai multe suflete convertite la adevăr.” „Domnul va face să strălucească lumina chipului Său peste femeile acestea pline de jertfire de sine și le va da o putere care o va depăși pe aceea a bărbaților. Ele pot să facă în familii o lucrare ce atinge sfera interioară a vieții și pe care bărbații nu pot să o facă. Ele se pot apropia de inima unora la care bărbații nu pot să ajungă. Lucrarea lor este necesară.” „Putem spune cu toată certitudinea că îndatoririle specifice ale femeii sunt mai sacre, mai sfinte decât cele ale bărbatului.”

Ne bucurăm pentru înzestrarea femeilor și suntem onorați să conducem împreună.

Ellen White spune: „Lucrarea lui Dumnezeu din acest timp are o nevoie deosebită de bărbați și femei care au calitățile creștine necesare pentru slujire, abilitați de conducere, o mare capacitate de a lucra și care au o inimă bună, caldă, plină de simpatie, un bun-simț sănătos și o judecată fără prejudecăți, bărbați și femei care vor cântări lucrurile cu atenție înainte de a aproba sau condamna, care pot să spună fără teamă «nu» sau «da» și «amin», oameni care, fiind sfințiți de Duhul lui Dumnezeu, vor pune în practică cuvintele: «Toți sunteți frați», străduindu-se continuu să înalte și să refacă omenirea căzută.”

„Când trebuie să fie făcută o lucrare mare și hotărâtă, Dumnezeu alege atât bărbați, cât și femei, iar dacă talentele lor nu sunt combinate, lucrarea va avea de pierdut.” Scriptura evidențiază roluri diferite, dar niciodată nu le clasifică în funcție de rang.

URMĂRITORI

Năpasta războiului comisă de către oameni nu este mai presus decât nenorocirea feminicidului. Să-i aducem mulțumire Domnului astăzi pentru că încă mai există oameni integri. Nu doar că pot ține capetele sus, ci să știe că femeile bune observă — chiar și în mijlocul chinurilor lor. „Să nu uităm, totuși, că încă există oameni în lumea aceasta care încă își îndeplinesc rolul de susținători și protectori, și trebuie să le recunoaștem meritele, să-i apreciem și să sperăm că vor fi și alții care vor dori să le urmeze exemplul.”

Poate că la finalul zilei este tot ce ne dorim — ca oamenii să ne urmeze exemplul. Pavel scrie: „Călcați pe urmele mele, întrucât și eu calc pe urmele lui Hristos” (1 Corinteni 11:1). „Ce ați învățat, ce ați primit și auzit de la mine și ce ați văzut în mine, faceți” (Filipeni 4:9). „Și voi înșivă ați călcat pe urmele mele și pe urmele Domnului, întrucât ați primit Cuvântul în multe neazuri cu bucuria care vine de la Duhul Sfânt; așa că ați ajuns o pildă pentru toți credincioșii din Macedonia și din Ahaia” (1 Tesaloniceni 1:6,7). Cei care doresc să urmeze exemplul se țin după liderii lor și devin discipoli.

Poate că termenul de „urmăritor” a fost subestimat și supraapreciat în contextul leadershipului. Obiectivul urmăritorilor și liderilor este de a deveni discipoli. El le-a zis: „Veniți după Mine și vă voi face pescari de oameni” (Matei 4:19).

Becky De Oliveira afirmă: „Preferința oamenilor de a fi lideri mai degrabă decât urmăritori este cu siguranță evidentă în cadrul bisericii creștine. Există numeroase seminare și cărți publicate despre cum putem deveni lideri, dar foarte puține materiale cu privire la cum ar trebui să fie un bun urmăritor.”

Lunden și Lancaster susțin: „Cu toții știm că liderii ar trebui să aibă o viziune, să fie hotărâți, comunicativi, energici, devotați și responsabili. Dar cum ar trebui să fie cei care îi urmează? Există alte caracteristici pentru un bun urmăritor decât cele pentru lideri? Nu chiar.” Deși suntem îngâmfați cu privire la leadership, atunci când spunem „lideri care slujesc altora”. De ce nu doar „slujitori aflați la conducere”? Domnul și Stăpânul nostru spune că „oricare va vrea să fie mare (lider) între voi să fie slujitorul vostru (Matei 20:27,28). Modelul de leadership nu poate fi urmărit în afara celui din cadrul familiei. Criteriul distinctiv al slujirii creștine nu este despre cine poate conduce, ci despre cine poate sluji. Scriptura nu ține cont de ierarhie. Urmăritorii sunt câteodată lideri, liderii sunt câteodată urmăritori, și ambii sunt ucenici „rânduți să aducă roadă lui Dumnezeu”.

Bărbații și femeile, deopotrivă, trebuie să restabilească și să reflecte imaginea caracterului lui Dumnezeu prin misiunea lor de răscumpărare.

Aceștia sunt oamenii de care are nevoie lumea noastră. „Nevoia cea mai mare pe care o are lumea este aceea de bărbați — bărbați care să nu se lase cumpărați sau vânduți, bărbați care să fie cinstiți și credincioși în adâncul sufletului lor, bărbați care să nu se teamă să spună păcatului pe nume, bărbați a căror conștiință este la fel de bine orientată către datorie precum este acul busolei către pol, bărbați care vor lua poziție neclintită pentru adevăr chiar dacă s-ar prăbuși cerurile.”

Numai dacă înțelegem măreția conceptului de un singur trup la Creațiune și profunzimea denaturării imaginii lui Dumnezeu la momentul căderii omului în păcat, putem înțelege amploarea slujirii necesare pentru restaurarea răscumpărării. Chipul lui Dumnezeu a fost pătat de păcatele independenței și indulgenței noastre. Și acestea trebuie să fie înlocuite de o slujire reciprocă și în unitate. Bărbații și femeile au fost împreună la momentul căderii în păcat. Ei s-au despărțit unul de celălalt și s-au ascuns de Dumnezeu împreună. Acum, bărbații și femeile trebuie să fie împreună pentru misiunea aceasta. Nu se poate altfel.

Bărbații și femeile au zădărnicit și au abandonat planul lui Dumnezeu prin pașii lor greșiți pe care i-au făcut împreună spre cădere. Ei, bărbați și femei, împreună, trebuie să restaureze și să reflecte imaginea lui Dumnezeu în slujirea lor pentru răscumpărare. Rangurile și statuturile sunt eliminate, iar Iisus este Stăpân peste toate. Adam și Eva au fost răscumpărați. Marea controversă s-a încheiat. Este doar povestea iubirii Pământului, care a fost epuizată. Este intimitate la cel mai înalt nivel. Este dragoste în cea mai mare parte.

DĂ-ȚI JOS HAINA

Poate că cea mai vie amintire pe care o am cu tatăl meu, Maurice Brown, este dintr-o iarnă în Birmingham, Anglia. Noi călătoream spre casă de la mătușa Ruby împreună cu mama și cei patru frați. Începuse să ningă foarte tare și am ajuns pe o stradă din centrul orașului, care se numea Hill Street.

Călătoream cu o mașină puternică, Ford Zodiac, însă nu a mai făcut față. Roțile au început să se învârtă fără să înaintăm și astfel am început să o luăm la vale. Într-o clipită, tatăl mea a tras frâna de mână și a strigat: „Stai pe loc!” Următorul lucru pe care l-a făcut a fost să coboare din mașină, să-și dea haina jos de pe el și să o pună sub o anvelopă. Apoi a manevrat mașina cu dexteritate (tata ne-a învățat pe toți să conducem) și am reușit să urcăm panta.

Tatăl meu are acum 90 de ani, bucurându-se de anii de pensionare, pe care îi petrece în Mandeville, Jamaica. La fel ca Moise, tatăl meu este încă în putere. Noi suntem recunoscători și acum tatălui nostru ca în ziua în care am fost martori la curajul, grija, compasiunea unui om care ne-a condus în siguranță acasă. Nu îmi amintesc prea bine dacă mama a discutat cu tatăl meu înainte de a sări din mașină pentru a încerca să manevreze, dar cu siguranță că mama mea, Carmen Brown, profesor lector de Asistență socială la Universitatea Oxford Brookes, a avut ceva de spus.

Mama mea nu a fost adepta filozofiei în care femeia trebuie să-și mulțumească partenerul prin aderarea la formula: „Adaptează-te la modul lui de viață. Acceptă-i prietenii, alimentația și stilul de viață.” Ea nu a făcut nici analogia în care soțul este managerul companiei, iar soția este asistentul manager care „se simte confortabil să-și împărtășească sugestiile cu privire la managementul companiei și nu se supără când este dat la o parte”.

Atenția este centrată acum nu pe ispitirea femeii din Geneza, capitolul 3, ci asupra chemării ei, din Faptele apostolilor, capitolul 2.

Mama a fost soție, mamă, profesor universitar, activist, iar părinții mei au aranjat lucrurile în acest fel încât au chemat-o pe bunica să locuiască cu noi.

Ellen White spune: „Advenștii de ziua a șaptea nu trebuie să micșoreze în niciun fel importanța lucrării unei femei. Dacă o femeie îi încredințează treburile gospodărești unei ajutoare credincioase și înțelepte și își lasă copiii în grija unei surori, în timp ce ea se angajează în lucrare, Conferința ar trebui să aibă înțelepciunea de a înțelege dreptul ei de a primi un salariu.”

Noi suntem captivi într-un vehicul care alunecă spre distrugere. Cauzele alunecării pot fi multiple și complexe. Vocile furiei sunt asurzitoare, iar degetele acuzatoare care se îndreaptă spre noi sunt multe.

Dar Dumnezeu cheamă oameni care să-și facă partea în oprirea vehiculului din alunecare și de a-l conduce în siguranță spre destinație. Nu suntem chemați să abandonăm leadershipul, ci dictatura. Dumnezeu ne îndeamnă să înlocuim abuzul cu slujirea.

A venit timpul pentru bărbați ca să-și dea jos haina privilegiilor și autoritarismului. Fie ca puterea noastră, ca bărbați, să nu stea în putere și mândrie. „Știți că domnitorii neamurilor domnesc peste ele, și mai-marii lor le poruncesc cu stăpânire. Între voi să nu fie așa. Ci oricare va vrea să fie mare între voi să fie slujitorul vostru; și oricare va vrea să fie cel dintâi între voi să

vă fie rob. Pentru că nici Fiul omului n-a venit să I Se slujească, ci El să slujească și să-Și dea viața ca răscumpărare pentru mulți” (Matei 20:25-28). Bărbaților, permiteți să vi se dea haina jos.

Jeff Brown este secretar asociat la Conferința Generală a Bisericii Adventiste de Ziua a Șaptea și editor asociat al revistei *Ministry*, un jurnal internațional pentru pastori.

REFERINȚE BIBLIOGRAFICE

- ¹ Bible texts credited to Phillips are from *The New Testament in Modern English* by J. B. Phillips, copyright © 1960, 1972 J. B. Phillips. Administered by The Archbishops' Council of the Church of England. Used by permission.
- ² Scripture quotations credited to MEV are taken from the Modern English Version. Copyright © 2014 by Military Bible Association. Published and distributed by Charisma House.
- ³ Ellen G. White, *True Education* (Nampa, Idaho: Pacific Press Pub. Assn., 2000), p. 11.
- ⁴ Eadem, *Daughters of God* (Hagerstown, Md.: Review and Herald Pub. Assn., 1998), p. 22.
- ⁵ Eadem, *Testimonies for the Church* (Mountain View, Calif.: Pacific Press Pub. Assn., 1948), vol. 3, p. 484.
- ⁶ Richard Davidson, *Flame of Yahweh: Sexuality in the Old Testament* (Grand Rapids: Baker Academic, 2012), p. 12.
- ⁷ Texts credited to Message are from *The Message*, copyright © 1993, 2002, 2018 by Eugene H. Peterson. Used by permission of NavPress, represented by Tyndale House Publishers, a division of Tyndale House Ministries. All rights reserved.
- ⁸ Gilbert Bilezikian, *Beyond Sex Roles: What the Bible Says About a Woman's Place in Church and Family* (Grand Rapids: Baker Book House, 1985), p. 21.
- ⁹ Scripture quotations marked NLT are taken from the *Holy Bible*, New Living Translation, copyright © 1996, 2004, 2015 by Tyndale House Foundation. Used by permission of Tyndale House Publishers, Inc., Carol Stream, Illinois 60188. All rights reserved.
- ¹⁰ See Werner Neuer, *Man and Woman in Christian Perspective* (Wheaton, Ill.: Crossway Books, 1990), p. 74.
- ¹¹ F. Hiebert and P. Hiebert, „The Whole Image of God,” in C. Kettler and T. Speidell, eds., *Incarnational Ministry* (Wipf & Stock Pub., 2009), p. 272.
- ¹² Ellen G. White, *The Adventist Home* (Nashville: Southern Pub. Assn., 1952), p. 99.
- ¹³ Ellen G. White, *Patriarchs and Prophets* (Washington, D.C.: Review and Herald Pub. Assn., 1890, 1908), p. 46.
- ¹⁴ Hiebert and Hiebert, p. 31.
- ¹⁵ E. G. White, *Patriarchs and Prophets*, p. 58.
- ¹⁶ B. Kisebo, L. Magesa, and A. Shorter, *African Christian Marriage* (London: Geoffrey Chapman, 1977), p. 107.
- ¹⁷ E. G. White, *Patriarchs and Prophets*, p. 58. (Italics supplied.)
- ¹⁸ Walter Brueggeman, *Genesis: An Interpretation* (Atlanta: John Knox Press, 1982), p. 15. (Italics supplied.)
- ¹⁹ David Garland and Diana Garland, *Beyond Companionship: Christians in Marriage* (Louisville, Ky.: Westminster John Knox Press, 1986), p. 29. (Italics supplied.)
- ²⁰ E. G. White, *Patriarchs and Prophets*, pp. 58, 59.
- ²¹ Garland and Garland, p. 30.
- ²² E. G. White, *The Adventist Home*, p. 117.
- ²³ Bilezikian, p. 41.
- ²⁴ Phyllis Trible, „Depatriarchalizing in Biblical Interpretation,” *Journal of the American Academy of Religion* 41, no. 1 (March 1973): 41.
- ²⁵ Mary Stewart Van Leeuwen, *Gender and Grace* (Downers Grove, Ill.: InterVarsity Press, 1990), p. 208.
- ²⁶ Texts credited to HCSB are taken from the *Holman Christian Standard Bible*, copyright © 1999, 2000, 2002, 2003, 2009 by Holman Bible Publishers. Used by permission.
- ²⁷ E. G. White, *Testimonies for the Church*, vol. 9, p. 270.
- ²⁸ Eadem, *The Adventist Home*, p. 231.
- ²⁹ Ellen G. White, *The Ministry of Healing* (Mountain View, Calif.: Pacific Press Pub. Assn., 1905), p. 349.
- ³⁰ Elizabeth Achtemeier, *The Committed Marriage* (Philadelphia: Westminster Press, 1976), p. 86.

- ³¹ Stephen Francis Miletic, “One Flesh”—*Eph. 5:22-24, 5:31: Marriage and the New Creation* (Rome: Editrice Pontificio Instituto Biblico, 1988), p. 118.
- ³² William Barclay, *The Letters to the Galatians and Ephesians* (London: Geoffrey Chapman, 1977), p. 107.
- ³³ Ellen G. White, *The Desire of Ages* (Mountain View, Calif.: Pacific Press Pub. Assn., 1898, 1940), pp. 677, 678.
- ³⁴ Garland and Garland, p. 36.
- ³⁵ Ellen G. White, *Steps to Christ* (Mountain View, Calif.: Pacific Press Pub. Assn., 1956), p. 15.
- ³⁶ David Field, „Headship in Marriage: the Husband’s View,” in Shirley Lees, ed., *The Role of Women: When Christians Disagree* (Leicester, UK: InterVarsity Press, 1984), p. 49.
- ³⁷ See Marcos Paseggi, „Adventists Can Do Much to Confront Domestic Violence, Harvard Professor Says,” *Adventist Review* news online, Oct. 16, 2020, where Paseggi reports on a presentation to the General Conference Executive Committee by public health professor David Williams, <https://adventistreview.org/news/adventists-can-do-much-to-confront-domestic-violence-harvard-professor-says/>.
- ³⁸ E. G. White, *The Adventist Home*, p. 232.
- ³⁹ *Ibidem*, p. 211.
- ⁴⁰ Ellen G. White, *Manuscript Releases* (Silver Spring, Md.: Ellen G. White Estate, 1993), vol. 19, p. 317.
- ⁴¹ Garland and Garland, p. 75.
- ⁴² Scripture quotations marked ESV are from *The Holy Bible*, English Standard Version, copyright © 2001 by Crossway Bibles, a division of Good News Publishers. Used by permission. All rights reserved.
- ⁴³ H. Page Williams, *Do Yourself a Favor: Love Your Wife* (Plainfield, N.J.: Logos International, 1973), p. 22.
- ⁴⁴ Ellen G. White, *Evangelism* (Washington, D.C.: Review and Herald Pub. Assn., 1946), pp. 471, 472.
- ⁴⁵ Eadem, *Christian Service* (Washington, D.C.: Review and Herald Pub. Assn., 1925), p. 27.
- ⁴⁶ E. G. White, *The Adventist Home*, p. 231.
- ⁴⁷ Eadem, *Manuscript Releases* (Silver Spring, Md.: Ellen G. White Estate, 1990), vol. 2, p. 88.
- ⁴⁸ E. G. White, *Evangelism*, p. 469.
- ⁴⁹ “Femicide in SA: Are These the Solutions?” *Breaking Flash News [BFN] Today*, Sept. 3, 2019.
- ⁵⁰ Bible texts credited to NKJV are from the New King James Version. Copyright © 1979, 1980, 1982 by Thomas Nelson, Inc. Used by permission. All rights reserved.
- ⁵¹ Becky A. De Oliveira, „Where You Go, I Will Follow,” *Journal of Applied Christian Leadership* 3, no. 1: 2.
- ⁵² S. C. Lunden, and L. C. Lancaster, „Beyond Leadership . . . The Importance of Followership,” *The Futurist*, May-June 1990, p. 18; cf. Bill Knott, “Can We Trust Our Leaders? Whom Is It Safe to Follow?” *Adventist Review*, June 2021, pp. 18, 19.
- ⁵³ Sung Kwon, „The Leader as Servant,” *English Compass*, July 27, 2015, http://www.englishcompass.org/articles/the_leader_as_servant; cf. Skip Bell, ed., *Servants and Friends: A Biblical Theology of Leadership* (Berrien Springs, Mich.: Andrews University Press, 2014).
- ⁵⁴ E. G. White, *Manuscript Releases* (Silver Spring, Md.: Ellen G. White Estate, 1990), vol. 6, p. 29.
- ⁵⁵ Eadem, *True Education*, pp. 38, 39.
- ⁵⁶ Marabel Morgan, *The Total Woman* (Old Tappan, N.J.: Fleming H. Revell, 1973), p. 87.
- ⁵⁷ Sherrill Burwell, „Improving and Strengthening Black Male-Female Relationships,” in Lee N. June, ed., *The Black Family: Past, Present, and Future. Perspectives of Sixteen Black Christian Leaders* (Grand Rapids: Zondervan, 1991), p. 91.
- ⁵⁸ Ellen G. White, *Gospel Workers* (Washington, D.C.: Review and Herald Pub. Assn., 1915), p. 453.
- ⁵⁹ Eadem, Manuscript 33, 1912.

TRIUNGHIURILE FAMILIEI

MATERIAL REALIZAT DE SVEN ÖSTRING

Termenul „triangulație” în comunicarea familiei evocă imediat gânduri negative. Bârfa, comunicarea indirectă, disfuncționalități în cadrul relației și membri ai familiei excluși din ea sunt doar câteva din ele. Mă gândesc, oare cine ar dori să facă parte din aceste familii? Realitatea este că, potrivit teoriei lui Murray Bowen cu privire la sistemele familiale, triunghiurile relaționale se formează mai tot timpul în cadrul familiilor. Având doar două persoane, cadrul relației se poate dovedi a fi instabil. Tendința naturală este să aducem întotdeauna o a treia persoană pentru a crea un triunghi al familiei.

TRIUNGHIURILE FAMILIEI DE ORIGINE

Acest lucru s-a potrivit perfect în familia mea. Eu și sora mea suntem gemeni, ceea ce este oricum special. Cu toate acestea, deși suntem identici și avem aceeași vârstă, avem personalități diferite și am legat o relație diferită cu părinții noștri. După cum sigur știți, unui copil nu îi ia mult să realizeze care părinte este mai vulnerabil atunci când vine vorba despre jucării sau un fel de mâncare, chiar dacă celălalt părinte a spus „nu”. Odată ce a realizat aceasta, instinctul natural este să se îndrepte mai mult către părintele de la care obține ce-și dorește. Este doar natura umană. Triunghiurile familiei se formează simplu.

Există o altă dinamică importantă a relațiilor, și anume autodiferențierea. Am petrecut mulți ani locuind în casa familiei mele. Am crescut în Hong Kong și apoi m-am mutat în Noua Zeelandă pentru a deveni inginer electronist. Abia după ce am terminat un doctorat în automatică și calculatoare, m-am mutat în cele din urmă departe de casă, pentru a ocupa o

---

Sven Östring, PhD, director Ministry și Strategy, and Family Ministries Liaison pentru Divizia Pacificului de Sud, în Wahroonga NSW, Australia.

poziție de cercetare postdoctorală la Universitatea Cambridge, din Anglia. În timp ce eram destul de apropiat de ambii părinți, simțeam nevoia de a mă diferenția cu ceva, de a mă extrage din triunghiul familiei aceleia perfecte, ca să-mi conturez propria mea identitate.

Unul dintre cei mai buni prieteni ai mei, Jared, din Noua Zeelandă, a fost îngrijorat pentru mutarea mea în Anglia. El a crezut că, dacă voi pleca, îmi voi pierde credința în Dumnezeu, deși numeroasele interacțiuni pe care le-am avut acolo cu agnosticii și atei au contribuit și mai mult la întărirea credinței mele. Era un timp al meu acolo în Anglia și, fiind mai tot timpul întrebat de către atei: „Care este dovada că Dumnezeu există?”, această întrebare m-a făcut să fac o schimbare majoră în viața mea și să urmez chemarea lui Dumnezeu la slujire.

NOILE TRIUNGHIURI ALE FAMILIEI

În procesul de a merge în lucrare, mi-am format o relație strânsă cu Dumnezeu, ceea ce a condus la întâlnirea și căsătoria cu fata visurilor mele, Marilyn. Suntem căsătoriți deja de 15 ani și avem doi copii minunați. Pe măsură ce familia mea a început să se extindă, am observat că triunghiurile familiei noastre au început să se formeze.

TRIUNGHIURILE DE RUGĂCIUNE

Triunghiurile de familie sunt văzute de obicei ca ceva negativ. Cu toate acestea, triunghiurile relaționale pot fi constructive și echilibrate. Prin relațiile apropiate, chiar și triunghiurile familiei pot fi pozitive și chiar pot aduce roade.

Haideți să deschidem Scriptura împreună la pasajul care se găsește în cartea Efeseni, capitolul 3:

„Iată de ce zic, îmi plec genunchii înaintea Tatălui...”

Cu aceste cuvinte începe una dintre cele mai sublime și vizionare rugăciuni din Biblie. Și putem observa și un triunghi de relații care începe să se formeze. Pavel se roagă Tatălui în numele bisericilor din Efes.

Există o statistică interesantă care este menită să sublinieze elemente-cheie, chiar la începutul acestei rugăciuni, care este evidențiată în tabelul de mai jos:

Secțiune	Cu referire la Dumnezeu	Numit Tată	Procentaj
Vechiul Testament	1.448	15	1,0%
Noul Testament	413	245	59,3%

În Vechiul Testament sunt multe referințe la Dumnezeu, dar doar 1% fac referință la El ca Tată. Totuși, în Noul Testament, Dumnezeu este numit Tată în procent de 59,3%. Acesta este un salt uriaș! Ce a dus la o creștere atât de mare?

Răspunsul este simplu – datorită lui Iisus. Ceea ce se sugerează în Vechiul Testament devine foarte clar în Noul Testament, și anume că există un triumghi încorporat în natura lui Dumnezeu. Tatăl, Cuvântul și Duhul Sfânt. Relația este chiar în centrul naturii lui Dumnezeu. De aceea Dumnezeu este iubire! Iisus a fost cel care ne-a revelat cel mai clar acest triumghi divin.

UN TRIUNGHI SALVATOR

Biblia ne spune povestea unui alt triumghi de relații care s-a rupt foarte repede. Inițial, Adam și Eva au fost creați pentru a fi într-o relație strânsă, în formă de triumghi, cu Yahweh, Creatorul lor. Cu toate acestea, această relație a fost ruptă. Consecințele au fost păcatul și moartea. Totuși, în marea lor dragoste pentru umanitate, Trinitatea a decis să pună în aplicare un plan de mântuire care să restabilească relația aceasta ruptă. Iisus a părăsit cerul și S-a coborât pe pământ. În acest proces, El a format un triumghi de mântuire între noi și Tatăl, astfel încât acum să-L putem numi din nou pe Dumnezeu Tatăl nostru, așa cum s-a rugat Pavel.

Datorită mării iubiri a lui Dumnezeu față de noi și a dorinței lui Iisus de a ieși din triumghiul relației Sale din ceruri, Pavel a putut să se roage rostind această frumoasă rugăciune Trinitară:

Divinitate	Rugăciune
Tată	...Iată de ce, zic, îmi plec genunchii înaintea Tatălui Domnului nostru Isus Hristos, din care își trage numele orice familie, în ceruri și pe pământ,
Duhul Sfânt	și-L rog ca, potrivit cu bogăția slavei Sale, să vă facă să vă întăriți în putere, prin Duhul Lui, în omul dinăuntru,
Hristos	asa încât Hristos să locuiască în inimile voastre prin credință; pentru ca, având rădăcina și temelia puse în dragoste, să puteți pricepe împreună cu toți sfinții care sunt lărgimea, lungimea, adâncimea și înălțimea și să cunoașteți dragostea lui Hristos, care întrece orice cunoștință
Dumnezeu	ca să ajungeți plini de toată plinătatea lui Dumnezeu .

Ce faptă minunată! Dumnezeu a fost dispus ca relația Sa triumghiulară perfectă să fie ruptă, astfel încât triumghiul nostru relațional cu El să fie reîntregit. Și lucrul cel mai minunat este că toate familiile de pe pământ vor fi binecuvântate:

„Iar a Celui ce, prin puterea care lucrează în noi, poate să facă nespus mai mult decât cerem sau gândim noi, a Lui să fie slava în biserică și în Hristos Isus, **din neam în neam**, în vecii vecilor! Amin (Efeseni 3:20-21).

Este important pentru noi să fim conștienți de triumghiurile familiale, dar cea mai importantă relație triumghi careia trebuie să-i acordăm atenție este cea care ne duce spre mântuire. Lăudată fie Trinitatea Dumnezeirii!

ARTICOLE PUBPLICATE

— În cadrul acestei secțiuni, veți găsi diferite articole care au fost publicate de-a lungul timpului și care sunt alese cu atenție pentru a vă îndruma în misiunea de slujire a familiilor.

ACCEPTAREA SUFERINȚEI

MATERIAL REALIZAT DE WILLIE ȘI ELAINE OLIVER

RUGĂMINTE

Una dintre prietenele mele bune și-a pierdut soțul în urma pandemiei de COVID-19. Avea doar 49 de ani. Ea s-a simțit singură și era supărată pe Dumnezeu că a îngăduit acest lucru. Mi-a spus zilele trecute că suferă foarte mult și că are în suflet un gol, despre care crede că nu va mai putea fi umplut niciodată. Mi-aș dori să fac ceva pentru ea ca să o ajut să se simtă mai bine după tot ce i s-a întâmplat, însă nu știu nici ce să-i spun și nici ce să fac. Vă rog să mă ajutați.

Ne pare foarte rău pentru pierderea prietenei dumneavoastră și, într-un fel, aceasta este și pierderea dumneavoastră. Nimeni nu ar trebui să-și piardă soțul la o vârstă atât de fragedă. Ce tragedie! Cu toate acestea, pierderea este o realitate pe care mulți o experimentează în timpul acestei pandemii îngrozitoare care s-a abătut asupra lumii.

Cei mai mulți dintre noi nu știu ce să facă sau să spună atunci când cineva apropiat a pierdut o persoană iubită, în special un soț. Adevărul este că, atunci când cineva experimentează moartea unei persoane dragi, emoțiile sale pot fi destul de haotice. Ori pot fi foarte calmi, după care să înceapă să plângă incontrollabil, pe măsură ce experimentează durerea aceea profundă și vulnerabilitatea aceea extraordinară. Cert este că durerea vine și dispare și tot așa.

În timp ce moartea unei persoane dragi este îngrozitor de dureroasă — așa cum simte și prietena care a descris mai sus —, există câteva lucruri care pot fi făcute pentru a o sprijini

---

Willie Oliver, PhD, CFLE și **Elaine Oliver**, PhDc, LCPC, CFLE
sunt directori ai Departamentului de Familie la Conferința Generală a Bisericii
Adventiste de Ziua a Șaptea, sediul central din Silver Spring, Maryland, SUA.

în această încercare a vieții. Luați aminte la lista de mai jos, care vă va ajuta să oferiți sprijin persoanelor aflate în suferință:

Faceți-vă simțită prezența. Surprindeți-vă prietenul cu un telefon sau un mesaj și spuneți-i: „Sunt alături de tine.” De cele mai multe ori, poate că nu va dori să vorbească despre ceea ce simte. Totuși, permiteți-i să știe că sunteți doar la un apel distanță atunci când se va simți pregătit să vorbească.

Mergeți la o plimbare împreună în parc. Afară poate inspira aer curat, care îi va oferi o stare de calm, îi va reduce stresul și va întări imunitatea.

Depănați amintiri. Să nu vă fie teamă să povestiți despre momentele pe care le-ați avut împreună. Puteți răsfoi fotografii și discuta despre amintiri plăcute petrecute împreună, care se vor dovedi benefice pentru vindecarea persoanei aflate în suferință.

Aduceți mâncare. Nimic nu face mai mult decât să luați o masă cu un prieten. Atunci când oamenii sunt îndurerăți, își pierd energia pentru viață și pentru orice, inclusiv pentru gătit și mâncat. Mâncarea gustoasă și hrănitoare ajută mai mult decât vă puteți imagina vreodată.

Fiți atenți. Dacă observați că bucătăria are nevoie de curățare sau în casă este nevoie de ceva atunci când vizitați, treceți la acțiune. Acest lucru îi va arăta persoanei îndurerate că vă pasă cu adevărat și doriți sincer să o ajutați.

Nu vă grăbiți. Lăsați-vă prietenul să știe că veți fi acolo pentru el atâta timp cât are nevoie de dumneavoastră, nu doar spunând, ci și făcând aceasta. Fiți prietenul acela de nădejde!

Fiți un sprijin spiritual. Chiar și oamenii credincioși se simt adesea departe de Dumnezeu sau chiar sunt supărați pe El, mai ales atunci când pierd pe cineva drag. Fiți gata să-i citiți prietenului vostru pasaje din Biblie care oferă mângâiere și îi pot oferi speranța că Dumnezeu va purta de grijă. Rugați-vă pentru pacea lui Dumnezeu și pentru împlinirea făgăduinței Lui.

Trăim zile dificile și mai multe dintre ele sunt încă în față. Cu toate acestea, rămâneți aproape de Iisus pentru pacea, mângâierea și puterea voastră, astfel încât să putem oferi sprijin celor de care ne pasă.

În încheiere vă lăsăm un verset din Psalmii 46:1, care spune: „Dumnezeu este adăpostul și sprijinul nostru, un ajutor care nu lipsește niciodată în nevoi.” Vă purtăm în rugăciunile noastre.

PIERDEREA AMBIGUĂ

MATERIAL REALIZAT DE CĂTRE WILLIE ȘI ELAINE OLIVER

RUGĂMINTE

Sunt un părinte singur care are în grijă trei copii, unul dintre ei ajuns la maturitate, care nu a plecat niciodată de acasă și a fost recent diagnosticat cu probleme grave de sănătate mintală. Deși am experimentat provocarea de a-mi crește copiii singură, să am și o fiică cu probleme mintale a fost foarte dificil. Adesea mă simt foarte anxioasă și nu știu ce să fac. Sper că există ceva ce îmi puteți împărtăși pentru a mă ajuta să fac față situației mai bine decât am făcut-o în ultimele luni.

Suntem foarte triști să aflăm despre situația fiicei dumneavoastră. Cu toate acestea, a te confrunta cu imprevizibilitatea vieții pe acest pământ este o oportunitate. Adevărul este că singurul loc de siguranță în această lume se găsește în Iisus. Biblia ne spune: „Iisus Hristos este același ieri și azi și în veci!” (Evrei 13:8).

Teoriile emergente ale durerii, cum ar fi *pierdere ambiguă*, ne pot ajuta să înțelegem cu ce vă confrunțați în prezent cu fiica dumneavoastră, care a fost recent diagnosticată cu o problemă de sănătate mintală (*serious mental illness* – SMI). Diferența dintre suferința resimțită ca urmare a decesului unei persoane dragi – care, sincer vorbind, este cea mai dureroasă – și lipsa unei vieți normale a unei persoane dragi ca urmare a diagnosticării cu o boală mintală este ceea ce definește o pierdere ambiguă.

Willie Oliver, PhD, CFLE și **Elaine Oliver**, PhDc, LCPC, CFLE
sunt directori ai Departamentului de Familie la Conferința Generală a Bisericii Adventiste
de Ziua a Șaptea, sediul central din Silver Spring, Maryland, SUA.

Pierderea ambiguă nu este foarte clară în ceea ce privește pierderea în sine. Sentimentele resimțite de un părinte care are un copil ce suferă de o tulburare mintală – ca în cazul de față – sunt simțăminte de incertitudine care duc la confuzie și stres emoțional, suferință și stigmatizare. Astfel că tulburările mintale își fac apariția în cel mai inoportun moment al relației dintre părinte-copil, o experiență neobișnuită și destul de agasantă.

Ca părinte – la fel ca și ceilalți – v-ați implicat semnificativ emoțional ca să asigurați bunăstarea copiilor voștri. O parte a așteptărilor în ceea ce-l privește pe copil este că grija pe care i-ați asigurat-o se va diminua pe măsură ce acesta va crește și va ajunge la maturitate. De asemenea, există o oarecare anticipare că ceea ce ați investit în copil se va reflecta în speranțele și visurile voastre pentru ei – incluzând aici educația, locul de muncă, prietenii de durată, precum și alegerea partenerului de viață cu care să-și formeze propria familie.

Ceea ce ați descris despre simțămintele dumneavoastră este de fapt suferința. Așa că vă încurajăm să găsiți un program – de preferat unul care afirmă credința în Dumnezeu – care vă va ajuta să conștientizați suferința și pierderea, precum și tot acest proces al suferinței, într-un mod sănătos.

Pe măsură ce vă confrunțați cu aceste provocări, gândiți-vă că mai sunt și alți părinți care trec prin situații similare. Și, mai important decât atât, amintiți-vă că nu sunteți singură. Iisus Însuși afirmă în Ioan 14:1: „Să nu vi se tulbure inima. Aveți credință în Dumnezeu și aveți credință în Mine.” Iar versetul din Ioan 16:33 spune: „V-am spus aceste lucruri ca să aveți pace în Mine. În lume veți avea necazuri, dar îndrăzniți, Eu am biruit lumea.”

Ne dorim să găsiți ajutorul de care aveți nevoie și să urmați sfaturile pe care vi le-am prezentat mai sus. De asemenea, dorim să știți că vă vom purta în rugăciunile noastre. Fiți puternică și credincioasă!

SPERANȚĂ ÎN PRAG DE DIVORȚ PARTEA 1

MATERIAL REALIZAT DE WILLIE ȘI ELAINE OLIVER

RUGĂMINTE

După zece ani de căsnicie, soțul meu mi-a propus să divorțăm. Ne contrazicem la orice lucru pe care îl discutăm. Ca creștini însă, știu că divorțul nu reprezintă planul lui Dumnezeu pentru familii. I-am cerut soțului meu să mi se alăture la consilierea de cuplu, ca să găsim soluții pentru situația noastră, dar nu a dorit. Avem împreună doi copii în școala primară, pentru care sunt îngrijorată că ar fi foarte afectați dacă vom divorța. Vă rog să mă ajutați.

Vă mulțumim frumos pentru că ne cereți sfatul în această problemă dificilă. Ne pare rău să auzim despre situația dumneavoastră, dar suntem totodată încântați că sunteți interesată de a găsi o cale de a vă salva căsnicia.

Căsătoria a fost planul lui Dumnezeu încă de la început. Versetul din Geneza 2:18,24 spune: „Domnul Dumnezeu a zis: «Nu este bine ca omul să fie singur; am să-i fac un ajutor potrivit pentru el.» ... De aceea va lăsa omul pe tatăl său și pe mama sa și se va lipi de nevasta sa, și se vor face un singur trup.”

La fel ca în cazul dumneavoastră, multe căsătorii au de suferit ca urmare a contrazicerilor și neînțelegerilor. Adevărul este că nu există căsnicii perfecte pentru că nu există oameni perfecți. Versetul din Romani 3:23 confirmă: „Căci toți au păcătuit și sunt lipsiți de slava lui Dumnezeu.”

Willie Oliver, PhD, CFLE și **Elaine Oliver**, PhDc, LCPC, CFLE
sunt directori ai Departamentului de Familie la Conferința Generală a Bisericii Adventiste de Ziua a Șaptea,
sediul central din Silver Spring, Maryland, SUA.

Și pentru că toți suntem ființe păcătoase, trebuie să ne așteptăm că vor exista dezacorduri și neînțelegeri în cadrul relației de căsnicie.

Ceea ce cunoaștem potrivit studiilor științifice și experienței personale acumulate ca urmare a consilierii cuplurilor cu care am lucrat este că ceea ce face diferența dintre cuplurile care rămân împreună și cele care se despart este atitudinea lor.

Cei care se vor căsători așteptându-se la dificultăți, care vor necesita efort din partea amândurora pentru a găsi soluții de a-și gestiona diferențele, cel mai probabil vor reuși să rămână statornici în relația de căsnicie. Pe de altă parte, cuplurile care vor porni în relația de căsnicie gândindu-se că nu vor exista probleme niciodată sunt cele mai predispuse să sfârșească prin divorț.

Ați avut dreptate atunci când ați spus că divorțul nu a fost niciodată planul lui Dumnezeu pentru familii. De fapt, Biblia ne explică foarte clar acest aspect. Versetul din Matei 19:3-6 spune: „Fariseii au venit la El și, ca să-L ispitească, I-au zis: «Oare este îngăduit unui bărbat să-și lase nevasta pentru orice pricină?» Drept răspuns, El le-a zis: «Oare n-ați citit că Ziditorul de la început i-a făcut parte bărbătească și parte femeiască și a zis: ‘De aceea va lăsa omul pe tatăl său și pe mama sa și se va lipi de nevastă-sa, și cei doi vor fi un singur trup’? Așa că nu mai sunt doi, ci un singur trup. Deci ce a împreunat Dumnezeu, omul să nu despartă.»”

Multe cupluri ajung să fie descurajate atunci când, în cea mai mare parte a timpului, se contrazic unul pe celălalt. Și înțelegem lucrul acesta. De aceea încurajăm cuplurile să-și vadă căsnicia ca pe un dinte care are o carie. Acolo există durere și deteriorare ca urmare a lipsei de îngrijire necesară. Dar majoritatea oamenilor nu merg în garaj să caute un clește ca să își scoată dintele afectat. Rațiunea ne spune să mergem la dentist, care s-a pregătit corespunzător cum să repare dinții cariati și astfel să beneficiem de servicii specializate pentru a repara ce este afectat și de a salva dintele. Aceleași nevoi le întâlnim și în cadrul unei căsnicii. Doar pentru că ne confruntăm cu anumite provocări, acest lucru nu înseamnă că trebuie să distrugem ceea ce avem.

Vă încurajăm să continuați să vă rugați lui Dumnezeu să-i schimbe atitudinea soțului dumneavoastră. Apoi căutați un consilier de relații creștin care vă poate ajuta să rezolvați disfuncționalitățile din cadrul căsătoriei voastre. Ne vom ruga, de asemenea, pentru ca Domnul să aducă un miracol în căsnicia dumneavoastră, astfel încât familia nu doar să supraviețuiască acum, dar și să treacă peste toate provocările care vă vor apărea în cale în zilele care vor urma.

SPERANȚĂ ÎN PRAG DE DIVORȚ PARTEA 2

MATERIAL REALIZAT DE WILLIE ȘI ELAINE OLIVER

RUGĂMINTE

După zece ani de căsnicie, soțul meu mi-a spus să divorțăm. Ne contrazicem la orice lucru pe care îl discutăm. Ca creștini însă, știu că divorțul nu reprezintă planul lui Dumnezeu pentru familii. I-am cerut soțului meu să mi se alăture la consilierea de cuplu, ca să găsim soluții pentru situația noastră, dar nu a dorit. Avem împreună doi copii în școala primară, pentru care sunt îngrijorată că ar fi foarte afectați dacă vom divorța. Vă rog să mă ajutați.

Experiența noastră profesională, precum și literatura despre căsnicie și divorț ne arată că cele mai multe cupluri a căror căsnicie se încheie printr-un divorț își pierd speranța în ceea ce privește posibilitatea ca relația lor de căsnicie să fie salvată. Desigur, aici nu își au locul situațiile în care au avut loc abuzuri de orice fel sau infidelitate. Credem totuși că, cu ajutorul lui Dumnezeu, toate căsniciile pot experimenta schimbări și anumite transformări – ca să supraviețuiască și să răzbată – atunci când partenerii implicați au dorința de a-și face partea pentru a repara relația lor cu ajutorul unui terapeut sau consilier de relații specializat, creștin.

Apostolul Pavel, prin versetul din Romani 15:13, încurajează fiecare persoană care se confruntă cu o situație similară cu a dumneavoastră: „Dumnezeul nădejdi să vă umple de toată bucuria și pacea pe care le dă credința, pentru ca, prin puterea Duhului Sfânt, să fiți tari în nădejde!” Această speranță poate fi oferită doar de Hristos. Și este dată doar celor care vin la El

---

Willie Oliver, PhD, CFLE și **Elaine Oliver**, PhDc, LCPC, CFLE
sunt directori ai Departamentului de Familie la Conferința Generală a Bisericii Adventiste de Ziua a Șaptea,
sediul central din Silver Spring, Maryland, SUA.

împreună cu partenerul de viață, în umilință, crezând și așteptând un miracol. Adevărul despre căsnicii este că acestea necesită multă muncă și sacrificiu de la persoanele care se căsătoresc. Nu există căsnicii perfecte, așa cum nici oamenii nu sunt perfecți. Cuplurile statornice sunt cele care realizează că s-au căsătorit cu o ființă umană. Acest lucru presupune că ei vor trebui să-și dezvolte abilitatea de a gestiona dezamăgirile și de a se confrunta cu frustrările.

Cea mai mare provocare pentru a face o căsnicie să funcționeze pe termen lung este să realizeze că sentimentele euforice care v-au făcut să spuneți „Da” nu sunt sigure, indiferent de cât de multă dragoste ați simțit la începutul relației voastre. Fiecare căsnicie funcțională, indiferent de cât de plăcută pare la început, se va confrunta cu anumite momente inevitabile când așteptările partenerilor nu vor fi așa cum și-au imaginat. De fapt, chiar dacă vorbim despre o relație pasională, în ciuda faptului că ați petrecut împreună momente extraordinare în perioada de curtenie sau la începutul căsătoriei, acestea nu sunt de ajuns pentru a susține o relație de căsnicie formidabilă.

„Atunci cum se poate ajunge la o căsnicie de succes?” vă puteți întreba și dumneavoastră, asemenea altora. Este o întrebare excelentă! De fapt, este primul pas important pentru cuplurile căsătorite pentru a înțelege că o căsnicie reprezintă mai mult decât câteva momente romantice, oricât de plăcute ar fi acestea. Acea dragoste este combustibilul care face ca o relație de căsătorie să funcționeze, așa cum cred cei mai mulți oameni. Mai degrabă, dragostea reprezintă o decizie care ar trebui luată zi după zi pentru ca fiecare căsnicie să prospere. Poate vă spuneți: „Ce întrebare?” Răspunsul este însă să fim răbdători și plini de bunătate, așa cum apostolul Pavel ne îndeamnă în 1 Corinteni 13:4; să fim credincioși, blânzi și să ne înfrânăm poftetele, așa cum ni se spune în versetele din Galateni 5:22,23.

Ne rugăm ca Domnul să aducă un miracol în căsnicia dumneavoastră. Ne dorim ca tot ce v-am spus să vă dea oportunitatea, dumneavoastră și soțului, de a pricepe conceptele pe care vi le-am amintit și să recunoașteți că relația dumneavoastră de căsnicie încă poate prospera dacă vă veți încrede în Dumnezeu să vă transforme relația de zi cu zi și să rămâneți împreună pentru tot restul vieții.

UNDE AM GREȘIT?

MATERIAL REALIZAT DE WILLIE ȘI ELAINE OLIVER

RUGĂMINTE

Eu și soțul meu suntem supărați și dezamăgiți din cauză că copiii noștri – care sunt tineri, lucrează, au absolvit studiile, sunt pe cont propriu acum – au părăsit biserica. Suntem conștienți că nu suntem niște părinți perfecți, însă am făcut tot ce ne-a stat în putință ca să le oferim copiilor dragostea de care au avut nevoie și să le asigurăm un cămin stabil și cât se poate de spiritual. De asemenea, au studiat într-o școală creștină. Chiar dacă copiii unor prieteni de-ai noștri au părăsit biserica, nu ne gândeam că ne vom afla și noi în situația lor. Unde am greșit? Ce puteam face mai bine și nu am făcut? Mai putem face ceva acum? Vă mulțumim anticipat pentru ajutor!

Vă mulțumim și noi pentru că ne-ați oferit încrederea dumneavoastră în această problemă personală și delicată. Aceasta este una dintre cele mai dure realități cu care unii părinți creștini se confruntă, deși au făcut tot ce le-a stat în putință pentru a-i crește pe copii în iubirea de Dumnezeu. Lumea noastră este afectată de păcat și de rău, iar oamenii sunt predispuși la ele. Este în ADN-ul nostru de când Adam și Eva au ales să nu-I dea ascultare Domnului în Grădina Edenului.

În această situație, împreună cu soțul, puteți alege să-i permiteți lui Satana să vă facă să simțiți că ați eșuat sau vă puteți încrede în Dumnezeu că vă va ajuta să lucrați în continuare, în ciuda durerii pe care o experimentați, și să împărtășiți copiilor din dragostea lui Dumnezeu ori

---

Willie Oliver, PhD, CFLE și **Elaine Oliver**, PhDc, LCPC, CFLE
sunt directori ai Departamentului de Familie la Conferința Generală a Bisericii Adventiste de Ziua a Șaptea,
sediul central din Silver Spring, Maryland, SUA.

de câte ori veți interacționa cu ei. Aceasta este o oportunitate să învățați din această experiență, atât dumneavoastră, cât și copiii. Căutați sprijin și speranță în Sfânta Scriptură.

Psalmul 25:5,7 spune: „Povățuiește-mă în adevărul Tău și învață-mă, căci Tu ești Dumnezeul mântuirii mele, Tu ești totdeauna nădejdea mea! Nu-ți aduce aminte de greșelile din tinerețea mea, nici de fărădelegile mele, ci adu-Ți aminte de mine după îndurarea Ta, pentru bunătatea Ta, Doamne!”

Cu siguranță, suntem cu toții niște lucrători spirituali care vrem să progresăm, chiar și cei care nu au părăsit biserica și care participă în mod regulat la biserică. Încă avem nevoie de îndrumarea Duhului Sfânt în viețile noastre. Apostolul Pavel scrie în Efeseni 5:15-17: „Luați seama deci să umblați cu băgare de seamă, nu ca niște neînțelepți, ci ca niște înțelepți. Răscumpărați vremea, căci zilele sunt rele. De aceea nu fiți nepricepuți, ci înțelegeți care este voia Domnului.”

De asemenea, va trebui să continuați cu rugăciunea și studiul biblic, astfel încât, în loc să vă descurajați, să încercați să vă apropiați și mai mult de Dumnezeu, în timp ce vă încredeți în El pentru mântuirea copiilor voștri. Căutați făgăduințe cum ar fi cea din Evanghelia după Luca 1:9,10: „De aceea și Eu vă spun: «Cereți, și vi se va da; căutați, și veți găsi; bateți, și vi se va deschide.» Fiindcă oricine cere capătă; cine caută găsește și celui ce bate, i se deschide.”

În ultimul rând, amintiți-vă că Dumnezeu nu a făcut nimic greșit și cu toate acestea, o treime din copiii Săi (îngerii) I-au întors spatele. Așa că, decât să ne descurajăm recunoscând că nu putem fi părinți perfecți pentru că nu există oameni perfecți, haideți să ne bizuim pe făgăduința care se găsește în cartea Isaia 49:25: „«Da», zice Domnul, «prada celui puternic îi va fi luată, și cel prins de asupritor va scăpa, căci Eu voi lupta împotriva vrăjmașilor tăi și voi scăpa pe fiii tăi.»”

Fiți puternici și credincioși!

RESURSE

— Biserica Adventistă de Ziua a Șaptea creează constant noi materiale pentru a susține lucrarea pentru slujirea familiilor.

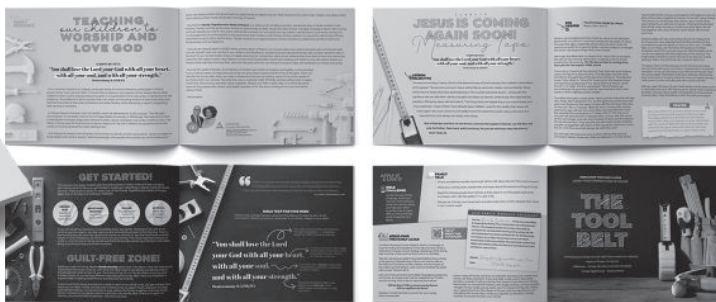
RESTABILIREA ALTARULUI ÎN FAMILIE

MATERIAL REALIZAT DE WILLIE ȘI ELAINE OLIVER

Publicat de Asociația Review and Herald®

iulie, 2022

42 pagini

În cadrul Săptămânii de rugăciune a familiei, din 2022, dorința noastră este ca familiile să-și stabilească sau să-și restabilească altarul de închinare în casele lor. Închinarea în familie oferă fiecărei familii ocazia de a reconstrui zilnic altarul lui Dumnezeu.

Reconstruirea altarului de familie presupune stabilirea unui obicei regulat de a pune un timp deoparte pentru a-I aduce slavă lui Dumnezeu ca familie. Cel mai important lucru este să vă luați un angajament de a face ceva care să vă apropie de Dumnezeu în fiecare zi. Puneți-L pe Dumnezeu în toate momentele, fie ele neînsemnate, fie importante.

Materialul se poate descărca digital la adresa web **family.adventist.org**.

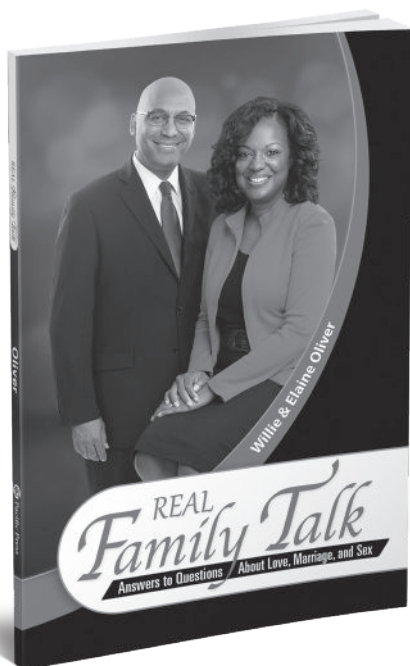
DISCUȚIE DESCHISĂ ÎN FAMILIE: ÎNTREBĂRI ȘI RĂSPUNSURI DESPRE DRAGOSTE, CĂSĂTORIE ȘI SEX

MATERIAL REALIZAT DE WILLIE ȘI ELAINE OLIVER

Pacific Press® Publishing Association

Nampa, Idaho, 2015

127 pagini

Această carte reprezintă o compilație de aspecte atent selecționate despre relații, scrise de Willie și Elaine Oliver pentru revista *Message*, ca răspuns la întrebările unor persoane. Autorii asigură consiliere de specialitate, bazată pe principii biblice, ca răspuns la întrebările despre căsătorie, sex, parenting, viața unei persoane singure și alte probleme ce țin de relații. În sfaturile lor, autorii ne amintesc de realitatea că toți ne confruntăm cu provocări în relațiile și în casele noastre. Răspunsurile lor pline de discernământ ne îndrumă să căutăm călăuzirea lui Dumnezeu, amintindu-ne că planul Lui este ca noi să avem cămine și relații sănătoase, în care fiecare persoană caută armonia pe care Dumnezeu dorește să o experimentăm.

DISCUȚIE DESCHISĂ DESPRE FAMILIE

MATERIAL REALIZAT DE WILLIE ȘI ELAINE OLIVER

www.hopetv.org

Prin discuții captivante, informative și spirituale despre problemele cu care se confruntă familiile din zilele noastre, *Real Family Talk* încearcă să consolideze familiile și să inspire speranță. În fiecare ediție, familia Olivers se bazează pe experiența lor pastorală, educațională și de consiliere pentru a dezbate subiecte despre viața de familie, abordând fiecare subiect și oferind soluții practice și principii biblice sănătoase.

Sezonul 11 cu episoade noi din cadrul emisiunii *Real Family Talk*, cu Willie și Elaine Oliver, va începe să fie difuzat în prima săptămână a lunii iulie 2022. Vă rugăm să urmăriți formatul nou și îmbunătățit al emisiunii din acest nou sezon. Urmăriți programul la adresa www.hopetv.org.

CONECTAȚI: DEVOȚIONAL PENTRU O RELAȚIE APROPIATĂ ÎN CĂSNICIE

MATERIAL REALIZAT DE WILLIE ȘI ELAINE OLIVER

The Stanbrough Press Ltd., 2020

162 pagini

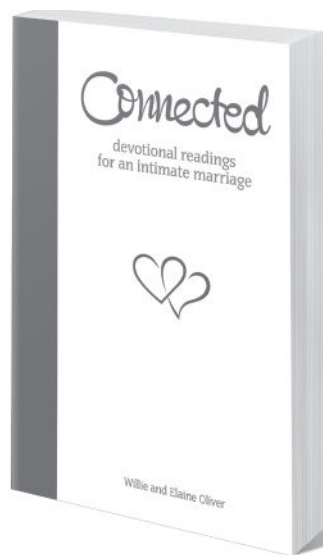
Gândiți-vă dacă v-ați putea duce căsnicia la un alt nivel. Cum ar fi dacă ar fi posibil să trecem de la o relație care pur și simplu rezistă la una care prosperă? Ce-ar fi dacă ar exista o modalitate de a vă întări angajamentul unul față de celălalt? Ce s-ar întâmpla dacă o comunicare mai bună între voi doi ar putea crea mai multă încredere? Și, cel mai bine, ce ar fi dacă harul Domnului te-ar putea ajuta să vezi ce e mai bun în soțul sau soția ta?

În cadrul cărții *Conectați: Devoțional pentru o relație apropiată în căsnicie*, Willie și Elaine Oliver ne împărtășesc experiența lor de 35 de ani de căsnicie, crescând împreună, învățând unul de la celălalt și crescând la rândul lor copiii. Ei știu cum să procedeze astfel încât „ce-ar fi dacă” să devină realitate.

În cele 52 de materiale devoționale, există un gând pentru fiecare săptămână a anului, special concepută pentru a ajuta cuplurile să ia o pauză (să reflecteze asupra ideilor și să le împărtășească unul cu celălalt), să se roage (cu privire la ideile împărtășite și la modul în care se raportează la experiența lor) și apoi să aleagă (să fie determinați să experimenteze schimbarea împreună).

Descoperiți cât mai mult!

Material disponibil la adresa: <https://adventistbookcenter.com/connected-devotional-readings-for-an-intimate-marriage.html>.

BIBLIA CUPLULUI

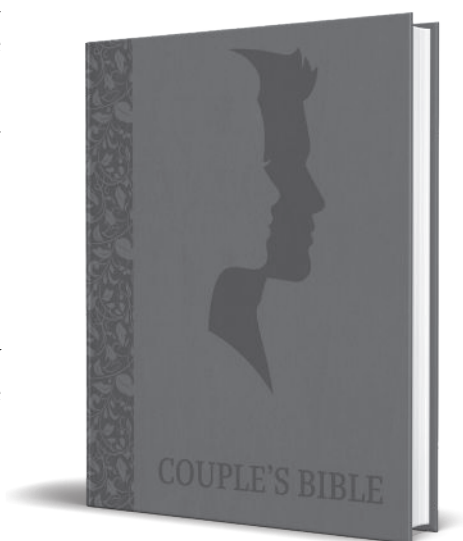
Safeliz, 2019

1.500 pagini

Biblia cuplului este concepută pentru a ajuta la formarea relațiilor sănătoase. Există mai mult de 170 de subiecte care sunt împărțite în cinci secțiuni, concentrându-se pe modul de consolidare a căsătoriei și a relațiilor parentale, precum și pe modul de abordare a provocărilor cu care se confruntă cuplurile. Caracteristicile specifice includ:

- Căsnicia în cadrul Bibliei, Teologia Biblică a Familiei, Stâlpi pentru Slujirea Familiei, Versete speciale pentru cupluri și multe altele
- Un curs biblic special pentru acasă, pentru familie
- 101 Idei pentru Evanghelizarea Familiilor
- Dicționarul și Harta Căsniciei
- Și multe altele...

Biblia este disponibilă în mai multe limbi, inclusiv engleză, spaniolă și franceză, și poate fi comandată pe Adventist Book Centers în întreaga lume sau accesând: www.safelizbibles.com.

SPERANȚĂ PENTRU FAMILIILE DE ASTĂZI

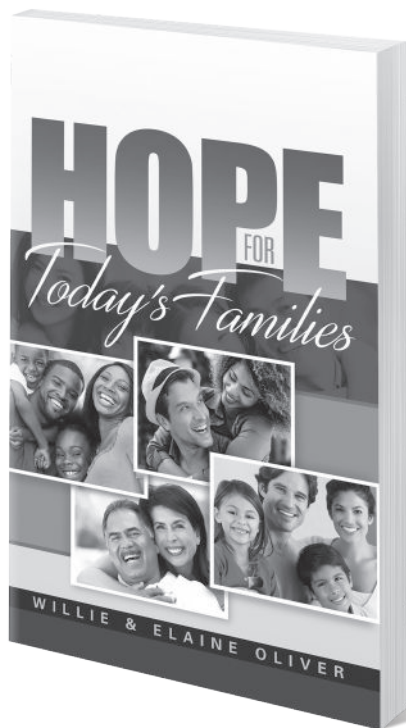
MATERIAL REALIZAT DE WILLIE ȘI ELAINE OLIVER

Review and Herald Publishing Association, 2018

94 pagini

Cartea misionară mondială a anului 2019 încă se poate dovedi folositoare pentru consolidarea căsnicilor și familiilor în orice moment. Aceasta oferă speranță familiilor de astăzi, folosind principii dovedite în timp, care vor facilita o viață bună și fericită.

Este disponibilă în mai multe limbi la Adventist Book Centers din întreaga lume sau prin intermediul editurii locale.

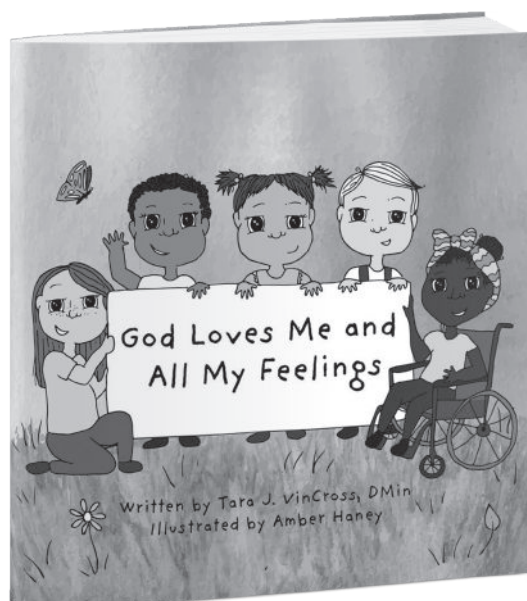
DUMNEZEU MĂ IUBEȘTE INDIFERENT DE DISPOZIȚIE

MATERIAL REALIZAT DE TARA J. VINCROSS

AdventSource, 2020

Dumnezeu mă iubește indiferent de dispoziție oferă copiilor un limbaj care-i ajută să-și identifice sentimentele pe care le simt și îi învață cum să procedeze cu ele.

Această carte pune temelia acceptării și iubirii lui Dumnezeu pentru experiența lor de viață, ajutându-i să fie rezilienți și să facă față sentimentelor care uneori par dificile. Cartea se adresează copiilor cu vârsta cuprinsă între doi și opt ani și include întrebări pe care un adult le poate pune copiilor în timp ce citesc cartea împreună.

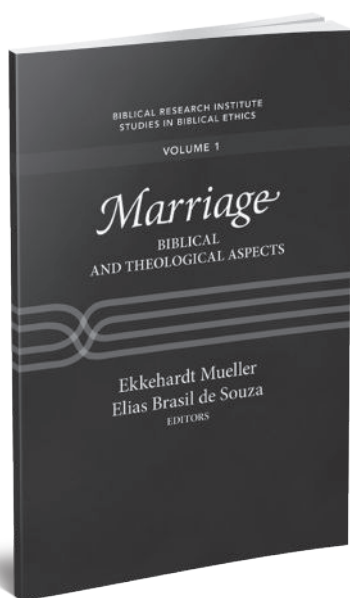
CĂSĂTORIA: ASPECTE BIBLICE ȘI TEOLOGICE, VOL. 1

EDITORI: EKKEHARDT MUELLER ȘI ELIAS BRASIL DE SOUZA

Institutul de Cercetare Biblică, Review and Herald Publishing, 2015

304 pagini

Această carte oferă studii detaliate și profunde cu privire la mai multe domenii de interes pentru pastori, lideri ai bisericii și membri. După ce ne prezintă frumusețea căsătoriei și relevanța Scripturii pentru o înțelegere sănătoasă a căsătoriei și a sexualității, acest volum abordează subiecte cruciale, cum ar fi singurătatea, sexul și rolurile în căsătorie, sexualitatea, căsătoriile mixte din punct de vedere religios, divorțul, precum și recăsătorirea.

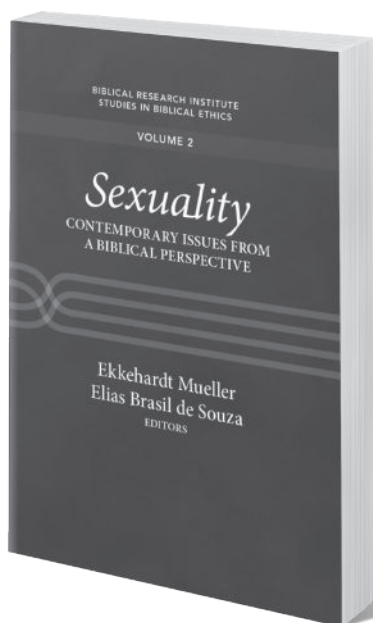
SEXUALITATEA: O PROBLEMĂ CONTEMPORANĂ DINTR-O PERSPECTIVĂ BIBLICĂ, VOL. 2

EDITORI: EKKEHARDT MUELLER ȘI ELIAS BRASIL DE SOUZA, EDITORS

Institutul de Cercetare Biblică, 2022,
643 pagini

Sexualitatea: O problemă contemporană dintr-o perspectivă biblică reprezintă continuarea primului volum, *Căsătoria: Aspecte biblice și teologice*. Concentrându-se pe sexualitate, acest volum abordează mai multe subiecte de relevanță contemporană pentru creștini și pentru bisericile din întreaga lume. Cartea abordează probleme legate direct sau indirect de căsătorie, cum ar fi concubinajul și poligamia. De asemenea, analizează subiecte care nu sunt neapărat legate de căsătorie, cum ar fi dependența sexuală, cybersex, robotic sex, viol, mutilare genitală feminină, abuzul sexual asupra copiilor și teologia și practica queer.

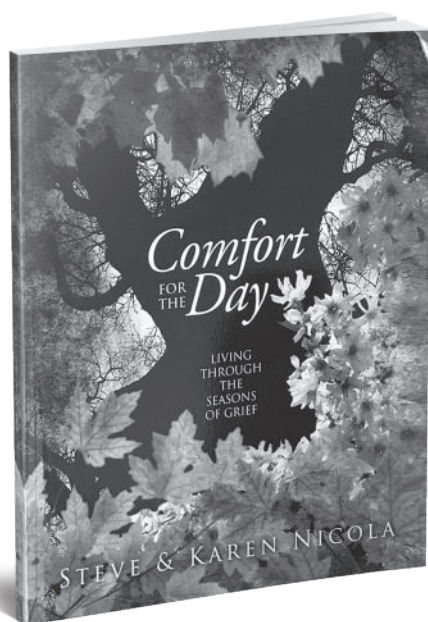

ALINARE PENTRU AZI: PARCURGAREA PROCESULUI SUFERINȚEI

MATERIAL REALIZAT DE STEVE & KAREN NICOLA

Westbow Press, 2016

Inima dumneavoastră este zdrobită. Simțiți că nu mai puteți trăi acum când cel pe care îl iubeați a dispărut? Moartea l-a răpit pe cel drag din brațele dumneavoastră. Acum începe drumul greu, aparent insuportabil, de a trăi cu suferința. Există ceva care poate alina această durere copleșitoare? Există un loc sigur pentru descărcarea mâniei? Va deveni depresia un partener constant? Suferința va dura pentru totdeauna? Cum aș putea să trec peste încă o zi? Materialul *Alinare pentru ziua de azi* (*Comfort for the day*) oferă o experiență personalizată de recuperare după suferință, extrasă din sursa supremă a păcii – Dumnezeu. Cuvântul Său va deveni un ghid și un prieten pe măsură ce cititorul trece prin etapele, prin stările durerii.

ANEXA A: **IMPLEMENTAREA SLUJIRII FAMILIEI**

— Vă rugăm să utilizați aceste materiale ca parte a activității dumneavoastră în cadrul Departamentului Slujirea Familiei. Conținutul este rezultatul colaborării cu familiile din biserica noastră din întreaga lume.

Notă: Unele dintre recomandările enumerate în aceste formulare ar putea fi nevoie să fie modificate și adaptate la nevoile specifice și contextul cultural al zonei în care locuiți.

MATERIAL DISPONIBIL PENTRU DESCĂRCARE

Pentru a descărca sondajele și formularele din Anexa A, vă rugăm să vizitați site-ul nostru: **family.adventist.org/2023RB**.

POLITICA ȘI MISIUNEA DEPARTAMENTULUI SLUJIREA FAMILIEI

Numele conferinței și personalul:

.....

Bisericile au responsabilitatea de a oferi un mediu propice pentru a-i ajuta pe copii să învețe să-L iubească și să-L urmeze pe Iisus Hristos. Scopul acestui departament este de a preveni orice formă de abuz fizic, emoțional sau sexual asupra copiilor, de a-i proteja atât pe ei, cât și pe cei care lucrează cu ei.

Bisericile care au programe speciale pentru copii nu sunt protejate de cei care pot fi abuzatori: de aceea, acest departament consideră că este de o importanță vitală să se ia măsuri decisive pentru a se asigura că biserica și programele sale sunt sigure, oferind o experiență plină de bucurie copiilor și tinerilor. Următoarele politici au fost stabilite și reflectă angajamentul nostru de a oferi protecție și grijă tuturor copiilor atunci când aceștia participă la orice activitate organizată de biserică.

- Voluntarii care lucrează cu copiii sau tinerii trebuie să fie membri activi în biserică de minimum șase luni și trebuie să primească aprobare din partea comitetului bisericii înainte de a lucra în mod direct cu copiii, cu excepția cazului în care persoanele respective au primit aprobare în trecut.
- Toți angajații și voluntarii NAD care lucrează în mod regulat cu copiii trebuie să completeze un formular pentru înscriere (a se vedea site-ul web al NAD Children's Ministries: <https://www.childmin.org/childrens-safety>).
- Informațiile trebuie obținute de la potențialii voluntari. Personalul trebuie să verifice aceste informații. Și celelalte diviziuni sunt încurajate să urmeze această procedură.

- Toți cei care lucrează cu copiii trebuie să acorde atenției regulii de „două persoane”, care impune ca aceia care lucrează în acest departament trebuie să evite pe cât posibil să rămână singuri cu un copil într-o încăpere.
- Cei ajunși la maturitate care au experimentat în copilărie abuzul fizic sau sexual au nevoie de dragostea și acceptarea familiei bisericii. Persoanele cu un astfel de istoric familial trebuie să discute despre dorința lor de a lucra cu copiii și cu tinerii cu unul dintre angajați, într-un interviu confidențial, înainte de a primi aprobarea de a lucra în aceste domenii.
- Indivizii care în trecut au comis abuz fizic sau sexual, fie că au fost condamnați sau nu, nu ar trebui să fie implicați în cadrul bisericii în activități sau programe speciale pentru copii și tineri.
- Vor fi oferite în cadrul bisericii oportunități pentru instruirea prevenirii și recunoașterea abuzului copiilor. Cei care doresc să lucreze în biserică cu copiii sunt îndemnați să participe la aceste instruiți.
- Cei care se ocupă de copii ar trebui să anunțe pastorul sau administrația despre orice comportamente sau alte incidente care tind să fie abuzive sau nepotrivite. După notificare, vor fi luate măsurile corespunzătoare, conform politicilor departamentului.
- Va fi asigurată instruirea individuală a fiecărui voluntar care dorește să lucreze cu copiii.
- Copiilor nu li se va permite să se plimbe prin biserică fără supravegherea unui adult. Părinții sunt responsabili pentru supravegherea copiilor lor înainte și după Școala de Sabat.
- Nu este permis ca un copil să rămână singur în spațiul de odihnă fără supravegherea unui părinte sau a unui frate mai mare.
- Un adult responsabil va fi desemnat să supravegheze biserica, inclusiv zonele de parcare, pentru a asigura securitatea. Acest lucru este esențial atunci când un singur adult este prezent la anumite activități pentru minori, cum ar fi întâlnirea Școlii de Sabat.
- Orice măsură de disciplinare a unui copil trebuie să fie aplicată alături de un alt adult. Toate formele de pedepse corporale sunt strict interzise.
- Toate întâlnirile pentru copii și tineri trebuie să aibă acordul pastorului și/sau al comitetului, în mod special cele care vor avea loc în timpul serii. Minorii trebuie de asemenea să primească acordul părinților lor de a participa la fiecare întâlnire, inclusiv pentru eliberarea tratamentului medical.
- Dacă există un abuzator sexual cunoscut care frecventează biserica, un diacon sau un alt frate responsabil va fi desemnat să monitorizeze persoana în timp ce se află în incinta sau în afara bisericii. Dacă persoana în cauză se transferă sau va frecventa altă biserică, pastorul bisericii respective trebuie să fie anunțat.

CONDUCEREA DEPARTAMENTULUI SLUJIREA FAMILIEI

Directorul Departamentului Slujirea Familiei organizează proiecte pentru slujirea familiilor care satisfac nevoile specifice ale bisericii și comunității locale. Această secțiune oferă îndrumare pentru directorii departamentelor Slujirea Familiei. Planificarea este critică pentru slujirea persoanelor și familiilor din congregație. Slujirea familiei este, de asemenea, o modalitate excelentă de a ajunge la familiile din cadrul comunității. De asemenea, directorul acestui departament este membru al comitetului bisericii locale și integrează astfel activitățile pentru slujirea familiilor în întregul program al bisericii. Mai jos sunt enumerate responsabilitățile și activitățile specifice acestei funcții.

1. Formarea și întrunirea unui comitet pentru slujirea familiilor care reflectă diversitatea lor în cadrul comunității locale. Acest comitet poate include persoanele singure, persoane recent căsătorite, familii de vârstă medie, pensionari, văduvi sau persoane divorțate. Persoanele care vor sluji în această lucrare trebuie să fie alese cu grijă, fiind persoane care au viziune și care reflectă caracterul lui Dumnezeu.
2. Fiți cei care reprezintă misiunea familiei. Departamentul Slujirea familiei nu este orientat doar pe ideea de program, ci la întreaga biserică cu sensibilitatea care impactează familiile. În unele situații, poate este nevoie ca directorul Departamentului Slujirea familiei să pledeze pentru mai mult timp petrecut în familie. Cu alte cuvinte, pot exista atât de multe programe care au loc în comunitatea locală, încât oamenii aceștia au prea puțin timp să-și trăiască propria viață alături de familiile lor.
3. Haideți să ne interesăm cu privire la nevoile și interesele celor din comunitatea locală. Chestionarele cu privire la nevoi și la profilul familiei pot fi folosite pentru a cunoaște necesitățile din comunitatea locală.

4. Organizați pe parcursul anului programe și activități care pot include prezentări video și invitați speciali, care să prezinte workshopuri și seminare.
5. Programele acestea pot include, de asemenea, și activități care ar putea fi sugerate familiilor prin anunțurile de la biserică sau prin newsletter.
6. Folosiți-vă de materialele puse la dispoziție de directorul Departamentului Slujirea Familiei de la Conferință. Acestea pot scuti timp, energie și pot servi ca resurse fără a cheltui bugetul comunității locale. Atunci când doriți să organizați prezentări speciale, directorul Departamentului Slujirea familiei vă poate ajuta să găsiți vorbitori interesanți și calificați.
7. Comunicați cu biserica locală. Slujirea familiei nu trebuie percepută ca un simplu eveniment anual. Susțineți importanța unei familii funcționale prin folosirea afișelor, prin newsletterul bisericii sau prin anunțuri pe tot parcursul anului.
8. Împărtășiți-vă ideile cu directorul Departamentului Slujirea familiei din cadrul Conferinței din care faceți parte.

CE REPREZINTĂ FAMILIA?

Una dintre responsabilitățile directorului Departamentului Slujirea Familiei este să definească familiile pe care le slujește în cadrul bisericii locale. Spre exemplu, slujirea exclusiv a familiilor care au copii va face să beneficieze doar un mic procent din oamenii din cadrul bisericii. Toate familiile au nevoie de îndrumare pentru a forma relații sănătoase. A face față sarcinilor zilnice de a administra o gospodărie și de a gestiona conflictele nu este niciodată ușor atunci când oamenii împărtășesc spațiu și resurse sau provin din cămine cu valori diferite. Iată câteva dintre caracteristicile familiilor de astăzi.

- Familii tipice gen nucleu, formate din mamă, tată și copii care s-au născut din cei doi părinți.
- Familii care sunt vitrege – familiile vitrege se formează atunci când părinții divorțează sau sunt văduvi și se recăsătoresc. Unele familii devin vitrege atunci când un părinte necăsătorit se căsătorește cu cineva care nu este tatăl/mama copilului său.
- Familii singure – câteodată sunt formate doar dintr-o persoană și o pisică, locuind împreună. Poate că familiile acestea au trecut printr-un divorț, au rămas văduvi și nu s-au recăsătorit sau poate nu s-au căsătorit niciodată. Unele locuințe sunt entități separate. Unele persoane singure pot trăi alături de alte persoane singure într-o locuință.
- Familii cu un singur părinte – acestea pot apărea ca urmare a unui divorț sau a decesului unuia dintre parteneri, un soț/soție care nu s-a mai recăsătorit, sau este vorba despre un părinte care nu a fost căsătorit niciodată.

- Familii ca niște cuiburi goale – formate din mamă și tată după ce copiii au plecat de acasă.
- Familii atașate – atunci când copiii, majori fiind, se întorc să locuiască cu mama și tata – de obicei pentru o perioadă temporară. O familie poate fi atașată atunci când părintele în vârstă al unuia dintre parteneri locuiește împreună cu familia fiului sau fiicei și cu nepoții.
- Familii ale lui Dumnezeu. Mulți îi consideră pe membrii din cadrul bisericii locale ca fiind familia lor și poate că se simt mai apropiați de ei decât de cei cu care au o legătură de rudenie.

Dincolo de relațiile de familie obișnuite, oamenii pot fi stimulați să se gândească la relațiile lor importante, inclusiv la cele din familia bisericii, punând astfel de întrebări:

- Dacă un cutremur ar distruge orașul, despre cine ați dori să auziți că este în siguranță?
- Dacă v-ați muta la mii de kilometri distanță, pe cine ați dori să luați cu dumneavoastră?
- Cu cine ați dori să păstrați legătura oricât de dificil ar părea?
- Dacă v-ați îmbolnăvi, pe cine v-ați baza să aibă grijă de dumneavoastră?
- Cine va fi familia dumneavoastră până când veți muri sau până când ei vor muri?
- De la cine ați putea împrumuta bani fără să vă simțiți datori?

ORIENTAREA COMITETULUI ȘI PLANIFICAREA

Directorii departamentelor Slujirea Familiei sunt persoane care este posibil să fie nou alese în această funcție, ori poate nu au slujit niciodată în funcția de director și se întreabă de unde să înceapă. Această secțiune îl va ajuta pe noul director să deprindă noile atribuții. Adesea este de ajutor să alegeți un mic comitet cu care puteți lucra, format din oameni cu harul lui Hristos. Comitetul departamentului Slujirea Familiei, mai mult decât celelalte, trebuie să aibă viziunea de a forma familiei funcționale. Ceea ce este prezentat mai jos sunt moduri prin care puteți obține acest lucru. Deși aceste idei nu sunt singurele care se pot dovedi de ajutor, acestea pot ajuta ca un grup să colaboreze bine. (Aceste idei pot fi de ajutor, de asemenea, și pentru celelalte comitete.)

- Alegeți un grup restrâns de persoane care împărtășesc aceeași preocupare pentru familiile de astăzi. Ele ar trebui să reprezinte varietatea familiilor din cadrul bisericii. Acest comitet ar trebui să fie format din persoane care își cresc singure copii, cupluri căsătorite, persoane divorțate, pensionari sau persoane văduve, care să reflecte profilul de gen și etnia bisericii.
- De asemenea, comitetul nu ar trebui să fie format din prea multe persoane – între 5 și 7 persoane ar fi cel mai potrivit. Indivizii ar putea reprezenta mai mult decât o categorie de familie.
- Pentru prima întâlnire, în mod special, încercați să vă adunați într-un cadru cât mai informal, spre exemplu la cineva acasă, sau într-o cameră de la biserică. Începeți cu o rugăciune pentru a cere binecuvântarea lui Dumnezeu.

- Pregătiți câteva băuturi reci sau calde și câteva gustări, precum fructe, biscuiți sau nuci. Faceți ca acest moment să fie cât mai atractiv, dar cât mai simplu, fără a depune prea mult efort.
- Începeți prima întâlnire prin a vă spune poveștile de viață. Aceasta nu reprezintă o vizită la terapeut, deci permiteți-le persoanelor să știe că își pot spune povestea doar dacă se simt confortabil. Câteva mici sfaturi pot fi de folos: confidențialitatea trebuie să fie respectată și să fie văzută ca un dar de la unii pentru ceilalți.
- Ar fi bine dacă ați putea începe cu propoziții precum: „M-am născut în ..., am crescut ca (metodist, adventist de ziua a șaptea, catolic sau orice altceva).” Includeți alte lucruri, cum ar fi locul în care ați mers la școală, numele copiilor sau alte informații pertinente. Includeți experiența prin care ați devenit creștin sau adventist de ziua a șaptea, precum și o întâmplare plăcută sau amuzantă din copilărie. Acest lucru poate părea o pierdere de timp, dar s-ar putea să fiți surprins să auziți pentru prima dată povestea unei persoane pe care credeți că o cunoașteți de mult timp. Povestirea experiențelor noastre este modul prin care ne conectăm și creăm o legătură unii cu alții. Acest lucru va face ca lucrarea pe care o faceți împreună să fie cât mai bună. De asemenea, va fi mai ușor pentru membrii comitetului ales să fie mai sensibili cu privire la nevoile celorlalți.
- Pentru toate întâlnirile ulterioare, petreceți o parte din timp – poate 10 sau 20 de minute – reconectându-vă cu membrii comitetului. S-ar putea să vă bucurați de un eveniment important. Alții pot avea nevoie de sprijin sau de o nevoie specială. Iată câteva întrebări pe care le puteți pune pentru a începe întâlnirile:
  - * Care sunt persoanele pe care le considerați cele mai apropiate de familia dumneavoastră?
  - * Cum considerați că trăiți prin credință ca familie?
  - * Cum credeți că vă poate ajuta biserica familia?
  - * Ce vă place cel mai mult la familia dumneavoastră?

Apoi consultați-vă agenda. Amintiți-vă că sluiți pentru a avea familii funcționale.

- Revizuiți rezultatele chestionarului de interes.
- Discutați despre obiectivele dumneavoastră. Ce vă doriți să obțineți? Este o nevoie? Care este grupul țintă? Cum puteți duce aceste obiective la îndeplinire?
- Rugați-vă pentru binecuvântarea lui Dumnezeu, planificați înțelept, astfel încât oamenii să nu ajungă la epuizare pe parcursul proiectului în desfășurare.

O resursă importantă pentru directorul Departamentului Slujirea Familiei este *Agenda departamentului*. O nouă ediție a acestei cărți de resurse este publicată în fiecare an și include programe, titluri de predici, seminare și multe lucruri care vă vor fi de folos.

O PREZENTARE BUNĂ VA FACE PATRU LUCRURI

1. **VA INFORMA.** – Oamenii ar trebui să învețe ceva ce nu știau înainte de participarea la prezentarea dumneavoastră.
2. **VA ÎNCÂNTA.** – Oamenii nu trebuie să se plictisească!
3. **VA ATINGE PARTEA EMOTIVĂ.** – Materialele care doar informează nu vor face niciodată o schimbare în atitudine sau comportament.
4. **VA PUNE ÎN MIȘCARE.** – Dacă participanții vor pleca de la prezentare fără o dorință lăuntrică de A FACE ceva în mod diferit, v-ați pierdut atât timpul vostru, cât și pe al lor!

NOTIȚE

- Distribuți-le doar atunci când sunt relevante pentru prezentare.
- Câteodată este mai bine să nu distribuți materiale până la sfârșitul întâlnirii: publicul nu ar trebui să foșnească hârtii în timp ce vorbiți.
- Audiența nu ar trebui să citească înainte, ca să vă încurce.
- Nu copiați prezentarea altcuiva pentru notițe.

INTRODUCERE

Interesați-vă cu privire la persoana care va face prezentarea.

- Scrieți-vă propria introducere.
- Contactați persoana cu cel puțin două zile înainte pentru a-i oferi prezentarea.
- Pronunțați înainte toate cuvintele neobișnuite – verificați acuratețea tuturor informațiilor.
- Nu faceți afirmații care nu sunt adevărate.

CELE ZECE LEGI ALE PREZENTĂRII

1. **Cunoașteți-vă pe voi înșivă.** – Limbajul corpului și tonul vocii reprezintă 93% din credibilitatea voastră. Ați fi interesat de propria persoană?
2. **Fiți pregătiți.** – Organizați-vă din timp prezentarea și echipamentul pentru a fi pregătiți pentru orice incident neplanificat. Becurile proiectoarelor se ard de obicei în mijlocul prezentărilor importante, deci fiți gata să le și schimbați.
3. **Evaluați-vă prezentarea.** – Folosiți expresii directe și nu căutați să impresionați – sunteți aici pentru a comunica.
4. **Ajungeți mai devreme.** – Poate că oaspeții dumneavoastră vă așteaptă. Fiți acolo cu cel puțin o jumătate de oră înainte de prezentare, pentru a vă asigura că totul este pregătit așa cum doriți să fie.
5. **Spuneți-le la ce să se aștepte.** – Prezentați-le celor prezenți în sală ceea ce vor învăța la acest curs din cadrul întâlnirii și modul prin care ei vor putea fi capabili să pună în practică ceea ce au învățat. Obiectivele clare îi fac pe participanți să se concentreze asupra propriilor responsabilități ca participanți activi.
6. **Mai puțin înseamnă mai mult.** – Doar așa puteți capta interesul audienței, deci rezumați-vă la ideile principale. Cele șapte puncte principale sunt aproximativ maximumul pe care publicul îl poate percepe din întreg conținutul.
7. **Mențineți contactul vizual.** – Folosiți bilețele în loc de un script lung al întregului discurs, astfel încât să puteți menține contactul vizual cu audiența. Evitați tendința de a **CITI prezentarea. Audiența vă va fi foarte recunoscătoare pentru acest lucru.**
8. **Fiți dramatic.** – Folosiți cuvinte accentuate și statistici atipice. Prezentarea dumneavoastră ar trebui să fie umplută cu afirmații simple și relevante care vor menține interesul audienței. Râsul nu dă greș niciodată!
9. **Motivați.** – Încheiați-vă prezentarea cu un apel la acțiune. Explicați audienței ce poate face exact ca răspuns la ceea ce a învățat din prezentare.
10. **Respirați adânc și relaxați-vă!** – Nu vă aplecați peste amvon. Dacă aveți un amvon în fața dumneavoastră, păstrați o postură dreaptă. Mișcați-vă, folosiți gesturi pentru ceea ce spuneți. Amintiți-vă că modul în care transmiteți ceva este la fel de important ca ceea ce aveți de spus.

CHESTIONAR DESPRE PROFILUL VIETII DE FAMILIE

Nume ..... Data nașterii .....

Vârsta: ☐ 18-30 ☐ 31-40 ☐ 41-50 ☐ 51-60 ☐ 61-70 ☐ 71+

Gen: ☐ M ☐ F

Adresa .....

Telefon (Acasă) ..... (Serviciu) .....

Botezat BAZȘ ☐ Da ☐ Nu

Dacă da, membru al bisericii .....

Dacă nu, care este afilierea dumneavoastră religioasă în prezent?

Statut:

- ☐ singur, necăsătorit(ă)
- ☐ divorțat, singur
- ☐ văduv(ă)
- ☐ căsătorit(ă) – Numele soțului/soției ..... Data nașterii .....
- ☐ Soțul/soția este membru BAZȘ .....
- ☐ Soțul/soția nu este membru BAZȘ – Afilierea religioasă din prezent

Copiii care locuiesc împreună cu dumneavoastră:

Nume ..... Data nașterii .....

Clasa ..... Școala .....

Botezat în BAZȘ? ..... Membru al bisericii .....

Nume ..... Data nașterii .....

Clasa ..... Școala .....

Botezat în BAZȘ? ..... Membru al bisericii .....

Copii care au reședința altundeva:

Nume ..... Data nașterii .....

Botezat în BAZȘ? ..... Membru al bisericii .....

Nume ..... Data nașterii .....

Botezat în BAZȘ? ..... Membru al bisericii .....

Alți membri ai familiei care locuiesc cu dumneavoastră:

Nume ..... Data nașterii .....

Botezat în BAZȘ? ..... Membru al bisericii .....

Grad de rudenie .....

Nume ..... Data nașterii .....

Botezat în BAZȘ? ..... Membru al bisericii .....

Grad de rudenie .....

Care ar fi cel mai semnificativ lucru pe care comitetul Departamentului Slujirea familiei l-ar putea face pentru a aborda interesele/nevoile familiei dumneavoastră?

.....

.....

Sunt interesat (ă) de Departamentul Slujirea familiei și sunt dispus(ă) să:

- ☐ ajut prin telefon dacă este nevoie
- ☐ particip la organizarea prezentărilor
- ☐ asigur transport dacă este nevoie
- ☐ pregătesc evenimente
- ☐ ajut cu mâncarea/gustările
- ☐ am grijă de copii
- ☐ promovez departamentul
- ☐ prezint subiecte/cursuri/seminare/workshopuri sau alte prezentări

Domeniul personal de interes sau domeniile personale de interes

.....

PROFILUL VIEȚII DE FAMILIE

Biserica ..... Data .....

FAMILII PE CATEGORII

Membri activi

- ☐ Cu copii cu vârsta până în 18 ani
- ☐ Fără copii cu vârsta până în 18 ani

Cupluri căsătorite – Soțul/soția este membru AZȘ

- ☐ Vârsta 18-30
- ☐ Vârsta 31-50
- ☐ Vârsta 51-60
- ☐ Vârsta 61-70
- ☐ Vârsta 71 +

Singuri – necăsătoriți

- ☐ Vârsta 18-30
- ☐ Vârsta 31-50
- ☐ Vârsta 51-60
- ☐ Vârsta 61-70
- ☐ Vârsta 71 +

Membri inactivi

- ☐ Cu copii cu vârsta până în 18 ani
- ☐ Fără copii cu vârsta până în 18 ani

Cupluri căsătorite – Soțul/soția nu este membru AZȘ

- ☐ Vârsta 18-30
- ☐ Vârsta 31-50
- ☐ Vârsta 51-60
- ☐ Vârsta 61-70
- ☐ Vârsta 71 +

Singuri – divorțați

- ☐ Vârsta 18-30
- ☐ Vârsta 31-50
- ☐ Vârsta 51-60
- ☐ Vârsta 61-70
- ☐ Vârsta 71 +

CHESTIONAR DE INTERES PENTRU SLUJIREA FAMILIEI

Vârsta cuprinsă între: ☐ 18-30 ☐ 31-40 ☐ 41-50 ☐ 51-60 ☐ 61-70 ☐ 71+

Gen: ☐ M ☐ F

Din lista subiectelor menționate mai jos, alegeți cinci care vi se par cele mai atractive. Bifați subiectele alese:

☐ Pregătirea pentru căsătorie	☐ Închinarea și devoțiunea zilnică
☐ Bani familia	☐ Comunicarea
☐ Disciplina în cămin	☐ Viața de adult singur
☐ Părinți de adolescenți	☐ Îmbunătățirea stimei de sine
☐ Pregătirea pentru naștere	☐ Rezolvarea mâinii și a conflictelor
☐ Recuperarea după divorț	☐ Televiziunea și media
☐ Viața de părinte singur	☐ Pregătirea pentru pensionare
☐ Sexualitatea	☐ Dependența de substanțe chimice
☐ Îmbunătățirea relației de căsătorie	☐ Familii atipice
☐ Recuperarea după suferință	☐ Moartea și starea de dinainte de moarte
☐ Înțelegerea temperamentelor	☐ Acceptarea statutului de văduvie
☐ Altele (puteți adăuga subiecte care prezintă interes):	

Vorbitori / prezentatori sugerați: .....

Nume .....

Adresă ..... Telefon .....

Domeniul / domeniile de specialitate .....

Ce interval din zi și ce zi din săptămână vi se pare potrivită pentru dumneavoastră pentru a participa la un program de 1–1/2–2 ore despre subiectele menționate mai sus? (Verificați intervalele potrivite.)

	Dum.	Lun.	Mar.	Mie.	Joi	Vin.	Sâm
Dimineața	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
La amiază	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Seara	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

CHESTIONAR PENTRU EDUCAȚIE ÎN FAMILIE

1. Care considerați că este problema principală cu care se confruntă familiile din comunitate la momentul acesta?

2. Credeți că ați participa la seminare de familie dacă ar aborda aceste subiecte? (bifați cât mai multe).

☐ Cum putem gestiona conflictele?	☐ Recuperarea după divorț
☐ Comunicarea în căsnicie	☐ Managementul stresului
☐ Îmbunătățirea relației de căsnicie	☐ Depășirea singurătății
☐ Weekend cu copii înțelegători	☐ Banii în familie
☐ Stima de sine	☐ Recuperare după suferință
☐ Stilurile parentale	☐ Managementul timpului și prioritățile vieții
☐ Gestionarea perioadei adolescenților	☐ Planificarea pensionării
☐ Clasă de pregătire pentru naștere	
☐ Altele (vă rugăm să specificați).....	

3. Ce interval din zi și ce zi din săptămână vi se par potrivite pentru dumneavoastră pentru a participa la un program de 1-1/2-2 ore despre subiectele menționate mai sus? (Verificați intervalele potrivite.)

	Dum.	Lun.	Mar.	Mie.	Joi	Vin.	Sâm.
Dimineața	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
La amiază	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Seara	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

4. Ne-ar ajuta la acest chestionar dacă ne-ați oferi următoarele informații:

Sex: ☐ M ☐ F

Vârstă: (Vă rugăm să încercuiți intervalul care vi se potrivește.)

☐ 17 sau sub ☐ 19-30 ☐ 31-40 ☐ 41-50 ☐ 51-60 ☐ 61-70 ☐ 71+

Aveți copii minori acasă? ☐ Da ☐ Nu

Statut:

☐ Necăsătorit	☐ Căsătorit
☐ Despărțit	☐ Divorțat
☐ Văduv	☐ Recăsătorit după divorț

MODEL DE EVALUARE

1. Ce v-a inspirat cel mai mult la acest workshop?

.....

2. Care este lucrul pe care l-ați învățat și pe care nu-l știți?

.....

3. Conceptele acestui workshop au fost prezentate într-o manieră clară?

.....

4. Care este activitatea sau secțiunea care vi s-a părut cea mai neinteresantă pentru dumneavoastră?

.....

5. Cum ar putea fi îmbunătățit acest workshop?

.....

6. Pe o scală de la 1 la 5, unde 1 reprezintă complet dezinteresat și 5 foarte încântat, cum ați evalua acest workshop? Încercuiți răspunsul dorit.

☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4	☐ 5
Complet dezinteresat	Oarecum dezinteresat	Oarecum încântat	Încântat	Foarte încântat

7. Cine a făcut această evaluare?

Vârsta cuprinsă între: ☐ 18-30 ☐ 31-40 ☐ 41-50 ☐ 51-60 ☐ 61-70 ☐ 71+

Sex: ☐ M ☐ F

Statut marital:

☐ Necăsătorit	☐ Căsătorit
☐ Despărțit	☐ Divorțat ☐ Văduv

De cât timp ați fost căsătorit, divorțat, despărțit sau văduv?

..... ani ..... luni

Vă mulțumim frumos pentru răspunsurile sincere, ele ne vor ajuta pentru pregătirea viitoarelor workshopuri!

ANEXA B DECLARAȚII VOTATE

— Următoarele *declarații* au fost votate și reprezintă pozițiile oficiale ale Bisericii Adventiste de Ziua a Șaptea.

DECLARAȚIE DESPRE CĂSĂTORIE

Problemele legate de căsătorie pot fi văzute în adevărata lor lumină numai atunci când sunt privite prin planul divin pentru căsătorie. Căsătoria a fost stabilită în mod divin în Eden și a fost afirmată de Iisus Hristos ca fiind atât monogamă, cât și heterosexuală, o uniune pe tot parcursul vieții, ca relație sinceră de iubire între un bărbat și o femeie. În punctul culminant al activității Sale creatoare, Dumnezeu a creat omul după chipul Său, ca bărbat și femeie, și El a instituit căsătoria, o uniune bazată pe legământ a celor două genuri, fizic, emoțional și spiritual, despre care se vorbește în Scriptură ca fiind „un singur trup”.

Apărută din diversitatea celor două genuri umane, unitatea căsătoriei reprezintă în prim plan unitatea în diversitatea Dumnezeirii. De-a lungul Scripturii, uniunea heterosexuală în căsătorie este privită ca un simbol al legăturii dintre Dumnezeu și umanitate. Este o mărturie umană a iubirii de sine și a legământului lui Dumnezeu cu poporul Său. Unirea armonioasă dintre un bărbat și o femeie prin căsătorie oferă un microcosmos al unității sociale care este văzut în timp ca un ingredient de bază al societăților stabile. Mai mult, Creatorul a intenționat ca sexualitatea conjugală să servească nu doar unui scop de unire, ci să asigure propagarea și perpetuarea familiei umane. În scopul divin, procrearea izvorăște din și este împletită cu același proces prin care soțul și soția pot găsi bucurie, plăcere și complementaritate fizică. Unui soț și unei soții a căror dragoste le-a permis să se cunoască printr-o legătură sexuală profundă îi poate fi încredințat un copil. Copilul lor este o întrupare vie a unității lor. Copilul aflat în creștere prosperă în mediul iubirii și al unității conjugale în care a fost conceput și are avantajul unei relații cu fiecare dintre părinții naturali.

Uniunea monogamă dintre un bărbat și o femeie prin căsătorie este orânduită ca fundament divin al familiei și al vieții sociale și singurul loc potrivit din punct de vedere moral pentru relațiile intime. De asemenea, căsnicia nu este singurul plan al lui Dumnezeu pentru satisfacerea

nevoilor relaționale umane sau pentru cunoașterea experienței familiale. Și solitudinea sau prietenia celor singuri face parte din planul divin. Prietenia și sprijinul prietenilor par să fie importante în ambele Testamente ale Sfintei Scripturi. Frățietatea din biserica locală, casa lui Dumnezeu, îi primește pe toți, indiferent de statutul marital. Scriptura însă plasează o delimitare solidă din punct de vedere social și sexual între astfel de relații de prietenie și căsătorie.

La această perspectivă biblică asupra căsătoriei, Biserica Adventistă de Ziua a Șaptea aderă fără nicio rețineră, considerând că orice diminuare a acestei viziuni mărește este, în această măsură, o diminuare a idealului ceresc. Pentru că relația de căsătorie a fost coruptă de păcat, puritatea și frumusețea căsniciei, așa cum a fost instituită la început, trebuie să fie restabilită. Prin lucrarea răscumpărătoare a lui Hristos și a lucrării Duhului Sfânt în inimile oamenilor, scopul original al căsătoriei poate fi recuperat, inclusiv experiența încântătoare și sănătoasă a legământului dintre un bărbat și o femeie care își unesc viața prin căsătorie.

DECLARAȚIE PRIVIND CĂMINUL ȘI FAMILIA

Vitalitatea și prosperitatea societății este legată direct de ființele umane și de elementele care constituie unitatea familială. Astăzi, mai mult ca niciodată, familia este în pericol. Comentatorii sociali critică dezintegrarea vieții de familie moderne. Conceptul tradițional creștin de căsătorie între un bărbat și o femeie este sub asalt. Biserica Adventistă de Ziua a Șaptea, în această perioadă de criză familială, încurajează fiecare membru al familiei să-și consolideze spiritualitatea și relația de familie prin iubire reciprocă, onoare, respect și responsabilitate.

Punctul 23 din „Convingerile fundamentale ale bisericii” afirmă că o relație de căsnicie trebuie „să reflecte iubirea, sfințenia, fidelitatea și permanența relațiilor dintre Hristos și biserica Sa. Deși relațiile în unele familii pot să se îndepărteze de ideal, într-o căsătorie în care partenerii se dedică total unul celuilalt, în Hristos, se poate obține unitatea plină de iubire, prin călăuzirea Duhului și îndrumarea bisericii. Dumnezeu binecuvântează familia și urmărește ca membrii ei să se ajute unul pe altul, spre o deplină maturitate. Părinții trebuie să-și crească copiii astfel încât aceștia să-L iubească și să-L asculte pe Dumnezeu.”

Ellen G. White, unul dintre stâlpii bisericii, scrie: „Lucrarea părinților este temelia tuturor celorlalte. Societatea este compusă din familii și ea este ceea ce o fac să fie capii familiilor. Din inimă «ies izvoarele vieții» (Proverbele 4:23); iar inima comunității, a bisericii și a națiunii este familia. Bunăstarea societății, succesul bisericii, prosperitatea națiunii depind de influențele din cămin.” – *Divina vindecare*, p. 349.

DECLARAȚIE DESPRE **ABUZUL SEXUAL ASUPRA COPILULUI**

Abuzul sexual asupra copiilor apare atunci când o persoană mai în vârstă sau mai puternică decât copilul își folosește puterea, autoritatea sau poziția de încredere pentru a implica un copil într-un comportament sau activitate sexuală. Incestul, o formă specifică de abuz sexual asupra copiilor, este definit ca orice activitate sexuală între un copil și un părinte, un frate, un membru al familiei extinse sau un părinte vitreg/surogat.

Abuzatorii sexuali pot fi bărbați sau femei de orice vârstă, naționalitate sau context social-economic. Ei sunt de obicei bărbați căsătoriți care au copii, care au locuri de muncă stabile și poate că sunt persoane care frecventează biserica. Este comun pentru abuzatori să nege hotărât, să-și privească acțiunile drept o problemă personală, să dea vina pe ceva sau pe altcineva. În timp ce mulți abuzatori prezintă insecurități și stimă de sine foarte scăzută, aceste probleme nu ar trebui să fie acceptate niciodată drept scuză pentru abuzarea unui copil. Majoritatea specialiștilor consideră că motivul ascuns pentru abuzarea sexuală a copilului are legătură mai mult cu dorința pentru putere și control decât cu sexul în sine.

Atunci când Dumnezeu a creat familia, El a instituit o relație de căsătorie între un bărbat și o femeie, relație bazată pe dragoste reciprocă și încredere. Această relație este încă proiectată pentru a asigura o bază stabilă pentru fericirea unei familii în care demnitatea, meritele și integritatea fiecărui membru al familiei este protejată și susținută. Fiecare copil, fie băiat, fie fată, este un dar de la Dumnezeu. Părinților li se dă privilegiul și responsabilitatea de a oferi siguranță emoțională, protecție și îngrijire fizică copiilor încredințați lor de către Dumnezeu. Copiii ar trebui să fie capabili să-și onoreze, să-și respecte și să aibă încredere în părinții lor și în alți membri ai familiei, fără riscul de abuz.

Biblia condamnă abuzul sexual asupra copiilor în termenii cei mai puternici. Orice încercare de a confunda, estompa sau încălca granițele personale, în general, sau prin comportament sexual abuziv, este un act de trădare și o încălcare gravă a drepturilor omului. De asemenea, Biblia condamnă în mod clar abuzurile de putere, de autoritate și responsabilitate, deoarece acestea afectează sentimentele cele mai profunde ale victimelor pentru ei, pentru alții și pentru Dumnezeu, de altfel, le afectează capacitatea de a iubi și de a mai avea încredere.

Ca biserică, noi considerăm că credința ne cere să:

1. Susținem principiile lui Hristos cu privire la relațiile de familie în care respectul, demnitatea și puritatea copiilor sunt recunoscute ca drepturi din partea lui Dumnezeu.
2. Oferim o atmosferă în care copiii care au fost abuzați se pot simți în siguranță atunci când raportează abuzuri sexuale și pot simți că cineva îi poate asculta.
3. Ne informăm cu privire la abuzurile sexuale și impactul lor asupra bisericii locale.
4. Ajutăm conducătorii și liderii laici să recunoască semnele de alarmă ale abuzului sexual asupra copiilor și să știe cum să răspundă în mod corespunzător atunci când suspectează un abuz sau când un copil raportează că a fost abuzat sexual.
5. Stabilim întâlniri cu consilieri specializați și agenții pentru abuzuri și violență domestică, cu abilitățile lor profesionale de a ajuta victimele și familiile lor.
6. Creăm standarde/politici care să îndrume liderii bisericii pentru a:
  - a. Trata cu corectitudine persoanele care au fost acuzate de abuzarea copiilor.
  - a. Lua măsurile potrivite pentru aplicarea de sancțiuni abuzatorilor, în funcție de acțiunile lor.
7. Susținem educația și îmbunătățirea familiilor și a relațiilor dintre membri prin:
  - h. Eliminarea principiilor religioase și culturale comune, care pot fi folosite pentru a justifica sau a acoperi abuzul sexual asupra copiilor.
  - i. Formarea stimei de sine a oricărui copil, care îi va permite să se respecte atât pe sine, cât și pe cei din jur.
  - j. Punerea bazelor unei relații creștine, asemenea lui Hristos, între bărbați și femei, atât acasă, cât și la biserică.
8. Oferim sprijinul nostru și slujim prin lucrare misionară, împreună cu biserica, victimelor abuzurilor și abuzatorilor în timp ce le permitem să acceseze resursele noastre specializate din cadrul comunității.
8. Încurajăm pregătirea mai multor familii specializate care să faciliteze vindecarea și procesul recuperării victimelor abuzurilor și abuzatorilor.

(Declarațiile de mai sus au fost construite pe baza următoarelor pasaje biblice: Geneza 1:26-28; 2:18-25; Leviticul 18:20; 2 Samuel 13:1-22; Matei 18:6-9; 1 Corinteni 5:1-5; Efeseni 6:1-4; Coloseni 3:18-21; 1 Timotei 5:5-8.)

DECLARAȚIE PRIVIND **VIOLENȚA** **ÎN FAMILIE**

Violența în familie implică atacul de orice fel – verbal, fizic, emoțional, sexual, sau de neglijență activă sau pasivă – care este comis de o persoană sau de mai multe persoane împotriva unei alte persoane din cadrul unei familii, indiferent dacă acestea sunt căsătorite, dacă sunt rude, dacă trăiesc împreună sau separat, sau sunt divorțate. Studiile internaționale actuale indică faptul că violența în familie este o problemă globală. Apare între indivizi de toate vârstele și naționalitățile, la toate nivelurile social-economice, și în familii din toate tipurile din medii religioase și non-religioase. Rata generală de incidență s-a dovedit a fi similară pentru comunitățile urbane, suburbane și rurale.

Violența în familie se manifestă în diferite moduri. Spre exemplu, poate fi de natură fizică asupra unuia dintre parteneri. Atacurile verbale, cum ar fi amenințările verbale, episoade de mânie, disprețuirea caracterului și cereri absurde pentru perfecțiune sunt, de asemenea, forme de abuz. Aceasta poate lua forma coerciției fizice și a violenței în cadrul relației sexuale maritale sau amenințarea violenței prin utilizarea comportamentului verbal sau nonverbal intimidant. Aceasta include comportamente precum incestul și maltratarea sau neglijarea copiilor minori de către un părinte sau un alt tutore, care are ca rezultat rănirea sau vătămarea. Violența împotriva persoanelor în vârstă poate fi observată în mod fizic, psihologic, sexual, verbal, material, ori prin abuz sau neglijarea medicală.

Biblia ne indică în mod clar că semnul distinctiv al creștinilor este calitatea relațiilor dintre oameni din cadrul bisericii și familiei. Este în natura lui Hristos de a ne iubi și accepta, de a căuta să ajute pe alții să se afirme și să-i susțină, decât să tindă să abuzeze sau să îi rănească pe ceilalți. Nu există loc pentru ca cei care-L urmează pe Hristos să controleze în mod tiranic și să abuzeze de puterea autorității.

Motivați de dragostea lor pentru Hristos, ucenicii Săi sunt chemați să fie respectuoși și să poarte de grijă bunăstării celorlalți, pentru a accepta egalitatea dintre bărbați și femei și pentru a conștientiza faptul că fiecare persoană are dreptul la respect și demnitate. Eșuarea relaționării în acest fel cu cei din jur încalcă personalitatea lor și devalorizează ființele umane create și răscumpărate de Dumnezeu.

Apostolul Pavel se referă la oamenii din biserică drept „frați de credință”, ceea ce ne duce cu gândul la o familie extinsă, în care există acceptare, înțelegere și alinarea tuturor, în special a acelor care au fost răniți sau dezavantajați într-un fel sau altul. Scriptura portretizează biserica drept o familie în care dezvoltarea personală și cea spirituală pot vindeca sentimentele de trădare, respingere și suferință, transformându-le în sentimente de iertare, încredere și plenitudine. De asemenea, Biblia ne vorbește despre responsabilitatea personală a creștinului de a proteja templul corpului său de pângărire pentru că este locuința lui Dumnezeu.

Din nefericire, violența în familie apare și în casele creștine. Și nu trebuie să fie acceptată. Aceasta afectează în mod sever viețile tuturor celor implicați și deseori rezultatele ei distorsionează percepțiile cu privire la Dumnezeu, despre sine și despre alții.

Credem cu tărie că biserica are responsabilitatea de a

1. Avea grijă de cei implicați în violența în familie și de a răspunde la nevoile lor prin:
  - a. Ascultarea și acceptarea tuturor celor care suferă ca urmare a unui abuz, oferindu-le iubire și valorizându-i.
  - b. Scoate în evidență nedreptățile abuzurilor și a spune un cuvânt în apărarea victimelor din biserica locală și societate.
  - c. Oferi susținere familiilor afectate de violență și abuz, care să permită atât victimelor, cât și făptașilor să aibă acces la consiliere cu specialiști adventiști de ziua a șaptea, acolo unde se poate, sau de a beneficia de alte resurse profesionale în comunitate.
  - d. Încuraja instruirea și oferirea unor servicii profesionale specifice Bisericii Adventiste de Ziua a Șaptea, atât pentru membri, cât și pentru comunitățile din vecinătate.
  - e. Oferi șansa de reconciliere atunci când pocăința abuzatorului face posibilă iertarea și restaurarea relației. Pocăința include totdeauna recunoașterea responsabilității totale pentru faptele comise, dorința de a se căi pe deplin și schimbarea comportamentului pentru a elimina tendințele de abuz.
  - f. Se concentra asupra luminii Evangheliei în ceea ce privește natura relațiilor soț-soție, părinte-copil, relații apropiate și de a susține indivizii și familiile de a crește în idealurile lui Dumnezeu pentru viața lor trăită împreună.
  - g. Proteja împotriva excluderii victimelor sau a făptașilor din cadrul familiei sau a comunității bisericești, în timp ce făptașii vor fi trași la răspundere pentru acțiunile lor.
2. De a consolida viața de familie prin:
  - a. Oferirea unei educații și a consilierii de familie, care este orientată spre har și include o înțelegere biblică a reciprocității, egalității și respectului, indispensabile relațiilor creștine.

- b. Creșterea înțelegerii factorilor care contribuie la violența în familie.
  - c. Dezvoltarea modurilor de a preveni abuzurile, violența și ciclurile recurente observate în cadrul familiilor de-a lungul generațiilor.
  - d. Rectificarea credințelor religioase și culturale comune, care pot fi folosite pentru a justifica sau a acoperi violența în familie. Spre exemplu, în timp ce părinții sunt instruiți de Dumnezeu să-și disciplineze cu corectitudine copiii, această responsabilitate nu le permite părinților să ia niște măsuri disciplinare dure, punitive.
3. De a accepta responsabilitatea noastră de a reacționa și de a răspunde la actele de violență din familiile bisericii sau ale comunității noastre locale și de a declara cu fermitate că acel comportament abuziv este o încălcare a principiilor Bisericii Adventiste de Ziua a Șaptea. Orice alte indicații sau raportări ale abuzurilor nu trebuie tratate cu indiferență, ci trebuie să li se ofere o atenție sporită. Pentru membrii bisericii, a rămâne indiferenți și lipsiți de reacție înseamnă a accepta, a perpetua și, eventual, a extinde violența în familie.

Dacă vrem să trăim ca fii ai luminii, trebuie să reflectăm lumina în întunericul în care violența familială și-a făcut loc în mijlocul nostru. Trebuie să avem grijă unii de alții, chiar și atunci când ar fi mai ușor pentru noi să nu ne implicăm.

(Declarația de mai sus a fost construită pe baza următoarelor pasaje biblice: Exod 20:12; Matei 7:12; 20:25-28; Marcu 9:33-45; Ioan 13:34; Romani 12:10,13; 1 Corinteni 6:19; Galateni 3:28; Efeseni 5:2,3,21-27; 6:1-4; Coloseni 3:12-14; 1 Tesaloniceni 5:11; 1 Timotei 5:5-8.

DECLARAȚIA CU PRIVIRE LA FĂȚ ȘI IMPLICAȚIILE AVORTULUI DIN PERSPECTIVĂ BIBLICĂ

Ființele umane sunt create după chipul și asemănarea lui Dumnezeu. Una dintre binecuvântările pe care Dumnezeu ni le-a oferit este procrearea, abilitatea de a participa la procesul creației alături de Dătătorul vieții. Acest dar sacru ar trebui să fie totdeauna apreciat și prețuit.

În planul inițial al lui Dumnezeu, fiecare sarcină ar trebui să fie rezultatul dragostei dintre un bărbat și o femeie care își iau angajamentul unul față de celălalt prin căsătorie. O sarcină ar trebui să fie dorită și fiecare copil ar trebui să fie iubit și prețuit chiar înainte de naștere. Din păcate, de la intrarea păcatului în lume, Satana a făcut eforturi intenționate de a păta imaginea lui Dumnezeu prin deteriorarea tuturor binecuvântărilor lui Dumnezeu – inclusiv darul procreării. În consecință, oamenii se confruntă uneori cu dileme și decizii dificile cu privire la o sarcină.

Biserica Adventistă de Ziua a Șaptea este dedicată învățăturilor și principiilor Sfintelor Scripturi, care exprimă valorile lui Dumnezeu cu privire la viață și oferă îndrumare pentru viitorii tați și mame, pentru personalul medical, pentru bisericile și toți credincioșii care au dificultăți în ceea ce privește credința, doctrina, comportamentul etic și stilul de viață. Biserica, deși nu este conștientă fiecărui credincios, are datoria de a transmite principiile și învățăturile Cuvântului lui Dumnezeu.

Această declarație afirmă sfințenia vieții și prezintă principiile biblice referitoare la avort. Așa cum este folosit în această declarație, avortul este definit ca orice acțiune care vizează încetarea unei sarcini și nu include încetarea spontană a unei sarcini, cunoscută și sub numele de avort spontan.

PRINCIPII BIBLICE ȘI ÎNVĂȚĂTURI CU PRIVIRE LA AVORT

Practica avortului trebuie cântărită în lumina Scripturii, iar următoarele principii și învățături biblice oferă îndrumare bisericii și persoanelor afectate de astfel de alegeri dificile:

1. Dumnezeu susține valoarea și sacralitatea vieții umane. Viața umană este cea mai de preț în ochii lui Dumnezeu. Pentru că a creat omul după chipul Său (Geneza 1:27; 2:7), Dumnezeu a arătat un interes personal față de oameni. Dumnezeu îi iubește și comunică cu ei, iar ei, la rândul lor, pot iubi și comunica cu El.

Viața este un dar de la Dumnezeu, iar Dumnezeu este Dătătorul vieții. În Iisus este viață (Ioan 1:4). El are viață în Sine (Ioan 5:26). El este Învierea și Viața (Ioan 11:25; 14:6). El oferă viață din belșug (Ioan 10:10). Cei care Îl au pe Fiul au viață (1 Ioan 5:12). El este, de asemenea, susținătorul vieții (Fapte 17:25-28; Coloseni 1:17; Evrei 1:1-3), iar Duhul Sfânt este descris ca fiind Duhul de viață (Romani 8:2). Lui Dumnezeu îi pasă de creația Sa și mai ales de omenire. Ba mai mult, importanța vieții umane este foarte clar exprimată prin faptul că, după cădere (Geneza 3), Dumnezeu „a dat pe singurul Lui Fiu, pentru ca oricine crede în El să nu piară, ci să aibă viața veșnică” (Ioan 3:16). Deși Dumnezeu ar fi putut abandona și distruge omenirea, El a optat pentru viață. Ca urmare, cei care Îl vor urma pe Hristos vor fi înviați din morți și vor trăi alături de Dumnezeu (Ioan 11:25-26; 1 Tesaloniceni 4:15-16; Apocalipsa 21:3).

Astfel, viața umană are o valoare inestimabilă. Acest lucru este valabil pentru toate etapele vieții umane: copii nenăscuți, copii de diferite vârste, adolescenți, adulți și vârstnici – indiferent de capacitățile fizice, mintale și emoționale. Este, de asemenea, valabil pentru toți oamenii, indiferent de sex, etnie, statut social, religie și orice altceva îi poate distinge. O astfel de înțelegere a sfințeniei vieții dă valoare inviolabilă și egală fiecărei vieți umane și cere ca ea să fie tratată cu respect și grijă.

2. Dumnezeu consideră feții ca ființe umane. Perioada prenatală este prețioasă în ochii lui Dumnezeu și Biblia ne descrie faptul că Dumnezeu ne cunoaște pe fiecare dinainte de a ne naște. „Când nu eram decât un plod fără chip, ochii Tăi mă vedeau și în cartea Ta erau scrise toate zilele care-mi erau rânduite, mai înainte de a fi fost vreuna din ele” (Psalmii 139:16). În anumite situații, Dumnezeu a dat indicații în mod specific pentru perioada prenatală. Samson „va fi închinat lui Dumnezeu din pântecel mamei lui” (Judecătorii 13:5). „M-a întocmit din pântecel mamei ca să fiu Robul Lui» (Isaia 49:5). Ieremia a fost ales ca profet înainte de nașterea sa (Ieremia 1:5), așa cum a fost și Pavel (Galateni 1:15), iar Ioan Botezătorul trebuia «să se umple de Duhul Sfânt încă din pântecel maicii sale» (Luca 1:15). Îngerul Gabriel i-a explicat Mariei despre Iisus: «Sfântul care Se va naște din tine va fi chemat Fiul lui Dumnezeu» (Luca 1:35). În întruparea Sa, Iisus Însuși a experimentat perioada prenatală umană și a fost recunoscut ca Mesia și Fiul lui Dumnezeu la scurt timp după conceperea Sa (Luca 1:40-45). Biblia atribuie deja copilului nenăscut bucurie (Luca 1:44) și chiar rivalitate (Geneza 25:21-23). Cei care nu s-au născut încă au un loc ferm cu Dumnezeu (Iov 10:8-12; 31:13-15). Legea biblică arată o puternică considerație pentru protejarea vieții umane și consideră că vătămarea sau pierderea unui copil sau a unei mame ca urmare a unui act violent este o problemă serioasă (Exodul 21:22-23).”

3. *Voia Domnului cu privire la ființele umane este descrisă în Cele Zece Porunci și explicată de Iisus în Predica de pe Munte.* Decalogul a fost dat ca un legământ al poporului cu Dumnezeu și dată lumii pentru a călăuzi și a proteja. Poruncile Lui sunt adevăruri neschimbătoare care trebuie prețuite, respectate și ascultate. Psalmistul laudă Legea lui Dumnezeu (spre exemplu, Psalmul 119), iar Pavel o numește sfântă, dreaptă și bună (Romani 7:12). Porunca a șasea spune: „Să nu ucizi” (Exodul 20:13), cerând păstrarea vieții umane. Principiul păstrării vieții, consacrat în porunca a șasea, plasează avortul în sfera sa de aplicare. Iisus a întărit porunca de a nu ucide în versetele din Matei 5:21-22. Viața este protejată de Dumnezeu. Ea nu se măsoară prin abilitățile sau acțiunile indivizilor, ci prin valoarea pe care creația lui Dumnezeu și iubirea sacrificială au pus-o asupra ei. Personalitatea, valoarea umană și mântuirea nu sunt câștigate sau meritate, ci sunt acordate cu bunăvoință de Dumnezeu.

4. *Dumnezeu este deținătorul vieții, iar oamenii sunt în slujba Lui.* Scriptura ne învață că Dumnezeu deține totul (Psalmii 50:10-12). Dumnezeu are un dublu drept de proprietate asupra oamenilor. Ei sunt ai Lui pentru că El este Creatorul lor și de aceea El îi deține (Psalmii 139:13-16). Ei sunt, de asemenea, ai Lui pentru că El este Răscumpărătorul lor și i-a răscumpărat cu cel mai mare preț — propria Sa viață (1 Corinteni 6:19-20). Acest lucru presupune că toate ființele umane sunt administratori a tot ceea ce Dumnezeu le-a încredințat, inclusiv propriile lor vieți, viețile copiilor lor și ale celor nenăscuți. Administrarea vieții include, de asemenea, asumarea de responsabilități care le limitează propriile alegeri (1 Corinteni 9:19-22). Din moment ce Dumnezeu este Dătătorul și Stăpânul vieții noastre, ființele umane nu au control asupra lor înșiși și ar trebui să caute să păstreze viața pe cât posibil. Principiul administrării vieții obligă comunitatea de credincioși să-i îndrume, să-i sprijine, să-i îngrijească și să-i iubească pe cei care se confruntă cu decizii cu privire la sarcină.

5. *Biblia îi îndrumă pe cei slabi și vulnerabili.* Dumnezeu Însuși Se îngrijește de cei care sunt defavorizați și oprimați și îi protejează. El „nu caută la fața oamenilor și nu primește daruri; face dreptate orfanului și văduvei, iubește pe străin și-i dă hrană și îmbrăcăminte (Deuteronomul 10:17-18, cf. Psalmii 82:3-4; Iacov 1:27). El nu-i trage la răspundere pe copii pentru păcatele părinților lor (Ezechiel 18:20).

El face dreptate orfanului și văduvei și iubește pe străin, dându-i hrană și îmbrăcăminte. Dumnezeu așteaptă același lucru de la copiii Săi. Ei sunt chemați să ajute persoanele vulnerabile și să le ușureze viața (Psalmii 41:1; 82:3-4; Faptele 20:35). Iisus vorbește despre cei mai neînsemnați dintre frații Săi (Matei 25:40), pentru care sunt responsabili cei care-L urmează, și despre cei mici, care nu ar trebui să fie defăimați sau pierduți (Matei 18:10-14). Cei mici, și anume cei nenăscuți, ar trebui să fie numărați printre ei.

6. *Harul lui Dumnezeu promovează viața într-o lume afectată de păcat și moarte.* Este în natura lui Dumnezeu să protejeze, să mențină și să susțină viața. În plus față de providența lui Dumnezeu asupra creației sale (Psalmii 103:19; Coloseni 1:17; Evrei 1:3), Biblia recunoaște efectele pe termen lung, devastatoare și degradante, ale păcatului asupra creației, inclusiv asupra trupurilor umane. În Romani 8:20-24, Pavel descrie impactul căderii ca supunând creația

deșertăciunii. În consecință, în cazuri rare și extreme, concepția umană poate produce sarcini cu perspective fatale și/sau anomalii acute, care pun viața în pericol la naștere, care prezintă persoane și cupluri cu dileme excepționale. Deciziile în astfel de cazuri pot fi lăsate în seama conștiinței persoanelor implicate și a familiilor acestora. Aceste decizii ar trebui să fie bine informate și ghidate de Duhul Sfânt și de perspectiva biblică asupra vieții prezentată mai sus. Harul lui Dumnezeu promovează și protejează viața. Persoanele aflate în aceste situații dificile pot veni la El cu sinceritate și pot găsi îndrumare, mângâiere și pace în Domnul..

IMPLICAȚII

Biserica Adventistă de Ziua a Șaptea consideră avortul împotriva armoniei planului lui Dumnezeu pentru viața umană. Avortul afectează fătul, pe mamă, pe tată, pe membrii familiei apropiate și rudele, familia bisericii și societatea, cu consecințe pe termen lung pentru toți. Credincioșii se încred în Dumnezeu și urmează voia Lui pentru ei, știind că El are cele mai bune lucruri pregătite pentru ei .

Deși nu acceptă avortul, biserica și membrii săi sunt chemați să urmeze exemplul lui Iisus, fiind „plin de har și de adevăr” (Ioan 1:14), pentru (1) a crea o atmosferă de iubire sinceră și de a oferi o perspectivă pastorală biblică plină de har și sprijin iubitor celor care se confruntă cu decizii dificile privind avortul; (2) să atragă ajutorul familiilor funcționale, care se angajează să educe și să ofere îngrijire persoanelor, cuplurilor și familiilor care se luptă cu această problemă; (3) să încurajeze membrii bisericii să-și deschidă casele pentru cei care au nevoie, inclusiv pentru părinții singuri, pentru copii orfani și copii din centrele de plasament; (4) să aibă grijă și să sprijine în mod special femeile însărcinate care decid să-și păstreze fătul și (5) să ofere sprijin emoțional și spiritual celor care au avortat un copil din diferite motive sau au fost forțate să facă un avort și pot suferi fizic, emoțional și/sau spiritual.

Problema avortului reprezintă o provocare enormă, dar le oferă oamenilor și bisericii oportunitatea de a fi ceea ce își doresc să fie, frați și surori, o comunitate de creștini dedicați, familia lui Dumnezeu prin care El Își revarsă dragostea nemărginită.

SFATURI PENTRU BISERICA ADVENTISTĂ DE ZIUA A ȘAPTEA REFERITOARE LA SCHIMBAREA ATITUDINILOR CULTURALE **CU PRIVIRE LA HOMOSEXUALITATE ȘI ALTE PRACTICI SEXUALE ALTERNATIVE**

IDEALUL DIVIN PENTRU SEXUALITATE ȘI CĂSĂTORIE

Problemele legate de căsătorie pot fi văzute în adevărata lor lumină numai atunci când sunt privite din perspectiva planului divin pentru căsătorie. În punctul culminant al activității Sale creatoare, Dumnezeu a creat omul după chipul Său, ca bărbat și femeie; și El a instituit căsătoria, o uniune bazată pe legământ a celor două genuri, fizic, emoțional și spiritual, despre care se vorbește în Scriptură ca „un singur trup”.

Căsătoria a fost instituită în mod divin în Eden și a fost afirmată de Iisus Hristos ca fiind atât monogamă, cât și heterosexuală, o uniune pe tot parcursul vieții, ca relație sinceră de iubire între un bărbat și o femeie. Apărută din diversitatea celor două genuri umane, unitatea căsătoriei reprezintă în prim plan unitatea în diversitatea Dumnezeirii. Unirea armonioasă dintre un bărbat și o femeie prin căsătorie oferă un microcosmos al unității sociale care este văzută în timp ca un ingredient de bază al societăților stabile. Mai mult, Creatorul a intenționat ca sexualitatea conjugală să servească nu doar scopului de unire, ci să asigure propagarea și perpetuarea familiei umane. În scopul divin, procrearea izvorăște din dragoste și este împletită cu același proces prin care soțul și soția pot găsi bucurie, plăcere și completându-se reciproc. Unui soț și unei soții a căror dragoste le-a permis să se cunoască într-o legătură sexuală profundă îi poate fi încredințat un copil. Copilul lor este o întrupare vie a unității lor. Copilul aflat în creștere prosperă în mediul iubirii și al unității conjugale în care a fost conceput și are avantajul unei relații cu fiecare dintre părinții naturali.

În timp ce uniunea monogamă dintre un bărbat și o femeie prin căsătorie este orânduită ca fundament divin al familiei și vieții sociale, și singurul loc potrivit din punct de vedere moral pentru relațiile intime¹, de asemenea, și celibatul și prietenia sunt cuprinse în planul divin al lui Dumnezeu. Scriptura, însă, face o distincție între comportamentul acceptabil în relațiile de prietenie și comportamentul sexual în căsătorie.

Din păcate, sexualitatea umană și căsătoria au fost corupte de păcat. Prin urmare, Scriptura nu se concentrează doar pe aspectele pozitive ale sexualității umane, ci și pe comportamentul nepotrivit ale sexualității și pe impactul lui negativ asupra oamenilor și societății. Ea ne avertizează cu privire la comportamente sexuale distructive, cum ar fi curvia, adulterul, intimitățile homosexuale, incestul și poligamia, (spre exemplu Matei 19:1-12; 1 Corinteni 5:1-13; 6:9-20; 7:10-16,39; Evrei 13:4; Apocalipsa 22:14,15) și îi îndeamnă să facă ceea ce este bine, sănătos și potrivit.

La această perspectivă biblică asupra căsătoriei, Biserica Adventistă de Ziua a Șaptea aderă fără nicio rețineră, considerând că orice diminuare a acestei viziuni mărește este, în această măsură, o diminuare a idealului ceresc. Pentru că relația de căsătorie a fost coruptă de păcat, puritatea și frumusețea căsniciei, așa cum a fost instituită la început, trebuie să fie restabilită. Prin lucrarea răscumpărătoare a lui Hristos și a lucrării Duhului Sfânt în inimile oamenilor, scopul original al căsătoriei poate fi recuperat, inclusiv experiența încântătoare și sănătoasă a căsătoriei realizate între un bărbat și o femeie care își unesc viața prin legământul căsătoriei.

BISERICA ȘI SOCIETATEA

Biserica Adventistă de Ziua a Șaptea consideră că a fost chemată la existență de Dumnezeu pentru a proclama Evanghelia veșnică întregii lumi și pentru a ajuta oamenii de pretutindeni să fie pregătiți pentru a doua venire a lui Iisus. Biserica urmărește misiunea lui Dumnezeu în întreaga lume, învățând, predicând, îngrijind și slujind în peste 200 de țări. Biserica Adventistă de Ziua a Șaptea nu are nicio declarație de credință: Ea consideră că învățăturile ei se bazează numai pe autoritatea Bibliei. Ea rezumă aceste convingeri, totuși, într-o declarație de convingeri fundamentale, în prezent 28 la număr. În centrul înțelegerii de către biserică a planului lui Dumnezeu de a ordona societatea umană se află învățătura sa despre „căsătorie și familie”.

Deoarece adventiștii de ziua a șaptea trăiesc, lucrează și slujesc în fiecare parte a lumii acesteia, ei și instituțiile prin care biserica slujește pentru misiunea lui Dumnezeu se raportează și interacționează cu oameni de toate nivelurile sociale. Biblia îi îndeamnă pe creștini să se supună legilor adoptate de guvernul civil. Și ori de câte ori este posibil din punct de vedere moral, membrii adventiști de ziua a șaptea și organizațiile bisericii vor fi supuse autorităților civile, chiar dacă ei caută inspirație divină cu privire la modul de a le răspunde atunci când pretențiile guvernului intră în conflict cu adevărurile Bibliei și cu principiile fundamentale ale bisericii.

RELAȚIA BISERICII CU PRIVIRE LA LEGISLAȚIA CIVILĂ DESPRE HOMOSEXUALITATE ȘI PRACTICI SEXUALE ALTERNATIVE

Cuvântul Domnului este plin de instrucțiuni și ilustrații cu privire la relația dintre un creștin și autoritatea și jurisdicția guvernării civile.

Biserica Adventistă de Ziua a Șaptea subliniază întregul Cuvânt al lui Dumnezeu ca autoritate supremă pentru adevăr, doctrină și mod de viață și caută să reflecte întotdeauna, prin învățătura și practicile ei, mesajul deplin al Scripturii cu privire la interacțiunea adecvată cu guvernarea civilă.

Astfel, biserica oferă periodic sfaturi persoanelor, conducătorilor și instituțiilor din cadrul bisericii atunci când guvernul și învățăturile Bibliei par a fi în conflict. Acest document se concentrează pe decalajul tot mai mare dintre actele normative ale unor guverne și credințele Bisericii Adventiste de Ziua a Șaptea cu privire la comportamentele sexuale acceptabile.

Următoarele principii, deși nu atât de cuprinzătoare, susțin aplicarea consecventă a adevărilor biblice de către biserică societăților și culturilor în care operează și guvernelor cărora trebuie să li se supună. Aceste principii vor fi foarte importante pentru lucrarea sau organizarea bisericii de a oferi un răspuns adecvat la orice nivel de guvernare care ar putea încerca să-i impună percepțiile cu privire la practicile sexuale acceptabile din punct de vedere legal și moral.

1. Toate formele de guvernare există prin rânduirea și voia lui Dumnezeu.

Apostolul Pavel îi îndeamnă atât pe creștini, cât și biserica să se supună stăpânirii care a fost rânduită de Dumnezeu pentru a păstra libertățile oferite de El, pentru a promova dreptatea, pentru a păstra ordinea socială și pentru a purta grijă de cei defavorizați (vezi Romani 13:1-3). În măsura în care acționează în acord cu valorile și principiile prezentate în Cuvântul lui Dumnezeu, guvernele merită respectul și ascultarea credincioșilor și a întregii biserici. Pe cât posibil, adventiștii de ziua a șaptea și organizațiile din cadrul bisericii dintr-un anumit stat sau națiune vor căuta, prin comportamentul și declarațiile lor, să fie înțeleși ca cetățeni loiali, îndeplinindu-și îndatoririle și responsabilitățile cetățenești. În plus, credincioșii sunt îndemnați să se roage pentru autoritățile civile (1 Timotei 2:1,2), astfel încât credincioșii să pună în practică principiile Împărăției lui Dumnezeu.

2. Deși autoritatea guvernării umane este derivată din autoritatea lui Dumnezeu, pretențiile și jurisdicțiile guvernelor nu sunt niciodată definitive nici pentru credincioși în mod individual, nici pentru biserică. Atât credincioșii, cât și biserica datorează supunere deplină lui Dumnezeu Însuși. În situațiile în care cererile guvernului civil intră în conflict direct cu învățătura Cuvântului lui Dumnezeu, așa cum este percepută de Biserica Adventistă de Ziua a Șaptea, atât biserica, cât și membrii ei sunt legați prin același cuvânt al lui Dumnezeu să asculte de învățăturile ei mai degrabă decât de cele ale guvernării umane (Faptele 5:29). Această expresie de loialitate mai înaltă se aplică numai cererilor conducătorilor care sunt în contradicție cu Cuvântul lui Dumnezeu și nu diminuează sau elimină obligația bisericii sau a credincioșilor de a trăi în supunere față de autoritatea civilă în alte chestiuni.

3. Deoarece creștinii și organizația bisericii se bucură de drepturile și libertățile oferite de Dumnezeu și promulgate de guvern, ei pot participa întru totul la procesele prin care societățile organizează viața socială, asigură ordinea publică și electorală și structurează

relațiile civile. Aceasta poate include o evidențiere clară a principiilor bisericii în astfel de lucruri precum, (1) păstrarea libertății de conștiință; (2) protecția celor slabi și defavorizați; (3) responsabilitatea statului de a promova dreptatea și drepturile omului; (4) căsătoria stabilită de Dumnezeu între un bărbat și o femeie și familia care rezultă din această uniune; și (5) valorile primite de la Dumnezeu cu privire la principiile și practicile de sănătate pentru construirea bunăstării sociale și economice a statului. Nici adventiștii de ziua a șaptea, nici congregațiile, instituțiile și entitățile care se angajează în misiunea oferită de Dumnezeu nu trebuie să renunțe la privilegiile și drepturile lor ca urmare a opoziției față de supunerea lor față de învățătura biblică. Cu lungă sa istorie de apărare a libertății religioase și a libertății de închinare în întreaga lume, Biserica Adventistă de Ziua a Șaptea apără drepturile tuturor persoanelor, indiferent de religie, de a-și urma conștiința lor și de a se angaja în practicile religioase la care credința lor îi îndeamnă.

4. Deoarece Biserica Adventistă de Ziua a Șaptea crede și practică o înțelegere a Evangheliei lui Iisus Hristos, organizațiile sale misionare, educaționale, editoriale, medicale și alte organizații de slujire sunt expresii integrale și indivizibile ale îndeplinirii misiunii oferite de Iisus: „Duceți-vă și faceți ucenici din toate neamurile, botezându-i în Numele Tatălui și al Fiului și al Sfântului Duh. Și învățați-i să păzească tot ce v-am poruncit. Și iată că Eu sunt cu voi în toate zilele, până la sfârșitul veacului” (Matei 28:19,20). În timp ce congregațiile adventiste de ziua a șaptea, publicațiile, instituțiile media, instituțiile de învățământ, spitalele, centrele medicale și organizațiile de slujire par să împărtășească anumite similitudini cu alte instituții sociale și culturale, ele au fost organizate de-a lungul istoriei și continuă să fie organizate pe o bază de credință și misiune. Ele există cu scopul de a comunica despre Iisus Hristos prin metodele și inițiativele lor diferite, de a promova misiunea Bisericii Adventiste de Ziua a Șaptea și ar trebui să se bucure de toate privilegiile și libertățile acordate organizației religioase din care fac parte. Biserica Adventistă de Ziua a Șaptea afirmă cu tărie și apără inseparabilitatea diferitelor sale forme de misiune și îndeamnă toate guvernele civile să acorde fiecăreia dintre organizațiile și entitățile sale drepturile de conștiință și libertatea de practică religioasă afirmate în Declarația Națiunilor Unite a Drepturilor Omului și garantate în constituțiile majorității statelor lumii.

5. În interfața lor cu guvernele și societățile civile, atât biserica, cât și adventiștii de ziua a șaptea trebuie să se comporte ca reprezentanți ai Împărăției lui Hristos, reflectând caracteristicile Sale de iubire, umilință, onestitate, înțelegere și angajament față de adevărurile Cuvântului lui Dumnezeu. Fiecare persoană, indiferent de sex, rasă, naționalitate, clasă socială, credință sau orientare sexuală, merită să fie tratată cu respect și demnitate de către Biserica Adventistă de Ziua a Șaptea și de către entitățile și organizațiile prin care aceasta slujește misiunii lui Dumnezeu. Pentru că se definește ca fiind trupul lui Hristos, care „a murit pentru noi pe când eram noi încă păcătoși” (Romani 5:8), biserica se menține la cele mai înalte standarde de vorbire și de conduită față de toți oamenii.

Recunoscând că Dumnezeu este Judecătorul suprem al tuturor persoanelor, biserica crede în oportunitatea tuturor persoanelor de a fi incluse în Împărăția cerurilor pe măsură ce își recunosc și își părăsesc păcatele, Îl mărturisesc pe Hristos ca Domn, acceptă neprihănirea Lui,

caută să asculte de poruncile Lui și să trăiască o viață de slujire. Biserica își afirmă dreptul de a descrie anumite comportamente, moduri de viață și organizațiile care le promovează ca fiind contrare Cuvântului lui Dumnezeu. Biserica este, de asemenea, responsabilă să facă diferența clară între critica pe care o face acestor credințe și comportamente și respectul față de persoanele care exprimă aceste credințe și comportamente.

Biserica nu acceptă și nu va permite ca declarațiile sale publice privind problemele de interes social să fie caracterizate cu dispreț sau umilire verbală a celor cu care nu este de acord. În exercitarea libertăților sale, discursul public al bisericii trebuie să reflecte harul lui Iisus. Toate entitățile și organizațiile Bisericii Adventiste de Ziua a Șaptea, precum și membrii ei, sunt îndemnați să-și exprime respectul față de indivizii sau grupurile de persoane cu ale căror opinii sau comportamente nu sunt de acord pentru că nu sunt în concordanță cu Cuvântul lui Dumnezeu. Biserica câștigă credibilitatea de a participa la problemele sociale și naționale dificile prin identificarea sa clară ca entitate salvatoare.

În lumina principiilor de mai sus, derivate din Cuvântul lui Dumnezeu, Biserica Adventistă de Ziua a Șaptea caută să ofere sfaturi congregațiilor, organizațiilor și entităților bisericii, precum și celor care conduc organizațiile și entitățile bisericii. Problemele complexe cu privire la răspunsurile guvernelor civile despre realitatea homosexualității și a practicilor sexuale alternative în societatea contemporană subliniază importanța acestui sfat.

PROVOCĂRILE LEGISLAȚIILOR STATULUI

Într-un număr tot mai mare de națiuni, guvernele adoptă o protecție legislativă sau judiciară specială pentru a preveni ceea ce consideră a fi un comportament discriminatoriu. Aceste legislații par uneori să afecteze drepturile de libertate religioasă ale pastorilor adventiști de ziua a șaptea, ale liderilor și ale organizațiilor bisericii de a angaja persoane, de a presta la oficierea unei cununii, de a oferi beneficii pentru angajare, de a publica materiale misionare, de a face declarații publice și de a oferi educație pe baza învățăturilor adventiste de ziua a șaptea despre comportamentele sexuale interzise de Scriptură.

În schimb, în unele țări, practicile homosexuale sau alternative duc la pedepse dure impuse de lege. În timp ce instituțiile și membrii adventiști de ziua a șaptea pot susține păstrarea instituției căsătoriei heterosexuale unice și oferite de Dumnezeu în societate, în norme legale, poziția bisericii este să-i trateze pe cei care practică comportamente homosexuale sau alternative cu iubirea răscumpărătoare învățată și trăită de Iisus.

LIBERTĂȚILE MORALE ȘI RELIGIOASE ALE BISERICII

Biserica Adventistă de Ziua a Șaptea va încuraja toate congregațiile, angajații, liderii, organizațiile și entitățile sale să susțină învățăturile bisericii și practicile bazate pe credință în ceea ce privește apartenența la biserică, ocuparea forței de muncă, educația și ceremoniile de căsătorie, inclusiv oficierea ceremoniilor de căsătorie. Aceste învățături și practici bazate pe credință, construite pe îndemnul Bibliei despre sexualitatea umană, sunt aplicabile în mod

egal relațiilor heterosexuale și homosexuale. Este în contradicție cu înțelegerea de către biserică a învățaturii din Scriptură să admitem sau să menținem în cadrul membrilor săi persoane care practică comportamente sexuale incompatibile cu învățăturile biblice. De asemenea, nu este acceptabil pentru pastorii adventiști sau pentru biserici să susțină sau să ofere serviciul de oficiere a ceremoniei de nuntă sau alte facilități membrilor de același sex.

În susținerea acestor standarde ale Scripturii, biserica se bazează pe scutirile bazate pe credință, care de obicei sunt adoptate de către guvernul civil organizațiilor religioase și organizațiilor afiliate, pentru a se conforma înțelegerii lor despre adevărul moral. Biserica va încerca, de asemenea, să ofere consiliere juridică și resurse conducătorilor, organizațiilor și entităților bisericii, astfel încât acestea să funcționeze în armonie cu înțelegerea lor biblică despre sexualitate.

Liderii congregaționali, angajații bisericii, liderii organizațiilor și instituțiilor sunt îndemnați să revizuiască cu atenție politicile existente ale bisericii cu privire la fraternitate, ocuparea forței de muncă și educație pentru a se asigura că practicile locale sunt în armonie cu învățăturile exprimate de biserică despre comportamentul sexual. Exprimarea și aplicarea consecventă a politicilor și învățăturilor organizaționale cu privire la un astfel de comportament va fi o caracteristică esențială a menținerii scutirilor bazate pe credință, permise în mod obișnuit de guvernele civile.

LUAREA DECIZIILOR BAZATE PE CREDINȚĂ ÎN OCUPAREA FORȚEI DE MUNCĂ

Biserica Adventistă de Ziua a Șaptea afirmă și își rezervă dreptul ca instituțiile sale să angajeze persoane în conformitate cu învățătura bisericii despre comportamentele sexuale compatibile cu învățătura Scripturii, așa cum este înțeleasă de Biserica Adventistă de Ziua a Șaptea. În timp ce fiecare instituție și organizație funcționează în societate în limita normelor legale, fiecare exprimă, de asemenea, sistemul de credințe și învățăturile bisericii globale. Biserica își menține dreptul acestor organizații și instituții de a lua decizii bazate pe învățătura Scripturii și va asigura revizuirea legală a legilor și ordonanțelor relevante.

Pe cât posibil, biserica va continua să pledeze, atât în mod legislativ, cât și în instanțele de judecată, pentru practici preferențiale de angajare bazate pe credință, pentru ea însăși și pentru organizațiile sale.

BISERICA ȘI DISCURSUL PUBLIC

Biserica își afirmă dreptul de a-și exprima angajamentul față de adevărul biblic prin comunicarea pe care o pune la dispoziția membrilor săi și a diferitelor audiențe, precum și de a apăra dreptul la liberă exprimare al angajaților săi de a exprima învățătura bisericii cu privire la comportamentul sexual în mediile publice, inclusiv serviciile de închinare, serii de evanghelizare, activități educaționale și forumuri publice. Liderii bisericii acceptă responsabilitatea de a se informa pe ei înșiși și pe angajații bisericii cu privire la reglementările guvernamentale privind

discursurile adecvate și de a face periodic o revizuire legală a modului în care aceste reglementări ar putea să afecteze misiunea bisericii.

Persoanele responsabile pentru comunicarea oficială a bisericii și cei care predică trebuie să sublinieze importanța renunțării la orice comportament, inclusiv la comportamentul sexual, prin puterea transformatoare a lui Iisus Hristos. Standardul atât pentru materialele publicate, cât și pentru declarațiile publice despre comportamentele sexuale trebuie să fie acela că acestea sunt în principiu înțelese ca fiind „clare și respectuoase”, exprimând adevărul biblic cu bunătatea lui Iisus Însuși.

BISERICA ȘI DISCURSUL PUBLIC

Pentru a realiza o aplicare consecventă a unui standard „clar și respectuos” în organizațiile sale, biserica îndeamnă toate departamentele sale, inclusiv cele pastorale și de evanghelizare, de educație, editurile și mass-media, de sănătate și asistență medicală, printre altele, să ofere periodic instruire și consiliere angajaților care interacționează cu publicul prin intermediul mass-media și al prezentărilor publice. Această instruire ar trebui să includă o revizuire a legislației naționale sau comunitare actuale referitoare la discursul public despre comportamentele sexuale și exemple de modalități adecvate de a comunica credințele și învățăturile bisericii.

REFERINȚE BIBLIOGRAFICE

- 1 Vezi declarațiile oficiale ale Bisericii Adventiste de Ziua a Șaptea despre „relațiile între persoane de același sex” și „homosexualitate”.
- 2 Principiile Fundamentale ale Bisericii Adventiste de Ziua a Șaptea „Căsătoria și Familia”, nr. 23.

This resource also includes free presentations of the seminars and handouts. To download them please visit:
family.adventist.org/2023RB